

Begroting 2022

Gemeente Maastricht

Colofon
Begroting 2022
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
Financieel begrotingsbeeld	7
1 Beleidsbegroting	8
1.1 <i>Programmaplan</i>	8
Leeswijzer	8
Programma 1 Veiligheid	15
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	19
Programma 3 Economie	27
Programma 4 Onderwijs	34
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	41
Programma 6 Sociaal domein	53
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	72
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	82
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	88
1.2 <i>Paragrafen</i>	100
Lokale heffingen	100
Bedrijfsvoering	111
Weerstandvermogen en risicobeheersing	116
Financiering	127
Verbonden partijen	131
Onderhoud kapitaalgoederen	160
Grondbeleid	178
2 Financiële begroting	184
2.1 <i>Overzicht van baten en lasten</i>	184
2.2 <i>Toelichting overzicht baten en lasten</i>	185
2.3 <i>Uiteenzetting financiële positie</i>	195
Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders	213
Bijlage 2 Organisationschema	215
Bijlage 3 Toelichting mutaties begroting 2021 (van primitief naar gewijzigd)	216
Bijlage 4 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2020	219
Bijlage 5 Overzicht subsidies	220
Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies	223
Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven	224
Bijlage 8 Grootstedelijke projecten	225
Bijlage 9 Raming algemene uitkering gemeentefonds	233
Bijlage 10 Mutaties mei- en septembercirculaire 2021	235
Bijlage 11 Uitvoeringsbeeld 2021	238
Bijlage 12 Afkortingen	244

Voorwoord

Veilige haven

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de laatste begroting van de coalitieperiode 2018-2022. Dat vraagt om een terugblik op de afgelopen vier jaar en een vooruitblik naar het jaar 2022, dat grotendeels in het teken zal staan van de gemeenteraadsverkiezingen. De afgelopen vier jaar waren niet de makkelijkste jaren in de historie van onze stad. Door enorme tekorten in het sociaal domein werd onze stad geconfronteerd met een bezuinigingsopgave van ongekeerde omvang, en de Covid-crisis trok een zware wissel op de totale samenleving. Tot slot kreeg de (Eu)regio te kampen met een ongekeerde watersnood. Hoewel Maastricht gespaard bleef van vreselijke gevolgen zoals in Wallonië en het Heuvelland, waren impact en emotie ook voor onze inwoners groot. Moeilijke, gevoelige en soms zelfs emotionele dossiers passeerden de tafel van college en raad. Tenslotte stapten twee bestuurders op en ook in de directie was het verre van rustig.

Samen

De coalitieperiode 2018-2022 begon crescendo. Het college reserveerde in de Kaderbrief 2019 bijvoorbeeld € 155 miljoen voor het Meerjaren InvesteringsPlan (MJIP) extra, dat daarmee op een totaalbudget kwam van 237 miljoen euro om in te zetten voor meerjarige investeringen in de stad. Het college keek daarbij niet alleen naar de coalitieperiode, maar ook alvast richting 2030. Zo werd er € 3,6 miljoen gereserveerd voor groen en milieu, € 10 miljoen voor stedelijke ontwikkeling, € 13 miljoen voor mobiliteit, € 29 miljoen voor sport en cultuur en € 100 miljoen voor onderwijs en maatschappij. Een investering in de toekomst van Maastricht die staat. Eind 2019 zag de werkelijkheid er desondanks plots heel anders uit. Zoals hierboven gememoreerd kwam Maastricht door diverse oorzaken in zwaar weer. Het schip met aan boord CDA, Seniorenpartij, GroenLinks, D66 en VVD, aangevuld met de partijloze wethouder Anita Bastiaans na het vertrek van de SP, moest alle zeilen bijzetten om de stormen te doorstaan.

We kunnen nu, oktober 2021, constateren dat het schip de golven getrotseerd heeft, en dat het langzaam in veilige haven komt. Klaar voor de bemanning die na de gemeenteraadsverkiezingen het roer overnemen. Klaar voor nieuwe stappen voor de toekomst van onze geweldige stad. Want als de genoemde crises iets geleerd hebben, is dat de saamhorigheid en de veerkracht in onze stad ongekend zijn. Daarvoor klopt dit stadsbestuur zich absoluut niet op de borst, dat is iets dat Maastricht kenmerkt. Dat is ook een gevoel dat we geproefd hebben in uw raad, bij onze maatschappelijke partners en bij de eigen organisatie. Als de nood aan de man is, dan staan we er, dan kan Maastricht op vele mensen rekenen, zowel bestuurlijk als in de stad zelf. Dat gevoel sterkt ons in de overtuiging dat het schip Maastricht langzaam in veilige haven komt. De stormen zijn gaan liggen, tegenwind is er om te trotseren, en het is nu gelukkig ook steeds meer rustig vaarwater met de blik op de toekomst.

We zien het om te beginnen aan de eigen organisatie. Ook onze ambtenaren hebben het niet makkelijk gehad de afgelopen tijd. Maar we zijn ervan overtuigd dat we uit de gevarenzone zijn, dat we goed op weg zijn naar één gemeente in plaats van verschillende organisaties binnen de gemeente Maastricht en dat er ruimte is om onze ervaren mensen op een goede en gezonde manier hun pensioen te laten halen, en aan de andere kant ruimte vinden voor jong talent, en tot slot collega's die dat willen de mogelijkheden bieden te blijven leren en ontwikkelen. Daarvoor zijn we op de eerste plaats alle medewerkers zeer dankbaar. De saamhorigheid, het doorzettingsvermogen en het ongekeerde arbeidsethos tijdens onder andere de Covid-crisis en de watersnood zijn een groot compliment waard. Samen voor Maastricht blijft niet bij woorden, ondanks het thuiswerken en de bijbehorende beperkingen en uitdagingen zijn er grote daden verricht. Daarvoor danken we ook de Ondernemingsraad, die actief en positief meedenkt in een aantal moeilijke dossiers binnen de organisatie, waardoor we echt stappen kunnen zetten.

Waar dit college ook echt blij mee is, is de verbeterde relatie met u, de gemeenteraad. Door politiek lastige dossiers, het vergaderen via schermen en het ontbreken van gezellige contactmomenten was de sfeer vaak gespannen. Wij zien dat, en hebben daar naar gehandeld, onder andere door het houden van de zogeheten atelierssessies, waarin we met uw raad echt samen het stadsbestuur van Maastricht zijn. Grote thema's op tafel, en daar samen over praten. Het brengt ons, en dus ook onze stad, echt verder in onze overtuiging. De betrokkenheid en inzet vanuit uw raad en onze griffie bij

(onder andere) deze sessies zijn inspirerend en ontzettend waardevol. Die stappen willen we, als de Covid-crisis echt geluwd is, ook weer meer gaan zetten met onze maatschappelijke partners. De partijen in de stad, die ons zo na aan het hart liggen. Vanzelfsprekend hebben we met hen volop contact gehouden, maar één van onze uitdagingen voor komende tijd is om die contacten te intensiveren. De deuren mogen weer open, en daarom maken we de beweging naar buiten toe. Naar onze partners, naar de stad, naar onze inwoners. Voor iedereen voor wie wij ons werk elke dag weer doen.

Terugblik

Terugkijkend kunnen we verder ook constateren dat er ondanks de stevige tegenwind ook verder gebouwd is aan onze stad. Bezuinigingen, Covid en watersnood hebben hun impact gehad, maar ze hebben het college er uiteraard niet van weerhouden om stappen voorwaarts te maken. De Groene Loper floreert en is écht die levensader tussen Wyckerpoort en Wittevrouweveld. Aan de andere kant van de stad wordt de Blauwe Loper de verbinding tussen Ruttensingel en stadshart en met een mooie bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds krijgen Pottenberg, Malpertuis en Mariaberg een belangrijke impuls. Tel daarbij op dat de veiligheidscijfers, ook zonder de ontwikkelingen die voortkomen uit de Covid-crisis, de goede kant op blijven gaan en duidelijk mag zijn dat onze wijken de aandacht krijgen die ze verdienen. Dat doen we ook met bijvoorbeeld het actieplan Fiets, dat definitief de balans moet vinden tussen onze ambities om meer mensen uit de auto te krijgen, en de uitdagingen die die ambitie met zich meebrengen op het gebied van openbare ruimte. Onze nu al succesvolle campagne #posifiets laat zien dat Maastricht op weg is naar een veilige en voor iedereen comfortabele fietsstad. Met het actieplan Parkeren is en wordt gewerkt aan een nog betere balans voor autoparkeren. Verder wordt de Tongerseweg heringericht zodat deze belangrijke verbinding voor iedereen veiliger en prettiger wordt. Om aan de Tongerseweg te blijven: onze tot de verbeelding sprekende Algemene Begraafplaats wordt uitgebreid tot een multifunctioneel gedenkpark. Op het gebied van duurzaamheid worden er middels de Maastrichtse Energie Akkoorden (MEA) samen met Zuid-Limburg Bereikbaar concrete duurzame activiteiten en afspraken gemaakt die erop gericht zijn het energieverbruik te reduceren, snel minder CO₂ uit te stoten en meer duurzame energie op te wekken. Het eerste Maastrichtse Energieakkoord richtte zich op de sector industrie maar is uitgegroeid naar zorginstellingen, grote gebouwen en industriële bedrijven. Maastricht is daarnaast de eerste stad in Limburg die start met Zero Emissie Stadslogistiek, en is tevens koploper van de middelgrote steden. De zonneweide Belvédère aangelegd, en Lanakerveld gegund. Ook is er een verduurzamingsplan gemaakt op onze gemeentelijke panden en zet ook de voorliggende Begroting duurzaamheid centraal: voor het eerst is opgenomen wat onze inspanningen bijdragen aan de Sustainable Development Goals. Met de verdere uitwerking van Maastricht Afvalloos 2030 wordt gewerkt aan een betere en nog meer op scheiding gerichte afvalinzameling.

Ook aan onze kinderen wordt uiteraard gedacht. Voor hen wordt ongeveer € 100 miljoen geïnvesteerd in scholen, om deze te begeleiden een mooie toekomst. Samen met onderwijspartners wordt gewerkt om kinderen gelijke kansen te bieden. Er is een kinderraad en een kinderburgemeester aangesteld om ook deze belangrijke doelgroep al te laten meedenken over Maastricht. Voor sportaccommodaties is deze coalitieperiode zo'n € 20 miljoen vrijgemaakt, omdat sporten en bewegen nog altijd de basis is onder een gezonde stad. Het door 35 partijen ondertekende Maastrichts Sportakkoord toont de betrokkenheid van vele partijen. De vastgestelde woonprogrammering moet ervoor zorgen dat er voor student tot senior de juiste (en betaalbare) woning te vinden is. Dat daar nog uitdagingen liggen is helder, maar de basis ligt er. Uiteraard is er ook aandacht geweest voor het rijke verleden van onze stad. Zo is de Via Belgica uitgegroeid van een cultuurhistorische verbinding naar een project met een toeristische en economische waarde, gekenmerkt door een veelvoud aan activiteiten. Het Euregionaal samenwerkings- en erfgoedproject Terra Mosana bereikt zijn climax dit najaar. Na drie jaren onderzoek en voorbereiding en verschillende producties liggen er eind 2021 ongeveer twintig nieuwe verhaallijnen, over dertien verschillende thema's over ons rijke erfgoed.

Binnen het sociaal domein is misschien wel de grootste transformatie ooit ingezet. Van koersen in de mist naar sturing en grip. Op weg naar een duurzaam sociaal domein zijn zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau grote slagen geslagen. We zijn er nog lang niet, maar iedereen voelt dat we op de goede weg zijn, dat 'in control komen' niet langer alleen een wens is, maar ook steeds meer handen en voeten krijgt. Een enorme interne operatie, en dat zonder dat de mensen die afhankelijk zijn van ons sociaal domein daar pijn van hebben geleden. De zorgcontinuïteit heeft altijd vooropgestaan, maar deze loopt nu veel meer in de pas met onze ambitie: passende en betaalbare ondersteuning op de juiste plek. En ondertussen werden er diverse initiatieven en plannen in gang gezet, zoals het

aanvalsplan armoede, de start van de transformatie jeugdhulp in Zuid-Limburg, de herijking van de inkoop WMO, het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein met alle betrokken stakeholders, skills in de stad en de samenwerking tussen gemeente, wonen en zorg in het Bestuurlijk Overleg Wonen Wijken en Zorg.

Onze stedelijke economie en cultuursector hebben natuurlijk flinke klappen gehad door corona. Lovenswaardig is hoe zij zich, in samenwerking met stadsbestuur en bewoners, uit deze crisis omhoog worstelen. We zien langzaam weer volle winkelstraten en terrassen, bedrijven zien weer licht aan het einde van deze donkere tunnel en laten we hopen dat het bijzondere Bruis op het Richie Backfireplein een voorbode is voor de culturele opleving waar onze stad zo naar snakt. Ook op cultureel gebied heeft de wereld desondanks niet stilgestaan: zo heeft de philharmonie zuidnederland in de Theresiakerk een mooie oefengelegenheid gekregen, is Centre Céramique prachtig verbouwd en is de Muziekgieterij door een financiële impuls verzekerd van een stabiele toekomst. Het behoud van DSM voor Limburg is bovendien waardevol voor directe en indirecte werkgelegenheid in onze stad en de regio.

Een goede samenwerking binnen de regio en de Euregio was, is en blijft een speerpunt voor het stadsbestuur. Verder is de hoop dat de heropening van ons zo mooi verbouwde MECC zorgt voor een impuls voor het zakelijk toerisme dat onze stad zo nodig heeft. Tot slot kijkt het college uit naar de eerste resultaten van de Burgerbegroting, een instrument waarmee onze inwoners zelf keuzes kunnen maken binnen het beleid van onze stad. Burgerparticipatie begint zo echt vorm te krijgen.

Het is slechts een greep uit de voorbeelden van wat afgelopen vier jaar in gang is gezet. Ondanks de eerder gememoreerde zware tegenwind is Maastricht verder klaargestoomd voor een mooie toekomst. De weg voorwaarts is ingezet.

Voorwaarts

Die weg voorwaarts krijgt ook komend jaar verder vorm. Financieel gezien komen we uit een periode van grote onzekerheid, maar is de toon door de herverdeling van het gemeentefonds weer voorzichtig optimistisch. Voorzichtig inderdaad, want de financiële klappen in het sociaal domein hebben geleerd om niet te vroeg te juichen. Zeker niet omdat de vorming van een nieuw kabinet op zich laat wachten waardoor nog lang niet duidelijk is wat gemeenten definitief uit Den Haag mogen verwachten. Vandaar ook dat we samen met de VNG en de G40 actief blijven lobbyen voor meer geld voor het sociaal domein en een betere en eerlijkere verdeling van het Gemeentefonds.

Investeringen het komende jaren zijn -behalve voortzetten van ingezet beleid zoals hierboven beschreven- onder andere in een nieuwe middenzaal. Een zaal voor ons rijke culturele leven in het prachtige Theater aan het Vrijthof. Kortom: een ontwikkeling om naar uit te kijken. Ook trekken we geld uit voor het verder verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen en investeren we in een duurzame toekomst van Kumulus. 2022 zal ook het jaar zijn van de wederopbouw na corona. Als de Covid-crisis definitief bezworen is, zal waarschijnlijk pas echt blijken wat de impact is geweest op de economie en de stad. Waar het de afgelopen twee jaar vooral aankwam op het bestrijden van een gezondheids crisis die ook in onze stad de nodige levens heeft gekost, zal de komende tijd veel vragen om de stad weer op- en door te starten. De veerkracht die Maastricht daarbij getoond heeft plus de stevige fundamenten onder onze stad, sterkt het stadsbestuur in het vertrouwen dat Maastricht snel weer zal floreren als vanouds, waarbij de slachtoffers van covid-19 in onze gedachten zullen blijven. 2022 wordt ook het jaar van het voortbouwen op geactualiseerde visies, want na de Cultuurvisie en de Omgevingsvisie beschikken we ook over de Sociale Visie, de Economische Visie en de Stadsvisie. Belangrijke stippen op de horizon, waarmee de kaders voor de komende jaren worden gesteld. Kaders waarmee we verder kunnen bouwen aan onze fantastische stad. Voor de interne organisatie is dat gevoel, dat samenwerken aan Maastricht omvat in de slogan 'Samen met plezier voor Maastricht'. Het college van burgemeester en wethouders hoopt dat die slogan breed navolging krijgt in het proces van organisatieontwikkeling, dat we met een eenmalige financiële bijdrage van € 5 miljoen vanuit deze begroting een stevige impuls willen geven vanuit de breed gevoelde noodzaak tot verbetering.

Het schip Maastricht komt weer in veilige haven. Door een goede en plezierige samenwerking met alle betrokken partners in en buiten onze stad krijgen we gegarandeerd de wind weer vol in de zeilen. Om daarna weer te beginnen aan nieuwe uitdagingen. Volle kracht vooruit!

Financieel begrotingsbeeld

Onderstaand volgt een samenvatting per programma van de lasten en baten per jaar. Het saldo van de baten en lasten is voor resultaatbestemming. Het geraamd resultaat is inclusief de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves.

Samenvatting programmabegroting 2021 - 2025							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 gewijzigd	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten							
1 Veiligheid	16.921	15.870	16.370	17.152	16.227	16.191	16.185
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	24.404	29.395	28.066	26.704	26.247	26.319	26.677
3 Economie	7.980	13.479	9.998	12.389	9.693	9.089	8.802
4 Onderwijs	11.814	13.901	13.302	13.262	13.225	13.129	13.101
5 Sport, cultuur en recreatie	42.059	45.239	47.464	49.086	43.864	43.098	41.893
6 Sociaal Domein	271.097	391.084	267.894	256.058	250.200	244.500	243.775
7 Volksgezondheid en milieu	37.064	38.038	38.119	38.700	39.004	39.218	39.487
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.936	21.027	23.755	22.784	16.087	15.320	12.547
0 Bestuur en ondersteuning	96.815	90.598	92.736	98.049	92.545	92.795	92.818
Totaal lasten excl. toevoeging reserves	524.090	658.632	537.705	534.183	507.093	499.658	495.287
Baten							
1 Veiligheid	2.208	750	750	753	753	753	753
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.053	3.207	3.317	3.380	3.397	3.397	3.397
3 Economie	6.118	11.892	8.551	11.717	8.931	8.796	8.533
4 Onderwijs	5.433	6.615	5.695	5.750	5.750	5.750	5.750
5 Sport, cultuur en recreatie	7.111	10.933	11.026	10.921	9.714	8.867	8.863
6 Sociaal Domein	91.795	212.437	83.584	81.548	81.525	81.525	81.525
7 Volksgezondheid en milieu	41.498	40.479	40.381	40.240	40.593	40.811	41.086
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.494	13.079	11.740	15.701	9.607	9.219	6.454
0 Bestuur en ondersteuning	350.786	334.865	346.952	359.790	351.599	350.705	349.765
Totaal baten excl. onttrekking reserves	524.496	634.256	511.997	529.801	511.870	509.824	506.128
Totaal saldo van baten en lasten	406	-24.376	-25.708	-4.383	4.776	10.165	10.842
Toevoeging reserves	40.317	24.706	42.705	25.219	25.331	29.249	29.988
Onttrekking van reserves	47.686	49.103	68.413	34.275	23.115	22.293	22.890
Geraamd resultaat	7.775	21	0	4.673	2.561	3.209	3.744

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

1 Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan

Leeswijzer

Opbouw programmaplan

Algemeen

Programma's

De raad heeft in maart 2018 besloten dat het programmaplan met ingang van begroting 2019 aansluit bij de 9 hoofdtaakvelden uit het herziene BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten).

De 9 programma's zijn:

1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)
0. Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten heeft het Rijk in het herziene BBV een uniforme set van 48 eenheden gedefinieerd. Deze eenheden noemen we 'taakvelden', die op hun beurt weer geclusterd kunnen worden in 9 hoofdtaakvelden (onze 9 programma's).

Om het inzicht in de relatie tussen de 3 w-vragen (Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten?) te verbeteren is elk programma in deze begroting zowel beleidsmatig als financieel op taakveldniveau uitgewerkt.

BBV-indicatoren

In het herziene BBV is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en rekening. Om inzicht te krijgen hoe Maastricht scoort in vergelijking met andere gemeenten is bij elke BBV-indicator naast de Maastrichtse score ook de gemiddelde score weergegeven van gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 300.000. Op www.waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Beleidsmatige context

Geeft een overzicht van de strategische beleidsnota's, die een sterke relatie vertonen met het programma in de begroting.

Global Goals (SDG's)

Maastricht is Global Goals Gemeente en omarmt daarmee de Global Goals, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen ook wel Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. De Global Goals (17 in totaal) vormen de wereldwijde duurzaamheidsagenda tot 2030 en bieden een kader voor het brede duurzaamheidsbeleid van de gemeente. Onder het kopje "Global Goals (SDG's)" geven we aan welke Global Goals een relatie hebben met het voorliggende programma en de hierin aanwezige taakvelden.

Separate raadsvoorstellen kennen op dit moment al een koppeling met de programma's uit de begroting. Door de Global Goals (SDG's) in deze begroting weer te koppelen aan de programma's/taakvelden ontstaat een getrappt beeld. Hiermee zetten we een stap in het uitvoeren van de op 14 mei 2019 aangenomen motie "Indicatoren, Risico's en SDG in Raadsvoorstellen".

Voorbeeld

Het raadsvoorstel 'investering in de ontsluiting van de erfgoedcollecties Maastricht' heeft een relatie met begrotingsprogramma '5 Sport, cultuur en recreatie' (meer specifiek: taakveld '5.5 Cultureel erfgoed') dat weer is gekoppeld zijn aan bepaalde Global Goals (SDG's).

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
5.1 Sportbeleid en activering	3, 5, 17
5.2 Sportaccommodaties	3, 17
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie	3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 17
5.4 Musea	4, 11
5.5 Cultureel erfgoed	11, 12
5.6 Media	4, 8, 10, 12, 16
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14, 15

Per taakveld

Toelichting taakveld

Onder dit kopje is aangegeven welke taken van de gemeente vallen onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Beschrijft het doel van het taakveld op strategisch niveau. Maastrichtse effectindicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat doen we daarvoor?

Onder dit kopje is aangegeven welke prestaties het college meerjarig uitvoert. Maastrichtse prestatie-indicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Voor de raad? En voor het college? Een antwoord op deze vragen wordt onder dit kopje gegeven onder de subkopjes 'Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)' en 'Uitvoering (college-bevoegdheden)'. Merk op, dat een subkopje alleen is opgenomen indien van toepassing.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Geeft aan welke verbonden partij een bijdrage levert aan de realisatie van de doelstellingen van het taakveld. Het kopje is alleen opgenomen indien van toepassing.

Wat mag het kosten?

Onder dit kopje volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld en een toelichting van de belangrijkste ontwikkelingen tussen de verschillende jaren. Daar waar de verschillen klein zijn, heeft geen toelichting plaatsgevonden.

Totaaloverzicht kosten programma

Omvat het totaaloverzicht van het programma inzake lasten, baten en belangrijke ontwikkelingen. Daarnaast zijn de intensiveringen en bezuinigingen uit de budgettaire kaders van de (pre-)begroting opgenomen.

Verbinding tussen hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 en programmaplan begroting

Het hoofdlijnenakkoord van de coalitie 2018-2022 schetst zeven toekomstperspectieven voor onze stad en regio in 2030. Daaraan hebben we concrete doelstellingen voor de periode 2018-2022 gekoppeld. Met deze doelstellingen beogen we onze stad iedere dag een stapje vooruit te brengen, zodat de inwoners aan het eind van de coalitieperiode een merkbare verandering voelen. Dat maken we meetbaar met indicatoren.

In onderstaand overzicht wordt per doelstelling en indicator uit het hoofdlijnenakkoord beknopt weergegeven met welk begrotingsprogramma de doelstelling of indicator de meeste raakvlakken heeft.

Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022		Begroting
Open stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
A1	Burger- en overheidsparticipatie	0 Bestuur en ondersteuning
A2	Burgerbegroting	0 Bestuur en ondersteuning
A3	Euregio agenda	0 Bestuur en ondersteuning
A4	Working on Europe	0 Bestuur en ondersteuning
A5	Opgavegericht werken	alle programma's
A6	SSC-ZL	Paragraaf bedrijfsvoering
A7	Verbeteren integraal werken en dienstverlening	8 VHROSV
A8	Stadsvisie	0 Bestuur en ondersteuning
A9	Actief uitdragen kernwaarden (75 jaar bevrijding)	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van betrokkenheid inwoners irt lokale lokaal bestuur	0 Bestuur en ondersteuning
	Herkenbaarheid inwoners van (eu)regionale samenwerkingsagenda	0 Bestuur en ondersteuning
Sociale en saamhorige stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
B1	Intensiveren transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein
B2	Alternatieven aanbesteding en subsidies	6 Sociaal domein
B3	Basis op orde voor succesvolle re-integratie	6 Sociaal domein
B4	Afstand tot de arbeidsmarkt	Paragraaf bedrijfsvoering

B5	50-gezinnen	6 Sociaal domein
B6	Aanvalsplan armoede	6 Sociaal domein
B7	Intensivering schuldhulpverlening	6 Sociaal domein
B8	Flexibele schil studentenhuisvesting	8 VHROSV
B9	Innovatieve woonvormen	8 VHROSV
B10	Woningsplitsing	8 VHROSV
B11	Gemengde buurten	8 VHROSV
B12	Welkome en tolerante stad	6 Sociaal domein
B13	Kloppend hart	6 Sociaal domein
B14	Voldoende en betaalbare woningen	8 VHROSV
Te ontwikkelen indicatoren		
	Geluksindicator, mate van algeheel welbevinden	6 Sociaal domein
	Armoede-indicator	6 Sociaal domein

Duurzame en bereikbare stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
C1	Klimaatneutrale organisatie	7 Volksgezondheid en milieu
C2	Brede duurzaamheidsagenda	7 Volksgezondheid en milieu
C3	Woningen van het gas	7 Volksgezondheid en milieu
C4	Milieuzone	7 Volksgezondheid en milieu
C5	Emissieloze stadsdistributie	7 Volksgezondheid en milieu
C6	Optimalisatie afvalinzameling	7 Volksgezondheid en milieu
C7	Aanpassing parkeergarages t.b.v. E-auto's	7 Volksgezondheid en milieu
C8	Uitvoeringsprogramma MEA	7 Volksgezondheid en milieu
C9	Zonneweides	7 Volksgezondheid en milieu
C10	Zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed	7 Volksgezondheid en milieu
C11	Laadpalen	7 Volksgezondheid en milieu
C12	Eigen oplaadpunten	7 Volksgezondheid en milieu
C13	Hanteerbare woonlasten door verduurzaming	7 Volksgezondheid en milieu
C14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
C15	Beroepsonderwijs betrekken bij duurzaamheidstransitie	3 Economie
C16	Duurzaamheidsdoelstellingen aankoopbeleid	7 Volksgezondheid en milieu
C17	Nationaal groene energie	7 Volksgezondheid en milieu
C18	Vergroenen Openbare ruimte	5 Sport, cultuur en recreatie
C19	Onderhoudsniveau groen verhogen	5 Sport, cultuur en recreatie
C20	Terugdringen restafval	7 Volksgezondheid en milieu
C21	Vergroenen eigen omgeving	5 Sport, cultuur en recreatie
C22	0-emissie gemeentelijk wagenpark	7 Volksgezondheid en milieu
C23	Groenbonus	5 Sport, cultuur en recreatie
C24	Brede mobiliteitsagenda	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C25	Nieuw verkeerscirculatieplan	2 Verkeer, vervoer en waterstaat

C26	Uitstekende P&R voorzieningen en meer fietsenstallingen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C27	Omzetten parkeerruimte	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C28	Oplossing vrachtverkeer uit België	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C29	Maastricht Bereikbaar	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C30	Tram	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C31	Stad en spoor	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C32	Lange afstandsbussen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C33	Reservering einde exploitatieperiode parkeergarages	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Te ontwikkelen indicatoren		
	CO2-voetafdruk van de stad	7 Volksgezondheid en milieu
	Verhouding duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik.	7 Volksgezondheid en milieu
	Verschuiving tussen gebruik van verschillende mobiliteitsvormen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Slimme, lerende stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
D1	Onderwijstafel en LEA	4 Onderwijs
D2	Integraal HuisvestingsPlan	4 Onderwijs
D3	Versterking profiel als internationale universiteitsstad	0 Bestuur en ondersteuning
D4	Lobby UM	0 Bestuur en ondersteuning
D5	Aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
D6	Verbreiding science profiel UM	0 Bestuur en ondersteuning
D7	Studentenstad	3 Economie
D8	Toepassen kennis en innovatie	3 Economie
D9	Onbegrensde euregionale kennisregio	0 Bestuur en ondersteuning
D10	Einsteintelecoop	0 Bestuur en ondersteuning
D11	Detachering personeel	Paragraaf bedrijfsvoering
D12	Onderzoek vestigings- en vertrekmotieven	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Percentage Maastrichtse kinderen dat in Maastricht naar school gaat.	4 Onderwijs
	Percentage inwoners dat opleiding volgt.	4 Onderwijs
	Gemiddeld opleidingsniveau.	4 Onderwijs
	Mate van vervroegde schooluitval.	4 Onderwijs
	Mate waarin studenten zich thuis voelen	3 Economie

Gezonde stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
E1	Transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein
E2	Sociaal domein financieel in Balans	6 Sociaal domein
E3	Structurele instelling SIF	6 Sociaal domein

E4	Alternatieve vormen aanbesteding	6 Sociaal domein
E5	Verdere ontschotting	6 Sociaal domein
E6	Positieve gezondheidsbenadering	6 Sociaal domein
E7	Blauwe zorg	6 Sociaal domein
E8	1 gezin-1 plan- 1 regisseur	6 Sociaal domein
E9	Regie toegang jeugdzorg	6 Sociaal domein
E10	Vergaande samenwerking partijen cliëntondersteuning etc.	6 Sociaal domein
E11	Steunpunt mantelzorg	6 Sociaal domein
E12	Kennisinstellingen inzetten bij verbetering preventieve gezondheid	6 Sociaal domein
E13	Stimuleren sporten, bewegen en recreëren	5 Sport, cultuur en recreatie
E14	Ondersteuning sportevenementen	5 Sport, cultuur en recreatie
E15	Borgstelling sportverenigingen	5 Sport, cultuur en recreatie
E16	Bredere maatschappelijke rol Maastricht sport	5 Sport, cultuur en recreatie
E17	Toegankelijkheid gebouwen	6 Sociaal domein
E18	Integreren aandacht voor ouderen	6 Sociaal domein
Te ontwikkelen indicatoren		
	Positieve gezondheidsscore	6 Sociaal domein
	Aantal beweegkilometers (of alternatief)	5 Sport, cultuur en recreatie

Economisch vitale stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
F1	ESZL	3 Economie
F2	Aanhaken bij provinciaal aanvalsplan arbeidsmarkt	3 Economie
F3	Vergroten arbeidsparticipatie	3 Economie
F4	Leerwerktrajecten	Paragraaf bedrijfsvoering
F5	Uitdragen aantrekkelijk vestigingsklimaat nieuwe bewoners	0 Bestuur en ondersteuning
F6	Bevorderen aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
F7	Versterking MCB	3 Economie
F8	Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb	3 Economie
F9	Stationsstraat	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
F10	Impuls creatieve maakindustrie	3 Economie
F11	Stimuleren circulaire economie	3 Economie
F12	Smart cities	0 Bestuur en ondersteuning
F13	Integrale dienstverlening voor ondernemers	3 Economie
F14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van arbeidsparticipatie	6 Sociaal domein
	Aantal startups	3 Economie
	Europees Innovatie Scorebord (regionaal)	3 Economie

Aantrekkelijke stad		Begroting
Doelstellingen (beknopt)		
G1	Verstevigen culturele ketens	5 Sport, cultuur en recreatie
G2	Meer grip en sturing op gemeentelijke instellingen	5 Sport, cultuur en recreatie
G3	Meer ontplooiingsmogelijkheden theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G4	Onderzoeken verdere verzelfstandiging theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G5	Philharmonie Zuid	5 Sport, cultuur en recreatie
G6	Middenzaal	5 Sport, cultuur en recreatie
G7	Presentatie collecties	5 Sport, cultuur en recreatie
G8	Herbestemming ENCI	8 VHROSV
G9	Educatieve presentatie in ENCI	5 Sport, cultuur en recreatie
G10	Cultureel aantrekkelijke Euregio	5 Sport, cultuur en recreatie
G11	Speerpunten cultureel aantrekkelijke regio	5 Sport, cultuur en recreatie
G12	Onderzoek regels en voorschriften evenementen	3 Economie
G13	Sturen op evenementenbeleid en -locaties	3 Economie
G14	Meerjarenprogramma veiligheid	1 Veiligheid
G15	Uitdragen veiligheidscijfers gericht op hogere veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
G16	PvA meertaligheid gemeentelijke communicatie	0 Bestuur en ondersteuning
G17	Mensen optimaal bereiken	0 Bestuur en ondersteuning
G18	Uitbreiden digitale berichtenservice	0 Bestuur en ondersteuning
G19	Positioneren en profileren Maastricht	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van cultuurparticipatie	5 Sport, cultuur en recreatie
	Veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
	Klanttevredenheid vergunningverlening evenementen	3 Economie
	Beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht bij bezoekers en (potentiële) bewoners	0 Bestuur en ondersteuning

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ¹	Jaar ²	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 1000 jongeren 12-17 jaar	2020 ^{2a}	29	13
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2019 ^{2b}	3,4	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	2020 ^{2b}	5,6	5,2
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners	2019 ^{2b}	2,9	2,5
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners	2020 ^{2b}	6,8	7,3

- 1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige een op een vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.
- 2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS.
De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (raad, 19 maart 2019)
- Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020-2023 (raad, 12 mei 2020)
- Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg (Samen Veilig) 2020-2023 (april 2020).

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	16
1.2 Openbare orde en veiligheid	16

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat doen we daarvoor?

De VRZL zorgt voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied (Zuid-Limburg).

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 2e kwartaal zienswijzen op rekening 2021 van VRZL.
- Vaststellen in 2e kwartaal zienswijzen op begroting 2023 van VRZL.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Sinds de invoering van de Wet veiligheidsregio's zijn de brandweer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionale schaal georganiseerd. De gemeente Maastricht draagt via een financiële bijdrage bij aan de instelling en instandhouding van de VRZL. Voorts draagt de gemeente zorg voor de lokale inzet van personele capaciteit (piketregeling) ten behoeve van de crisisorganisatie van de VRZL.

Wat mag het kosten?

CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	10.609	9.960	9.969	10.112	10.211	10.210	10.210
BATEN	926	298	298	298	298	298	298
SALDO	-9.683	-9.662	-9.672	-9.814	-9.913	-9.912	-9.912

Toelichting ontwikkeling lasten:

Het verschil van de lasten in begroting 2021 ten opzichte van jaarrekening 2020 betreft de bijdrage FLO (functioneel leeftijdsontslag). In de jaarrekening 2020 is zowel de bijdrage van 2019 als van 2020 verantwoord (in totaal € 517.000). De begrote hogere lasten vanaf 2022 ten opzichte van begroting 2021 betreffen de hogere bijdrage van de gemeente Maastricht aan de veiligheidsregio.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling van de begrote baten 2021 en 2022 ten opzichte van jaarrekening 2020 is met name een gevolg van de in de jaarrekening 2020 verantwoorde boekwinst van € 595.000 door de overdracht van kazerne Maastricht Zuid aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Denk aan: toezicht en handhaving openbare orde, BOA's; Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; preventie van criminaliteit; opstellen en handhaven APV; veilige woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijk Maastricht in 2022: een stad waar criminaliteit en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

Vanuit een integrale werkwijze (één organisatie, één aanspreekpunt) werken we daarom samen met partners aan de veiligheid en veiligheidsbeleving in Maastricht.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting	Eindambitie MJP
	2017	2018	2019	2020	2022	2022
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ¹	45,3	38,5	40,2	29,0	<< 45,3	<< 45,3
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ^{2,3}	25,9	Geen meting	21,9	Geen meting	< 25	≤ 25
rapportcijfer veiligheid in buurt ³	6,9	Geen meting	7,1	Geen meting	≥ 7,0	≥ 7,0
% inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ³	31	Geen meting	34,9	Geen meting	35	35
Schaalscore sociale kwaliteit ⁴	17,9	20,2	19,1	21,3	<< 17,9	<< 17,9

- 1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal. Bron: Maastrichts Informatieknooppunt (MIK, politiecijfers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictsvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrijf, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de veiligheidsbeleving is.
- 3) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (IVM; meting elk oneven jaar).
- 4) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politiecijfers).

Wat doen we daarvoor?

Uitvoeren Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (MJP Veiligheid)

Voor de periode 2019-2022 heeft de raad de volgende prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld:

- De aanpak van ondermijnende criminaliteit
- Het voortzetten van de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit
- Een samenhangende aanpak van veiligheidsgelateerde overlast
- Voortdurende aandacht voor veiligheidsbeleving
- Blijven investeren in verbinden met sociaal domein, handhaven openbare ruimte en fysiek veiligheid
- Het structureel actueel houden van ons instrumentarium ter uitvoering van het veiligheidsbeleid.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen MJP Veiligheid 2023-2026 in het vierde kwartaal 2022 met mogelijk uitloop naar eerste kwartaal 2023.
- Vaststellen nieuw Uitvoeringsprogramma handhaven openbare ruimte 2022-2023 in het eerste kwartaal 2022.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Aanpak veiligheidsbeleving 2019-2022 evalueren en de raad hierover informeren.
- Uitvoeringsagenda 2022. Op basis van een tussenevaluatie van de uitvoering van het MJP Veiligheid is voor 2022 een agenda opgesteld. Deze bestaat, naast verdere inzet op bovenstaande prioritaire veiligheidsthema's, uit een focus op veiligheidsgelateerde overlast. Vanuit de samenwerking met interne en externe actoren werken aan de aanpak van criminele families, jonge aanwas en overlast daklozen.

Wat mag het kosten?

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	6.312	5.910	6.400	7.040	6.017	5.982	5.976
BATEN	1.282	452	452	456	456	456	456
SALDO	-5.030	-5.458	-5.948	-6.584	-5.561	-5.526	-5.520

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 stijgen ten opzichte van 2021 als gevolg van de middelen voor de pilot weetteelt. Voor deelname aan het experiment krijgen experimenteergemeenten een financiële tegemoetkoming groot € 980.000 van het Rijk. Zie ook tabel budgettaire ontwikkelingen.

Toelichting ontwikkeling baten:

De daling begrote baten ten opzichte van jaarrekening 2020 is een gevolg van incidentele baten verantwoord in jaarrekening 2020 voor in totaal € 834.000, zijnde diverse subsidies voor projecten (o.a. radicalisering en vastgoed in beeld).

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025
Pilot weetteelt	1.2 Overige lasten	980	0	0	0

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	10.609	9.960	9.969	10.112	10.211	10.210	10.210
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.312	5.910	6.400	7.040	6.017	5.982	5.976
TOTAAL LASTEN	16.921	15.870	16.370	17.152	16.227	16.191	16.185
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	926	298	298	298	298	298	298
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	1.282	452	452	456	456	456	456
TOTAAL BATEN	2.208	750	750	753	753	753	753
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	-9.683	-9.662	-9.672	-9.814	-9.913	-9.912	-9.912
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	-5.030	-5.458	-5.948	-6.584	-5.561	-5.526	-5.520
TOTAAL SALDO	-14.713	-15.120	-15.620	-16.399	-15.474	-15.438	-15.432

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het Rijk heeft geen BBV indicatoren bepaald, die gerelateerd zijn aan programma 2.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Omgevingsvisie 2040
- Stadsvisie 2030 [raad, juni 2008]
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) 2017 [raad, maart 2017]
- Leidraad Verhardingen 2019 t/m 2023
- Leidraad Openbare Verlichting 2020 t/m 2024
- Leidraad Civiele kunstwerken 2020 t/m 2024.

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
2.1 Verkeer en vervoer	3, 9, 12, 15
2.2 Parkeren	3, 9, 12, 15
2.3 Recreatieve havens	3, 9, 12, 14
2.4 Economische havens en waterwegen	3, 9, 12, 14
2.5 Openbaar vervoer	3, 9, 12, 15

2.1 Verkeer en vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de taken die te maken hebben met de mobiliteitsinfrastructuur. Denk o.a. aan: verkeersbeleid; verkeersmaatregelen (verkeersborden, verkeersregelinstanties, bewegwijzering en straatmeubilair t.b.v. verkeersregulering); aanleg, reconstructie en onderhoud van de verharde openbare ruimte; civieltechnische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels, spoorwegovergangen en dergelijke; verlichting wegen: aanleg, beheer en onderhoud; gladheidbestrijding; straatreiniging; schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht willen we slimmer en groener reizen. Dat doen we via het 'STOP'-principe: Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar vervoer en Personenauto (liefst een elektrische). Met STOP kiezen we voor een onthaastende, gezonde en actieve manier om ons te verplaatsen. Een pad dat ons leidt naar een goed bereikbare, klimaatneutrale stad waar het prettig is om in te wonen, te werken en te recreëren. We streven naar een goed bereikbare, klimaatneutrale stad waar het prettig is om in te wonen, te werken en te recreëren. Een stad met goede en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is.

Effectindicatoren		Realisatie			Begroting
Mobiliteit¹					
		2014-2018	2015-2019	2016-2020⁵	2018-2022
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV gemiddeld per jaar ^{2,3}	In Maastricht	67%	65%	64%	65%
	Van en naar Maastricht	28%	26%	23%	26%
Kwaliteit openbare ruimte⁴		2020	2021	2022	
Waardering inwoners over schoonhouden openbare ruimte in de eigen buurt		6,6	6,4	6,4	
Waardering inwoners over onderhoud wegen, paden en pleintjes in de eigen buurt		6,5	6,2	6,2	

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Het gebruik van actieve vervoerswijzen en het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de verschuiving is tussen het gebruik van verschillende mobiliteitsvormen. Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
- 4) Bron: Stadspeiling
- 5) De maatregelen in verband met de aanpak van de corona-pandemie hebben gevolgen gehad op de vervoerwijzekeuze in deze periode.

Wat doen we daarvoor?

1. Monitoring en beleidsontwikkeling

We monitoren de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, verkeer en parkeren en stellen tweejaarlijks een mobiliteits- en verkeersmonitor op. Mede op basis van deze monitor ontwikkelen we het mobiliteitsbeleid van Maastricht.

2. Uitvoeren van het Mobiliteitsprogramma

Elk jaar worden onder de noemer van het Mobiliteitsprogramma kleine- en middelgrote infrastructurele projecten uitgevoerd die met name gericht zijn op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en fiets.

3. Uitvoeren van het Actieplan fietsen in Maastricht en fietsparkeren Maastricht

Door het uitvoeren van projecten wordt gewerkt aan de gewenste mobiliteitstransitie richting fiets.

4. Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit

Samen met regionale overheden, werkgevers, ondernemers en mobiliteitsaanbieders werken we binnen het programma Zuid-Limburg Bereikbaar aan het stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit.

5. Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime

Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen die we beheren en onderhouden (o.a. verkeersregelinstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair). We coördineren tevens het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het verkeerssysteem een zeer groot verkeersaanbod zo goed mogelijk dient te verwerken.

6. Programma Stad en Spoor / Stationsomgeving

Met onze partners NS, ProRail, Arriva, Zuid-Limburg Bereikbaar, provincie Limburg, Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en Projectbureau A2 werken we, georganiseerd in diverse deelprojecten, intensief samen aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.

7. Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag

Op eigen initiatief of op verzoek van bewoners of ondernemers brengen we voortdurend kleine verbeteringen aan in de buitenruimte en infrastructuur ten aanzien van fietsvoorzieningen, autoparkeren en verkeersveiligheid. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen.

8. Mobiliteit in relatie tot integrale projecten

Aanpassingen aan infrastructuur komen ook voort uit diverse integrale projecten die door de gemeente en/of haar partners worden uitgevoerd. Meestal zijn dit langlopende projecten over meerdere jaren met hun eigen projectorganisatie, opgave en begroting.

9. Toetsen, adviseren

Door het jaar heen komen er diverse initiatieven binnen bij de gemeente zoals bouwplannen, gebiedsontwikkelingen, evenementen en onderhoud en aanleg van kabels en leidingen. Bijna al deze plannen hebben een effect op het mobiliteits- en verkeerssysteem. Afhankelijk van de rol die de gemeente heeft en de fase waarin in het project verkeert toetsen wij deze plannen of adviseren wij hierin.

Wij reguleren de openbare ruimte door het uitgeven/beoordelen van vergunningen voor o.a. inritten, aanleg kabels en leidingen, standplaatsen, het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg en door handhaving. Verder zorgen wij permanent (24/7) voor het toezicht op de Maasboulevardtunnel zodat de veiligheid van die tunnel gewaarborgd is. Verder wordt gewerkt met nieuwe actuele meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) voor de Maasboulevardtunnel en de Hoeg Brök.

10. Uitvoeren meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen

Wij onderhouden structureel de verhardingen en de openbare verlichting binnen de gemeente (dagelijks en groot onderhoud). In de paragraaf kapitaalgoederen wordt nader ingegaan op de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/verhardingen, de civiele kunstwerken en de openbare verlichting.

11. Onderhoud en beheer

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen op de afgesproken (CROW) niveaus, voeren wij structureel onderhoud uit aan verhardingen, civiele kunstwerken, infrastructurele elementen en openbare verlichting. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte en de gladheidsbestrijding valt hieronder.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2022
CROW-kwaliteitsniveau openbare ruimte:			
• Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied	A	A	B
• verhardingen rest	A/B	A/B	C
• schoon binnen de singels	A	A	A
• schoon buiten de singels	A	A	B
• openbare verlichting	A	B	B
• civiele kunstwerken	Veilig	Veilig	Veilig

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vervolgprogramma Zuid-Limburg Bereikbaar vaststellen (4e kwartaal 2022).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Opstellen voorlopig ontwerp en programma van eisen J.F. Kennedybrugtracé.
- Vaststellen Mobiliteitsagenda Zuid-Limburg.
- Uitvoeren projecten Stad & Spoor / Verkeersstudie Stationsomgeving:

Voorgenomen projecten

Vervolgstudie transferknelpunt (passerelle) station Maastricht i.s.m. ProRail en Provincie Limburg

Herinrichting van de kruising Wilhelminasingel - Sint Maartenslaan en de aansluiting daarvan op de Wilhelminabrug tot aan de Van Hasselkade

Pilot autoluw Wyck (Wycker Brugstraat en omgeving)

Opwaardering Groene Loper naar 30 km/u

- Uitvoeren projecten Mobiliteitsprogramma:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Rotonde Nobellaan – Gentelaan	Onderhoud, verkeersdoorstroming en fiets	Vergroten en ombouwen van de rotonde en verbeteren van de fietsinfrastructuur
Via Regia, Brusselseweg, Dr. Van Kleefstraat	Onderhoud en fiets	Verbeteren fietsinfrastructuur
Aanpak paaltjes en obstakels op fietsvoorzieningen (fase 3)	Verkeersveiligheid en fiets	Verminderen en anders inrichten paaltjes en obstakels
Aanpak fietsdoorsteekjes (fase 1)	Fiets	Doorsteekjes verbeteren
Post onvoorzien	Diversen	Kleinschalige maatregelen die inspelen op de actualiteit

- Uitvoeren projecten vervangingsprogramma verkeersmanagement jaarschijf 2022.
- Uitvoeren projecten meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen jaarschijf 2022
- Voorbereiding IBOR-programma dat, afgestemd op de Omgevingsvisie, een instrumenteel kader biedt voor besluitvorming m.b.t. de te behalen kwaliteitsniveaus voor de diverse IBOR-producten (verhardingen, groen, schoon e.d.) inclusief de bijbehorende financiële middelen.

Wat mag het kosten?

VERKEER EN VERVOER (2.1)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	20.215	22.565	20.972	21.301	20.854	20.915	21.100
BATEN	2.375	218	318	338	355	355	355
SALDO	-17.840	-22.347	-20.654	-20.963	-20.499	-20.560	-20.745

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote hogere lasten in 2022 ten opzichte van 2021 zijn met name een gevolg van de stijging van de kapitaallasten (verkeersregelinstallaties en Tram Vlaanderen Maastricht).

Toelichting ontwikkeling baten:

De baten in de jaarrekening 2020 zijn hoger dan de begrote baten in 2021 als gevolg van diverse hogere baten in 2020 van in totaal € 2,0 mln. Dit betrof grondwerkzaamheden verhaald op particuliere bedrijven, bijdragen derden in de exploitatie verkeersregelinstallaties en schadeverhalen.

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?

We zetten het reguleren van autoparkeren in als een sturingsmiddel om duurzame vervoer te stimuleren en het aantal autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Ons doel is de leefbaarheid in de stad te verbeteren en de kwaliteit van de openbare ruimte te verhogen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2020	2022
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ²	1425	945	945	1.445 ³

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De ontwikkelingen op het gebied van parkeren zijn hier onderdeel van.
- 2) Vanwege het vergroten van het centrumgebied met het Frontenpark is het parkeerterrein Frontenpark verschoven van de P+W-zone naar de centrum-zone. Dit als gevolg dat er een afname is van het aantal parkeerplaatsen op afstand.
- 3) Waarvan 400 parkeerplaatsen op overloopterreinen. Deze parkeerplaatsen zijn alleen beschikbaar op topdagen.

Wat doen we daarvoor?

1. *Parkeerregulering.*
Door het straatparkeren te reguleren sturen we erop om de verschillende doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren.
2. *Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren en P+R terrein(en).*
Door beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeerautomaten zorgen we voor goed functionerende voorzieningen.
3. *Monitoren afspraken met Q-Park.*
Binnen een publiek-private samenwerking, de PPS Parkeren, stemmen we ons parkeerbeleid af met parkeerbedrijf Q-Park. Voor zover niet strijdig met de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) verkennen we de mogelijkheden om de parkeervoorzieningen te benutten voor fietsparkeren, deelmobiliteit en het laden van elektrische auto's.
4. *Uitvoeren van de parkeeropgave uit de Omgevingsvisie Maastricht 2040 en Realisatieplan parkeren op afstand*
De parkeeropgave en het onderliggende Realisatieplan parkeren op afstand bevat maatregelen om de doelen uit de Omgevingsvisie te bereiken. Deze maatregelen zullen stapsgewijs worden uitgewerkt en gerealiseerd.
5. *Fietshandhaving.*
Met een gerichte handhaving op weesfietsen, fietswrakken en fout gestalde fietsen bij hotspots beperken we de overlast van geparkeerde fietsen.

6. *Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen.*
 We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt en bij station Maastricht.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Uitvoeren projecten uit de parkeeropgave Omgevingsvisie Maastricht 2040 / Realisatieplan parkeren op afstand:

Voorgenomen projecten
• Vaststellen van richtlijnen voor aanbieders van deelauto's.
• Uitbreiding gereguleerd parkeergebied. Voor 2022 voorzien in Wittevrouwenveld (uitbreiding), Boschpoort noord en Wyckerpoort noord.
• Opnemen van het parkeerterrein Fort Willemweg als P+W-locatie
• Opnemen van de parkeervoorzieningen bij het Gouvernement en Lage Frontweg als overlooplocatie.
• Opnemen van de parkeervoorzieningen bij het Gouvernement en Lage Frontweg als overlooplocatie.
• Voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie van P+R-voorziening (bijvoorbeeld P+R Via Regia, P+R Maastricht Noord)
• Onderzoek naar P+R-locatie in omgeving Europaplein.

Wat mag het kosten?

PARKEREN (2.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	4.171	6.814	7.075	5.384	5.376	5.386	5.560
BATEN	3.678	2.989	2.999	3.042	3.042	3.042	3.042
SALDO	-493	-3.824	-4.076	-2.342	-2.333	-2.344	-2.518

Toelichting ontwikkeling lasten:

In de 2021 is een incidentele last inzake aanschaf/investering scanauto van € 1,6 mln. (dekking via vruchtboomfonds) verwerkt. Hierdoor zijn de begrote lasten in 2022 lager dan in 2021.

2.3 Recreatieve havens

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve scheepvaart.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat doen we daarvoor?

Onderhoud en baggeren

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de exploitatiemaatschappij 'Bassin BV'.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- In het gemeentelijk baggerplan is baggeren van de jachthaven Hoge Kanaaldijk voorzien in de periode 2022-2023. Exacte planning is mede afhankelijk van de totale aanbesteding van de diverse werken en zal in afstemming met de gebruikers gebeuren.
- Het streven is dat de gemeente in 2022 groot onderhoud pleegt aan en rond de sluisen 19 en 20 die de toegang tot het Bassin verzorgen. Zo wordt de vervanging van de onderdeuren voorbereid, worden de omliggende publieke hekwerken geschilderd en wordt de markante ophaalbrug tussen Bassin en Maas opnieuw in de verf gezet.
- Verder zal de Bassinomgeving worden meegenomen in de verdere planvorming rond zowel de locatie Sappi Zuidwest als de locatie Landbouwbelang.

Wat mag het kosten?

RECREATIEVE HAVENS (2.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	18	17	18	18	18	18	18
BATEN	0	0	0	0	0	0	0
SALDO	-18	-17	-18	-18	-18	-18	-18

2.4 Economische havens en waterwegen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan: baggerwerkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat doen we daarvoor?

Onderhoud en baggeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De haalbaarheid van een havenverordening is besproken met een groot deel van de gebruikers waaruit blijkt dat er op dit moment weinig draagvlak is voor het heffen van havengelden. Als gevolg van Corona vinden de gebruikers het moment van invoering ongelukkig, het leidt immers tot een kostenverzwaring.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Voorlopig wordt afgezien van een havengeldverordening, in 2022 en verder zal opnieuw een afweging worden gemaakt. Alvorens wordt besloten tot de invoering van een heffing zal met de gebruikers worden geïnventariseerd welke behoeften er liggen in de haven en welke investeringen er gedaan moeten worden waar de gebruikers ook voordeel bij hebben. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het aanbrengen van walstroom en WiFi.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

We streven naar een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R-voorzieningen.

Effectindicatoren ¹		Realisatie ³			Begroting
		2014-2018	2015-2019	2016-2020	2018-2022 ⁴
Aandeel van het gebruik van OV gemiddeld per jaar ²	In Maastricht	3%	3%	3%	3%
	Van en naar Maastricht	16%	16%	14%	16%

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. Het gebruik van het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
- 4) De maatregelen in verband met de aanpak van de corona-pandemie hebben gevolgen gehad op de vervoerwijzekeuze in deze periode.

Wat doen we daarvoor?

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van haar railagenda (waaronder het doortrekken van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid-Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten zoals: Stad en Spoor / Stationsomgeving en Tram Maastricht Hasselt.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Stad en Spoor / Stationsomgeving. Zie taakveld 2.1.
- Tram Maastricht Hasselt. Zie bijlage 8 Grootstedelijke projecten.
- Studie toekomst openbaarvervoer bediening binnenstad (o.a. busroutes over het Vrijthof).

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VERKEER EN VERVOER (2.1)	20.215	22.565	20.972	21.301	20.854	20.915	21.100
PARKEREN (2.2)	4.171	6.814	7.075	5.384	5.376	5.386	5.560
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	18	17	18	18	18	18	18
TOTAAL LASTEN	24.404	29.395	28.066	26.704	26.247	26.319	26.677
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VERKEER EN VERVOER (2.1)	2.375	218	318	338	355	355	355
PARKEREN (2.2)	3.678	2.989	2.999	3.042	3.042	3.042	3.042
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	6.053	3.207	3.317	3.380	3.397	3.397	3.397
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VERKEER EN VERVOER (2.1)	-17.840	-22.347	-20.654	-20.963	-20.499	-20.560	-20.745
PARKEREN (2.2)	-493	-3.824	-4.076	-2.342	-2.333	-2.344	-2.518
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	-18	-17	-18	-18	-18	-18	-18
TOTAAL SALDO	-18.351	-26.188	-24.748	-23.323	-22.850	-22.922	-23.280

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2020 ^{1a}	55	56,2
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2020 ^{1b}	136,3	147,4

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Ruimte voor Ondernemen, Van bedrijventerreinen naar Bedrijvenparken en Stedelijke werklocaties (raad, 19 november 2013)
- Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus (raad, 16 december 2014)
- Programma Creatieve Industrie (raad, 12 januari 2015)
- Visie op de binnenstad 2030 (raad, 9 juni 2015)
- Evenementennota (raad, 31 mei 2016)
- Horecabeleid Maastricht 2016-2019 (raad, 31 mei 2016)
- Detailhandelsvisie 2016 (raad, 13 december 2016)
- Evaluatie & Actualisatie Hotelbeleid (raad, 27 november 2018)
- Visie vrijetijdseconomie 2030 (raad, 12 mei 2020)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
3.1 Economische ontwikkeling	3, 4, 8, 10, 11, 12, 17
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3, 4, 9, 11, 12, 17
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3, 4, 9, 11, 12, 17
3.4 Economische promotie	3, 4, 9, 11, 12, 17

3.1 Economische ontwikkeling

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Denk o.a. aan: clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstellingen en bedrijven; lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden; samenwerking met bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen; ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Wat willen we bereiken?

Maastricht ambieert een duurzame internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers voldoende banen op alle niveaus bereikbaar zijn. Maastricht kiest voor een breed portfoliebeleid waarbij kenniseconomie, toerisme, congressen, creatieve- en maakindustrie, retail, internationale instituten en het zijn van een internationale studentenstad de basis vormen voor een krachtig economisch profiel. Cultuur en creativiteit vormen daarbij belangrijke ondersteunende factoren.

Effectindicatoren		Realisatie				Begroting
		2018	2019	2020	2021	2022
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect ^{1a,2}	- Vestigingen	979	1.055			1.100
	- Werkzame personen	1373	1.465			1.450
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	-588	-697			-700
	- Werkzame personen	-1437	-1.535			-1.400
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	274	276			200
	- Werkzame personen	914	484			500
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	-266	-308			-325
	- Werkzame personen	-528	-513			-580
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	795	746			750
	- Werkzame personen	3268	2.160			2.200
Krimpende bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	514	492			420
	- Werkzame personen	-1497	-1.572			-1.300
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1a}	- Vestigingen	10.676	11.278			11.500
	- Werkzame personen	73.772	75.539			75.000
% studenten dat Maastricht als (zeer) prettig ervaart om in te wonen ^{1b}					X ³	X ³
Klanttevredenheid over informatie voorafgaand en tijdens vergunningaanvraag evenementen ^{1b,5,6}				6,9	7,0	7,0
Klanttevredenheid over dienstverlening medewerkers tijdens vergunningprocedure evenementen ^{1b,5,6,7}				7,1	7,2	7,2

1. Bron: 1a) LISA en Vestigingsregister Limburg; 1b) Stadspeiling
2. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal startups is en het verschil weergeeft tussen start ups en startende bedrijven. Bron van de indicator is CBS en LISA.
3. Stadspeiling 2021: nulmeting van deze indicator. Helaas hebben te weinig studenten deze stadspeiling ingevuld om een betrouwbaar cijfer voor 2021 te geven. Het bepalen van een ambitie voor 2022 is op basis van deze meting daarom niet mogelijk.
4. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die klanttevredenheid vergunningverlening evenementen weergeeft.
5. Dienstverlening medewerkers. Denk aan: vriendelijkheid, betrokkenheid, deskundigheid, betrouwbaarheid, duidelijkheid.

Wat doen we daarvoor?

1) Economische samenwerking en ondersteunen MKB

Als centrumstad nemen we deel aan de Economische Samenwerking Zuid-Limburg en geven we uitvoering aan het uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid.

2) Ondersteunen campusontwikkeling

We ondersteunen de campusontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus en de internationale positie van de campus. Spin-offs en nieuw life sciences bedrijven worden begeleid en ondersteund bij diverse vragen en het vinden van nieuwe huisvesting. Tevens wordt de Brightlands Campus ondersteund bij het versterken van landelijke en internationale netwerken ten behoeve van de ontwikkelingen van nieuwe innovatieve economische activiteiten. Een voorbeeld hiervan is de Einstein Telescoop.

3) Versterken clusterontwikkeling

We versterken de clusters Steelport en Customer Service Valley (CSV) door het organiseren van netwerken, het leggen van verbinding en het participeren in en faciliteren van projecten en structuren.

4) Kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de stad verbinden

Er worden met (internationale) kennisinstellingen en onderwijsinstellingen gezamenlijke ambities gedeeld en waar mogelijk gezamenlijke projecten uitgevoerd of ondersteund. Een van de onderdelen daarin is het uitvoeringsprogramma Studentenstad. Het uitvoeringsprogramma Studentenstad richt zich op de ambitie om Maastricht, één van de oudste steden van Nederland met de jongste universiteit van Nederland, door te ontwikkelen tot een echte studentenstad waarin studenten zich thuis voelen. Om dit te bereiken wordt er samen met de onderwijsinstellingen gewerkt aan vier actielijnen waar diverse projecten aan verbonden zijn. Deze vier actielijnen zijn: 1) optimale informatie en communicatie voor studenten; 2) bloeiend studentenleven; 3) verbinden van studenten met de stad en haar bewoners; 4) faciliteren van afgestudeerden bij het vinden van een baan in de stad of regio. Het gaat hierbij om de lopende projecten MyMaastricht, Housing Helpdesk, Match, City Deal 'Kennis maken', YUFE en Career Inspiration Day (voorheen Outkom).

5) Uitvoering plan van aanpak Creatieve (maak)industrie

We versterken de bijdrage van cultuur aan een bloeiende economie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat door uitvoering te geven aan het plan van aanpak Creatieve (maak)industrie met onder meer projectsubsidies. Daarnaast stimuleren we vastgoedpartijen om ruimte te bieden aan creatieve makers.

6) Ondersteunen lobby voor internationale verbindingen

We ondersteunen de lobby van de provincie voor het verbeteren van onze internationale verbindingen.

7) Visie Vrijtijdseconomie 2030

Op Zuid-Limburgse schaal is een visie vrijetijdseconomie vastgesteld. Binnen deze visie zijn gezamenlijke ambities geformuleerd. Er wordt gewerkt aan het vaststellen van een aantal gezamenlijke Zuid-Limburgse acties.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen van een nieuwe economische visie.
- Vaststellen geactualiseerd evenementenbeleid.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie van de gemeentelijke visie op bedrijventerreinen wordt op hoofdlijnen meegenomen in de nieuwe economische visie. In 2021/2022 worden tevens, in overleg met de regio, de afspraken over het regionale bedrijventerreinenbeleid geëvalueerd. Beide zijn input voor de geactualiseerde Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Tussentijds wordt de raad geïnformeerd over de voortgang.
- Vaststellen jaarprogramma evenementen 2023.
- Vaststellen uitvoeringsnota horeca.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)

ESZL werkt samen met bedrijven en kennisinstellingen aan de economische structuurversterking in Zuid-Limburg. Een triple helix samengestelde economic board verkent maatschappelijke uitdagingen en stimuleert economische kansen aan de hand van een strategische agenda voor Zuid-Limburg. Op basis van te vormen coalitions of the willing & acting wordt samengewerkt aan concrete projecten.

MECC Maastricht BV

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een congres- en beurzen centrum. Hiermee vormt MECC Maastricht een belangrijke motor voor de regionale economie en het zakelijk toerisme in het bijzonder. De effecten van de uitbraak van het coronavirus in 2020 en 2021 zullen impact hebben op de resultaten en de ambities zullen mogelijk worden bijgesteld. Onder voorbehoud van de gevolgen van deze crisis zal het MECC proberen zo veel mogelijk (aangepaste) congressen en beurzen te organiseren met inachtneming van de gestelde veiligheidsmaatregelen.

Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) B.V.

De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht en van toerisme in het bijzonder.

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	3.349	4.257	4.058	3.986	3.983	3.981	3.947
BATEN	249	254	336	298	298	298	298
SALDO	-3.100	-4.003	-3.723	-3.688	-3.686	-3.683	-3.650

Ontwikkeling van de lasten:

De daling van de begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 wordt veroorzaakt door een daling van de bijdrage aan Maastricht International Center.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid. Denk o.a. aan: grondexploitatie bedrijventerreinen; ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden; herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties.

Wat willen we bereiken?

Een goed vestigingsklimaat met voldoende werkruimte voor divers ondernemerschap. De stad moet daarbij met zijn werklocaties blijven faciliteren aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van aanwezige en nieuwe bedrijvigheid (grotendeels MKB).

Wat doen we daarvoor?

Ontwikkeling en (tijdelijke) exploitatie van kantoorlocaties en bedrijfsterreinen

We faciliteren, ontwikkelen en revitaliseren werklocaties en bedrijvenparken en exploiteren enkele bedrijfsverzamelgebouwen. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

Advisering/ondersteuning internationale instellingen

We bieden advisering en/of ondersteuning op het gebied van huisvesting en activiteiten aan internationale instituten.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen beeldkwaliteitsplan bedrijventerrein Maastricht Zuid (tweede kwartaal 2022).
- Economische visie, zie taakveld 3.1.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitgifte van kavels (Maastricht-Zuid en Beatrixhaven).
- Verhuur bedrijvenunits in de gemeentelijke bedrijvenverzamelgebouwen.

Wat mag het kosten?

FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)		Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN		605	4.685	2.311	4.358	2.089	1.487	1.225
BATEN		539	4.546	2.041	4.216	1.429	1.295	1.032
SALDO		-66	-139	-270	-142	-660	-192	-192

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de lasten in de begroting 2021 t.o.v. jaarrekening 2020 komt primair voort uit een nadere duiding en herverdeling van budgetten grondexploitatie over de taakvelden. Conform de BBV-voorschriften omtrent taakvelden zijn de grondexploitatieprojecten welke samenhangen met bedrijventerreinen opgenomen in taakveld 3.2 fysiek bedrijfsinfrastructuur. De in deze begroting opgenomen baten en lasten inzake bouwgrondexploitaties zijn gebaseerd op de hercalculaties grondexploitaties (zie tevens bijlage 4).

Toelichting ontwikkeling baten:

De stijging van de begrote baten in 2021 en 2022 komt voort uit de grondexploitatieprojecten en hangen samen met bovengenoemde oorzaak van de stijgingen in de lasten. De daling van de begrote baten in 2023 en verder hangt samen met bouwgrondexploitaties.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente. Denk o.a. aan: bedrijvenloket; stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers; aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; financiële steunregelingen voor bedrijven.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal woon- en werkklimaat voor inwoners, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad.

Wat doen we daarvoor?

Borgen Maastricht International Centre

Maastricht International Centre (MIC) bundelt dienstverlening en werkt voor werknemers en werkgevers uit heel Zuid-Limburg. Het MIC verleent diensten aan bedrijven en organisaties met internationale- en grensmedewerkers. Daarnaast biedt MIC persoonlijke ondersteuning en dienstverlening aan internationale (kennis)werkers en grenswerkers. Ook draagt MIC bij aan het ontwikkelen van een Euregionale arbeidsmarkt. Ook de IND, belastingdienst en Sociale Verzekeringsbank werken samen met het MIC. Al deze diensten zijn op een locatie gevestigd.

Team Ondernemen Maastricht (TOM)

Om ondernemers beter te faciliteren investeren we in een integrale dienstverlening voor alle ondernemers, groot en klein.

Uitvoering plan van aanpak starters, start ups, incubators, broedplaatsen

Met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies faciliteren we starters zich beter voor te bereiden op hun start op de arbeidsmarkt. De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Ondersteunende programma's voor startups worden verder uitgevoerd, in samenwerking met Maastricht Centre for Entrepreneurship and Innovation (UM).

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Versterken van relatie MIC met bedrijven vanuit vraaggericht arbeidsmarktperspectief
- Versterken van de Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt (SGA).

Wat mag het kosten?

BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	775	888	876	853	871	871	871
BATEN	378	469	469	475	475	475	475
SALDO	-397	-419	-407	-378	-395	-395	-395

3.4 Economische promotie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Denk o.a. aan: promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers; aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente; investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken; promotie toerisme.

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als internationale kennisstad, complete cultuurstad, werk- en bezoekstad. Door middel van economische promotie zetten we in op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroting 2022
Aantal overnachtingen zakelijk	450.000	215.000	215.000 ²
Aantal overnachtingen toeristisch	955.000	645.000	645.000 ³

- 1) Bron: CBS.
- 2) Op basis van de huidige ontwikkelingen verwachten we dat het aantal overnachtingen fors minder zal zijn, mogelijk vergelijkbaar met de realisatie over het jaar 2020.
- 3) Op basis van de huidige ontwikkelingen verwachten we dat het aantal overnachtingen fors minder zal zijn, mogelijk vergelijkbaar met de realisatie over het jaar 2020

Wat doen we daarvoor?

1) Ondersteuning van de werving van congressen en beurzen

We subsidiëren de promotie- en acquisitietaak van het Maastricht Convention Bureau (MCB). Het MCB positioneert Maastricht internationaal als congreslocatie.

2) Subsidiëren economische promotie en marketing

Samenwerken met en subsidiëren Maastricht Marketing, die op basis van het convenant met hun activiteiten bijdragen aan het toeristisch positioneren van Maastricht. Tevens subsidiëring van projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen verdere uitwerking Tefaf & the City.

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	3.251	3.650	2.752	3.191	2.750	2.750	2.760
BATEN	4.952	6.623	5.706	6.728	6.728	6.728	6.728
SALDO	1.701	2.974	2.954	3.537	3.978	3.978	3.968

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 betreft een incidentele stijging voor evenementen met € 470.000 via het evenementenfonds (waaronder Koningsdag 2022).

Toelichting ontwikkeling baten:

De stijging van de begrote baten ten opzichte van 2021 heeft met name te maken met de begrote gemakkelijheidsretributie vanaf 2022 groot € 600.000 en begrote opbrengst reclamemasten van € 200.000.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 3 ECONOMIE	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	3.349	4.257	4.058	3.986	3.983	3.981	3.947
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	605	4.685	2.311	4.358	2.089	1.487	1.225
BEDRUVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	775	888	876	853	871	871	871
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.251	3.650	2.752	3.191	2.750	2.750	2.760
TOTAAL LASTEN	7.980	13.479	9.998	12.389	9.693	9.089	8.802
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	249	254	336	298	298	298	298
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	539	4.546	2.041	4.216	1.429	1.295	1.032
BEDRUVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	378	469	469	475	475	475	475
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	4.952	6.623	5.706	6.728	6.728	6.728	6.728
TOTAAL BATEN	6.118	11.892	8.551	11.717	8.931	8.796	8.533
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	-3.100	-4.003	-3.723	-3.688	-3.686	-3.683	-3.650
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	-66	-139	-270	-142	-660	-192	-192
BEDRUVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	-397	-419	-407	-378	-395	-395	-395
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	1.701	2.974	2.954	3.537	3.978	3.978	3.968
TOTAAL SALDO	-1.862	-1.588	-1.446	-671	-763	-293	-269

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar onderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren ¹	Schooljaar	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
<i>Absoluut verzuim</i> aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2018/2019	3,1	2,8
<i>Relatief verzuim</i> aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2018/2019	32	24
<i>Vsv-ers</i> % leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	2019/2020	3,2	2,0

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Onderwijsvisie Samen Leren in Maastricht (2019) en Uitvoeringsagenda Educatieve Agenda Maastricht 2021-2024 (2021)
- Beleidsplan Jeugd (2019)
- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland (raad, 19 januari 2016)
- Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra Maastricht 2020-2036 (raad, december 2019)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
4.1 Openbaar onderwijs	4, 10, 17
4.2 Onderwijshuisvesting	4, 10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	4, 10

4.1 Openbaar onderwijs

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar onderwijs. Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht ligt bij de schoolbesturen KomLeren en LVO. Volgens artikel 23 lid 4 van de Grondwet ziet de gemeente erop toe dat er voldoende algemeen vormend lager onderwijs in een genoegzaam aantal scholen wordt gegeven (als ouders er om vragen).

Wat willen we bereiken?

In haar toezichthoudende rol let de gemeente erop dat openbare scholen toegankelijk zijn voor iedere leerling en elke leraar en dat het openbaar onderwijs niet gebaseerd is op een godsdienst of levensovertuiging. Er zijn wel openbare scholen die vanuit bepaalde onderwijskundige uitgangspunten lesgeven.

Wat doen we daarvoor?

De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht met de schoolbesturen KomLeren en LVO over de jaarstukken van hun openbare scholen en gebruikt dat jaarlijks.

De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouder met het aandachtsgebied openbaar onderwijs bij LVO wanneer dat aan de orde is.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 2^e kwartaal zienswijzen op rekening 2021 van LVO en KomLeren
- Vaststellen in 2^e kwartaal zienswijzen op begroting 2023 van LVO en KomLeren
- Vaststellen zienswijze op Toekomstvisie Voortgezet Onderwijs Maastricht van LVO (denominatiekeuze schoollocaties).

4.2 Onderwijshuisvesting

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Denk o.a. aan: nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen; verhuur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal; opstellen programma onderwijshuisvesting.

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Gemeenten dragen onder andere de kosten van nieuwbouw en uitbreiding.

Wat willen we bereiken?

Goede en duurzame onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen ((B)ENG en Frisse scholen).

Wat doen we daarvoor?

- 1) Meerjarige integrale huisvestingsplannen

Belangrijk is dat de raad kaders stelt aan de gemeentelijke vastgoedpositie ten opzichte van de schoolbesturen. Periodiek worden daartoe meerjarige integrale huisvestingsplannen (IHP's) vastgesteld. Het IHP primair onderwijs, speciaal onderwijs en kinderopvangorganisaties is in

december 2019 door de raad vastgesteld. Met dit nieuwe huisvestingsplan wordt de in 2016 ingezette lijn van het geleidelijk samenvoegen van scholen en kinderopvang tot (integrale) kindcentra op strategische plekken in de stad verder voortgezet om een antwoord te bieden op ontwikkelingen van ontgroening en leegstand. Het aantal locaties basisonderwijs wordt hiermee concreet teruggebracht van (34 locaties in 2016) 28 locaties in 2019 naar 23 in 2023 en 21 in 2025.

Het nieuwe IHP voortgezet onderwijs is in voorbereiding. Volgens planning wordt dit IHP in het eerste kwartaal 2022 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Hier ontstaan drie brede scholengemeenschappen.

2) Integraal plannen, financieren en realiseren.

Schoolbesturen kunnen op basis van de IHP's aanvragen indienen die jaarlijks worden beoordeeld. Uitwerking/realisatie gebeurt op grond van de verordening 'Voorzieningen onderwijs-huis-vesting Maastricht 2021', Dit wordt vervolgens in de begroting verwerkt. In voorkomende gevallen is het college bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter (aanvragen die ingediend worden na 1 februari en die niet kunnen wachten).

Prestatie-indicator	Realisatie	Ambitie	Begroting
	2019	2020	2022
Herschikking aantal scholen PO via IHP	28	28	28
Herschikking aantal scholen VO via IHP	7	7	7
Herschikking aantal scholen (V)SO via IHP	6	6	6

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Integraal Huisvestingsplan VO Maastricht (eerste kwartaal 2022)
- Besluit Businesscases van nieuwbouwlocaties Kindcentra inclusief verduurzaming (Keuze ENG of BENG).
- Toekennen van benodigde middelen Onderwijshuisvesting bij vaststellen begroting 2022, voor het Programma OHV 2023 conform vastgestelde huisvestingsplannen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Realisatie Programma onderwijshuisvesting 2022 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs:
Locaties:
  - Kindcentrum De Groene Loper (voorbereiding nieuwbouw voor Regenboog, Nutsschool en kinderopvang)
  - Kindcentrum Dynamiek (voorbereiding renovatie)
  - Kindcentrum Scharn (voorbereiding nieuwbouw)
  - Kindcentrum Belfort (JF Kennedy, Emile Wesly, kinderopvang en plusvoorzieningen; Voorbereidingskrediet ontvangen in 2020, ontwerpfase in 2021 en uitvoering in 2022)
  - Uitbreiding Bernard Lievegoedschool
  - Kindcentrum Petrus en Paulus Wolder (renovatie en uitbreiding)
- Vaststellen door college van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2023 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs door college van B&W (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen).

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	4.784	4.990	5.023	4.971	4.944	4.863	4.836
BATEN	1.186	315	315	337	337	337	337
SALDO	-3.598	-4.675	-4.708	-4.634	-4.607	-4.526	-4.499

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 als gevolg van een daling van de kapitaallasten onderwijsinvesteringen.

Toelichting ontwikkeling baten:

In 2020 was sprake van een incidentele bate van € 0785 mln. in verband met de verkoop van Aureliushof 140. De begrote baten 2022 stijgen ten opzichte van 2021 als gevolg van de begrote opbrengst vanaf 2022 opbrengst Rijks Hogeschool van € 18.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Denk o.a. aan: onderwijs-ondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie; achterstandenbeleid; afstemming passend onderwijs-jeugdhulp; volwasseneducatie; peuteropvang; leerling-zorg en leerlingbegeleiding; leerlingenvervoer; stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Naast de toezichtfunctie op het openbaar onderwijs en de fysieke zorgplicht voor onderwijshuisvesting voert de gemeente aangaande onderwijsbeleid en leerlingenzaken nog enkele wettelijke taken uit, zoals Leerplicht/RMC, Voorkomen van Voortijdig Schoolverlaten, bestrijden van Onderwijsachterstanden, coördinatie van voor- en vroegschoolse educatie (VVE), tegengaan van segregatie, afstemmen van Passend Onderwijs en Jeugdhulp, Leerlingenvervoer en Volwasseneducatie.

Naast deze wettelijke taken zetten wij ook in op een intensieve samenwerking met de schoolbesturen in het onderwijs, de VVE-gecertificeerde kinderopvangorganisaties en andere relevante partners.

Wat willen we bereiken?

Samen met de schoolbesturen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt, gelijke kansen heeft en zijn of haar talenten optimaal kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting	
	2018-2019	2019-2020	2021-2022	
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar per 1 oktober ¹	12.481	11.631	11.900	
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) per 1 oktober ²	229	145	140	
	2017	2019	2020	2022
VVE				
Het % van alle peuters die gebruikmaken van peuteropvang met een VVE-programma		84	85	84
Het % van alle peuters met een door de GGD geïndiceerde ondersteuningsbehoefte die gebruikmaken van peuteropvang met een VVE-programma (doelgroep)		72	75	82
Onderwijsachterstand				
% peuters en basisschoolleerlingen met het risico op (onderwijs)achterstand per 1 oktober ³	18	17		

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal leerplichtige leerlingen in Maastricht is (krimppindicator). Bron van de indicator: Jaarverslag Leerplicht/RMC.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de mate is van vervroegde schooluitval.

- 3) Hoe hoger dit percentage, hoe meer doelgroeppeuters (met VVE-indicatie) wij bereiken met een VVE- programma. De indicator is door het CBS i.o.v. ministerie OCW bepaald op basis van de omgevingskenmerken: opleidingsniveau van ouders, herkomst, verblijfsduur van de moeder in NL, wel of niet in de schuldsanering, het gemiddelde opleidingsniveau van de moeder op school. Landelijk stelde het ministerie OCW in 2017 voor 15% van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. In 2019 waren er in Maastricht in totaal 7.125 kinderen (peuters + basisschoolleerlingen). Van deze kinderen viel 17% binnen de landelijke doelgroep. Bron: CBS, dashboard onderwijskansen.

Wat doen we daarvoor?

Samen met onze partners uitvoering gegeven aan de Educatieve Agenda Maastricht als gezamenlijke uitvoeringsagenda van de Onderwijsvisie Samen Leren in Maastricht.

1. *Verbeteren van de afstemming Passend Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg*

Kindcentra en scholen vindplaats én werkplaats maken in de buurt, om thuisnabij meer preventie/vroegsignalering, inclusiever onderwijs en betere opvang en jeugdhulp mogelijk te maken. Wij investeren in knooppunten en doelgroeparrangementen en dragen bij aan de ontwikkeling van schoolarrangementen

2. *Gelijke kansen creëren*

Dat doen wij door:

- inzet Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) (coördinerende taak) en monitoring hiervan;
- het stimuleren van Taalactiviteiten en Taalklassen in primair en voortgezet onderwijs;
- facilitering van de kindcentrum-ontwikkeling ten behoeve van doorgaande pedagogische leerlijnen;
- Het inzetten op de ontwikkeling van Kindcentrum in Beweging in samenwerking met Maastricht Sport;
- Stimuleren van brede talentontwikkeling op het gebied van sport en bewegen, gezondheid, veiligheid, burgerschapszin, kunst & cultuur en natuur- en duurzaamheidseducatie; ondersteunen van het onderwijs bij de invulling dagarrangementen en verlengde leertijd;
- Deelname aan de Gelijke Kansen Alliantie van OCW en programma Trendbreuk;
- nauwe afstemming en samenwerking op het gebied van armoedebestrijding;
- toezicht en handhaving kinderopvang.

3. *Leerplicht/Regionale Meld- en Registratiefunctie (RMC)*

Uitvoeren van wettelijke leerplicht- en RMC-taken door SZMH (team Onderwijs) in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) via knooppunten op scholen en met andere partners die werkzaam zijn in de leefwereld van jongeren. De werkwijze zal meer in overeenstemming worden gebracht met de werkwijzen van Parkstad en Westelijke Mijnstreek (gezamenlijk RMC-regio 39).

Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Regionaal Programma VSV 2020-2024 en extra aandacht voor kwetsbare jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt) en een Plusvoorziening (LEF-team) voor overbelaste jongeren.

4. *Leerlingenvervoer (LLV)*

Leerlingen vervoeren van thuis naar locaties speciaal onderwijs in de regio.

LLV beter laten aansluiten bij de transformaties Passend Onderwijs en Jeugdhulp.

Afstemming verbeteren tussen LLV conform verordening en maatwerkvervoer Jeugdhulp.

5. *Aansluiting Onderwijs- Economie en Arbeidsmarkt*

Via samenwerking in het scholennetwerk van Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, VMBO en Entreeopleiding MBO (kwetsbare) en in afstemming met Jongerenteam SZMH jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt toeleiden naar werk. We hebben hierbij aandacht voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren, door bijvoorbeeld het inkopen van educatieve trajecten in de volwasseneneducatie

6. Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie.

We versterken de basisvaardigheden van volwassenen om de zelfredzaamheid, de maatschappelijke participatie en de doorstroom naar werk of kans op het behoud van werk te vergroten.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Verordening Leerlingenvervoer (tweede kwartaal 2022).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarverslag leerplicht/RMC/VSV 2020-2021 van Team Onderwijs SZMH.
- Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders om tot een gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van Zuid-Limburg).
- Implementeren/verbeteren van de interprofessionele samenwerking in de Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en MBO, door voldoende professionals te leveren uit Team Jeugd (SZMH/Toegang), Schoolmaatschappelijk werk (Trajekt) en de Jeugdgezondheidszorg (GGD).
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs in brede scholengemeenschappen.
- Uitbreiden van de aanpak Gezond Kindcentrum van de Toekomst en Kindcentra in beweging (Jongeren op Gezond Gewicht) in het kader van de Trendbreuk gezondheid, met uitbreiding naar het Voortgezet en Speciaal Onderwijs.
- Met Onderwijs aansluiten bij het Lokaal Preventieakkoord en aandacht voor risicjongeren (veelplegers en bendevorming).
- Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen voorkomen van voortijdig schoolverlaten door het regionaal besturen van de uitvoering van de RMC-maatregelen zoals opgenomen in het nieuwe Regionaal Programma VSV 2020-2024 (samen met OCW en het onderwijsveld opgesteld en geaccordeerd).

Welke verbonden partij speelt een rol?

GR-Leerlingenvervoer

Maastricht organiseert vervoer van kinderen van thuis naar speciaal onderwijs in een Gemeenschappelijke Regeling-Leerlingenvervoer voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem en Vaals (opstellen verordening, afgeven van beschikkingen en het contractmanagement met vervoerders).

GR-Leerplicht/RMC

Maastricht voert als centrumgemeente in een GR mede namens de Heuvellandgemeenten de leerplichtwet en RMC regelgeving uit en participeert daarvoor in keten- en zorgnetwerken. Maastricht voert de maatregelen uit het Regionaal Programma Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten uit in Maastricht heuvelland.

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	7.030	8.911	8.280	8.290	8.281	8.265	8.265
BATEN	4.247	6.300	5.380	5.413	5.413	5.413	5.413
SALDO	-2.783	-2.611	-2.900	-2.878	-2.868	-2.853	-2.853

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 vielen de uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) lager uit dan begroot door o.a. een lagere bevoorschotting van kindgebonden subsidies en vielen ook andere subsidies lager uit. Tegenover deze lagere lasten stonden ook lagere baten.

Toelichting ontwikkeling baten:

De lagere uitgaven voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en andere subsidies zorgden in 2020 ook voor lagere baten.

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ONDERWUSHUISVESTING (4.2)	4.784	4.990	5.023	4.971	4.944	4.863	4.836
ONDERWUSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	7.030	8.911	8.280	8.290	8.281	8.265	8.265
TOTAAL LASTEN	11.814	13.901	13.302	13.262	13.225	13.129	13.101
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ONDERWUSHUISVESTING (4.2)	1.186	315	315	337	337	337	337
ONDERWUSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	4.247	6.300	5.380	5.413	5.413	5.413	5.413
TOTAAL BATEN	5.433	6.615	5.695	5.750	5.750	5.750	5.750
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
ONDERWUSHUISVESTING (4.2)	-3.598	-4.675	-4.708	-4.634	-4.607	-4.526	-4.499
ONDERWUSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	-2.783	-2.611	-2.900	-2.878	-2.868	-2.853	-2.853
TOTAAL SALDO	-6.381	-7.286	-7.608	-7.511	-7.475	-7.379	-7.351

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016	48,5	46,6
1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van Gezondheidsmonitor (GGD-en, CBS en RIVM). De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.			

Beleidsmatige context actualiseren

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Structuurvisie 2030 (raad, 29 mei 2012)

Sport

- Nota beweegvriendelijk Maastricht (raad, april 2021)
- Bouwstenennotitie Sport & Bewegen (college, december 2020)
- Uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering (college, december 2020)
- Sportnota 2020 "Mee@bewegen" (raad, 21 mei 2013)
- Nota Spreidingsplan Buitensportaccommodaties (raad, 26 februari 2008)
- Nota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties (raad, 21 april 2015)
- Tarievennota Sport (raad, 28 november 2017)
- Nota actualisatie Sportaccommodatiebeleid (raad, 27 februari 2018)

Cultuur

- Cultuurvisie Maastricht (raad, november 2019): 'Cultuur maakt Maastricht – Maastricht maakt cultuur'
- Subsidieregeling Meerjarige Subsidie professionele kunst 2021-2024
- Rijksbeleid: "Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024".
- Rijksbeleid: Advies Raad voor Cultuur en toekenning subsidies landelijke BIS 2021-2024
- Centre Ceramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum: geact. visie en missie (raad, 29 februari 2019)

Cultureel erfgoed

- Omgevingsvisie Maastricht (raad 6 oktober 2020)
- Springlevend Verleden, Beleidsnota Cultureel Erfgoed (raad 29 mei 2007)
- Welstandsnota Maastricht 2018 (raad, 30 januari 2018)
- Vestingvisie (raad 25 januari 2011)

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

- Leidraad groen (raad 2 maart 2021)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
5.1 Sportbeleid en activering	3, 5, 17
5.2 Sportaccommodaties	3, 17
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie	3, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 17
5.4 Musea	4, 11
5.5 Cultureel erfgoed	11, 12
5.6 Media	4, 8, 10, 12, 16
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14, 15

5.1 Sportbeleid en activering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport. Denk o.a. aan: ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening; ondersteunen van organisaties die zich met sport bezighouden; sport in de buurt en combinatiefuncties.

Wat willen we bereiken?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2020	2021	2022
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ¹	58	55	60
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ¹	53	58	>58

1) Ambitie in Sportnota 2020 bij Maastrichtenaren tussen 6 en 79 jaar.
2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er wordt bewogen in de stad.

Wat doen we daarvoor?

We verbeteren de sport- en bewegingscultuur, waarbij de prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen (waaronder ouderen) die onder het Maas-trichtse gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie.

We geven uitvoering aan de brede regeling 'combinatiefunctionarissen', die in 2007 door de overheid is ingesteld om scholen, sport en cultuur met elkaar in verbinding te brengen. Dit doen we onder andere door het inzetten van vakleerkrachten bewegingsonderwijs op het primair onderwijs en de beweeggroepen.

We blijven inzetten op verenigingsondersteuning en bevorderen de open clubgedachte. We ondersteunen evenementen die sport- en beweegstimulering als effect beogen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Samen met de 35 partners geven we uitvoering aan de zes ambities van het Maastrichts Sportakkoord. Het doel is om met alle partners de lichamelijke en geestelijke vitaliteit van de gehele Maastrichtse bevolking te verbeteren.
- Uitvoeren uitvoeringsnota sport -en bewegingsstimulering 2020-2025.
- In 2022 wordt een nieuwe aanpak verenigingsondersteuning geïmplementeerd met een accent op de lage sociaal economische statuswijken

Wat mag het kosten?

SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	1.798	2.788	2.915	2.915	2.625	2.625	2.625
BATEN	66	238	238	313	75	75	75
SALDO	-1.732	-2.550	-2.678	-2.603	-2.550	-2.550	-2.550

Toelichting ontwikkeling lasten:

Voordelen op de apparaatskosten en hogere bijdrage uit het sociaal domein voor diverse programma's zorgden in 2020 voor lagere lasten.

De daling van de begrote lasten vanaf 2023 wordt veroorzaakt door lagere begrote kosten: SPUK € 99.000, sport- en bewegingsstimulering € 142.000 en wielerveding € 52.000.

Toelichting ontwikkeling baten:

De stijging van de begrote baten in 2022 ten opzichte van 2021 betreft de begrote opbrengsten sport- en bewegingsstimulering van € 75.000. De daling van de begrote baten vanaf 2023 betreft het wegvallen van de begrote subsidie SPUK € 237.000. De SPUK-regeling was een tijdelijke regeling en vervalt met ingang van 2023. Met ingang van 2023 wordt deze subsidie niet meer afzonderlijk verstrekt maar is deze geïntegreerd in de algemene uitkering.

5.2 Sportaccommodaties

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening. Denk o.a. aan: sporthallen, zwembaden; (natuur- en kunstgras) velden; trapveldjes in de wijk.

Wat willen we bereiken?

Sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte in de stad waardoor meer Maastrichtenaars gaan sporten en bewegen.

Wat doen we daarvoor?

We zetten onze sportaccommodaties zodanig in dat ze tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag en gedragspatronen van gebruikers. We streven naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties alvorens we overgaan tot nieuwe investeringen.

We geven uitvoering aan de 6 speerpunten van de nota Bewegvriendelijk Maastricht, te weten:

- 1) Creëren van een beweegvriendelijke omgeving bij de Integrale Kindcentra en Voortgezet Onderwijslocaties

- 2) Behoud/versterken hotspots. We zetten in op behoud van bestaande hotspots en stimuleren en ondersteunen particuliere initiatieven op basis van een afwegingskader voor nieuwe initiatieven (zoals Bikepark en Urban Oasis/Stadsnomade).
- 3) Kwaliteitsslag openbare sport- en speelplekken
- 4) Open sportparken. Wij stimuleren en ondersteunen de hoofdgebruikers van sportparken die gezamenlijk initiatieven ontwikkelen om te komen tot open sportparken.
- 5) Aanhaken bij vergroening. We haken aan bij het groenplan en de Omgevingsvisie Maastricht 2040 om te komen tot groene beweegvriendelijke omgevingen.
- 6) Programmeren sport- en bewegingsstimuleringsactiviteiten in de buitenruimte.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het 1e kwartaal staat de nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2022-2032' op de raadsagenda. Het raadsvoorstel bevat voorstellen voor optimalisatie en spreiding van binnensportaccommodaties Maastricht 2032 gekoppeld aan de onderwijsontwikkelingen primair en voorgezet onderwijs (IKC Groene loper, Belfort, Scharn en onderwijscampus Oost), een meerjarig investeringsplan 2022-2032 (inclusief de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid) en het transitieplan voor sporthal De Heeg (inclusief sportvoorziening IKC Ziezo).
- In het 4e kwartaal is een raadsvoorstel openbare sport- en speelvoorzieningen (inclusief financiële onderbouwing en een meerjarenplan) voorzien.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- We geven uitvoering aan de opdracht van de raad om met de buurten en specifieke groepen het gesprek aan te gaan over verbeteringen van de openbare sport- en speelvoorzieningen op buurt- en stadsniveau, passend binnen het beschikbare budget.
- Na het sportseizoen 2021-2022 vindt tussenevaluatie van de tarievennota sport plaats. De raad wordt hierover geïnformeerd.

Wat mag het kosten?

SPORTACCOMMODATIES (5.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	9.523	9.480	9.717	9.586	8.552	8.499	8.332
BATEN	3.178	4.267	4.372	3.954	2.983	2.983	2.983
SALDO	-6.345	-5.213	-5.346	-5.633	-5.569	-5.517	-5.349

Toelichting ontwikkeling lasten:

De lagere begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 worden met name veroorzaakt door lagere stortingen in de onderhoudsvoorzieningen en mutaties kapitaallasten.

Toelichting ontwikkeling baten:

In 2020 was sprake van lagere baten in verband met de gedeeltelijke sluiting van sportaccommodaties in verband met corona.

De daling van de begrote baten 2022 ten opzichte van 2021 betreft met name een bijstelling van de opbrengsten sport. Zie ook onderstaande tabel budgettaire ontwikkelingen.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025	
Bijstelling opbrengsten Sport	5.2	Overige opbrengsten	-350	-350	-350	-350

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten als het (mee)maken van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, het mogelijk maken en stimuleren. Denk o.a. aan: subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel; subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel; accommodaties voor beeldende kunst; subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten; kunstankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte; subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video; kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod; culturele manifestaties waaronder stadsbreed cultureel festival.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een aantrekkelijke ontmoetingsstad met een verrassend cultureel klimaat. Samen met cultuurmakers en inwoners werken we aan een inclusieve stad, waarin maken en meemaken van cultuur voor iedereen mogelijk is. Cultuur staat nooit op zichzelf, maar speelt een prominente rol nu en in de toekomst van onze stad: voor economie, voor ruimtelijke inrichting, voor bezoekaantrekkelijkheid, voor het imago van Maastricht en voor de sociale samenhang en zingeving.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting
	2017	2019	2020	2021	2022
aantal culturele instellingen met rijkssubsidie ¹	6	6	6	7	7
Aantal bezoekers gesubsidieerde professionele instellingen ^{2a}	927.500	1.110.000	110.000		900.000 ⁵
% Maastrichtenaren vanaf 6 jaar dat een culturele activiteit beoefent ^{2b,3}	62		geen meting		62
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c,3,4}			54	47	54
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c,3,4}			38	30	38
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht ^{2c,6}				41	41

- 1) De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie OCW over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen in het kader van de Basisinfrastructuur (BIS). Dit gebeurt eens in de vier jaar (periode 2017-2020, 2021-2024).
- 2) Bron: 2a) verslagen culturele instellingen; 2b) Cultuurmonitor Maastricht (meting elke 2-3 jaar); 2c) Stadspeiling
- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er sprake is van cultuurparticipatie.
- 4) Activiteiten zijn: een instrument bespelen, zingen, toneel, klassiek ballet of moderne dans, volksdans, tango, salsa, stijldans, street- of breakdance, cabaret of stand-up comedy, tekenen, schilderen of aan grafisch werk zonder computer, beeldhouwen, boetseren, potten bakken, sieraden maken of textiele werkvormen, film, videokunst, grafisch ontwerp met de computer of fotografie, verhalen, gedichten of weblogs schrijven.
- 5) Corona heeft in 2020 voor terugval gezorgd, die doorwerkt in 2021. Ambitie voor 2022 is behalen van het niveau van 2017.
- 6) Stadspeiling 2021 is nulmeting voor deze indicator.

Wat doen we daarvoor?

- 1) Maastricht is een stad waarin iedereen cultuur kan maken en meemaken
  - We ondersteunen de georganiseerde en de niet-georganiseerde amateurkunst- en cultuurbeoefening.
  - We verlenen subsidies voor amateurmuziek- en zangverenigingen;

- We vragen professionele cultuurmakers om het publiek actief te betrekken bij hun activiteiten;
  - We bieden een subsidieregeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stadsbreed en in de buurten;
  - We vergroten kansen door meemaken van cultuur voor kinderen en jongeren mogelijk te maken;
  - We zetten het Jeugdfonds Cultuur in om meer kinderen actief te kunnen laten meedoen;
  - We ondersteunen jong talent;
  - Vanuit Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch museum bieden we de mogelijkheid om laagdrempelig deel te nemen aan de cyclus van cultuur waarin leren, ontwikkelen, presenteren en produceren elkaar versterken;
  - De mogelijkheid om laagdrempelig deel te nemen bieden we onder andere met de bibliotheek, maar ook via de ruimte voor debat, informatie-uitwisseling, exposities over actuele thema's en de presentatie van Maastrichts erfgoed;
  - Daarnaast bieden we natuurlijk de faciliteiten voor educatieve mogelijkheden (cursussen, workshops) op het gebied van kunst en cultuur.
- 2) Stimuleren van presentatie en productie van kunst en cultuur
- Voor een aansprekende presentatie van kunst en cultuur bieden we vanuit het Theater aan het Vrijthof een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers.
  - Op basis van de Subsidieregeling Meerjarige Subsidie professionele kunst 2021-2024 faciliteren we culturele functies in de stad zoals het poppodium, het stadgezelschap toneel, het filmhuis en het festival sacrale muziek.
  - Het stadsbrede Cultuurfestival MAAS! biedt in samenwerking met cultuurpartners een meerdaags programma met zeer uiteenlopende activiteiten.
- 3) Positie Maastricht als landelijk Cultureel Brandpunt verstevigen
- Om deze status te handhaven faciliteren en subsidiëren we de in samenspraak met het Rijk aangewezen functies (7 BiS-functies 2021-2024). Samen met de provincie organiseren we dat de voortrekkersrol, die deze organisaties vervullen, verbonden wordt aan de kansen en mogelijkheden binnen de culturele infrastructuur van Limburg.
  - We geven uitvoering aan het convenant voor de Stedelijke Cultuurregio Zuid en ondersteunen samen met de partnersteden, de provincie en het rijk deze functies door middel van subsidies.
- 4) Versterken culturele aantrekkingskracht
- We investeren in de culturele infrastructuur om de verbinding tussen de professionele kunsten en cultuurparticipatie te versterken en om zo een aantrekkelijke cultuurstad te blijven.
  - We investeren in startende culturele ondernemingen en in de verblijfskwaliteit voor "artists in residence" via het actieprogramma creatieve maakindustrie.
  - Via de opdracht aan Stichting Ateliers Maastricht (SAM) houden we de voorraad ateliers bereikbaar en betaalbaar voor startende kunstenaars zodat zij zich kunnen binden aan de stad. Via het vernieuwde vrijplaatsenbeleid kunnen initiatieven vanuit de samenleving tijdelijk gefaciliteerd worden.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststelling in 2e kwartaal nieuwe subsidieregels voor amateurkunsten gebaseerd op de cultuurvisie.
- Vaststellen uiterlijk in 2^e kwartaal definitief ontwerp Middenzaal en voteren restant middelen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Voorbereiden besluitvorming definitief ontwerp en opvolging opdrachtverlening Middenzaal.
- Om de veerkracht van het culturele veld te vergroten na de maandenlange lockdown door corona, ondersteunen we herstel en innovatie tijdelijk met extra middelen vanuit het herstelfonds cultuur.
- We richten de vernieuwing op andere vormen van presentatie, intensievere samenwerking tussen (culturele) partners, cross-overs en het aanboren van nieuw publiek en met andere verdienmodellen.

- Cultuurmakers@maastricht (van Kumulus) heeft van het Fonds Cultuurparticipatie extra middelen toegekend gekregen voor het realiseren van bijvoorbeeld een kunstwerkplaats die door jongeren zelf wordt ingevuld en een aantal mooie wijk- en ouderenprojecten.
- Ook Kunstactief, het steunpunt voor de amateurverenigingen bij Kumulus, wordt herijkt langs de lijnen van de cultuurvisie en van cultuurmakers@maastricht. Dit doen we uiteraard met onze stedelijke partners.
- De rol van Kumulus als kunstschool zal in 2022 gaan veranderen. Het plan van aanpak voor de transformatie Kumulus is in 2021 vastgesteld en de rol van Kumulus zal daarmee met ingang van schooljaar 2022-2023 wijzigen naar het pakhuismodel.
- Kumulus gaat een faciliterende rol vervullen: ZZP-ers kunnen in de voorzieningen van Kumulus lesgeven en Kumulus ondersteunt in communicatie en cross-overs tussen de disciplines.
- In 2022 zal de verhuizing van Philharmonie Zuid Nederland naar de Theresiakerk plaats vinden. Daarmee kan ook de bouw van de Middenzaal in het Theater aan het Vrijthof van start gaan.
- De fasegewijze doorgroei van de Muziekgieterij naar de functie van volwaardig poppodium zal om bestuurlijk aandacht en gerichte organisatorische inspanningen vragen. Hiervoor moet in samenspraak met Muziekgieterij een periodiek monitoringsysteem worden opgesteld.
- Invulling geven aan onlangs geactualiseerde atelierbeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

Deze verbonden partij voert civiele diensten (horeca) uit voor het Theater aan het Vrijthof. Ook organiseren zij in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof culturele evenementen in Maastricht. Voor meer details: zie paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	13.874	15.386	16.441	19.312	15.433	15.119	14.132
BATEN	2.636	4.967	5.083	5.282	5.285	4.441	4.441
SALDO	-11.238	-10.419	-11.358	-14.031	-10.148	-10.679	-9.691

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 waren de lasten en baten lager door de gedeeltelijke sluiting van het Theater en Kumulus en het niet doorgaan van evenementen en kermissen.

De begrote lasten 2022 stijgen ten opzichte van 2021 als gevolg van de subsidie Muziekgieterij € 185.000 en incidentele frictiekosten Kumulus € 3,6 mln. (zie tabel budgettaire ontwikkelingen). Daarnaast dalen de begrote lasten dalen ten opzichte van 2021 als gevolg van een daling van de apparaatskosten Kumulus met € 600.000, van de werkbudgetten Theater met € 165.000 en Bureau Europe met € 100.000.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Subsidie Muziekgieterij	5.3	Verstrekte subsidies	185	371	556	0
Friciekosten Kumulus (businesscase volgt)	5.3	Overige lasten	3.600	0	0	0

5.4 Musea

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur. Denk o.a. aan: musea, exposities; archeologie, heemkunde; historische archieven.

Wat willen we bereiken?

We willen bewoners en bezoekers op aantrekkelijke en toegankelijke wijze informeren over de natuurhistorie in Maastricht en omgeving.

Wat doen we daarvoor?

Binnen het Natuurhistorisch Museum Maastricht (NHMM) bieden we een inzicht in natuurhistorie voor bewoners en bezoekers met daarbij specifieke aandacht voor de lokale natuurhistorie, het Maastrichtiën en actieve beleving van de wetenschap.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- De transformatie binnen C3, de verbinding van het NHMM met de exposities in Centre Ceramique en met Kumulus in de nieuwe rol vraagt om extra aandacht van de organisatie, bijvoorbeeld in communicatie en in de inhoudelijke verbinding met het Sciencelab en het Educatielab van NHMM.
- Verkennen opties voor bredere invulling beleid musea.

Wat mag het kosten?

MUSEA (5.4)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	239	235	465	465	465	465	459
BATEN	74	116	113	114	114	114	114
SALDO	-165	-119	-353	-351	-351	-351	-345

5.5 Cultureel erfgoed

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Denk aan: historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed; het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wat willen we bereiken?

We waarderen ons cultureel erfgoed. Dit is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad en als kunstuiting op zich. Ook is het een belangrijke economische factor.

Wat doen we daarvoor?

Bescherming en instandhouding

- Advisering bij plan- en gebiedsontwikkelingen, visievorming en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie) en cultuurhistorie.
- Beoordeling van aangevraagde vergunningen.

Kennisontwikkeling en –overdracht over de geschiedenis van de stad

- Samenwerken met erfgoedpartners en burgers maar ook binnen internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC.
- Ontsluiten en analyseren van de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten.
- Faciliteren van derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad.
- Zichtbaarder maken van erfgoed door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en Terra Mosana, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique en applicaties zoals de culturele biografie.

Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Meerjaren investeringsprogramma Vestingwerken.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen definitief ontwerp restauratie/ heropbouw walmuur en rondeel.

Wat mag het kosten?

CULTUREEL ERFGOED (5.5)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	979	1.321	1.694	1.246	1.260	1.254	1.251
BATEN	40	42	42	42	42	42	42
SALDO	-939	-1.279	-1.652	-1.203	-1.218	-1.212	-1.208

Toelichting ontwikkeling lasten:

De werkzaamheden aan de walmuur en vestingwerken hebben in 2020 niet volledig plaatsgevonden. Dit zorgde in 2020 voor een voordeel op de lasten. In 2021 is voor walmuren en vestingwerken nog € 471.000 opgenomen in begroting. Met ingang van 2022 vervallen deze incidentele lasten.

5.6 Media

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Denk o.a. aan: bibliotheken; lokale omroep; lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT).

Wat willen we bereiken?

Een 'Lokaal toereikend media-aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk.

Wat doen we daarvoor?

Subsidiëring lokale omroep RTV Maastricht

RTV Maastricht ontvangt subsidie om (nieuws)programma's te maken.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Er zijn in 2022 geen specifieke aandachtspunten voor de raad en het college.

Wat mag het kosten?

MEDIA (5.6)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	6.315	7.028	7.293	6.784	6.777	6.416	6.412
BATEN	748	1.154	1.029	1.065	1.063	1.061	1.057
SALDO	-5.567	-5.874	-6.264	-5.719	-5.714	-5.355	-5.355

Toelichting ontwikkeling lasten:

De sluiting van Centre Céramique in 2020 door de verbouwing en corona zorgde in 2020 voor lagere lasten en lagere baten.

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 met name als gevolg van een daling budget groot onderhoud cultuur centrale met € 425.000 en een daling van de subsidie TV Maastricht met € 100.000.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Denk o.a. aan: natuurbescherming, onderhoud bos, heide en overige natuurgebieden; aanleg, onderhoud openbaar groen inclusief plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte; aanleg en onderhoud van openbaar water; aanleg en onderhoud van recreatievoorzieningen; volkstuinderverenigingen.

Wat willen we bereiken?

We willen de kernkwaliteit van de groenstructuur per cultuurhistorische periode behouden en waar nodig herstellen. Hierbij scheppen we voorwaarden voor ontmoeting en verbinding in het groen. We behouden en vergroten de soortenrijkdom in de stad. We creëren door de groenstructuur een klimaatbestendiger Maastricht. We willen dat burgers zich op wijk- en buurtniveau betrokken voelen bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen.

Effectindicatoren	Realisatie			Begroting
	2017	2020	2021	2022
Score (0-100) voor SDG-doel (15) Bescherming bos, land en bodem ¹				
- Maastricht	64			70
- Gemiddelde 100.000+ gemeenten	49			
Waardering inwoners over parken en plantsoenen in de eigen buurt ²		7,0	6,8	6,8
1) Bron: waarstaatjegemeente.nl, SDG-monitor. De indicator horend bij SDG-doel15 is een samengestelde indicator, opgebouwd uit indicatoren voor aandeel bos en natuurlijk terrein, kwaliteit Natura 2000 gebieden, groenbeleid, vermessing stikstof en fosfaat, soortenrijkdom Rode lijst en groenbeleid (meest actuele meetcijfers zijn weergegeven).				
2) Stadspeiling (nulmeting in 2020)				

Wat doen we daarvoor?

(Bouw)initiatieven in de stad toetsen wij op de effecten voor groen, ecologie en openbare ruimte. Verder geven wij uitvoering aan de Leidraad Groenbeheer, het bomenvervangingsplan en het actieplan groen.

Projecten	
<ul style="list-style-type: none"> • Verbreding Mijn Groen Maastricht & wijkpaspoorten van een selectie van versteende, hittestressgevoelige wijken • Realiseren bijenlinten • Realiseren voedselpark Caberg en stadslandbouw Zouwdal/Hazendans • Ondersteuning buurtinitiatieven • Groene schoolpleinen en schoolbosjes • Inrichting(splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden • Natuurinclusiviteit & monitoring 	
Totaal	€ 500.000

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2022
Aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen, bloemrijke graslanden	11.000	11.000
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van 2021	5	5
Toename van het aantal bomen ten opzichte van 2021	600	1500

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen bijdrage aan particuliere vergroeningsprojecten uit MJIP Groen, Natuur & Landschap
- Kadernota natuur en milieueducatie
- Vaststelling Soortenmanagementplan roeken, bevers.
- Uitvoeren leidraad Groen 2020 – 2024.
- Tussentijds actualiseren bomenvervangingsplan.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Op basis van een jaarlijkse Dienstverleningsovereenkomst ontwikkelt en beheert het CNME voor de gemeente de ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied. Daarnaast betrekken zij de burgers door middel van educatie en voorlichting bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.

Buitengoed Geul en Maas (BGM) = Naar Buiten Goed

Tot 2023 zal de Gemeente Maastricht participeren om de ondernemers waar nodig te ondersteunen op ambtelijk gebied.

Grensoverschrijdend Uitvoeringsprogramma Rivierpark Maasvallei

Dit is een samenwerking van provincie Limburg, Nederlandse grensmaasgemeenten Maastricht, Meerssen, Stein, Sittard -Geleen, Echt, Susteren en Maasgouw alsmede de natuurorganisatie Staatbosbeheer en Natuurmonumenten. Samen met de Belgische partners provincie Limburg (B), de Belgische Grensmaasgemeenten Lanaken, Maasmechelen, Dilsen-Stokkem, Maaseik en Kinrooi en Regionaal Landschap Kempen & Maasland.

Het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2022 en is recent geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat de samenwerking tussen de Belgische en Nederlandse gemeente als meerwaarde wordt ervaren. De geformuleerde resultaten zoals het creëren van lange afstand wandeling, het ophalen van zwerfvuil, veerpontjes laten varen etc. zijn gehaald. Naar aanleiding hiervan is een nieuw uitvoeringsprogramma is opgesteld voor 2023 t/m 2028, waarin de samenwerking nog meer vorm krijgt en het behoud van de natuur om de Maas een plek krijgt.

Wat mag het kosten?

OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	9.331	9.000	8.938	8.778	8.753	8.719	8.683
BATEN	369	149	149	151	151	151	151
SALDO	-8.962	-8.850	-8.789	-8.626	-8.601	-8.568	-8.532

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 was sprake van extra lasten in verband met areaaluitbreiding.

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 met name door een afname van de begrote lasten onderhoud sport- en spelvoorzieningen met € 200.000. Daarnaast stijgen de begrote kapitaallasten met € 40.000 ten opzichte van 2021.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	1.798	2.788	2.915	2.915	2.625	2.625	2.625
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	9.523	9.480	9.717	9.586	8.552	8.499	8.332
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	13.874	15.386	16.441	19.312	15.433	15.119	14.132
MUSEA (5.4)	239	235	465	465	465	465	459
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	979	1.321	1.694	1.246	1.260	1.254	1.251
MEDIA (5.6)	6.315	7.028	7.293	6.784	6.777	6.416	6.412
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	9.331	9.000	8.938	8.778	8.753	8.719	8.683
TOTAAL LASTEN	42.059	45.239	47.464	49.086	43.864	43.098	41.893
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	66	238	238	313	75	75	75
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	3.178	4.267	4.372	3.954	2.983	2.983	2.983
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	2.636	4.967	5.083	5.282	5.285	4.441	4.441
MUSEA (5.4)	74	116	113	114	114	114	114
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	40	42	42	42	42	42	42
MEDIA (5.6)	748	1.154	1.029	1.065	1.063	1.061	1.057
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	369	149	149	151	151	151	151
TOTAAL BATEN	7.111	10.933	11.026	10.921	9.714	8.867	8.863
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	-1.732	-2.550	-2.678	-2.603	-2.550	-2.550	-2.550
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	-6.345	-5.213	-5.346	-5.633	-5.569	-5.517	-5.349
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	-11.238	-10.419	-11.358	-14.031	-10.148	-10.679	-9.691
MUSEA (5.4)	-165	-119	-353	-351	-351	-351	-345
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	-939	-1.279	-1.652	-1.203	-1.218	-1.212	-1.208
MEDIA (5.6)	-5.567	-5.874	-6.264	-5.719	-5.714	-5.355	-5.355
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	-8.962	-8.850	-8.789	-8.626	-8.601	-8.568	-8.532
TOTAAL SALDO	-34.948	-34.306	-36.439	-38.165	-34.150	-34.231	-33.029

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 6 Sociaal domein

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar ^{1a}	2020	913	877
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ^{1a,2}	2020	60,1	68,1
% werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar ^{1a,3,4}	2019	2	2
% kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering ^{1a,4}	2019	9	7
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering ^{1a,5}	2020	485	541
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening ^{1a}	2020	146	174
% jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter ^{1a,4}	2019	1	1
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ^{1a}	2020	16,7	12,4
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ^{1a,6}	2020	1,9	1,3
% jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ^{1a,7}	2020	0,2	0,4
Per 10.000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ^{1a,8}	2020	1020	734

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van potentiële beroepsbevolking
- 3) Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
- 4) Sinds 2016 zijn de cijfers afkomstig van het CBS.
- 5) Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015).
- 6) Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
- 7) Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.
- 8) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Aanvalsplan armoede en schuldhulpverlening 2020-2024 (raad, 27 oktober 2020)
- Beleid Wet sociale werkvoorziening (WSW) 2008 (raad, 27 mei 2008)
- Nota samenhangende kaders 3 decentralisaties (raad, 18 februari 2014)
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland (raad, 19 januari 2016)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)

- Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020 (raad 1 november 2016)
- Beleidsplan Jeugd 2019-2022 Maastricht (raad, 11 juni 2019)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2020 (raad, 22 juni 2021; Besluitvorming wijziging verordening per 1 juli 2021)
- Beleidskader “Versterken sociale en maatschappelijke basisinfrastructuur door vrijwillige inzet” (raad, 27 oktober 2020)
- Beleidsplan: “Zicht op Thuis” (raad, 8 juni 2021)
- Regiovisie: “Geweld hoort nergens thuis (2019-2022)” (raad, 12 mei 2020)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden	Global Goals (SDG's)
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5, 10, 11, 16, 17
6.2 Wijkteams	3, 11, 17
6.3 Inkomensregelingen	1, 2
6.4 Begeleide participatie	8, 10, 11
6.5 Arbeidsparticipatie	8, 10, 11
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	3, 17
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3, 17
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3, 17
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	3, 17
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	3, 17

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Denk o.a. aan: ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg; sociaal en cultureel werk; preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ); buurt- en clubhuizen; collectief aanvullend vervoer; toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen; noodopvang vluchtelingen; vreemdelingen.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat Maastrichtenaren in staat zijn om zoveel mogelijk hun eigen leven vorm te geven, waarbij ze hun talenten benutten, veerkrachtig zijn en vanuit de positieve gezondheid benadering problemen aan kunnen pakken. We gaan daarbij zoveel als mogelijk uit van een

inclusieve samenleving. Eerstelijns hulp is laagdrempelig, vrij toegankelijk en dichtbij in de buurt georganiseerd.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting
	2016	2018	2020	2021	2022
% inwoners dat vindt dat ze te weinig contacten heeft met andere mensen buiten werk, school of huishouden ^{1,3}			9	10	10
% inwoners dat zich voldoende tot zeer voldoende in balans voelt ^{1,3,4,5}			74	70	70
Score hoe gelukkig 19 jarigen en ouder zich voelen ⁶					
• Maastricht	7,4				7,4
• Zuid-Limburg gemiddelde	7,4				
% inwoners dat vrijwilligerswerk doet ¹		24	34	33	33
% overbelaste mantelzorgers ²					
• Maastricht		14,8			14,2
• Landelijk gemiddelde		14,2			
% inwoners dat aangeeft in de huidige woning hinderlijke obstakels te hebben ¹		29	15	16	16

1) Bron: Stadspeiling.
2) Bron: CBS, meting elke vier jaar.
3) Nieuwe indicator in Stadspeiling met ingang van 2020.
4) Onderdelen in balans zijn: dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties.
5) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die een positieve gezondheidsscore uitdrukt.
6) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een geluksindicator te ontwikkelen. Bron:-Gezondheidsatlas Maastricht, Volwassenen en ouderen GGD Zuid-Limburg. Meting elke vier jaar.

Wat doen we daarvoor?

1. Versterken sociale basisinfrastructuur door vrijwillige inzet, samenwerking en verbinding
We versterken de sociale basisinfrastructuur met laagdrempelige, algemeen toegankelijke voorzieningen en ontmoetingsplekken. Dit doen we door het subsidiëren van vrijwilligersactiviteiten die aansluiten op onze beleidsdoelen zoals het stimuleren van ontmoeting in de buurt en het versterken van de samenredzaamheid en ontplooiing van buurtbewoners.
We subsidiëren buurtnetwerken en andere (informele) netwerken met behulp van het opbouw- en jeugdwerk. Ook is er subsidie voor psychosociale hulpverlening uitgevoerd door het (school) maatschappelijk werk en de ondersteuning bij het opvoeden.

2. Stimuleren van langer zelfstandig thuis leven en wonen
We organiseren en financieren verschillende maatwerkvoorzieningen zoals groepsbegeleiding /dagbesteding en thuisondersteuning (zie taakvelden 6.6 en 6.7). We verstrekken het jaarlijkse mantelzorgcompliment en we subsidiëren de ondersteuning van mantelzorgers. We maken en geven uitvoering aan de prestatieafspraken "wonen en zorg" met de woningcorporaties. En maken afspraken over de realisatie van vernieuwende woonvormen met partijen in het veld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2022
Aantal overbelaste mantelzorgers dat gebruik maakt van vrijwilligers van steunpunt mantelzorg ¹		212	212
Aantal toekenningen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten, die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen ²	34	NVT ³	NVT

Bron: (1) Jaarverslag Steunpunt Mantelzorg; (2) komt te vervallen i.v.m. bezuiniging.
(3) Door de opgenomen bezuinigingsmaatregelen in de begroting 2020 worden er geen flexibele subsidies (voorheen tenders) meer verstrekt.

3. Stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid

We geven uitvoering aan het aanvalsplan armoede en zetten in op het stimuleren en faciliteren van preventieve, curatieve activiteiten zoals financiële educatie en bewustwording jongeren.

Daarnaast financieren/subsidiëren we ook extra materiële verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur, stichting Fietsbank voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2022
Aantal leerlingen dat deelneemt aan Moneyways			500 ³
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ²	119	115	110
1) Bron: scholen			
2) Bron: Trajekt en Humanitas			
3) Dit aantal betreft deelname aan Moneyways (deelname aan No credit game is per 2022 vervallen agv bezuinigingen).			

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoering geven aan en implementeren van vroegsignalering in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
- Uitvoering geven aan de nieuwe wettelijke taak voor ondersteuning/schuldhulpverlening aan zelfstandigen/ondernemers.
- Initiatieven die armoede voor kinderen verzachten beter met elkaar in verbinding brengen en een begin maken om armoede van kinderen structureel aan te pakken. (Onder meer invulling geven aan de motie om het aantal kinderen in armoede uiterlijk in 2030 met de helft te verminderen).
- Dempen instroom bewindvoering (via preventie en vroegsignalering) en stimuleren door- en uitstroom door middel van een nieuw convenant en nieuwe samenwerkingsafspraken tussen Maastricht Heuvelland gemeenten en bewindvoerders.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Kredietbank Limburg

In het kader van schuldhulpverlening (vroegsignalering, schuldenaanpak, inkomensbeheer). Voor de nieuwe taak van gemeenten om schuldhulp te verlenen aan zelfstandigen/ondernemers is in de planning dat de pilot van 2021 wordt verlengd om resultaten en effecten van deze schuldhulp beter te kunnen meten en te borgen.

Partijen die de armoede voor kinderen verzachten middels materiële verstrekkingen zoals Stichting Fietsbank Maastricht, Stichting Leergeld Maastricht Heuvelland, Jeugdfonds Sport en Jeugdfonds Cultuur en Diversion (MoneyWays). Kredietbank Limburg, particuliere bewindvoerders en de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht waar het gaat om onderbewindstellingen.

Stichting Anti Discriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. Het ADV Limburg geeft uitvoering aan de wettelijke taak: klachtmelding en klachtbehandeling, registratie en monitoring, en voorlichting en (beleids)advies en signalering en toeleiding.

Wat mag het kosten?

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	12.785	15.924	16.685	13.645	12.902	12.901	12.865
BATEN	114	287	720	88	88	88	88
SALDO	-12.671	-15.637	-15.965	-13.556	-12.814	-12.813	-12.777

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 met name door een daling van het budget ontwikkeltrajecten Sociaal Domein Breed met € 1,262 mln. (in 2021 € 1,462 mln. en in 2022 € 200.000 opgenomen in het verbeterplan) en investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur met € 764.000. (vanuit reserves in 2021 € 864.000 mln. geraamd en in 2022 € 100.000).

6.2 Wijkteams

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening). Denk o.a. aan voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen, preventie, vroegsignalering.

De dienstverlening van de wijkteams met het karakter van maatwerk dienstverlening WMO valt onder taakveld 6.71.

Wat willen we bereiken?

We willen dat de zelfredzaamheid van bewoners versterkt wordt en dat zij, indien nodig, de toegang tot voorzieningen goed kunnen vinden en adequaat geholpen worden. We willen meer gezondheidswinst behalen om gezondheidsachterstanden in onze stad terug te dringen en te voorkomen.

Wat doen we daarvoor?

1. Passende Ondersteuning

Deels doen we dit door uitvoering te geven aan de krachtige sociale basisinfrastructuur (zie taakveld 6.1). We zetten preventieve ondersteuning, gebiedsgericht en integraal in. Daarbij hanteren we de methode van positieve gezondheid. We subsidiëren het bieden van lichte ondersteuning waaronder: informatie en advies en vraagverheldering, onafhankelijke cliëntondersteuning en het vervullen van een actieve rol in het netwerk op een zo laag mogelijk niveau in wijken en buurten. De wijkteams zijn een belangrijk instrument in deze laagdrempelige aanpak. Op die manier pakken we problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan: voordat problemen te complex en te groot worden. We organiseren de toegang anders, waarbij we een verschuiving willen realiseren van betaalde zorg richting voorliggend veld.

2. Stimuleren van gezonde leefstijl

Dit stimuleren we door aandacht te vragen en hebben voor positieve gezondheid in wijken via opdrachtverlening en subsidiëring van o.a. Jeugdgezondheidszorg en andere op preventie gerichte inzet door GGD (JOGG, Kansrijke Start, Vangnet OGGZ), Mondriaan (Verslavingspreventie, preventie GGZ, Wijkpsychiater, GGZ in de buurt, Inloopvoorzieningen personen met psychiatrische problematiek etc.). En financieren het programma: "Meer bewegen voor Ouderen"

3. Inzetten op het terugdringen van de gezondheidsachterstanden.

Dit doen we door in regionaal verband te werken aan een trendbreuk door de inzet te focussen op de jeugd o.a. door Kansrijke Start, de Netwerkaanpak overgewicht onder jongeren (YCND) en o.a. het versterken van de samenwerking in de knooppunten Jeugd en in zijn algemeenheid de verbinding te leggen over de verschillende beleidsvelden heen.

Prestatie-indicatoren	Begroting
	2022
% nieuwe meldingen dat door toegang SZMH en sociale teams wordt doorverwezen naar de sociale basisinfrastructuur ¹	nulmeting
Bron: (1) Gemeente Maastricht	

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoeren van de lokale preventieagenda Maastricht 2021-2023.
- Uitvoeren van het Uitvoeringsplan: “Duurzaam Sociaal Domein, juli 2021” en het implementeren van een nieuwe toegangsstrategie.
- In 2021/2022 wordt in Zuid-Limburg gestart met een proeftuin De Nieuwe GGZ waar gemeente Maastricht in zal participeren samen met andere partners als zorgverzekeraars, Mondriaan, RADAR, Leger des Heils etc. actief in zal participeren. Trekker van de pilot is Mondriaan. Een propositie voor een brede pilot is door Mondriaan ingediend bij VWS.
- In 2022 krijgt de samenwerking met zorgverzekeraars zoals voorgestaan door VNG en VWS meer aandacht.
- Uitvoeren preventie- en handhavingsplan Jeugd en Alcohol 2021-2024.
- Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid ‘Zuid Springt Eruit’ en de inbedding daarvan in de reguliere inzet o.a. binnen JGZ.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De GGD-ZL heeft een centrale rol in het bestrijden van de gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg en dus ook in Maastricht. Daartoe is sinds 2020 het Programmabureau Trendbreuk in het leven geroepen en ondergebracht bij de GGD-ZL. In het kader van Trendbreuk worden diverse activiteiten ingezet gericht in samenwerking met gemeenten, provincie Limburg en de rijksoverheid.

De GGD-ZL voert verder ook de regie op het programma Jongeren op Gezond Gewicht/ Gezond In de Stad (GIDS). Het programma GIDS dat de basis vormt voor de inzet JOGG waarbij m.n. ingezet wordt op een betere leefstijl, gezonder eten en meer bewegen, zou eind 2021 eindigen doch is door VWS verlengd tot en met 2022.

Wat mag het kosten?

WIJKTEAMS (6.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	13.109	14.338	18.765	16.365	15.697	15.595	15.595
BATEN	2.623	2.704	2.704	2.743	2.743	2.743	2.743
SALDO	-10.486	-11.634	-16.061	-13.622	-12.953	-12.852	-12.852

Toelichting ontwikkeling lasten:

De lagere begrote lasten in 2022 ten opzichte van 2021 worden met name veroorzaakt door lagere lasten uitvoeringskosten TOZO € 1,872 mln., een lagere lasten taakstelling innovatie welzijn en zorg € 170.000 en een lager lasten urenvergoeding sociale teams € 300.000.

6.3 Inkomensregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. Denk o.a. aan: inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet; adviezen in verband met de bijstandsverlening; IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers); IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen); gemeentelijk armoedebeleid.

Wat willen we bereiken?

We willen mensen bestaanszekerheid bieden waarbij we de gevolgen van armoede verzachten, de instroom in de bijstand beperken en de uitstroom bevorderen (zie ook taakveld 6.5).

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2022
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.902	nrb	X ²
% toe-/afname aantal Pw uitkeringen (incl. kleine regelingen)	- 2,4 ³	+5	X ⁴
<p>1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een armoede-indicator te ontwikkelen. Bron: minimascan Stimulansz. Info 2020 volgt; minimascan kent vertraging van een jaar.</p> <p>2) Een ambitiecijfer voor deze indicator in 2022 ontbreekt, omdat de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus op dit moment niet duidelijk zijn. Landelijk inschatting is nog niet voorhanden.</p> <p>3) Bron: gemeente Maastricht (SZMH)</p> <p>4) CPB raming volgt later in het jaar en dan wordt cijfer aangevuld.</p>			

Wat doen we daarvoor?

Verstrekken van een passende inkomensvoorziening (bijstandsuitkering, bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen) aan mensen die daar recht op hebben. Met oog voor rechtmatigheid en doelmatigheid. En met bijzondere aandacht voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2019	2020	2022
Aantal unieke cliënten met toekenning bijzondere bijstand/declaratieregelingen ²			
- Eenmalig	5.387	5.487	5.700
- periodiek	2.413	2.200	2.500
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank ³	2.655	1.696	2.700
Bron: (1) SZMH; (2) SZMH, monitor Sociaal Domein; (3) Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.			

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie plaats van de verordeningen Participatiewet, indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet indien noodzakelijk o.b.v. mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.
- Uitvoeren onderzoek naar de effectiviteit en impact van de kindregelingen en de raad informeren over de uitkomsten en mogelijke consequenties daarvan.
- Vaststellen resultaten en doorontwikkeling Vroegsignalering achterstanden vaste lasten
- Vaststellen Uitvoeringsregeling Gemeentelijke Schuldhulpverlening aan zelfstandigen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van vijf van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit.

Wat mag het kosten?

INKOMENSREGELINGEN (6.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	80.640	74.094	74.741	74.469	74.716	74.713	74.713
BATEN	81.060	70.838	72.405	70.860	70.838	70.838	70.838
SALDO	420	-3.256	-2.336	-3.609	-3.879	-3.876	-3.876

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 waren zowel de lasten als de baten hoger in verband met de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). De uitgaven in de vorm van uitkeringen en leningen werden en worden door het Rijk volledig vergoed.

De lagere begrote lasten in 2022 ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door lagere lasten uitvoeringskosten TOZO € 550.000 en hogere lasten door budgettaire ontwikkelingen (zie hieronder in totaal € 300.000).

Toelichting ontwikkeling baten:

De lagere begrote baten in 2022 ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door een specifieke uitkering TOZO in 2021 groot € 1,567 mln.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Lokaal minimeleidend	6.3	Overige lasten	10	10	10	10
Bijzondere bijstand	6.3	Overige lasten	290	290	290	290

6.4 Begeleide participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van de (arbeids)participatie onder aangepaste omstandigheden of waarbij de doorstroom naar arbeid een langere route kent. Denk o.a. aan de sociale werkvoorziening en beschut werken.

Wat willen we bereiken?

Voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor (arbeidsgehandicapte) inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden en/of om mensen in staat te stellen zich te ontwikkelen naar een volgende stap op de weg naar werk.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2019	2020	2022
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	739	690	590

1) Bron: MTB

Wat doen we daarvoor?

Zorgdragen voor uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in afbouw. En faciliteren van de doorontwikkeling van MTB als leerwerkbedrijf / sociaal ontwikkelbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie plaats van de verordeningen Wsw. Indien noodzakelijk op baiss van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging Participatiewet.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Wsw indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging Participatiewet.

Welke verbonden partij speelt een rol?

MTB

MTB is de uitvoeringsorganisatie Wsw voor Eijsden-Margraten, Maastricht en Meersen als mede leerwerkbedrijf voor de zes Maastricht-Heuvelland gemeenten.

Wat mag het kosten?

BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	24.801	22.206	23.438	23.021	22.008	21.140	21.043
BATEN	7	12	12	12	12	12	12
SALDO	-24.794	-22.195	-23.426	-23.010	-21.996	-21.128	-21.031

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 was sprake van een hoger bijdrage aan de exploitatie van de MTB veroorzaakt door meerkosten corona en een hoger exploitatietekort.

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 door een daling van de integratie-uitkering Participatie en stijgen door een stijging van het exploitatietekort MTB.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Exploitatiekort MTB	6.4	Overige lasten	376	176	-21	-66
Algemene voorzieningen WMO	6.4	Overige lasten	120	120	120	120

6.5 Arbeidsparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte re-integratie- en participatievoorzieningen. Denk o.a. aan Work First, detachingsbanen, proefplaatsing, participatieplaatsen, jobcoaching en werkplekaanpassing, sociale activering, scholing en ontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Economische zelfstandigheid via regulier of gesubsidieerd werk naar vermogen. En wanneer dat (nog) niet lukt arbeidsparticipatie naar vermogen.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2019	2020	2022
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	61,8	61,8	61,8

1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de netto arbeidsparticipatie is in Maastricht. Deze indicator is tevens een BBV-indicator.

Wat doen we daarvoor?

Uitvoeren van de ketensamenwerking re-integratie Participatiewet door de eigen uitvoeringsorganisaties. Creëren van mogelijkheden op de (Eu)regionale arbeidsmarkt. Op diverse manieren ondersteunen naar (gesubsidieerd) werk of participatie.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2019	2020	2022
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	320	444	400
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	34	34	35
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	10	6,2	7

Bron: (1) Podium24; (2) SZMH

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie van de verordeningen Participatiewet plaats, indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.
- Inzetten op verbeteren re-integratie aanpak, met meer focus in dienstverlening, om zodoende een nog effectievere en efficiëntere dienstverlening te realiseren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

Zie taakveld 6.3.

Podium24

Podium24 is voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten hét aanspreekpunt voor werkgevers en verantwoordelijk voor de plaatsing en bemiddeling van mensen in/naar werk. Waaronder ook de uitvoering van gesubsidieerde arbeid en arbeidsmarktprojecten.

Annex

Annex is het re-integratiebedrijf van de zes gemeenten in Maastricht-Heuvelland en voert voor hen dienstverlening op dit terrein uit.

MTB

Zie taakveld 6.4

Wat mag het kosten?

ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	4.997	5.108	4.134	4.889	4.928	4.285	3.644
BATEN	106	45	45	46	46	46	46
SALDO	-4.891	-5.063	-4.089	-4.843	-4.882	-4.239	-3.598

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 stijgen ten opzichte van 2021 door hogere lasten intensivering re-integratie.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Vrijval re-integratie	6.5	Overige lasten	-1.200			

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. Denk o.a. aan: huisautomatisering (domotica); woningaanpassingen.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met voorzieningen op maat. We zorgen voor efficiënte en doelmatige ondersteuning die bijdraagt aan de ervaren kwaliteit van leven.

Effectindicator	Realisatie	Begroting
	2018	2022
% inwoners dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart ¹		
• Maastricht	81	81
• Landelijk gemiddeld	81	81

1) Bron: Waarstaatjegemeente.nl (onderdeel Gemeentelijke monitor sociaal domein)

Wat doen we daarvoor?

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning

We geven uitvoering aan de door de raad vastgestelde Verordening maatschappelijke ondersteuning.

2. Toewijzen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. Periodieke onderzoeken voeren we integraal uit over alle voorzieningen heen. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht.

Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet.

3. Sturen op kwaliteit voorzieningen en dienstverlening
Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de voorzieningen en de bijhorende dienstverlening.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Beleidsplan “Maatschappelijke Ondersteuning Maastricht”.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoeren van het “Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein juli 2021”.

Wat mag het kosten?

MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	2.287	2.682	2.489	2.323	2.313	2.306	2.306
BATEN	1	298	0	0	0	0	0
SALDO	-2.286	-2.383	-2.489	-2.323	-2.313	-2.306	-2.306

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel ‘Van begroting 2021 naar begroting 2022’.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Bijdrage Ov.indiv.voorzieningen rolst	6.6	Overige lasten	200	200	200	200
Bijdrage Rolstoelen, handmatig	6.6	Overige lasten	50	50	50	50
Bijdrage Woonvoorzieningen onroerend	6.6	Overige lasten	-400	-400	-400	-400

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking. Denk o.a. aan: individuele begeleiding; huishoudelijke verzorging; respijtzorg ten behoeve van mantelzorgers; individueel vervoer; financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke beperking, een psychische of psychosociale beperking van daarmee verband houdende extra kosten; schuldhulpverlening; PGB WMO.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig ondersteunen wij mensen hierin met dienstverlening op maat.

Wat doen we daarvoor?

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning

We geven uitvoering aan de door de raad vastgestelde Verordening maatschappelijke ondersteuning.

2. Toewijzen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht.

Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. We

onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet.

3. Sturen op kwaliteit van de ondersteuning

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning door aanbieders.

4. Passende ondersteuning en zorg in de vorm van een algemene voorziening

We willen passende ondersteuning en zorg in en om het huis o.a. door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding/dagbesteding en het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning (zie taakveld samenwerking en burgerparticipatie)

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Beleidsplan “Maatschappelijke Ondersteuning Maastricht”.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Invoeren van de nieuwe inkoopstrategie begeleiding en beschermd wonen per 1 januari 2022.
- Uitvoeren ontwikkelagenda algemeen toegankelijke voorziening begeleiding groep voor ouderen.
- Uitvoeren van het “Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein juli 2021”.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Omnibuzz

Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor “Vervoer op Maat”. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

Kredietbank Limburg (KBL)

De Kredietbank Limburg biedt hulpverlening aan inwoners die door hun schulden in de problemen zijn of kunnen komen en voert daartoe het minnelijk schuldhelpverleningstraject uit, verwijst door naar de rechtbank voor een WSNP-traject en biedt budgetbeheer of beschermingsbewind.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENSTVERLENING 18+ (6.71)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	43.555	55.394	47.321	44.194	41.185	39.026	39.066
BATEN	2.007	4.500	2.582	2.645	2.645	2.645	2.645
SALDO	-41.548	-50.894	-44.739	-41.549	-38.539	-36.381	-36.421

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 als gevolg van een daling van de begrote lasten WMO hulp bij het huishouden per saldo met € 2,726 mln. en WMO begeleiding met € 407.000.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel ‘Van begroting 2021 naar begroting 2022’.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Bijdrage Vervoersvoorzieningen CVV	6.71	Overige lasten	72	69	115	154
schuldhelpverlening / KBL	6.71	Overige lasten	661	738	820	820

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren verschillende ambulante vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele, niet vrij toegankelijke voorziening wordt verstrekt. Dat zijn begeleiding bij jeugd- en opvoedproblematiek en problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en behandeling van psychische aandoeningen en stoornissen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat jongeren zoveel mogelijk thuis kunnen opgroeien. Wanneer ze daarbij problemen ervaren, dan is het zaak dat ze tijdig effectieve hulp ontvangen. Daarbij wordt gekeken hoe de eigen kracht, het gezin en de omgeving ingezet en versterkt kunnen worden

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2022
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ¹	17,2	16,7	< 16,7

1)BBV-indicator met als bron CBS cijfers op 'waarstaatjegemeente.nl'.

Wat doen we daarvoor?

Organiseren maatwerkdienstverlening

Deze maatwerkdienstverlening omvat alle vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die op indicatie en in de nabijheid van de jeugdige worden verleend. Hieronder vallen begeleiding en behandeling bij jeugd- en opvoedproblematiek, bij problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en bij psychische aandoeningen en stoornissen. We maken afspraken met aanbieders voor het verlenen van adequate, ambulante jeugdhulp aan onze jeugdigen. Dat doen we door inkoopafspraken of subsidiëring, en door het invullen van opdrachtgeverschap en accountmanagement. We werken daarbij samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid. Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg (taakveld 6.82), maar werken we ook aan continue verbetering van de samenwerking met onze partners in de keten zoals onderwijs, huisartsen en het juridische kader. Denk aan: Transformatieplan nieuwe inkoop jeugdzorg per 2023, toewerken naar minder aanbieders, aanpak wachtlijstenproblematiek etc.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen beleidsplan Jeugd 2023-2026
- Vaststellen verordening Jeugd 2023

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Op basis van het Transformatieplan Jeugd 2023 nieuwe inkoop- en/of subsidieafspraken voor jeugdhulp maken voor de segmenten dagbesteding/ dagbehandeling en specialistische individuele behandeling en begeleiding. De nieuwe inkoop- en subsidieafspraken gaan in m.i.v. 2023.
- Versterken van de bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing als onderdeel van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein (DSD). Door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomanagement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie).
- Invulling geven aan landelijke Hervormingsagenda Jeugd gericht op financiële houdbaarheid jeugdinstel.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENTVERLENING 18- (6.72)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	26.449	122.060	35.912	31.450	29.561	27.658	27.658
BATEN	3.788	98.037	2.626	2.657	2.657	2.657	2.657
SALDO	-22.661	-24.023	-33.286	-28.793	-26.903	-25.001	-25.001

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 met name door de incidentele budgetten aanpak problematiek jeugd in 2021 groot € 2,898 mln.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Praktijkondersteuners huisartsen (POH)	6.72	verstrekte subsidies	370	370	370	370

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerk-dienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven. Denk o.a. aan: vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis); beschermd wonen voor personen met psychische of psychosociale problemen; inloopfunctie GGZ; maatschappelijke opvang voor cliënten met een meervoudige problematiek, waaronder verslaving; WMO maatwerkdienstverlening en - maatwerkvoorzieningen bij opvang; zorg die wordt verleend in het kader van de Wet verplichtte GGZ en de Wet zorg en dwang.

Wat willen we bereiken?

We bieden een veilige en beschermende omgeving en aan inwoners in zeer kwetsbare posities die de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Doel is om hen te begeleiden naar zoveel mogelijk zelfstandig wonen, waar nodig met individuele begeleiding.

Effectindicatoren	Begroting	begroting
	2021	2022
aantal dak- en thuisloze jongeren ¹	Nulmeting	Nog te bepalen
(1) Bron: gemeente Maastricht		

Wat doen we daarvoor?

1. Zorgen voor voldoende en passende opvang en woonvormen

In het plan "Zicht op Thuis" is een onderbouwde schatting gemaakt van de benodigde aantal woonvormen na de migratie naar de WLZ. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het scheiden van wonen en zorg. We stimuleren de markt om flexibeler en dicht bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat in te zetten. Hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten.

2. Zorgen voor passende ondersteuning.

Dit houdt in dat de zorg wordt georganiseerd en gefinancierd in en om de opvang in diverse woonvormen, gebruik makend van de kennis en kunde binnen de doelgroep zelf.

3. Zorgen voor uitstroom naar meer zelfstandig wonen en leven.

De gemeente en de woningcorporaties in Maastricht maken jaarlijks afspraken over 'Huisvesting bijzondere doelgroepen'.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2020	2022
aantal burgers dat na bemiddeling door Loket Housing meer zelfstandig kan wonen en leven ¹	86	140

(1) Loket Housing is het centrale toegangskloket in Zuid-Limburg voor burgers vanaf 18 jaar met een bestaande of urgente huisvestingsvraag in combinatie met een begeleidingsvraag en/of begeleidingsbehoefte. Het loket bemiddelt naar een voor de burger passende huurwoning en woonomgeving of bemiddelt bij ernstige woonoverlast om uithuiszetting te voorkomen.

4. Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren.

Financieren actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren (programma loopt formeel af in 2021, maar wordt voortgezet via plan Zicht op Thuis).

5. Veilig Thuis

Financieren meldpunt voor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Veilig Thuis registreert, onderzoekt en leidt de meldingen voor begeleiding en zorg door naar het lokale veld. Veilig Thuis vormt het startpunt van de ketenaanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Er wordt uitvoering gegeven aan het beleid met betrekking tot mensenhandel.

6. Samenwerken

Voor het behalen van de doelstellingen uit het plan Zicht op Thuis ligt er een grote opgave op wonen en zorg. Hiervoor is sinds 2020 het Bestuurlijk Overleg Wonen Wijken en Zorg (BOWWZ) actief. De hieraan deelnemende woningcorporaties, zorgorganisaties en de gemeente werken hier aan een gezamenlijke aanpak van de vraagstukken op het gebied van wonen, zorg, veiligheid en leefbaarheid.

Prestatie-indicatoren	Begroting	Begroting
	2021	2022
Mate van diversiteit in plekken maatschappelijke opvang passend bij de doelgroep ¹	Nulmeting	Nog te bepalen
Mate van diversiteit in woonvormen beschermd thuis passend bij de doelgroep ¹	Nulmeting	Nog te bepalen

1)Bron: gemeente Maastricht

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Afsluiten nieuwe overeenkomsten met een kleiner aantal aanbieders te realiseren via een gezamenlijke ontwikkelagenda.
- Jaarlijkse afspraak met betrekking tot de pilot inzake het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ (Housing Maastricht). De gemeente en partijen in de samenwerkingsovereenkomst subsidiëren gezamenlijk de uitvoering van deze pilot.
- Vaststellen uitvoeringsplannen in het kader van de veranderopgave MOBW.
- Vaststellen van de nieuwe inkoopstrategie MOBW per 2022 en meerjarige contractering.
- Uitvoeren van het project nieuwe vorm dag en nachtopvang".
- Uitvoeren pilotproject voor moeilijk plaatsbare, dakloze personen.
- Optimaliseren van de toegang waar de "Crisisopvang" en "Housing" onderdeel van worden.
- Vaststellen van de samenwerkingsafspraken (inclusief het daaraan gekoppelde privacy convenant) ketenpartners Veilig Thuis.

- Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen zijn regiotaken voor de regio Maastricht-Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek. Als gevolg van de landelijke doordecentralisatie Voor Beschermd Wonen vanaf 2022 worden met de gemeenten van Maastricht-Heuvelland nadere samenwerkingsafspraken gemaakt voor de duur van 5 jaren.

Wat mag het kosten?

GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	44.031	28.519	30.408	29.594	30.856	30.840	30.850
BATEN	2.089	2.449	2.492	2.496	2.496	2.496	2.496
SALDO	-41.942	-26.070	-27.916	-27.098	-28.360	-28.344	-28.354

Toelichting ontwikkeling lasten:

De afname van de lasten vanaf 2021 betreft voornamelijk de verlaging van de lasten van Wmo-beschermd wonen als gevolg van overdracht van deze taken naar andere gemeenten. De daling van de begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door een daling van de subsidie opvang tijdelijke dak- en thuislozen (GPI) met € 403.000 en subsidie verslavingszorg regulier (Mondriaan) (GPI) met € 160.000.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Beschermd wonen met verblijf	6.81	Overige lasten	891	2.152	2.412	2.412
Subsidie vangnet OGGZ (GGD) (GPI)	6.81	Verstrekte subsidies	107	107	107	107

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort jeugdhulp in combinatie met verblijf (kinderen die niet thuis opgroeien) gericht op het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen en het uitvoeren van jeugdbescherming (gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis) en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jeugdigen in Maastricht zijn aangewezen op (gedwongen) hulpverlening, door de zelfredzaamheid en opvoedingskracht van gezinnen te versterken. Waar tijdelijk deze hulp toch nog noodzakelijk is, duurt die niet langer dan nodig is en draagt de hulp bij aan het versterken van de zelfredzaamheid.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2019	2020	2022
% jongeren 12 tot 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel ¹	0,3	0,2	< 0,2
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ¹	2	1,9	< 1,9
Aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis	223	208	> 208
Aantal jongeren in een klinische verblijfsgroep	155	137	< 137

1) BBV indicator met als bron CBS cijfers op 'waarstaatjegemeente.nl'.

Wat doen we daarvoor?

Organiseren en financieren geëscaleerde zorg

Geëscaleerde zorg omvat maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Hieronder valt gedwongen hulpverlening waarbij een voogd toezicht houdt in een gezin of de voogdij van ouder(s) tijdelijk wordt overgenomen. Ook de inzet van Veilig Thuis bij meldingen van (vermoeden van) kindermishandeling en de inzet van hulp bij crisis valt hieronder. Daarnaast alle vormen van jeugdhulp waarbij de jongere niet thuis verblijft, maar in een vorm van verblijf zoals pleegzorg, gezinshuis of een gespecialiseerde instelling.

We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.

Voor het verlenen van hulp in het gedwongen kader maken we afspraken met gecertificeerde instellingen voor het verlenen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. We kopen crisishulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren en maken afspraken met Veilig Thuis als advies- en meldpunt bij vermoedens van kindermishandeling. We werken nauw samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen beleidsplan Jeugd 2023-2026
- Vaststellen verordening Jeugd 2023

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Op basis van het Transformatieplan Jeugd 2023 (raad 16 maart 2021) worden samen met de regiogemeenten nieuwe afspraken gemaakt met zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming/jeugdreclassering). Dat kan zijn in de vorm van subsidieafspraken of inkoopcontracten.
- Evaluatie van de Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg als voorbereiding op wijziging of verlenging van de afspraken.
- Versterken van de bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing als onderdeel van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein (DSD). Door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomanagement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie).
- Invulling geven aan landelijke Hervormingsagenda Jeugd gericht op financiële houdbaarheid jeugdstelsel.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	18.443	50.760	14.003	16.107	16.036	16.036	16.036
BATEN	0	33.268	0	0	0	0	0
SALDO	-18.443	-17.492	-14.003	-16.107	-16.036	-16.036	-16.036

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door de stijging van de integratie-uitkering Voogdij/18+ met € 2,242 mln.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 6 : SOCIAAL DOMEIN							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	12.785	15.924	16.685	13.645	12.902	12.901	12.865
WUKTEAMS (6.2)	13.109	14.338	18.765	16.365	15.697	15.595	15.595
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	80.640	74.094	74.741	74.469	74.716	74.713	74.713
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	24.801	22.206	23.438	23.021	22.008	21.140	21.043
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	4.997	5.108	4.134	4.889	4.928	4.285	3.644
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	2.287	2.682	2.489	2.323	2.313	2.306	2.306
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	43.555	55.394	47.321	44.194	41.185	39.026	39.066
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	26.449	122.060	35.912	31.450	29.561	27.658	27.658
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	44.031	28.519	30.408	29.594	30.856	30.840	30.850
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	18.443	50.760	14.003	16.107	16.036	16.036	16.036
TOTAAL LASTEN	271.097	391.084	267.894	256.058	250.200	244.500	243.775
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	114	287	720	88	88	88	88
WUKTEAMS (6.2)	2.623	2.704	2.704	2.743	2.743	2.743	2.743
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	81.060	70.838	72.405	70.860	70.838	70.838	70.838
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	7	12	12	12	12	12	12
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	106	45	45	46	46	46	46
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	1	298	0	0	0	0	0
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	2.007	4.500	2.582	2.645	2.645	2.645	2.645
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	3.788	98.037	2.626	2.657	2.657	2.657	2.657
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	2.089	2.449	2.492	2.496	2.496	2.496	2.496
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	33.268	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	91.795	212.437	83.584	81.548	81.525	81.525	81.525
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	-12.671	-15.637	-15.965	-13.556	-12.814	-12.813	-12.777
WUKTEAMS (6.2)	-10.486	-11.634	-16.061	-13.622	-12.953	-12.852	-12.852
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	420	-3.256	-2.336	-3.609	-3.879	-3.876	-3.876
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	-24.794	-22.195	-23.426	-23.010	-21.996	-21.128	-21.031
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	-4.891	-5.063	-4.089	-4.843	-4.882	-4.239	-3.598
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	-2.286	-2.383	-2.489	-2.323	-2.313	-2.306	-2.306
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	-41.548	-50.894	-44.739	-41.549	-38.539	-36.381	-36.421
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	-22.661	-24.023	-33.286	-28.793	-26.903	-25.001	-25.001
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	-41.942	-26.070	-27.916	-27.098	-28.360	-28.344	-28.354
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	-18.443	-17.492	-14.003	-16.107	-16.036	-16.036	-16.036
TOTAAL SALDO	-179.302	-178.647	-184.310	-174.510	-168.675	-162.975	-162.250

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner	2019	98	161
Hernieuwbare elektriciteit	2019	2,9%	nrb

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van CBS (statistiek Huishoudelijk afval) en Klimaatmonitor-RWS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Omgevingsvisie Maastricht – Koester de balans
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022. (raad, 12 december 2017)
- Afvalbeleidsplan 2016 – 2020 (raad, 5 april 2016)
- Afvalloos Maastricht in 2030 (raad, 29 januari 2019)
- Klimaatbegroting 2018-2022 (raad, 13 november 2018)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid (raad, 29 mei 2012)
- Hogere grenswaardenbeleid (raad, 27 september 2011)
- Locatiebeleid lucht (raad, 16 september 2008)
- Zonebeheerplan Beatrixhaven (raad, 21 april 2015, bijlage bp Beatrixhaven)
- Zonebeheerplan Bosscherveld (raad, 18 juni 2013, bijlage bp Bosscherveld noord)
- Begraafplaats, bedrijfsplan (raad, 27 februari 2018)
- Actieplan geluid (college en kennisgeving raad 2018)
- Nota bodembeheer (raad 2012) en addendum bodemkwaliteitskaart PFAS (raad 2019)
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht-Oost (raad 2014)
- Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (raad 22 juni 2021)
- Zero Emission Zone Stadslogistiek (raad 30 maart 2021)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden		Global Goals (SDG's)
7.1	Volksgezondheid	3, 17
7.2	Riolering	3, 6, 11, 12, 14
7.3	Afval	3, 6, 11, 12, 14, 15
7.4	Milieubeheer	7, 12, 13
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	3, 17

7.1 Volksgezondheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. Denk o.a. aan: het monitoren van de gezondheidssituatie; uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren; uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid; bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties; het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders; het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen; het bevorderen van medisch milieukundige zorg; het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen; Centra voor Jeugd en Gezin; ambulance en ziekenvervoer.

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Effectindicatoren ^{1,2}	realisatie		Begroting
	2020	2021	2022
% Maastrichtenaren dat eigen gezondheid beoordeelt als (zeer) goed	77	71	71
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid het dagelijks functioneren in thuissituatie (heel) veel belemmert ³	5	5	5
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid deelname aan het maatschappelijk leven (heel) veel belemmert ⁴	5	7	7

- 1) De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.
- 2) Bron: Stadspeiling (nulmeting in 2020)
- 3) Uitvoeren van dagelijkse taken zoals voor jezelf zorgen, het huishouden doen, om kunnen gaan met geld.
- 4) Sociale contacten, bewegingsvrijheid, iets voor een ander kunnen doen, vrijetijdsbesteding, werken.

Wat doen we daarvoor?

Wet publieke gezondheid

De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid-Limburg: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

Preventieprogramma's

Voor de uitvoering van de preventieprogramma's JOGG en GIDS verwijzen we naar taakveld 6.2.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal zienswijze op jaarstukken 2021 GGD Zuid-Limburg.
- Vaststellen in tweede kwartaal zienswijze op begroting 2023 GGD Zuid-Limburg.
- Vaststellen zienswijze op fusie Regionale Ambulance Voorziening Noord-, Midden en Zuid-Limburg en de ontvlechting van de RAV uit de GGD Zuid-Limburg.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid-Limburg

De gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg voert de wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid uit voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg opdrachtnemer voor de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Veilig Thuis en voor de Acute Zorg (RAV ambulancezorg: meldkamer en rijdende dienst) in opdracht van de ziektekostenverzekeraars en de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio). De Regionale ambulance Zorg zal per 2023 fuseren met de RAV Noord- en Midden-Limburg en dan niet langer deel uitmaken van de gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

VOLKSGEZONDHEID (7.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	8.201	7.908	8.043	7.761	7.791	7.768	7.768
BATEN	1.369	1.195	1.195	1.212	1.212	1.212	1.212
SALDO	-6.832	-6.714	-6.849	-6.549	-6.579	-6.556	-6.556

Toelichting ontwikkeling lasten:

De begrote lasten 2022 dalen ten opzichte van 2021 en 2020 met name door incidentele middelen Gezond in de stad in 2021 groot € 394.000. Van het Rijk ontvangen we voor het programma Gezond in de stad (GIDS) tot en met 2021 middelen via de algemene uitkering.

Budgettaire ontwikkeling:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Subsidie JGZ 0 tot 4 jr uniform&maatw (GPI) (Envida)	7.1	Verstrekte subsidies	117	96	74	74

7.2 Riolering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Denk o.a. aan: opvang en verwerking van afval- en hemelwater; inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater; voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater; rioolwaterzuivering; bestrijding verontreiniging oppervlaktewater.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat bewuste stad. Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen te beperken. De oppervlaktewaterkwaliteit is goed en voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Wat betreft het overstromingsgevaar van de Maas voldoen we momenteel aan de door het rijk gestelde veiligheidsnormen. Met het oog op klimaatverandering werken we wel toe naar een stad die is voorbereid op mogelijk nieuwe strengere veiligheidsnormen.

Effectindicatoren	realisatie		Begroting
	2020	2021	2022
% Maastrichtenaren dat in eigen buurt vaak last heeft van teveel regenwater op straat ¹	4	4	4
1) Bron: Stadspeiling.			

Wat doen we daarvoor?

Rioolbeheer

Rioleringen worden periodiek geïnspecteerd en indien nodig hersteld of vervangen.

Preventie van wateroverlast

We treffen maatregelen die de kans op wateroverlast verkleinen door bij gemeentelijke projecten (bijv. groot onderhoud wegen) te toetsen op de water- en rioleringseffecten.

Hoogwaterveiligheid

We nemen deel aan regulier overleg met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg om kansrijke oplossingen en uitvoeringsmaatregelen te onderzoeken

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- We gaan in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland de klimaatopgave vertalen in een gezamenlijke uitvoeringsagenda.
- Als vervolg op de “Ontwikkelingsvisie zuidelijk Maasdal” werken we “Maastricht Maasoevers” verder uit.
- Rijkswaterstaat heeft aangegeven op korte termijn aan de slag te willen gaan met de nautische veiligheid. We onderzoeken in hoeverre dit gecombineerd kan worden met kansen voor hoogwaterveiligheid en stedelijke ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

RIOLERING (7.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	9.519	10.627	10.614	10.379	10.828	11.077	11.325
BATEN	16.215	16.472	16.472	16.446	16.896	17.145	17.392
SALDO	6.696	5.845	5.858	6.068	6.068	6.068	6.068

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2022 is, evenals in 2020, sprake van lagere kapitaallasten dan in 2021. Met ingang van 2023 nemen de kapitaallasten weer toe. De kapitaallasten worden onttrokken

Toelichting ontwikkeling baten:

De kapitaallasten worden onttrokken aan de voorziening productiemiddelen riolen. De ontwikkeling van de baten wordt daardoor voor een belangrijk deel veroorzaakt door de bij de lasten benoemd ontwikkeling van de kapitaallasten.

7.3 Afval en Schoon

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en de reiniging van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Afval zien we als een verzameling waardevolle grondstoffen die we steeds opnieuw gebruiken. Restafval dat wordt verbrand, is ongewenst. Streven is dat de hoeveelheid restafval per inwoner daalt van 114 kg in 2014 naar 0 kg in 2030 (Maastricht Afvalloos). Verder wil Maastricht een schone stad zijn. Het doel is om te komen tot een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt. De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels (zie ook taakveld 2.1).

Effectindicatoren ¹	Realisatie		Begroting
	2018	2019	2022
Aantal kg (fijn en grof) restafval per inwoner	99	103	85 ³
Plaats Maastricht in afvalbenchmark (gemeenteklasse B) wat betreft percentage afvalscheiding	3	6	5 ³
1) Bron: Landelijke benchmark huishoudelijk afval. Maastricht valt in gemeenteklasse B, 35%-49% hoogbouw. 2) Realisatie 2020 nog niet bekend. 3) Verwachting is dat het aantal kg restafval in 2020 door corona is gestegen. Per eind 2021 voeren we gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal in. Per begin 2022 voeren we verlaging inzamelfrequentie restafval in. En dan start ook de gemeentelijk coaching bij met name hoogbouw. Verwachting is dat die optelsom in 2022 e.v. leidt tot daling van restafval.			

Wat doen we daarvoor?

1. Afvalinzameling en voorlichting

We hebben diverse voorzieningen voor het verzamelen van herbruikbare grondstoffen, zoals de huis-aan-huis-inzameling van gft-afval, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval wordt verzameld via de 'betaalde restafvalzak' en betaald inleveren van grof huishoudelijk afval op de regionale milieuparken. Start van gescheiden inzameling van luiers/incontinentiemateriaal staat voor eind 2021 op de rol, en de frequentieverlaging van inzameling restafval (stadsbreed 1x per twee weken) vanaf begin 2022. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door inzet van onder andere de milieuapp, afvalcoaches en 'teams afvalloos'. Consequente overtreders (afvaldumpingen, bijplaatsingen op milieuperrons) worden beboet.

2. Sluiten van de kringlopen

De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft (circulaire economie). Dat doen we zoveel mogelijk in regionaal verband (zie ook verbonden partijen).

3. Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid

De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden gemonitord (o.a. via de nationale afvalbenchmark), getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

4. Beheer met focus op voorkomen zwerfafval

Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti, ongediertebestrijding en hondenuitlaatgebieden, ligt de focus met name op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, t.w. educatie (o.a. CNME), preventie (o.a. gedragsbeïnvloeding) en repressie en verduurzaming (o.a. elektrificatie materieel). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- 3e/4e kwartaal 2022: vaststellen nieuw beleidskader voor afvalbeleid/grondstoffenbeleid. Dat wordt in regionaal kader opgepakt en voorbereid (afvalsamenwerking GR Geul en Maas: Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitwerking Afvalloos Maastricht 2030 met start gescheiden inzameling van luiers/incontinentiemateriaal vanaf eind 2021 en frequentieverlaging van inzameling restafval (stadsbreed 1x per twee weken) vanaf begin 2022.
- Uitbouw regionale afvalsamenwerking Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul (via de verbrede GR Geul en Maas).

- Circulaire aanbesteding GFT-E en Restafval (per 1-1-2024 zijn nieuwe contracten) via de vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL).
- Organiseren PBD-inzameling waarbij de gemeente alleen nog maar verantwoordelijk is voor inzameling (nu voor inzameling+overslag+sortering+vermarkten) van PBD. Met speciale aandacht voor het kwaliteitsaspect van het ter recycling aangeboden PBD.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over boven provinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over (circulaire) afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum.

Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Via de verbrede GR Geul en Maas (gestart per 1 januari 2021) wordt de afvalsamenwerking tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul stapsgewijs uitgebreid: niet alleen exploitatie en beheer van vier regionale milieuparken, maar ook (gescheiden) inzameling van afvalstoffen, beleidsmatige afstemming en projecten (o.a. op het terrein van circulaire economie).

Wat mag het kosten?

AFVAL (7.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	15.317	13.921	13.869	14.855	14.759	14.727	14.756
BATEN	23.184	22.164	22.164	22.031	21.933	21.902	21.931
SALDO	7.867	8.243	8.295	7.175	7.175	7.175	7.175

Toelichting ontwikkeling lasten:

De stijging van de begrote lasten in 2022 wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat rekening moet worden gehouden met hogere uitgaven voor de afvalverwerking. In de paragraaf lokale heffingen wordt dit nader toegelicht.

7.4 Milieubeheer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu. Denk o.a. aan: bescherming en sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; beheersing van geluidhinder; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; RUD (Regionale Uitvoeringdiensten).

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

De gemeente heeft wettelijke taken om te hoog belaste situaties van bodem, geluid, luchtkwaliteit, risico's (gevaarlijke stoffen, elektromagnetische straling) te saneren en bij ruimtelijke ontwikkelingen te voldoen aan de gestelde normen.

Een klimaatneutrale samenleving

Doel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030. Via het Maastricht Energie Akkoord (MEA) brengen wij technische en sociale innovatie samen en koersen wij op draagvlak in de samenleving voor de energietransitie. De focus ligt op vijf actielijnen: wonen (gebouwde omgeving), mobiliteit, industrie, gebiedsontwikkeling en gemeentelijke organisatie.

Effectindicatoren			Begroting
	jaar	Realisatie ²	Jaar 2022
Aantal geluidbelaste woningen door ^{1a} :			
- wegverkeer 55-64 dB	2017	17.400	<17.400
- wegverkeer > 65 dB	2017	4.678	<4.678
- treinlawaai 55-64 dB	2017	900	<900
- treinlawaai >65 dB	2017	300	<300
- Industrielawaai 55-64 dB	2017	500	<500
- industrielawaai > 65 dB	2017	100	<100
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ^{1b} :			
- NO2 (stikstofdioxide)	2017	0	0
- PM10 (fijnstof)	2017	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ^{1c}	2017	4	1
CO ₂ -uitstoot in tonnen, gebouwde omgeving Maastricht ^{1d}	2019	364.912	< 364.912
CO ₂ -uitstoot in tonnen, gebouwde omgeving Maastricht ^{1d}	2018	400.232	< 400.232
Bron: (1a) Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar.; (1b) Rapportage luchtkwaliteit; (1c) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties Midterm Review; (1d) Klimaatmonitor-RWS.			
2) De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.			

Wat doen we daarvoor?

1. Vergunnen en handhaven

Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke Maastrichtse vereisten.

2. Voorkomen en oplossen milieu-knelpunten

Via toetsing en advies zorgen we ervoor dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen t.a.v. geluid, lucht, externe veiligheid en bodem die in de wet en het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Waar nodig wordt gesaneerd door uitvoering van geluidsisolatieprojecten en bodemsaneringen.

3. Omgevingswet

Als bijdrage voor de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan, werken we aan thema- en gebiedsgerichte uitwerkingen voor geluid, lucht, externe veiligheid, trillingen, licht, geur en bodem.

4. Milieuzone Statensingel/ Zero Emissie Stadslogistiek (ZES)

De toegangseisen van de milieuzone Statensingel scherpen wij aan van euro 4 naar euro 6 en de handhaving continueren wij. Het plan van aanpak ZES, gericht op invoering van zero-emissie in de binnenstad per 2025, voeren wij verder uit.

5. Plan van aanpak (PvA) Bewustwording Luchtkwaliteit

Het PvA voeren wij verder uit via fijnstof-metingen door particulieren en educatie op scholen door het CNME.

6. Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht

Wij monitoren het grondwater voor geheel Maastricht, kwantitatief en kwalitatief.

7. Informatiebeheer bodem

Wij werken aan het actueel en betrouwbaar houden van het bodeminformatiesysteem om aan de informatieplicht te kunnen blijven voldoen, ook in het kader van het nieuwe digitaal stelsel omgevingswet.

8. Aanpak energietransitie

De regionale energie strategie Zuid Limburg en de lokale transitievisie warmte Maastricht voeren wij uit. De focus ligt daarbij op energiebesparing en het benutten van duurzame energiebronnen voor de

gebouwde omgeving. Ook werken wij samen met partners verder aan de actielijnen mobiliteit (o.a. laadinfrastructuur), industrie, gebiedsontwikkeling en gemeentelijke organisatie.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Opstellen en vaststellen geactualiseerde geluidbelastingkaarten voor wegverkeer (inclusief verkeersmilieukaart), spoorwegverkeer en gezoneerde industrieterreinen, als onderleggers voor het (in 2023 vast te stellen) nieuw actieplan geluid (als wettelijk verplicht omgevingsprogramma).
- Opstellen en vaststellen gebiedsgerichte aanpak voor houtrook gebruik makend van de verkregen subsidie uit het Schone Lucht Akkoord.
- Vaststellen en uitvoeren (sanerings)maatregelen spoedlocatie Seringenstraat (bodemonreiniging).
- Continueren van verdere aansluiting van (bestaande) panden in de binnenstad op het bestaande warmtenet in Belvédère. Onderzoeken of het technisch en economisch haalbaar is om dat warmtenet in west uit te breiden en een nieuw lokaal warmtenet in oost aan te leggen.
- I.s.m. regionale partners opstellen van regionale structuur warmte (als onderdeel van de RES 2.0) met daarin opgenomen een technisch en economisch haalbaar (regionaal) plan om de levering van restwarmte vanuit Chemelot mogelijk te maken.
- Besluit over inkoop regionaal duurzaam opgewekte energie.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid.-Zie verder paragraaf verbonden partijen.

Bodemzorg Limburg

Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg. Zie verder paragraaf verbonden partijen.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergunning- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (ca. 120). In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Wat mag het kosten?

MILIEUBEHEER (7.4)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	3.536	4.977	4.973	5.084	5.006	5.026	5.019
BATEN	204	165	68	68	68	68	68
SALDO	-3.332	-4.812	-4.905	-5.016	-4.938	-4.958	-4.951

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 was sprake van lagere kapitaallasten als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025
Beververlast	7.4 Overige lasten	100	30	30	30

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. Denk o.a. aan: begraafplaatsen en crematoria; lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden).

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnen bijplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat doen we daarvoor?

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. Op dit moment is de transitie ingezet om de gemeentelijke begraafplaats zodanig te transformeren dat deze meer aansluit bij de huidige wensen en behoeften.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststelling geactualiseerde verordening met nieuwe tarieven begraafplaats (uiterlijk 1^e kwartaal 2022).

Uitvoerend (collegebevoegdheden)

- Centraal in 2022 staan de in 2021 gestarte uitvoerende werkzaamheden m.b.t. de begraafplaats, zowel civieltechnisch als m.b.t. groen. Denk aan opknappen paden, aanleg nieuwe strooiweide, start aanleg herdenkingsbos, omvorming groenvoorzieningen, vervanging bomen en hagen, e.d. Verder aandacht voor de (digitale) informatievoorziening en de bewegwijzering.
- Haalbaarheidsonderzoek en besluitvorming gericht op een zogenaamde Memorial Cube; een voorziening die op een eigentijdse wijze tegemoet kan komen aan behoefte van mensen om de as van een overledene te bewaren.
- Aandacht voor partnerschappen met relevante stakeholders om zoveel mogelijk te kunnen aansluiten bij klantwensen en –behoeften.

Wat mag het kosten?

BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	491	605	621	620	620	620	619
BATEN	526	483	483	483	483	483	483
SALDO	35	-122	-138	-137	-137	-136	-136

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 7 : VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	8.201	7.908	8.043	7.761	7.791	7.768	7.768
RIOLERING (7.2)	9.519	10.627	10.614	10.379	10.828	11.077	11.325
AFVAL (7.3)	15.317	13.921	13.869	14.855	14.759	14.727	14.756
MILIEUBEHEER (7.4)	3.536	4.977	4.973	5.084	5.006	5.026	5.019
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	491	605	621	620	620	620	619
TOTAAL LASTEN	37.064	38.038	38.119	38.700	39.004	39.218	39.487
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	1.369	1.195	1.195	1.212	1.212	1.212	1.212
RIOLERING (7.2)	16.215	16.472	16.472	16.446	16.896	17.145	17.392
AFVAL (7.3)	23.184	22.164	22.164	22.031	21.933	21.902	21.931
MILIEUBEHEER (7.4)	204	165	68	68	68	68	68
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	526	483	483	483	483	483	483
TOTAAL BATEN	41.498	40.479	40.381	40.240	40.593	40.811	41.086
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	-6.832	-6.714	-6.849	-6.549	-6.579	-6.556	-6.556
RIOLERING (7.2)	6.696	5.845	5.858	6.068	6.068	6.068	6.068
AFVAL (7.3)	7.867	8.243	8.295	7.175	7.175	7.175	7.175
MILIEUBEHEER (7.4)	-3.332	-4.812	-4.905	-5.016	-4.938	-4.958	-4.951
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	35	-122	-138	-137	-137	-136	-136
TOTAAL SALDO	4.434	2.441	2.262	1.541	1.589	1.592	1.599

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakvelden

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000-300.000
Aantal nieuwbouw woningen per 1000 woningen ²	2020 ^{1a}	7,2	10,1
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1000)	2020 ^{1b}	224	261
Demografische druk (%) ³	2021 ^{1b}	63,7	63,6
Gemiddelde gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2021 ^{1c}	809	723
Gemiddeld gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	2021 ^{1c}	827	796

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

2) Deze indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.

3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Beleidsplan Handhaving Fysieke Ruimte/ Nota prioriteiten WABO Handhaving 2015 (college, 28/10/2014)
- Woonprogrammering Maastricht 2021-2030 (raad, 9/2/2021)
- Regionale structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (raad, 27/9/2016)
- Regionale structuurvisie Wonen Zuid Limburg: schrappen compensatiemethodiek en aannemen beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' (raad 9/2/2021)
- Actieplan Vraaggericht Bouwen (raad, 01/11/2016)
- Herijking herstructurering (raad, 13/12/2016)
- Woonvisie Maastricht 2018 (raad, 30/01/2018)
- Woonprogrammering Studentenhuisvesting Maastricht 2019-2024 (raad, 25/06/2019)
- Facet bestemmingsplan en facet beheersverordening woningsplitsing en woningomzetting (raad, 28/05/2019)
- Omgevingsvisie (raad, oktober 2020)
- Bouwbeleidsplan Wabo 2016 - 2019
- Tijdelijke versoepeling compensatie woningbouwplannen (raad, 25/06/2019)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden		Global Goals (SDG's)
8.1	Ruimtelijke ordening	8, 11, 17
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	8, 11, 17
8.3	Wonen en bouwen	11, 17

8.1 Ruimtelijke ordening

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening en per 1 juli 2022 de Omgevingswet. Denk o.a. aan: voorbereiden van vaststellen omgevingsvisie; voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen/omgevingsplan; faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars. Kosten die de gemeente maakt in het kader van dit faciliterend grondbeleid, (moeten) worden verhaald op de private ontwikkelaars.

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer. Hiervoor bewaken en versterken we de fysieke leefomgeving om zo sociale, economische en culturele dynamiek te faciliteren.

Wat doen we daarvoor?

Kaderstelling en advisering

Met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor het omgevingsplan. Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij de planuitwerking. Op basis van de in 2021 vastgestelde leidraad participatie ligt de verantwoordelijkheid voor participatie bij de initiatiefnemer. In voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer.

Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen

We toetsen integraal de ingediende bestemmingsplannen/(deel)omgevingsplannen aan het gemeentelijk beleid. Na de vaststelling publiceren we de bestemmingsplannen en worden deze conform wettelijke vereisten digitaal beschikbaar gesteld.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen bestemmingsplan(nen) Enci-gebied: op basis van het raadsbesluit van 9 juni 2020, kunnen er één of meerdere deel-bestemmingsplannen voor het Enci-gebied worden voorgelegd.
- Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied Oost (onder voorbehoud van de verdere uitwerking van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering en het provinciale beleid hierover).
- Vaststellen meerdere bestemmingsplannen voor A2-vastgoed (afhankelijk van nadere stedenbouwkundige uitwerking).
- Vaststellen Wijzigingsverordening omgevingsplan (2e kwartaal).
- Vaststellen Legesverordening (2e kwartaal).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- We faciliteren naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2021/2022 aandienen met een (postzegel)bestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan).

Wat mag het kosten?

RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	7.211	6.788	7.107	7.393	6.822	6.819	6.815
BATEN	7.063	959	955	1.108	918	918	918
SALDO	-148	-5.829	-6.152	-6.285	-5.905	-5.901	-5.897

Toelichting ontwikkeling baten:

In 2020 is van Tennet ruim € 5,5 mln. ontvangen voor wijkaanpak/herstructurering. Deze middelen zijn in 2020 in de reserve herijking herstructurering gestort.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Inkomsten omgevingswet	8.1	Overige opbrengsten	190	0	0	0
Kosten omgevingswet	8.1	Overige lasten	505	0	0	0
NOVI	8.1	Overige lasten	60	0	0	0

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Denk o.a. aan: grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; verkoop van bouwrijpe gronden.

Wat willen we bereiken?

Grondeigendom benutten als instrument om doelstellingen van andere beleidsprogramma's te realiseren.

Wat doen we daarvoor?

Grondexploitatie is een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details de paragraaf grondbeleid (onderdeel 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's') en bijlage 8 (grootstedelijke projecten).

Het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid wordt gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks aan de raad aangeboden als onderdeel van de jaarrekening.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen kadernota Grond- en Vastgoedbeleid (1e kwartaal 2022).
- Vaststellen Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2022 (2e kwartaal 2022).
- Vaststellen rapportage Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) (2e kwartaal 2022).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Zie bijlage 8 Grootstedelijke projecten.

Welke verbonden partij speelt een rol?

WOM Belvédère

Verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Belvédère. Voor de concrete inzet voor 2022 verwijzen wij naar bijlage 8.

Wat mag het kosten?

GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	1.093	6.799	5.496	9.370	3.467	3.078	313
BATEN	1.401	6.831	5.496	9.370	3.467	3.078	313
SALDO	308	32	0	0	0	0	0

Toelichting ontwikkeling baten en lasten:

De in deze begroting opgenomen baten en lasten inzake bouwgrondexploitaties zijn gebaseerd op de hercalculaties grondexploitaties (zie tevens bijlage 4). De stijging van de lasten in 2022 komt primair door geprognosticeerde kosten voor woningbouwplan Geusselt. De lasten bouwgrondexploitatie correleren met de baten bouwgrondexploitatie hetgeen ervoor zorgt dat er per saldo geen resultaat is.

8.3 Wonen en bouwen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Denk o.a. aan: (leges) omgevingsvergunning; bouwtoezicht; basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); woningbouw en woningverbetering, renovatie; woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; stedelijke vernieuwing; gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat iedereen op een prettige manier in Maastricht kan wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving.

Effectindicatoren	Realisatie				Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ¹	7,4	-	7,7	7,7	7,7
Saldo ontwikkeling woningvoorraad. Aantal eenheden per jaar	-71	-51 ²	1.006 ³		410 ⁴

- 1) Bron: Stadspelling.
- 2) Realisatie 2019 (CBS, Statline). Saldo van: opgeleverde nieuwbouw (+ 221), splitsen en functieverandering naar wonen (+ 268), woningomzetting naar onzelfstandige kamers en functieveranderingen van wonen naar andere functie (- 376), sloop (- 144) en administratieve correctie (- 20);
- 3) Realisatie 2020 (CBS Statline). Saldo van: opgeleverde nieuwbouw (+443), overige toevoegingen zoals herbestemmen en splitsen (+944), sloop (-242), overige onttrekkingen (- 179) en administratieve correcties (+40).
- 4) Gemiddeld jaarprogramma woonprogrammering 2021-2030 350 woningen/jaar; zelfstandige eenheden a.g.v. splitsen en herbestemmen 60 woningen/jaar; exclusief studentenhuisvesting en tijdelijke woningbouw.

Wat doen we daarvoor?

Woonbeleid

- We voeren het vastgestelde beleid uit zoals vastgelegd in de woonvisie 2018 en de woonprogrammering 2021-2030. Daarbij is aandacht voor monitoring (incl. het volgen van de woningmarktontwikkelingen op basis van “kantelpunten”) en wordt regionaal afgestemd.

Afspraken met partners

- Via het BOWW (Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken) maken wij over diverse woonthema's meerjarige prestatieafspraken met corporaties en huurdersbelangenverenigingen.
- Via het BOWWZ (Bestuurlijk Overleg Wonen, Wijken en Zorg) maken wij over woon-zorg thema's afspraken met corporaties, huurdersbelangenverenigingen en zorgpartijen.
- Met het Hoger Onderwijs (Universiteit en Hogeschool) stemmen we periodiek af over de studentenaantallen en maken we afspraken over studentenhuysvesting.

Bouw- en woningtoezicht

- Via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) draagt de gemeente zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid.
- In het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht ligt de nadruk op het beoordelen van omgevingsvergunningen en de controle op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering.
- Handhaving vindt o.a. plaats door te reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen (WRO) en door periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Consultatie over de uitkomsten van de in 2021 gestarte evaluatie en de daarop te baseren nieuwe beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen in 2e kwartaal van 2022.
- Vaststellen van regels m.b.t. buy-to-let (met name het reguleren van de opkoopbescherming).
- Vaststellen in tweede helft 2022 integraal VTH beleidsplan 2022.
- Vaststellen aangepaste Verordening Welstands-/Monumentencommissie in 1e helft 2022.
- Vaststellen nieuwe legesverordening fysieke diensten Omgevingswet in 1e helft 2022.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Afronden van de evaluatie beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen. Na consultatie met raad en belanghebbenden vaststellen van nieuwe beleidsregels.
- Uitvoeren van het programma studentenhuysvesting 2021-2025.
- Besluitvorming jaarplan woonruimteverdeling 2022 (verdeelafspraken sociale huurwoningen).
- Per 1 juli 2022 valt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten verschuift dan naar private keuringsinstanties.
- Vaststellen (uiterlijk in 2e kwartaal 2022) VTH evaluatieverslag 2021 en jaarprogramma 2022 en ter kennisneming aanbieden aan de raad en provincie.
- Vaststellen (uiterlijk in 3e kwartaal 2022) jaarverslag 2021 Welstands-/Monumentencommissie en ter kennisneming aanbieden aan de raad.

Welke verbonden partij speelt een rol?

RUD Zuid-Limburg

De Regionale Uitvoerings Dienst Zuid-Limburg is de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie van de basistaken en enkele specialistische taken milieu. Ook de RUD ZL krijgt te maken met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet. Bovendien valt te verwachten dat medio 2022 landelijk een besluit wordt genomen of de zogenaamde bodemtaken van de gemeente komen te vallen onder de basistaken van deze omgevingsdienst.

Wat mag het kosten?

WONEN EN BOUWEN (8.3)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	7.632	7.439	11.152	6.021	5.798	5.423	5.419
BATEN	5.030	5.289	5.289	5.223	5.223	5.223	5.223
SALDO	-2.602	-2.151	-5.863	-798	-575	-200	-196

Toelichting ontwikkeling lasten:

De lagere begrote lasten in 2022 ten opzichte van 2021 is als gevolg van lagere lasten krimpgebieden € 1,3 mln. en lagere lasten ISV € 3,6 mln. Beide posten worden in 2020 gedekt door respectievelijk de reserves krimpgebieden en stedelijke vernieuwing ISV.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMT.ORDERING EN STED.VERNIEUWING	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
RUIMTELUKE ORDERING (8.1)	7.211	6.788	7.107	7.393	6.822	6.819	6.815
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRUVEN TERREIN) (8.2)	1.093	6.799	5.496	9.370	3.467	3.078	313
WONEN EN BOUWEN (8.3)	7.632	7.439	11.152	6.021	5.798	5.423	5.419
TOTAAL LASTEN	15.936	21.027	23.755	22.784	16.087	15.320	12.547
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
RUIMTELUKE ORDERING (8.1)	7.063	959	955	1.108	918	918	918
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRUVEN TERREIN) (8.2)	1.401	6.831	5.496	9.370	3.467	3.078	313
WONEN EN BOUWEN (8.3)	5.030	5.289	5.289	5.223	5.223	5.223	5.223
TOTAAL BATEN	13.494	13.079	11.740	15.701	9.607	9.219	6.454
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
RUIMTELUKE ORDERING (8.1)	-148	-5.829	-6.152	-6.285	-5.905	-5.901	-5.897
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRUVEN TERREIN) (8.2)	308	32	0	0	0	0	0
WONEN EN BOUWEN (8.3)	-2.602	-2.151	-5.863	-798	-575	-200	-196
TOTAAL SALDO	-2.442	-7.948	-12.015	-7.083	-6.480	-6.101	-6.093

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB-woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting
- 0.10 Mutaties reserves
- 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

BBV-indicatoren ¹	Realisatie	Realisatie
	2019	2020
Aantal fte formatie per 1 januari per 1000 inwoners ²	12,8	13,2
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1000 inwoners ³	12,0	12,2
Apparaatskosten per inwoner ⁴	1.111	1.153
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	12,8	12,3
Overhead (% van totale lasten) ⁶	8,8	9,4

1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Op deze site ontbreken voor alle BBV-indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom deze kolom daarom ontbreekt in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.

2) *BBV-definitie Formatie.*

Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared serviceorganisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.

3) *BBV-definitie Bezetting.*

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.

4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).

5) *BBV-definitie Externe inhuur*

Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR-monitor A+O fonds.

6) *BBV-definitie Overheadkosten.*

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
- Nota Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement (raad, 16-12-2015)
- Kadernota Governance 2018 (raad, september 2018)
- Financiële verordening (raad, laatste wijziging 29-05-2018)

Global Goals (SDG's)

Taakvelden		Global Goals (SDG's)
0.1	Bestuur	17
0.2	Burgerzaken	16
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	12
0.4	Overhead	16
0.5	Treasury	16
0.61	OZB woningen	16
0.62	OZB niet-woningen	16
0.63	Parkeerbelasting	16
0.64	Belastingen overig	16
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	16
0.8	Overige baten en lasten	16
0.9	Vennootschapsbelasting	16
0.10	Mutaties reserves	16
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	16

0.1 Bestuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen. Denk aan: college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.); raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.); de ondersteuning van de raad, griffie; regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking; lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een

aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen.

Randvoorwaardelijk voor het bereiken van de inhoudelijke doelen is een goed functioneren van de gemeentelijke bestuursorganen, eigenstandig en in samenwerking. De raad wil hieraan een bijdrage leveren met een herijking van het vergadermodel, voor collegelijde is de ambitie om de functie bestuurscontrol verder vorm en inhoud te geven.

Wat doen we daarvoor?

Maastricht is een stad waarin bewoners, bedrijven, instellingen en bestuur met wederzijds respect voor elkaars belang gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de stad. Daarmee zetten we gezamenlijk stappen op weg naar het doel dat we willen bereiken, zoals dat hierboven staat geformuleerd.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen beschikbare middelen voor uitvoeren projecten Burgerbegroting 2023.
- Realiseren nieuw hoofdlijnenakkoord 2022-2026 en adequate doorvertaling hiervan in onder meer de programmabegroting 2023

Uitvoering (collegebevoegdheden)

1. Overheids- en burgerparticipatie

We starten in 2022 met de Burgerbegroting en er is een vervolg van de Kinderraad en Kinderburgemeester en het Jeuglintje.

2. Smart City

De gemeente heeft veel initiatieven lopen of afgerond, die vallen onder de vlag van Smart City. Om die reden is gekozen om Smart City te blijven koppelen aan bestaande opgaven. We participeren in landelijke initiatieven om meer collectivisering tot stand te brengen, gebruik te kunnen maken van kennis en expertise en om het netwerk rondom Smart City te vergroten. Focus voor 2022 is deelname aan de city deal 'Een slimme stad hoe doe je dat'. Een samenwerking tussen het Rijk en de Future City foundation.

3. (Eu)regionale samenwerking

Voor Maastricht is en blijft het belangrijk om allianties in de (eu)regio te vormen. Alliantievorming is ook noodzakelijk om Europese gelden voor projecten beschikbaar te maken omdat partnerschap en cofinanciering belangrijke voorwaarden zijn voor het verkrijgen van Europese middelen. Netwerken als de MAHHL+ en de geformaliseerde samenwerking met de EMR zijn hierin evident, omdat deze ons vereenvoudigde toegang verschaffen tot b.v. Interreg. Daarnaast sluiten we aan bij de bestaande lobbylijnen. Zeker als het gaat om grensoverschrijdende projecten spelen de grensgemeenten (Riemst, Lanaken, Visé etc.) ook een rol.

4. Lobby

De start van de nieuwe bestuursperiode 2022-2026 is aanleiding voor herijking van de lobby-prioriteiten alsmede het hernieuwd borgen van taken, rollen en verantwoordelijkheden. Tot dat moment wordt verder gewerkt op basis van actuele prioriteiten en blijft er aandacht voor nieuwe kansen. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij de bestaande lobbylijnen van de voor Maastricht relevante koepels zoals de G40 en VNG. Waar nodig wordt een lobby-alliantie gevormd of sluiten we bij een bestaande alliantie aan. Voor specifiek Limburgse issues is de samenwerking met de brede provinciale lobby richting Den Haag en Brussel essentieel evenals de samenwerking op Zuid-Limburgse schaal en met de overige Limburgse steden

5. Positionering Maastricht (onderdeel Working on Europe)

Focus ligt (na de bezuinigingen) op het onderhoud van basisproducten als de Maastricht portal (www.maastricht.nl) en de Maastricht presentatiefilm.

6. Communicatiebereik

Het communicatiekanaal Thuis in Maastricht (TiM) is in 2021 omgevormd van een traditioneel eenrichtingscommunicatie-instrument naar een platform voor online participatie. TiM speelt in 2022 een belangrijke rol in de participatie-ambities die de raad eind 2021 formuleert.

In coproductie met de Adviescommissie Seniorenbeleid Maastricht is een aanpak ontwikkeld om ouderen beter te bereiken dan voorheen. In 2022 wordt deze aanpak uitgevoerd. De ambities hangen onder meer af van de beschikbare middelen, in relatie tot de organisatieontwikkeling en afbouw externe inhuur (zie RIB van 12 juli 2021).

Wat mag het kosten?

BESTUUR (0.1)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	5.765	6.614	6.999	5.861	5.861	5.861	5.861
BATEN	222	750	750	0	0	0	0
SALDO	-5.543	-5.864	-6.249	-5.861	-5.861	-5.861	-5.861

Toelichting ontwikkeling lasten:

De daling van de begrote lasten 2022 ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door incidentele lasten in 2021 en burger- en overheidsparticipatie € 226.000.

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025
Vergoedingen gemeenteraad	0.1 Overige lasten	100	100	100	100
In bewaringsstellingprocedure	0.1 Overige lasten	38	38	38	38

0.2 Burgerzaken

Toelichting taakveld

Tot het taakveld burgerzaken behoren o.a. paspoorten en rijbewijzen; bevolkingsregister; straatnaamgeving en kadastrale informatie; burgerschap; verkiezingen.

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen).
- Alle Maastrichtenaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig.

Effectindicator ¹	Realisatie	Begroting
	2020	2022
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,5	8,5
Score tevredenheid klanten Callcenter	8,3	8,3
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,3	7,3

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening (instrument om de eigen dienstverlening meetbaar te maken met behulp van kritische prestatie-indicatoren en de scores te vergelijken met andere gemeenten).

Wat doen we daarvoor?

- We leveren producten en diensten op het gebied van burgerzaken.
- We realiseren de afgesproken klanttevredenheid.
- We realiseren de servicenormen.
- We werken aan een correcte BRP.
- We organiseren verkiezingen.

Prestatie-indicator	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroting 2022
<i>Servicenormen gemeente Maastricht¹</i>			
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	68%	58% ²	80%
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	91%	89%	100%
Als u de gemeente een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	94%	97%	100%
Als u de gemeente een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	84% ³	90%	100%

1) Bron: Gemeente Maastricht

2) De daling van het servicelevel in 2020 is veroorzaakt doordat er te weinig personeel was om de calls binnen de servicenorm te beantwoorden. Vanwege corona veel meer, en complexere vragen rondom de uitvoering van de steeds wijzigende maatregelen, het bemensen van het Steunpunt Corona, meer terugbelnotities wat arbeidsintensiever is dan het telefonisch beantwoorden van de vraag, thuiswerken ook voor callcenter-medewerkers met in het beginfase minder faciliteiten dan op kantoor.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2022?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoering verkiezingsproces conform wet- en regelgeving bij de verkiezing van de gemeenteraad op 16 maart 2022.

Wat mag het kosten?

BURGERZAKEN (0.2)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	3.930	4.077	4.359	4.320	4.291	4.273	4.273
BATEN	1.451	1.967	1.967	2.015	2.015	2.015	2.015
SALDO	-2.479	-2.111	-2.393	-2.304	-2.276	-2.258	-2.258

Toelichting ontwikkeling lasten:

In 2020 was als gevolg van corona sprake van minder aanvragen van rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten. Hierdoor waren de te betalen rijksleges lager.

Toelichting ontwikkeling baten:

Voornoemde daling van het aantal aanvragen van rijbewijzen, identiteitsbewijzen en paspoorten zorgde in 2020 ook voor lagere baten.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen: beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. Deze gebouwen / gronden passen in verwachte gemeentelijke bebouwingsuitbreiding, maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting gestart is. Zie ook paragraaf grondbeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Dataland BV

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV met als doel het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven.

Wat mag het kosten?

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	5.996	7.237	6.765	6.618	6.685	6.807	6.758
BATEN	5.999	6.002	6.067	6.026	6.575	6.701	6.639
SALDO	3	-1.235	-697	-592	-110	-106	-120

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025
Toegankelijk maken openbare gebouwen en toiletten	0.3 Overige lasten	21	9	9	9

0.4 Overhead

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Maastricht realiseert zijn doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuursondersteuning en beleidsadviering; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat mag het kosten?

OVERHEAD (0.4)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	54.993	53.223	54.595	56.857	52.150	52.396	52.516
BATEN	5.292	3.502	3.855	3.541	3.482	3.482	3.482
SALDO	-49.701	-49.721	-50.740	-53.316	-48.668	-48.914	-49.034

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen		2022	2023	2024	2025
Auditor/interne accountant	0.4 Apparaatskosten	120	120	120	120
Overhead - overige kosten organisatie-ontwikkeling	0.4 Apparaatskosten	5.000	0	0	0

0.5 Treasury

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie: financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven; schenkingen en legaten.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Zie hiervoor de paragraaf financiering onderdeel 'Treasurybeleid'.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen van maatschappelijk belang.

Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Zie verder paragraaf verbonden partijen.

NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

TREASURY (0.5)	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	7.053	7.375	7.377	7.837	7.755	7.223	6.788
BATEN	7.875	9.222	9.222	9.134	8.664	8.149	7.953
SALDO	822	1.847	1.845	1.296	908	927	1.165

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Dividend aandelen BNG	0.5	Overige opbrengsten	100	100	100	100

0.61 OZB woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op de woning: belasting op eigendom woningen; waardering woningen; heffing en invordering, uitvoering OZB (woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Vanaf 1 januari 2022 is er landelijk een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Tot en met 2021 was de bruto inhoud als maatstaf nog toegestaan. BsGW heeft in 2020 en 2021, in nauwe samenwerking met de deelnemers, van alle woningen de gebruiksoppervlakte bepaald op basis van de daarvoor vastgestelde normen. De WOZ-waarden 2022 zijn daarom, in overeenstemming met wet- en regelgeving, gebaseerd op de gebruiksoppervlakte. Om de kwaliteit van de taxaties blijvend te verhogen, hebben BsGW en deelnemers afgesproken om de gegevensuitwisseling betreffende BAG, GEO en WOZ zoveel mogelijk te automatiseren. BsGW zal daartoe een regieportal laten ontwikkelen dat in 2022 in gebruik zal worden genomen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, 30 gemeenten en het waterschap.

Wat mag het kosten?

OZB - WONINGEN (0.61)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	0	0	0	0	0	0	0
BATEN	16.115	16.977	16.977	17.224	17.224	17.224	17.224
SALDO	16.115	16.977	16.977	17.224	17.224	17.224	17.224

0.62 OZB niet-woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op niet-woningen: belasting op eigendom en gebruik niet-woningen, waardering onroerende zaken (niet woningen); heffing en invordering; uitvoering OZB (niet woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Dit betreft de waardebeoordeling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerendzaakbelasting op niet-woningen.

Wat mag het kosten?

OZB - NIET WONINGEN (0.62)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	0	0	0	0	0	0	0
BATEN	17.803	18.493	18.493	18.922	18.922	18.922	18.922
SALDO	17.803	18.493	18.493	18.922	18.922	18.922	18.922

0.63 Parkeerbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat mag het kosten?

PARKEERBELASTING (0.63)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	0	0	0	0	0	0	0
BATEN	6.072	9.494	9.485	9.517	9.517	9.517	9.517
SALDO	6.072	9.494	9.485	9.517	9.517	9.517	9.517

0.64 Belastingen overig

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Om uitvoering te geven aan de bezuinigingsmaatregelen 14.1, 14.2 en 14.3 uit de pre-begroting wordt met ingang van 2022 de nieuwe heffing vermakelijkhedenretributie ingevoerd. Daarnaast verhogen

we de precariobelasting van terrassen met 25% bovenop de prijsindex en de reclamebelasting met 10% bovenop de prijsindex.

Wat mag het kosten?

BELASTINGEN OVERIG (0.64)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	620	731	850	733	733	733	733
BATEN	2.480	3.170	2.763	3.029	3.029	3.029	3.029
SALDO	1.860	2.439	1.913	2.295	2.295	2.295	2.295

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat mag het kosten?

ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	198	333	4.391	1.607	395	414	426
BATEN	280.223	259.017	271.233	280.482	271.906	271.255	270.573
SALDO	280.025	258.684	266.842	278.875	271.511	270.841	270.147

Toelichting ontwikkeling baten:

	2022	2023	2024	2025
Gemeentefonds septembercirculaire (zie details in bijlage 9)	282.864	268.568	267.982	269.450
Stelposten verwachte hogere baten gemeentefonds (Jeugd etc.)	1.780	8.100	7.650	7.100
Stelposten lasten (indexering etc.)	-4.162	-4.762	-4.377	-5.977
Totaal baten	280.482	271.906	271.255	270.573

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Stelpost inkomsten Jeugd	0.7	Overige opbrengsten	0	5.300	4.850	4.300
Stelpost DU pilot wietteelt	0.7	Overige opbrengsten	980	0	0	0
Stelpost AU Raming septembercirculaire 2021	0.7	Overige opbrengsten	4.034	2.064	3.481	4.004

0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorziene uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BCF en de exploitatie van deelnemingen.

Wat mag het kosten?

OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	17.344	10.858	7.249	14.066	14.524	14.938	15.313
BATEN	7.254	6.270	6.139	9.900	10.265	10.411	10.411
SALDO	-10.090	-4.587	-1.110	-4.166	-4.259	-4.528	-4.902

Toelichting ontwikkeling lasten:

De activiteiten die de GR Geul en Maas uitvoert voor de deelnemende gemeenten worden met ingang van 2022 uitgebreid. De betreffende werkzaamheden worden verricht door gemeente Maastricht die deze werkzaamheden bij de GR in rekening brengt. De lasten die de gemeente hiervoor in rekening brengt zijn opgenomen in dit taakveld. Dit leidt tot een stijging van de begrote lasten met circa € 3,2 mln.

In de begroting 2021 was rekening gehouden met een tweetal stelposten in verband met planningsoptimisme kapitaallasten en lagere afschrijvingen in verband met aanpassing van de restwaarden. Samen zorgden deze stelposten voor € 2 mln. lagere lasten in 2021. Met ingang van 2022 wordt rekening gehouden met een stelpost van € 1,562 mln. ten behoeve van dekking van kapitaallasten (extra investeringsruimte). Dit zorgt voor hogere lasten.

De risicobuffer is in 2022 verhoogd met € 1,3 mln. tot ruim € 2,7 mln. (conform niveau 2020).

Toelichting ontwikkeling baten:

De toename van de begrote baten met ingang van 2022 wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de doorbelasting van de voor de GR Geul en Maas verrichte werkzaamheden (vergoeding van directe lasten en overhead).

Budgettaire ontwikkelingen:

De cijfers uit onderstaande tabel zijn verwerkt in de cijfers van het taakveld. Voor een inhoudelijke toelichting zie paragraaf 2.2 in de financiële begroting onderdeel 'Van begroting 2021 naar begroting 2022'.

Bezuinigingen/Intensiveringen			2022	2023	2024	2025
Nieuwe restwaarde afchrijven	0.8	Kapitaallasten	-100	-100	-100	-100
Stelpost werkgeversbijdrage Vakbonden	0.8	Overige lasten	34	34	34	34

0.9 Vennootschapsbelasting

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf grondbeleid.

Wat mag het kosten?

VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	916	150	150	150	150	150	150
BATEN	0	0	0	0	0	0	0
SALDO	-916	-150	-150	-150	-150	-150	-150

0.10 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld zijn alle mutaties (vermeerderingen en vermeerderingen) in de reserves opgenomen. In paragraaf 2.3 van de financiële begroting is een verloopoverzicht opgenomen van alle reserves.

Wat mag het kosten?

MUTATIES RESERVES (0.10)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	40.317	24.706	42.705	25.219	25.331	29.249	29.988
BATEN	47.686	49.103	68.413	34.275	23.115	22.293	22.890
SALDO	7.369	24.397	25.708	9.056	-2.215	-6.956	-7.098

Toelichting ontwikkeling baten en lasten:

Een nadere specificatie van de mutaties in de reserves die als baten en lasten zijn verantwoord op dit taakveld treft u aan in de verloopoverzichten reserves in paragraaf 2.3 van de financiële begroting.

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Wat mag het kosten?

RESULTAAT VAN DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN (0.11)							
	Rek 2020	2021 prim.	2021 gewijz.	2022	2023	2024	2025
LASTEN	7.775	21	0	4.673	2.561	3.209	3.744
BATEN	0	0	0	0	0	0	0
SALDO	-7.775	-21	0	-4.673	-2.561	-3.209	-3.744

1.2 Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct in hun portemonnee. Politiek gezien is daarom van belang de transparantie van de berekeningswijze voor de kostendekkende tarieven. Dit betreft afval, riolen en leges. De overige belastingen en parkeerbelastingen betreffen een algemene inkomstenbron.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeerontheffing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 223, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeerontheffing).

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Coalitieakkoord 2018-2022

Uitgangspunt is een sluitend meerjarenperspectief, zonder lastenverhoging voor de Maastrichtse inwoners en bedrijven (behoudens inflatie). Het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt daarbij niet losgelaten. Vanwege de grote bezuinigingen hebben we de tarieven van de precariobelastingen terrassen met 25% en van de reclamebelasting met 10% bovenop de inflatiecorrectie verhoogd. Omwille van diezelfde reden hebben we de gemakkelikhedenretributie geïntroduceerd.

Indexering

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 1,45% (middeling van materiële en loonkosten).

Daarbij geldt dat de begraafrechten niet worden geïndexeerd. De parkeertarieven en de leges voor parkeren voor vergunningshouders worden niet geïndexeerd als gevolg van afspraken in het coalitieakkoord. De tarieven 2022 voor betaald parkeren op parkeerterreinen en parkeergarages worden nog met Q-park besproken. De tarieven afvalstoffenheffing en reinigingsrecht worden met 5,84% geïndexeerd (bovenop de standaard index van 1,45%), om de tarieven kostendekkend te houden. Verder geldt dat indexering van de tarieven bij de milieuparken wordt vastgesteld in GR-verband (GR Geul en Maas).

De belastingen met de tarieven en leges voor de gemeente Maastricht inclusief de bijbehorende verordeningen landen in het boekje 'Belastingverordeningen en tarieven 2022 gemeente Maastricht'. Deze worden tegelijk met de programmabegroting 2022 aan uw raad ter vaststelling voorgelegd.

Geraamde inkomsten van de lokale heffingen

Taak-veld	Heffende instantie	Belastingsoort	Werkelijke opbrengst 2020	Gewijzigde geraamde opbrengst 2021	Geraamde opbrengst 2022
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>					
7.2	BsGW	Rioolheffing *	14.552	14.324	14.532
7.3	BsGW Gemeente	Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht (incl. verkoop restzakken) *	19.356	19.202	20.611
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>					
7.5	Gemeente	Begraafrechten	525	483	483
2.2/3.4/8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	5.080	5.243	5.530
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten **	896	1.016	983
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>					
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	16.115	16.977	17.224
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	10.306	10.727	11.044
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	7.497	7.766	7.879
0.64	BsGW	Hondenbelasting *	749	813	825
3.4	BsGW	Toeristenbelasting ***	4.021	5.271	5.473
0.64	BsGW	Watertoeristenbelasting	0	70	71
0.64	BsGW	Forensenbelasting	0	354	359
0.64	BsGW	Vermakelijkhedenretributie	0	0	600
0.64	BsGW	Precariobelasting	601	755	916
0.64	BsGW	Reclamebelasting	713	784	870
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren ***	7.852	12.484	12.560
Totaal			88.263	96.269	98.830

* De bedragen zijn exclusief kwijschelding.

** De bedragen zijn inclusief afdracht Rijksleges.

*** Bedragen 2020 en 2021 zijn inclusief gerealiseerde resp. verwachte inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis.

Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffing

In 2017 is een nieuw verbreed gemeentelijk rioleringsplan voor de periode 2018-2022 door de raad vastgesteld. In de periode tot en met 2021 kon worden volstaan met een stijging van de heffing met het gemeentelijk inflatiecijfer. Voor 2020 bedroeg het kostendekkende basistarief € 199,50.

Ook voor 2022 kan worden volstaan met een stijging met het gemeentelijke prijsindexcijfer, zijnde 1,45%. Dat resulteert in een heffing van € 202,40.

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2022 (bedragen x € 1.000)		
		begroting
A	Directe kosten taakveld	7.862
B	Inkomsten taakveld	122
C = A-B	Netto kosten taakveld	7.740
D	Perceptiekosten	824
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	319
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.369
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	350
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijscheldingen)	377
I	BTW	1.553
J = C t/m I	Totale kosten	14.532
K	Opbrengst heffingen	14.531
L = L/J*100%	Dekkingspercentage	100%

Onderstaande tabel geeft inzicht in de tariefopbouw voor 2022:

(bedragen in €)	2021	2022
Rioolheffing eigenaar	148,02	150,17
Rioolheffing gebruiker tot 250 m ³	51,48	52,23
251 m ³ - 50.000 m ³ per 250 m ³	408,47	414,39
Van 50.001 – 500.000 m ³ per 250 m ³	271,35	275,28
Van 500.001 – 3 mln. m ³ per 250 m ³	135,49	137,45

Afvalstoffenheffing

Tarieven 2022

In het kader van Afvalloos Maastricht 2030 fase 2 gaan we - na de intensivering van GFT-inzameling in 2020 en de invoering van aparte inzameling van luiers/incontinentiemateriaal eind 2021 - in 2022 stadsbreed de inzaelfrequentie van restafval verminderen naar 1x per twee weken (voor laagbouw was dat al zo, voor hoogbouw wordt dat in 2022 ingevoerd). Dit conform eerdere raadsbesluiten.

Ter uitvoering van een raadsbrede motie over onder andere medisch afval zal in 2022 een formele regeling voor inwoners met medisch afval en inwoners die niet mobiel zijn van kracht worden. Die regeling wordt opgenomen in de gemeentelijke verordening reinigingsheffingen 2022.

Per 2022 worden de Maastrichtse afvalinzamelkosten grotendeels opgenomen in de begroting van de verbrede GR Geul en Maas (uitgebreide afvalsamenwerking Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul). Voor de hoogte van de Maastrichtse tarieven heeft dat geen directe gevolgen, enkel de opbouw van de gemeentelijke afvalbegroting verandert ingrijpend.

Voor vastrecht (= afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) gaat in 2022 een tarief gelden dat 7,29% hoger is dan het tarief in 2021. Dat geldt ook voor het vastrecht bij stortkokers en ondergrondse restafvalcontainers. Naast de gehanteerde standaard-prijsindex van 1,45% zijn aan de stijging met name veranderingen in afvalkosten en -opbrengsten debet. Met als uitschieter de kosten-/opbrengstenverandering bij PBD (plastic verpakkingen, blik en drankkartons). Dat is een complexe afvalstroom met veel onzekerheden en financiële risico's. Ten opzichte van 2021 en eerdere jaren schakelen we per 2022 over van een brede gemeentelijke verantwoordelijkheid (inzamelen, maar ook overslaan, sorteren en vermarkten) naar een smalle gemeentelijke verantwoordelijkheid (enkel inzamelen). Met de andere taken hebben wij - net als veel andere gemeenten - financiële risico's gelopen die qua omvang pas recentelijk bepaald zijn (ten dele, een deel moet nog bekend worden). Hoewel de overstap naar het nieuwe, smallere en minder risicovolle PBD-model op zich budgettair neutraal verloopt, is er bij ons toch sprake van een substantiële kostenstijging/opbrengstendaling bij PBD. Dat komt omdat er gegeven de risico's - achteraf gezien - te rooskleurig begroot is in de afgelopen jaren. Voor 2022 is er, met de gegevens die we nu weten vanuit het nieuwe PBD-model, reëel begroot qua kosten en opbrengsten (hoewel ook in 2022 risico's resteren, met name wat betreft de vervuilingsgraad van het PBD; daarom is er ook de begroting 2022 rekening gehouden met een gedeeltelijke afkeur van ons PBD).

Voor de prijs van de restafval-zakken is enkel een standaard prijsindex van 1,45% begroot. Zowel de 50 literzak als de 25 literzak stijgen daardoor afgerond met 1 eurocent.

Milieuparken

Het vaststellen van de tarieven op de regionale milieuparken is een verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas. De tarieven zijn benoemd in de begroting van de GR Geul en Maas 2022, die inmiddels is vastgesteld (nadat de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid gekregen hebben daar een zienswijze over uit te brengen).

Ten opzichte van de tarieven van 2021 zijn in 2022 de volgende veranderingen aan de orde:

- De poorttarieven voor betaalde afvalfracties bij de milieuparken stijgen met een prijsindex van 2%;

- Het de eerste tweemaal gratis brengen van a/b-hout wordt afgeschaft: het wordt vanaf het eerste aanbod betalen.

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2022 (bedragen x € 1.000)		
		begroting
A	Directe kosten taakveld	14.565
B	Inkomsten taakveld	2.663
$C = A - B$	<i>Netto kosten taakveld</i>	11.902
D	Perceptiekosten	491
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	21
F	Toe te rekenen kosten van taakveld verkeer en vervoer (product schoon)	1.251
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	453
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijscheldingen)	2.371
I	BTW	2.513
$J = C + m + l$	<i>Totale kosten</i>	19.002
K	<i>Opbrengst heffingen</i>	19.002
$L = L/J * 100\%$	Dekkingspercentage	100%

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2022:

(bedragen in €)	2021	2022
Vastrecht	306,21	328,53
Vastrecht bij gebruikmaking stortkoker of ondergrondse restafvalcontainer	374,50	401,80
Restzak 50 liter/ inworp ondergrondse restafval- container (per keer max. 50 liter)	1,00	1,01
Restzak 25 liter	0,58	0,59

Kostendekkende leges (in totaliteit)

Algemeen

De Gemeentewet bepaalt dat de kostendekkendheid van heffingen wordt bepaald op het niveau van de gehele legesverordening. Het compenseren van relatief lagere kostendekkendheid voor de ene dienst met een relatief hogere kostendekkendheid voor een andere dienst is toegestaan. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. Vanaf 28 december 2009 werd de mogelijkheid tot kruissubsidiëring echter beperkt door invoering van nieuwe regelgeving in de vorm van de Europese dienstenrichtlijn. Dit had tot gevolg dat kruissubsidiëring alleen nog werd toegestaan binnen clusters van sterk samenhangende vergunningsstelsels. Bij onze eigen gemeentelijke toets van kostendekkendheid van vergunningen wordt rekening gehouden met de beperkingen tot kruissubsidiëring ten gevolge van de invoering van de Europese Diensten Richtlijn en de Wabo. Vandaar de splitsing van de verordening in een verordening fysieke diensten en burgergerichte diensten.

Alle leges worden geheven op basis van de legesverordening burgergerichte diensten en de legesverordening fysieke diensten.

Begraafrechten

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. Op dit moment is de transitie ingezet om de gemeentelijke begraafplaats zodanig te transformeren dat deze meer aansluit bij de huidige en toekomstige klantvraag en –behoefte. De begraafplaats wordt opgeknapt en uitgebreid met een extra strooiweide en herdenkingsbos. De begraafplaats wordt de komende jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd en op de komst van een nieuw crematorium in Maastricht. Daarmee zijn afspraken gemaakt over de as bestemming op de begraafplaats.

- Centraal in 2022 staan de in 2021 gestarte uitvoerende werkzaamheden m.b.t. de begraafplaats, zowel civieltechnisch als m.b.t. groen. Denk aan opknappen paden, aanleg nieuwe strooiweide,

start aanleg herdenkingsbos, omvorming groenvoorzieningen, vervanging bomen en hagen, e.d. Verder aandacht voor de (digitale) informatievoorziening en de bewegwijzering.

- Binnen de bestaande begraafplaats verdere herinrichting bestaande graven in meer natuurlijke graven en planvorming t.b.v. renovatie kindergraven.
- Actualiseren bedrijfsplan begraafplaats incl. uitgewerkte exploitatieopzet herdenkingsbos.
- Haalbaarheidsonderzoek en besluitvorming gericht op een zogenaamde Memorial Cube; een mogelijk te plaatsen voorziening die op een eigentijdse wijze tegemoet kan komen aan behoefte van mensen om de as van een overledene te bewaren.
- Aandacht voor partnerschappen met relevante stakeholders om zoveel mogelijk te kunnen aansluiten bij klantwensen en –behoefte.

Voorgesteld wordt om de tarieven per 1 januari te handhaven, met uitzondering van onderstaande:

- 5) Uniformeren van de tarieven van de graven voor onbepaalde tijd, hetgeen betekent dat de opbouw van de betreffende tarieven op eenzelfde wijze plaatsvindt voor alle vakken van de begraafplaats;
- 6) Verlagen van de tarieven betreffende asbestemmingen. Gebleken is dat deze hoger zijn dan kostendekkend en door de tariefsverlaging wordt de begraafplaats aantrekkelijker voor asbestemmingen;
- 7) Voorgesteld wordt om de tarieven af te ronden op hele Euro's, omdat dit beter past bij het karakter van de aangeboden diensten en de verwachting van de burgers.

Wanneer de transitie van begraafplaats naar rouw- en gedenkpark (bijna) voltooid is, zal aan uw raad een geactualiseerde verordening en tarieventabel ter besluitvorming worden aangeboden die in overeenstemming is met de wijzigingen (uiterlijk 1^e kwartaal 2022).

Berekening van kostendekkendheid begraafrechten (bedragen x € 1.000)		
		begroting
A	Directe kosten taakveld	620
B	Inkomsten taakveld	0
$C = A - B$	Netto kosten taakveld	620
D	Toe te rekenen kosten	620
E	Rentekosten	0
F	Toe te rekenen kosten van taakveld van andere taakvelden	0
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	133
H	BTW	0
$I = D + E + F + G + H$	Totale kosten	753
J	Opbrengst heffingen	483
$K = J/I * 100\%$	Dekkingspercentage	64,1%

Fysieke diensten

De leges voor 'fysieke' diensten worden verhoogd met de index van 1,45%. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2022 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Kostendekkendheid

Het uitgangspunt is dat leges voor vergunningen, met uitzondering van horeca en detailhandel, maximaal kostendekkend zijn. Voor de leges voor de horeca en detailhandel geldt dat ze in deze coalitieperiode met niet meer dan de inflatie worden verhoogd. In de Legesverordening fysieke diensten zijn de tarieven van horeca (en gerelateerd) doorgerekend en op elkaar afgestemd (hoofdstuk 3 van de tarieventabel). Deze tarieven zullen met de index van 1,45% stijgen.

De maatregelen om te stimuleren dat vergunningaanvragen digitaal ingediend worden, waren succesvol. Ongeveer 90% van de vergunningen ontvangen we nu digitaal. Om die reden is tariefdifferentiatie voor deze vergunningen niet meer noodzakelijk. Voorgesteld wordt om de gedifferentieerde tarieven voor digitale aanvragen te scharappen (zoals in 2021 al is gebeurd voor de aanvragen voor WABO-vergunningen).

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de kostendekkendheid van de verschillende titels.

Kostendekkendheid leges fysieke diensten (bedragen x € 1.000)		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	613	4.073	394	5.080
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
$C = A - B$	<i>Netto kosten taakveld</i>	613	4.073	394	5.080
D	Toe te rekenen kosten	613	4.073	394	5.080
E	Overhead inclusief omslagrente	328	2.226	108	2.662
F	BTW	13	37	28	78
$G = D \text{ t/m } F$	<i>Totale kosten</i>	954	6.336	530	7.820
H	<i>Opbrengst heffingen</i>	226	5.229	75	5.530
$I = H/G * 100\%$	Dekkingspercentage	23,7%	82,5%	14,1%	70,7%

Titel 1 betreft de vergunningen in het kader van o.a. kansspelen, verkeer en vervoer en APV.

Titel 2 betreft de vergunningen in het kader van de WABO (bouwactiviteiten).

Titel 3 betreft de vergunningen in het kader van o.a. horeca en evenementen.

Het kostendekkendheidspercentage van met name titel 1 en 3 is verre van 100%. Dit is verklaarbaar omdat landelijk gezien de meeste gemeenten ervoor kiezen om hier maatschappelijke verantwoorde tarieven te hanteren (zelden > 30%) en de gemeente Maastricht bovendien de nodige privaatrechtelijke inkomsten verwerft uit evenementen als bijvoorbeeld pachtsommen bij carnaval.

Belangrijk is dat wij bij juridische procedures, welke veelvuldig voorkomen bij titel 2 kunnen aantonen dat de gemeente Maastricht voldoet aan het vereiste dat er geen winst mag worden gemaakt.

Burgergerichte diensten

De leges voor burgergerichte diensten worden verhoogd met de index van 1,45%.

Het Rijk maximeert enkele tarieven, waaronder de verklaring omtrent gedrag (VOG), naturalisatie en optie, paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen. Deze tarieven worden gebruikelijk in november of december bekendgemaakt, dat is nadat de belastingverordeningen en -tarieven Maastricht 2022 door uw raad zijn vastgesteld. Daarom is u in de verordening opgenomen dat de bevoegdheid om die tarieven vast te stellen is overgedragen aan het college.

De tarieven worden waar nodig afgerond op veelvoud van € 0,05 vanwege lagere kosten van geldtransport en efficiënt beheer van de geldautomaat, waarvan de mensen gebruik kunnen maken die niet willen of kunnen pinnen en daarom met contact geld betalen. Alleen de tarieven voor huwelijken worden afgerond op hele Euro's omdat dit beter past bij het karakter van de aangeboden diensten en de verwachting van de burgers. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2022 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Voorgesteld wordt om vanaf 1 januari 2022 twee tarieven toe te voegen aan de tarieventabel, namelijk

1. Het aangetekend versturen op verzoek van de klant. Steeds vaker krijgen wij de vraag van klanten of stukken aangetekend verstuurd kunnen worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om stukken die nodig zijn voor een huwelijk in het buitenland, of een geboorteakte, terwijl je in Australië woont. Deze stukken worden nu nog met de reguliere post verzonden. Wij willen klanten tegemoetkomen, en op hun verzoek stukken aangetekend versturen tegen de geldende kostprijs van Post.nl (€ 9,05 binnen Nederland, andere landen oplopend tot € 19,30). Het gaat om duizenden documenten per jaar.
2. Annuleringskosten bij diverse huwelijksproducten. Bij de voorbereidingen om in Maastricht te kunnen trouwen, worden geregeld producten aangevraagd die later door de klant later weer geannuleerd worden. Bijvoorbeeld een trouwambtenaar voor 1 dag, de verlenging van de ceremonie of het wijzigen van de trouwlocatie. Veel werk dat door achteraf door annulering overbodig blijkt. Op basis van de huidige tarieven krijgt de klant die kosten volledig terug. Om een deel van de voorbereidingskosten te vergoeden, en ervoor te zorgen dat burgers minder snel producten aanvragen en die later annuleren, stellen we voor om € 25,00 annuleringskosten in rekening te gaan brengen bij de tarieven onder 2.9.5 tot en met 2.11.2 van de tarieventabel.

Berekening kostendekkendheid Burgergerichte Diensten		2022	
A	Berekening van kostendekkendheid burgergerichte diensten (bedragen in € 1.000)		
	Directe kosten taakveld	4.215,451	
B	Inkomsten taakveld	1.966,665	begroting
C=A+B	Netto kosten taakveld	2.248,786	4.215
B	Inkomsten taakveld		1.966
C= A-B	Netto kosten taakveld	1.090,061	2.249
D	Overhead	439,188	
E	BTW	0	1.090
F	Toe te rekenen kosten taakveld overhead		439
G=D t/m F	Totale BTW	1.529,249	0
G = D t/m F	Totale kosten		1.529
H	Opbrengst heffingen	983,435	
H	Opbrengst heffingen		983
I = H/G * 100%	Dekkingspercentage	64,3%	
I = H/G * 100%	Dekkingspercentage		64,3%

Algemene belastingen en parkeerbelasting

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Jaarlijks vindt een herwaardering plaats in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Dit betekent dat de WOZ-waarden voor het jaar 2022 worden gebaseerd op een nieuwe waardepeildatum, namelijk 1 januari 2021. Alle belastingplichtige WOZ-belanghebbenden zullen in 2022 een nieuwe WOZ-beschikking ontvangen met de nieuwe WOZ-waarde, gebaseerd op taxaties die op het moment van de samenstelling van deze begroting nog worden bepaald. Medio oktober 2021 is bekend hoe de waardeontwikkeling uitpakt en welke gevolgen dit heeft voor de tarieven. Deze zullen worden verwerkt in de OZB-verordening 2022 en tegelijk met de overige belastingverordeningen aan u worden voorgelegd.

Onder regie van BsGW zijn in 2020 en 2021 werkzaamheden uitgevoerd in het kader van het project 'Waarderen op gebruikersoppervlakte'. Dit project houdt in dat van alle woningen de netto woonoppervlakte wordt bepaald, als grondslag om de WOZ-waarde te berekenen. Deze gebruiksoppervlakte vervangt per 1 januari 2022 de berekening van de WOZ-waarde op basis van inhoud, omdat landelijke regelgeving daartoe verplicht. Niet-woningen (zoals winkel, bedrijven, scholen, enzovoort) vallen hierbuiten, omdat deze al berekend worden op basis van oppervlakte.

Hondenbelasting

Ten opzichte van 2021 wordt voor 2022 een prijsindex van 1,45% toegepast. Hoewel de hondenbelasting een algemene belasting is, en er dus geen dienst tegenover staat (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing), wordt door de belastingbetalers toch vaak een relatie gelegd met de voorzieningen die er voor honden in stand worden gehouden zoals losloopgebieden, hondentoiletten, afvalbakken en zakjes voor hondenpoep en dergelijke. De kwaliteit van die voorzieningen is mede bepalend voor de acceptatie van de belasting.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven voor 2022:

(bedragen in €)	2021	2022
1 ^e hond	92,39	93,73
2 ^e hond	133,13	135,06
3 ^e en meer	160,91	163,24
Kennel	370,34	375,71

Toeristenbelasting

In 2020 en 2021 heeft de Corona-crisis geleid tot minder overnachtingen dan in 2019 en voorgaande jaren. De ontwikkelingen voor 2022 zijn voor een deel onzeker, waardoor het moeilijk is om een berekening te maken van het aantal overnachtingen in 2022. Doordat mensen meer thuiswerken en vaker digitaal vergaderen, houden we in elk geval rekening met structureel minder zakelijke overnachtingen.

De toeristenbelasting in Maastricht wordt gedifferentieerd naar de aard van de accommodaties waarvan gebruik wordt gemaakt. Naarmate de accommodatie luxer is, is het tarief hoger. De tarieven worden geïndexeerd met 1,45%.

De volgende tabel geeft inzicht in de tarieven per persoon per overnachting in of bij een bepaalde accommodatie:

	(bedragen in €)	2021	2022
a.	Kampeeronderkomen of jeugdherberg	1,43	1,45
b.	Accommodaties voor logies of hotel niet vallend in een stercategorie;	2,12	2,15
c.	Recreatiewoning	3,07	3,11
d.	Hotel in de één-stercategorie;	2,87	2,91
e.	Hotel in de twee-sterrencategorie;	3,55	3,60
f.	Hotel in de drie-sterrencategorie;	4,31	4,37
g.	Hotel in de vier-sterrencategorie;	5,13	5,20
h.	Hotel in de vijf-sterrencategorie.	5,87	5,96

Watertoeristenbelasting

Eén van de maatregelen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen is het invoeren van watertoeristenbelasting met ingang van 1 januari 2021. Op basis van een recent besluit van uw raad is de heffing uitgesteld tot 2022. BsGW voert de werkzaamheden uit betreffende heffing en inning, waaronder ook controles. Dat gebeurt op een vergelijkbare manier als bij de toeristenbelasting. Ondernemers ontvangen 4 maal per jaar achteraf een aanslagbiljet, gebaseerd op eigen aangiften. De belasting wordt geheven voor het houden van verblijf tegen een vergoeding, op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente, door personen die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) zijn ingeschreven. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 door het ter beschikking stellen van ligplaatsen of vaartuigen. Personen zijn overigens geen watertoeristenbelasting verschuldigd wanneer ze al toeristenbelasting moeten betalen of forensenbelasting verschuldigd zijn. Het tarief 2021 wordt geïndexeerd met de standaard prijsindex van 1,45% en bedraagt in 2022 € 1,45 per persoon per etmaal of een gedeelte daarvan.

Forensenbelasting

Eén van de maatregelen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen, is het invoeren van forensenbelasting met ingang van 1 januari 2021. BsGW voert de werkzaamheden uit betreffende heffing en inning, waaronder ook controles. Forensenbelasting wordt geheven als iemand in een gemeente verblijft zonder er hoofdverblijf te hebben. Meestal gaat het om een tweede woning. Men is forensenbelasting verschuldigd als men er meer dan 90 dagen 's nachts verblijft of meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning ter beschikking heeft. Het tarief is een vast bedrag, vermeerderd met een bedrag dat afhankelijk is van de WOZ-waarde. Het tarief bestaat uit een vast bedrag, bedrag

Precariobelasting

Precariobelasting is op basis van de Gemeentewet te kwalificeren als een algemene inkomstenverwervende belasting. Vanwege de aard en het karakter, ook gezien de historie, bestaat er een zekere relatie met het begrip dienstverlening. De gemeente verstrekt namelijk de gunst om voorwerpen op de gemeentegrond toe te staan. Tevens kan deze belasting gezien worden als een regulerende belasting als instrument om vervuiling of vernieling van de openbare ruimte tegen te gaan.

Voor 2022 zijn enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd en worden de algemene precariotarieven alleen geïndexeerd met 1,45%. In overeenstemming met uw raadsbesluiten betreffende bezuinigingen en verhogen belastingen worden de tarieven betreffende terrassen verhoogd met 26,45% (index van 1,45% vermeerderd met 25%).

Reclamebelasting

Bij raadsbesluit van 19 december 2008 is de verordening reclamebelasting vastgesteld. In 2009 zijn de aanslagen voor het eerst opgelegd aan de ondernemers die voldoen aan de in deze verordening gestelde criteria. In overeenstemming met uw raadsbesluiten betreffende bezuinigingen en verhogen

belastingen worden de tarieven reclamebelasting verhoogd met 11,45% (index van 1,45% vermeerderd met 10%).

Parkeerbelasting

Tarieven

De tarieven voor garageparkeren, P&R en de P&W parkeerterreinen, worden conform de PPS afspraken binnen de ringenstructuur niet geïndexeerd in 2022. De tarieven voor straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) werden in 2019 in overeenstemming met het coalitieakkoord verhoogd met ongeveer 10% ineens voor 4 jaren, waardoor er in 2022 geen sprake is van indexering.

Beleid/reguleren parkeerdruk

Het ontwikkelen van een sturend parkeerbeleid is een van de drie sporen bij de ontwikkeling van een duurzaam bereikbare stad. Een stad die leefbaar dient te zijn voor haar inwoners. Daarom worden bezoekers van de stad steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare, parkeergarages te parkeren. Om gewenst gedrag te stimuleren is een ringenmodel ingevoerd voor garageparkeren. Parkeren aan de rand van de stad is mogelijk op drie Park & Walk locaties en de Park & Ride locatie in de Beatrixhaven.

P&R Maastricht Noord/Beatrixhaven

De Park & Ride Maastricht Noord kent een combinatietarief voor parkeren en reizen per shuttle bus of met de trein (OV). In 2021 was dit tarief € 2,20 per persoon of € 5,45 voor een groep van 3-5 personen. Voor het tarief van 2022 maken Maastricht Bereikbaar en Arriva opnieuw tariefafspraken.

Lastendruk burgers en bedrijven

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2022 voor een gemiddeld huishouden in Maastricht, dat woont in een eigen woning (met een gemiddelde WOZ-waarde van € 265.000).

Het verschil in lastendruk bedraagt 3,6%, de verhoging in geld bedraagt € 29,63.

Rekenvoorbeeld lastendruk burger (gezinnen)		
(bedragen in €)	2021	2022
Gemiddelde WOZ-waarde woning *	238.000	265.000
OZB-eigenaar *	283,89	288,01
Rioolheffing eigenaar	148,02	150,17
Rioolheffing gebruiker	51,48	52,23
Vastrecht afvalstoffenheffing **	306,21	328,53
Restzakken	30,00	30,30
1 bezoek milieupark	10,00	10,00
Totaal	829,60	859,23

* Voor 2022 betreft het voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in november 2021 vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

** Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50 liter per jaar.

Positie op de lokale lastenladder		
(bedragen in €)	2020	2021
Gemiddelde lasten Nederland	777	811
Gemiddelde lasten Nederlandse 90.000+ gemeenten	733	774
Gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden Maastricht *	793	819
Ranglijst 90.000+ gemeenten (1 = laagste lasten) In 2020 en 2021 betreft het 40 gemeenten	27	25

* In de atlas 'Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2021' van Coelo staat voor Maastricht een gemiddeld lastenniveau van € 827. Coelo gaat bij de berekening van afvalstoffenheffing uit van een gemiddelde van 37,9 restzakken voor een meerpersoonshuishouden, terwijl het gemiddeld gebruik in Maastricht lager ligt, namelijk op 30 restzakken. Om een goede vergelijking te maken met de andere gemeenten is het totaalbedrag woonlasten in bovenstaande tabel dan ook naar beneden aangepast met $(7,9 \times € 1,00 =) € 7,90$ per meerpersoonshuishouden en bedraagt € 819.

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2022 voor niet-woningen, uitgerekend voor een gemiddelde winkel in Maastricht. Het verschil in lastendruk bedraagt 1,02%, de verhoging in geld bedraagt € 72,81.

Rekenvoorbeeld lastendruk bedrijven (winkel)		
(bedragen in €)	2021	2022
Gemiddelde WOZ-waarde niet-woning *	585.000	600.000
OZB-eigenaar *	1.794,28	1.820,30
OZB-gebruiker *	1.467,48	1.488,76
Rioolheffing eigenaar	148,02	150,17
Rioolheffing gebruiker	51,48	52,23
Vastrecht reinigingsrecht **	306,21	328,53
Restzakken ***	30,00	30,30
Totaal	3.797,46	3.870,28

* Voor 2022 betreft het voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in oktober 2021 vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

** Exclusief BTW, gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50 liter per jaar.

** Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50 liter per jaar.

Kwijtscheldingsbeleid

Ons bestaande kwijtscheldingsbeleid wordt gehandhaafd. Dit betekent dat als men niet in staat is de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, men een verzoek om kwijtschelding kan indienen. Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd voor rioolheffing gebruikersdeel, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (1^e hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt aan de hand van de gegevens van een aanvraagformulier iemands persoonlijke financiële situatie onderzocht. Criteria die hierbij gehanteerd worden zijn deels wettelijk bepaald (zoals de voor de inkomsten geldende normen) en deels vastgelegd in de Leidraad Invordering van BsGW.

Samenvattend vindt een onderzoek plaats of en hoeverre iemand beschikt over betalingscapaciteit om de gemeentelijke belastingen te kunnen betalen. De betalingscapaciteit wordt berekend aan de hand van de inkomsten, uitgaven, vermogen, schuldaflossing, autobezit en andere factoren, rekening houdend met de door de overheid vastgestelde normen die afhankelijk zijn van de gezinssituatie. Ook wordt er sinds een ruim aantal jaren informatie opgevraagd bij het Inlichtingenbureau. Deze organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties helpt gemeenten om te bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben, waaronder een geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. Op basis van de resultaten ontvangen burgers automatisch kwijtschelding (zonder zelf een aanvraag te hoeven doen) of een gemotiveerde brief dat zij niet in aanmerking komen voor automatische kwijtschelding, maar wel zelf alsnog een aanvraag kunnen doen.

Bij volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft men ook recht op een vergoeding van het variabele deel van de afvalstoffenheffing in de vorm van een vergoeding van de kosten van restzakken of diftar.

De volgende tabellen geven inzicht in de aantallen en de bedragen met betrekking tot kwijtscheldingen.

Aantallen met betrekking tot kwijtscheldingen		
(bedragen in €)	2020 *	2021 *
Toegekend	8.610	4.949
Afgewezen	1.664	2.192
<i>Subtotaal</i>	<i>10.274</i>	<i>7.141</i>
Nog te behandelen	564	1.039
Totaal	10.838	8.180

* Stand per 1 juli.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie per 1 juli 2019	Realisatie per 1 juli 2020	Realisatie per 1 juli 2021	Prognose na afhandeling alle verzoeken
2018	2.006	2.034	2.308	2.116
2019	1.829	2.096	2.214	2.403
2020		1.700	2.115	2.611
2021			1.764	2.688

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

In 2021 introduceerde de directie het proces van organisatieontwikkeling ‘*Samen met plezier voor Maastricht*’ bij alle leidinggevenden, dat verder in de organisatie ingebed gaat worden. Dit proces borduurt verder op processen die eerder al waren in gezet (beter in control komen), maar introduceert enkele wezenlijke accentverschillen. De nadruk ligt niet enkel op het integrale (samen) en de manier waarop we ons organiseren (met plezier), maar ook op het feit dat onze organisatie nog meer in contact moet staan met de buitenwereld: de burgers, ondernemers, organisaties en initiatiefnemers in onze stad. Meer van deze buitenwereld naar binnen halen en meer inspelen op de noden en wensen vanuit de stad staan hierbij centraal. Deze beweging moet in 2022 verder op stoom komen en in de hele organisatie uitgerold worden.

Centraal in de voorgestane aanpak is het bewerkstelligen van daadwerkelijke beweging in onze organisatie, onder andere door meer integraliteit/ontkooking, door bundeling van de bedrijfsvoering, een hechtere verbinding tussen beleid en uitvoering en een grotere focus op excellente uitvoering. Met het genoemde motto wordt tot uitdrukking gebracht hoe we deze verandering in gezamenlijkheid willen realiseren.

De organisatie is in beweging. In het sociaal domein is men aan de slag om dit organisatieonderdeel toekomstbestendig en slagvaardig in te richten met behulp van het Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein. Binnen stadsbeheer en C3 lopen ook trajecten die beide onderdelen in staat stellen beter in te spelen op de veranderende verwachtingen van de buitenwereld. Om beter in control te komen kijken we naar de organisatie van inkoop en subsidies, de bedrijfsvoering en de herpositionering van de ondersteunende afdelingen.

Om het proces van organisatieontwikkeling vanaf nu en volgende jaren daadwerkelijk op stoom te brengen is naar ons oordeel incidenteel een aanvullend budget van € 5 mln. nodig. Dit budget is opgebouwd vanuit drie pijlers te weten uitvoeringskracht, generatiepact en frictiebudget:

- **Uitvoeringskracht:** Om tot de vereiste uitvoeringskracht en coördinatie te komen, is het nodig om het proces van organisatieontwikkeling meer dan voorheen in samenhang aan te sturen en aan te jagen. Dit vertaalt zich in de behoefte naar *dedicated* aanjagers, direct gekoppeld aan de directie, in de vorm van maximaal vier FTE. Dat doen we op deze manier omdat we de afgelopen jaren hebben gezien dat het combineren van deze aanjaagfunctie met een reguliere functie leidt tot overbelasting bij de personeelsleden die dit op zich pakken en tot een vertraging in het proces. Een dergelijke vertraging kunnen we ons niet langer veroorloven. Daarom stellen we voor om thema's als centralisatie van de bedrijfsvoering, het invoeren van een onafhankelijk en goed werkend controlefunctie binnen de organisatie in brede zin, het bevorderen van de interne mobiliteit en toewerken naar het functioneren als een gemeente, extra fte's in te zetten voor een periode van 3 jaar (de looptijd van het programma ‘Samen met meer plezier voor Maastricht’). Deze functies zijn tijdelijk omdat ze juist noodzakelijk zijn om de huidige organisatie te ondersteunen en op weg te helpen naar een nieuwe verbeterde situatie. Dat vraagt tijdelijk extra mankracht, toewijding en een frisse blik. Hiervoor is in totaliteit een bedrag van € 1,1 mln. nodig.
- **Generatiepact:** De tweede en meest majeure pijler in het organisatiebreed realiseren van beweging is ons voornemen tot de éénmalige inzet van een generatiepact, waarmee onze oudere medewerkers de mogelijkheid krijgen om minder te gaan werken en de organisatie eerder te verlaten. De daarmee in de eerste fase vrijkomende formatie komt voor in totaal 25 fte centraal beschikbaar om door de directie gericht ingezet te worden op plekken die cruciaal zijn ter versnelling van de ontwikkelkoers. Daarbij wordt natuurlijk ook gekeken naar formatie die persé nodig is voor herbezetting. Een eerste verkenning van het generatiepact laat zien dat rekening gehouden moet worden met een benodigd eenmalig budget van € 2,9 mln. Wij zullen het generatiepact enkel en alleen invoeren bij voldoende interesse en voldoende mogelijkheden om binnen de functies van de geïnteresseerden fte vrij te spelen. Vooruitlopend op de uitkomsten van een reeds lopend haalbaarheidsonderzoek stellen wij voor om voor het generatiepact het genoemde bedrag van € 2,9 mln. in de begroting 2022 te reserveren. Dit bedrag kan pas ingezet worden als het haalbaarheidsonderzoek aantoont dat de beoogde effecten/resultaten ook daadwerkelijk bereikt worden. Mocht dat niet zo zijn, dan zal het generatiepact niet doorgezet

worden. We realiseren ons dat dit een substantieel bedrag is, maar gelet op de hiermee te realiseren versnelling zien we dit als een kansrijk vliegwiel.

- **Friciekosten:** Naast tijdelijke extra formatie om het proces van organisatieontwikkeling aan te jagen (de hierboven genoemde uitvoeringskracht) zullen de komende jaren op onderdelen binnen de organisatie interventies en investeringen nodig zijn die niet vanuit reguliere (bedrijfsvoerings)middelen gefinancierd kunnen worden. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan het opvangen van boventaligheid en daarmee samenhangende van-werk-naar-werk-opgaven binnen specifieke organisatieonderdelen, extra inspanningen om binnen de huidige arbeidsmarkt nieuw talent aan te trekken en het oplossen van mogelijke knelpunten in de opstartfase van het generatiepact. In totaliteit schatten we in hiervoor een bedrag van € 1 mln. als frictiekostenbudget voor de jaren 2022, 2023 en 2024 nodig te hebben.

Samenvattend is in het budgettair kader voorgesteld om de genoemde bedragen (€ 1,1 mln. voor programmamanagers, € 1 mln. voor frictiekosten) beschikbaar te stellen voor de organisatieontwikkeling en € 2,9 mln. voor het generatiepact te reserveren. Het genoemde bedrag voor het generatiepact komt eerst beschikbaar nadat de nadere onderbouwing en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek aan uw raad zijn overlegd.

Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

Personeel en organisatie (P&O)

'Samen met plezier voor Maastricht', dat is het motto van de reeds in 2019 ingezette organisatieontwikkeling waarmee we ook in 2022 verder gaan. We willen daarmee onze organisatie toekomstbestendig maken. De basis daarvoor zijn de visies uit 2019 (de Sturingsleidraad, Visie op personeel en organisatie en Visie op leidinggeven).

Samen kennen we 2 topprioriteiten: op weg naar één gemeente en met plezier, vertrouwen en optimisme samenwerken aan en voor de stad ('elkaar aanvonken'). Daarbij hebben we intensief oog voor meer grip en sturing op bedrijfsvoeringsaspecten, maar weten we ook (vanuit flexibiliteit en vertrouwen) de kennis, kunde en ervaring in de organisatie nog beter te benutten. Voorbeelden van activiteiten die P&O hiervoor inzet zijn onder andere:

- 8) Initiëren en ondersteunen van de gemeentebrede organisatieontwikkeling.
  - 9) Uitvoeren van reorganisaties bij o.a. Kumulus en het Sociaal Domein i.s.m. de medezeggenschap.
- Implementeren afspraken Cao Gemeenten.
- 10) Operationaliseren van het werkconcept 'hybride werken'.
- Nadere invulling geven aan het thema vitaliteit door middel van:
    - Aandacht voor het gemeentebrede ziekteverzuim;
    - Stimulans van competentieontwikkeling middels een aantrekkelijk opleidingsaanbod wat past bij de beoogde organisatieontwikkeling;
    - Aanbod van levensfasegerichte instrumenten.
- 11) Doorontwikkelen van talent management met een focus op onder andere.:
  - 12) Terugdringen van en sturing op externe inhuur;
    - Faciliteren van (interne) mobiliteit voor een loopbaan bij gemeente Maastricht;
    - Inzetten van medewerkers op competenties;
    - Faciliteren van leidinggevendenden om de benodigde verandering naar het gewenste leiderschapsprofiel door te maken;
    - Intensivering van employer branding ten behoeve van de aantrekkingskracht op de externe arbeidsmarkt.

Inclusieve arbeidsorganisatie (B4 en F4 Uitvoeringsprogramma 2018-2022)

Als werkgever willen we een voorbeeldfunctie innemen ten aanzien van het bieden van een zinvolle plek voor mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Dat doen we op verschillende manieren, onder meer door:

- Te voldoen aan de quota van de rijksoverheid op grond van de Wet Banenafpraak en Quotum Arbeidsbeperkten (de zogeheten Banenafpraak – zie ook de volgende paragraaf);
- In ons personeelsbeleid aandacht te hebben voor de kansen binnen onze organisatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (waaronder doelgroepen Banenafpraak, Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening);

- Leerwerktrajecten te begeleiden binnen de eigen organisatie, waarbij de samenwerking wordt gezocht met de gemeentelijke uitvoeringsketen re-integratie (SZMH, Annex, MTB en Podium24) alsook het onderwijsveld;
- Voor de invulling van deze ambitie ook de opstapmogelijkheden bij/via onze gemeentelijke uitvoeringsketen re-integratie te benutten, zowel qua leerwerktrajecten (MTB incl. gelieerde organisaties) als aanverwante instrumenten.

De Banenafpraak is een landelijke afspraak die voortkomt uit het Sociaal Akkoord 2013 en is opgenomen in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten (WBQA) uit 2015. Afgesproken is onder meer dat de gehele Nederlandse overheid voor 1 januari 2024 25.000 banen heeft ingevuld voor mensen met een arbeidsbeperking. Vanwege achterblijvende resultaten geldt sinds 2018 een quotum voor overheidswerkgevers, waarvoor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) jaarlijks het percentage berekent. Voor 2021 betekent dit dat 2,56% van de verloonde uren ingezet moet zijn door doelgroep medewerkers. Voor 2019 was dit percentage 2,14%, voor 2020 2,35%, voor 2022 is het percentage nog niet vastgesteld. Deze norm geldt voor werkgevers met meer dan 25 werknemers.

De gemeente Maastricht heeft op dit moment 4,7 garantiebanen ingevuld (de norm voor 1 garantiebaan is gesteld op 25,5 uren per week). Daarnaast zijn er 135 Wsw-medewerkers langdurig gedetacheerd bij het beheer van de openbare ruimte en de afvalinzameling. Conform de richtlijnen van de WBQA vervullen deze mensen bijna 171,5 garantiebanen. Daarmee komt het totaal aantal garantiebanen voor Maastricht op 176,2. Gemeente Maastricht verloont daarmee per 31 augustus 2021 4.495 uren per week tegenover de norm van 1.464,3 uren en voldoet daarmee in ruim mate aan het geldende quotum. Aldus zet ook onze organisatie zich in om, waar mogelijk, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle werkplek te bieden.

Informatiemanagement en automatisering

Informatievoorziening is van levensbelang voor een organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data en documenten is een must. Niet alleen kan het management op basis van de juiste informatiebeleid en strategie uitzetten, maar ook in de uitvoering is de informatievoorziening essentieel.

De vraagstukken die op de gemeente afkomen en de ontwikkelingen in de techniek, hebben geleid tot een nieuwe visie op de gemeentelijke informatievoorziening. De strategie waarlangs de gestelde doelen bereikt kunnen worden is herijkt.

De te bereiken visie is, dat de gemeentelijke organisatie, i-volwassen, opgavegericht, modern, flexibel en transparant is. De strategie behelst de uitvoering van vijf programmalijnen; te weten:

- Digitale transitie: de gemeente Maastricht werkt maximaal digitaal; het papier verdwijnt uit de organisatie. De ruim 800 gemeentelijke processen zijn geïdentificeerd, beschreven en geoptimaliseerd.
- Data gedreven sturing: beleidsontwikkeling vindt binnen de gemeente Maastricht plaats mede op basis van data-analyses zowel diagnosticerend als voorspellend.
- Infrastructuur en applicatielandschap: de standaard ICT-infrastructuur van de gemeente Maastricht maakt het mogelijk om veilig 24 uur per dag en 7 dagen per week, tijd-, plaats- en device onafhankelijk te werken.
- Mens en organisatie: de belangen van de gemeente Maastricht wegen als geheel zwaarder dan de belangen van de losse organisatieonderdelen. Beleid en uitvoering werken integraal.
- Basis op orde: gemeentebreed is de basis van de informatievoorziening op orde. Hierdoor kunnen betere strategische en tactische afwegingen worden gemaakt bij I&A-veranderopgaven.

In de vorm van business cases en analyses weegt de organisatie af welke opgaven wel of niet opgepakt worden en wat dan vervolgens de beste route is.

De concrete opgaven die uit de programmalijnen voortvloeien, gecombineerd met de specifieke opgaven van de verschillende organisatieonderdelen, zijn opgenomen in een Meerjarenportfolio 2021-2024 dat periodiek wordt herzien en aangepast aan de ontwikkelingen. Het op orde brengen van het analoge en digitale archiefbeheer wordt geprioriteerd naar aanleiding van het KPI-rapport ten behoeve van horizontale verantwoording archieven.

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2022 is er vooral aandacht voor de volgende projecten en activiteiten:

- Het verkrijgen van structureel en reëel evenwicht in onze meerjarenbegroting 2022-2025 en het signaleren van ontwikkelingen op financieel gebied. In het bijzonder de herverdeling van het gemeentefonds.
- Het ondersteunen vanuit financiën om in control te blijven door te anticiperen op risico's en bij te dragen aan resultaatverantwoordelijk management.
  - Door het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente en daarbij streven naar een goedkeurende accountantsverklaring (in samenwerking met control).
  - Doorontwikkeling van de financiële informatievoorziening. Van basis op orde tot focus verbreden naar toekomstgerichte informatie. Alles om de financiële informatievoorziening aan te laten aansluiten bij de informatiebehoeften van gebruikers (raad, college, ambtelijke organisatie, burgers etc.).
- Concreet lopen de volgende projecten in het kader van de ontwikkeling van 1 gemeente: de positie van de financiële functie, een werkende budgethouders regeling, een uniform gemeentebreed rekeningschema en het invoeren van een verplichtingenadministratie. De projecten leveren een bijdrage aan een betere financiële informatievoorziening en daarmee wordt ook de sturing op realisatie van doelstellingen (inhoud en financiën) verbeterd.
- Digitaliseringsslag P&C-cyclus. Gekoppeld aan voorgaande punten zal ook onderzocht worden of voor het planning en control proces (begroting en jaarrekening) een verdere digitaliseringsslag kan worden gemaakt.
- Opleveren van de jaarlijkse P&C-producten zijnde: programmabegroting, jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole), tussentijdse financiële rapportages en de kaderbrief.
- Voor het boekjaar 2021 starten we fasegewijs met het inrichten van één centraal gecoördineerd jaarrekeningproces (project 1 jaarrekening).
- Fiscale advisering bij grote projecten en fiscale control in het kader van horizontaal toezicht.

Communicatie

De afdeling communicatie adviseert en ondersteunt de organisatie zodat zij een oprechte dialoog kan voeren met de bewoners, bedrijven, organisaties en bezoekers van de stad, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid, interactie, participatie en samenwerking. Transparante en eerlijke informatie is daarvoor de basis, die vervolgens bij de verschillende doelgroepen optimaal beschikbaar komt.

Het huidige college van burgemeester en wethouders heeft als ambitie: 'Mensen optimaal bereiken met de gemeentelijke boodschappen op alle moderne (digitale) manieren, met maatwerk voor mensen zonder toegang tot digitale media'. In een diverse, internationale stad is dat een serieuze opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen. Om hen te bereiken met gemeentelijke communicatie is maatwerk vereist.

De afgelopen jaren is de mediamix van de gemeente Maastricht daarom gemoderniseerd, gericht op maximaal bereik van alle Maastrichtenaren, met specifiek aandacht voor meertaligheid, digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen. In een steeds sneller veranderend medialandschap zoeken wij ook de komende jaren telkens naar een optimale balans in beschikbare middelen (papier, digitaal) om een zo hoog mogelijk bereik van alle Maastrichtenaren te realiseren.

Ook staat de afdeling communicatie voor de verbinding van de vele verschillende citymarketing-activiteiten in de stad tot een coherent beeld van Maastricht (branding) als internationale universiteitsstad. Want een krachtige, eenduidige positionering leidt tot het makkelijker vasthouden en aantrekken van de doelgroepen die de vitaliteit van de stad bouwen: bewoners, bezoekers, bedrijven en instellingen.

Op de werkterreinen samenwerking, internationalisering en netwerkvorming werkt Communicatie nauw samen met Bestuurszaken en Externe Betrekkingen.

Controlling

Het ingeslagen pad om verder te ontwikkelen naar een wendbare, integrale en resultaatgerichte organisatie wordt voortgezet. Bij deze gedeelde ambitie wordt in 2022 gebruik gemaakt van de

volgende leidende principes: één organisatie, centrale sturing, span of attention, optimaal samenwerken, sturen op resultaat en een lerende organisatie.

Deze organisatieontwikkeling en bijbehorende principes gaan uit van een veranderende wijze van sturing en beheersing van de ambtelijke organisatie. Dit vraagt vanuit Concerncontrol om een herijking van de bedrijfsvoering en het control instrumentarium. Deze herijking zal mede tot uitdrukking komen in de verschillende elementen van control (zoals interne controle, informatiemanagement, automatisering, fiscale en juridische beheersing, risicomanagement en kwetsbaarhedenanalyses). In afstemming met de accountant en de commissie Begroting en Verantwoording zal derhalve gewerkt worden aan groei in de sturing en beheersing die past bij de gewenste organisatieontwikkeling. Een groei die ook wordt verwacht uit hoofde van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Vanaf 2023 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording opnemen (over het verslagjaar 2022) in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Het college is al verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Nu is het nog de accountant die hierover verslag uitbrengt. In de toekomst moet het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording opstellen in de jaarrekening. De raad gaat hierover in gesprek met het college en kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. De accountant zal nog steeds toetsen of de jaarrekening getrouw is. Het ministerie van Binnenlandse Zaken treft momenteel in samenwerking met onder andere de VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, voorbereidingen voor de invoering van een 'rechtmatigheidsverantwoording' voor gemeenten. De Gemeentewet vraagt hiertoe een aanpassing die nog in 2021 wordt verwacht. De gevolgen hiervan en hoe wij dit gaan inbedden in de interne organisatie is een speerpunt voor 2022.

Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

De gemeentelijke bedrijfsvoering heeft een onmisbare en ondersteunende functie bij het uitvoeren van onze taken. Op basis van een aantal indicatoren willen we onze bedrijfsvoering ook objectief de maat nemen om op basis daarvan mogelijke verbetergebieden te verkennen. Deze indicatoren zijn:

- formatieontwikkeling;
- ziekteverzuim;
- externe inhuur.

Formatieontwikkeling

aantal fte	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Formatie (begroot)	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506	1.510	1.558	1.592 *	1.601 **
Bezetting (werkelijk)	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374	1.397	1.441	1.468 *	1.470 ***

* Conform jaarrekening 2020.

** Stand per 1 januari 2021 conform jaarplannen.

*** Bezetting per 1 september 2021.

Ziekteverzuim

in %	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ziekteverzuim	6,3%	6,0%	5,4%	6,1%	6,0%	6,1%	7,4%	6,9%	6,4%	6,6% *

* Stand ultimo augustus 2021.

Vanaf 2022 verwachten we dat we thuiswerken gaan combineren met (terugkeren naar) kantoor. Welke effecten dat heeft op het ziekteverzuim is moeilijk te voorspellen, we verwachten dat dit van positieve invloed zal zijn op het verzuim.

Externe inhuur

x € 1.000	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 *	2021 **
Inhuur	6.410	7.747	8.327	10.815	13.474	11.007	11.339			
Inhuur 3D's			1.200	3.284	3.554	2.515	1.980			
Totaal	6.410	7.747	9.527	14.099	17.028	13.522	13.319	15.963	16.100	15.075

* Conform jaarrekening 2020.

** Prognose 2021 op peildatum 31 maart 2021.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. In deze paragraaf brengen we in beeld hoe robuust de begroting is en gaan we in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hierna besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken.

De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele weerstandscapaciteit:				
- Algemene reserve inclusief vruchtboomfonds	81.041	71.204	71.776	76.588
- Onvoorzien incidenteel	-	-	-	-
- Stille reserves	-	-	-	-
- Incidentele begrotingsruimte	-3.589	-3.722	-7.473	-7.564
Structurele weerstandscapaciteit:				
- Onbenutte belastingcapaciteit	4.647	4.647	4.647	4.647
- Post onvoorzien / Risicobuffer	2.729	2.729	2.729	2.729
- Structurele begrotingsruimte	8.262	6.283	10.682	11.308
Weerstandscapaciteit	93.090	81.141	82.361	87.708
Totale lasten	534.183	507.093	499.658	495.287
Als % van de totale lasten	17%	16%	16%	18%

Algemene reserve inclusief vruchtboomfonds

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is de algemene reserve (inclusief het vruchtboomfonds) belangrijkste post.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, dit geldt alleen als er geen gebruiksnut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de riolrechten en de OZB. De afvalstoffenheffing en riolrechten zijn momenteel maximaal kostendekkend en hier volgt dan ook

geen onbenutte belastingcapaciteit uit. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een 'artikel 12 gemeente' zou zijn. Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 4,647 mln.

Post onvoorzien/risicobuffer

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden.

Begrotingsruimte (incidenteel/ structureel)

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Eventuele overige ruimte kan worden aangemerkt als incidentele begrotingsruimte.

Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomangement algemeen gebruikte, omschrijving: 'een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie'. Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de uit de programmabegroting 2021 en jaarrekening 2020 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

(bedragen x € 1.000)		Schatting maximale omvang risico	Kans op voordoen risico *	Schatting verwacht omvang risico
Nr	Omschrijving			
Kwantificeerbare risico's:				
1	Risico's in het gemeentefonds	1.800	30%-70%	860
2	Sociaal domein: decentralisatie taken	14.098	30%-70%	8.773
3	Decentralisatie-uitkering bodemsanering	700	70%	490
4	Verbonden partijen	24.059	10%-100%	4.619
5	Risico's cofinanciering	787	30%	236
6	Fiscale risico's	565	30%-70%	290
7	Garantstellingen investeringen sportverenigingen	150	30%	45
8	Juridische risico's	11.000	30%-100%	4.000
9	Storing stroomvoorziening Vrijthof	300	70%	210
10	Stelpost 'uitkomst onderzoek jeugdzorg'	2.000	70%	1.400
11	BUIG	2.500	30%	750
Niet kwantificeerbare risico's **: 				
12	Open einde-regelingen			
13	Tram Maastricht-Hasselt			
14	Eigen risico claims			
15	SOME en realisatie plan van transformatie			
16	Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)			
17	Omgevingswet			
18	Business case parkeren/scanauto			
Totaal		57.959		21.673

* De kans op het voordoen van betreft een inschatting van die kans ten tijde van het opmaken van deze begroting.

** We kunnen niet alle risico's kwantificeren. Kenmerk van deze risico's is dat ze gepaard gaan met grote onzekerheid (zowel qua financiële impact als qua kans van voordoen).

De hiervoor vermelde risico's worden hierna toegelicht.

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Herijking landelijke systematiek

Bij de eerste uitkomsten van de herverdeling bleek Maastricht een nadeelgemeente (€ 17 nadeel per inwoner) te zijn. Vanuit de gemeenten, provincies en de Raad voor Openbaar Bestuur zijn diverse vragen gekomen. Op basis van de vragen heeft de minister besloten om de uitkomsten nog eens tegen het licht te houden. Dit heeft geleid tot een aangepast voorstel dat 9 juli naar de Tweede kamer is verstuurd. Het aangepast en geactualiseerd (op basis van cijfers 2019 in plaats van 2017) voorstel pakt positiever uit voor Maastricht (€ 86 voordeel per inwoner¹). De huidige uitkomsten moeten met de nodige terughoudendheid worden bezien. Het is op dit moment nog te onzeker wat er uiteindelijk zal worden besloten.

De beoogde invoeringsdatum van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds is nog steeds 2023. Uiteindelijk zal het nieuwe kabinet besluiten over invoering van de nieuwe verdeling.

Ad 2. Sociaal domein: decentralisatie taken

Sinds 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden in het sociaal domein naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). In grote lijnen kunnen we zeggen dat wij er de afgelopen jaren in geslaagd zijn om goed voor de stad te zorgen en tevens grote veranderingen in onze organisatie en dienstverlening door te voeren. Tegelijkertijd signaleren we een disbalans tussen de inhoudelijke opgaven en de beschikbare middelen om die opgaven te realiseren. Om ook in de toekomst de ondersteuning te kunnen bieden die nodig is, is het zaak meer grip te krijgen op de uitgaven en meer samenhang te brengen in alle acties en activiteiten die we ontplooiën.

De veranderingen in landelijke wet- en regelgeving maken dit extra complex, doordat ze van invloed zijn op onze rijksinkomsten, dienstverlening en de afspraken tussen gemeenten onderling. Denk aan de invoering van het abonnementstarief in de Wmo, dat een aanzuigende werking op aanvragen huishoudelijke zorg heeft. De noodzakelijke tariefverhoging bovenop indexering en CAO-ontwikkeling om continuïteit van dienstverlening door aanbieders Huishoudelijke Verzorging mogelijk te maken. Of de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar de regiogemeenten. Ook de herverdeling van het gemeentefonds ingaande 2022 speelt mee. En gemeenten krijgen nieuwe taken, zoals de Wet Inburgering, waarvan niet geheel duidelijk is of het budget volledig passend is. Daarnaast zijn de lange termijneffecten van Covid-19 op het sociaal domein en de zwaarte van de sociale en economische ontwikkelingen nog moeilijk in te schatten.

Lokaal beleid kan (slechts) ten dele antwoord geven op deze veranderingen. De wettelijke taken in het sociaal domein blijven dus een opgave, zowel inhoudelijk als financieel. Inmiddels liggen er dan ook diverse onderzoeksrapporten en verbeterplannen. En er zijn al verschillende bezuinigings- en beleidsmatige maatregelen getroffen. Het meest recente rapport - van de VNG-visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein - doet concrete aanbevelingen op het gebied van beleidsontwikkeling, visievorming en kaderstelling. Hiermee zijn we reeds op diverse niveaus aan de slag. Zo vormt het Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein (juni/juli 2021) het kader voor het handelen op de korte en middellange termijn, primair gericht op de eigen organisatie en dienstverlening. En de Sociale Visie wordt de stip op de horizon voor de beleidsontwikkeling op de lange termijn; ontwikkeld in een integrale aanpak met de Stadsvisie en de Economische Visie. Ook wordt de Inkoop Wmo (2022) en Jeugd (2023) de komende jaren herijkt.

Door deze ontwikkelingen te verbinden, ontstaat een samenhangende benadering van inhoud, bedrijfsvoering en financiën in het sociaal domein. Centrale doelstelling is telkens het vinden van de

¹ Voor- en nadeleffecten van de nieuwe herverdeling van het gemeentefonds per 2023 worden gemaximeerd op € 60 per inwoner. Die maximering geldt tot 2027.

balans in het op peil houden van de sociale basis binnen de gemeentelijke financiële kaders. Om zodoende te komen tot toekomstbestendige en financieel houdbare zorg en ondersteuning. Dit is een majeure opgave die we alleen samen kunnen volbrengen en die een lange adem vergt, zowel op lokaal, regionaal als landelijk niveau.

Gelijktijdig blijven we inzetten op de lobby voor extra rijksinkomsten. De landelijke arbitragecommissie heeft weliswaar een forse structurele verhoging van het jeugdzorgbudget geadviseerd. En gemeenten hebben al duidelijkheid over de financiën 2022. Maar de oplossing voor de lange termijn wordt bij een nieuw kabinet neergelegd, in een combinatie van extra structureel geld en maatregelen. Vanuit de lobby zal daarnaast worden ingezet op aanpassing van wet- en regelgeving. Tot dat moment zullen gemeenten op onderdelen niet uitkomen met de middelen die ze van het Rijk ontvangen.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant bodem en ondergrond 2016-2020)

Momenteel is er nog één locatie is met humane risico's én verspreidingsrisico's (stand van zaken juli 2021). Onderzoek naar verspreidingsrisico's (omvang grondwaterverontreiniging en jaarlijkse toename) is in uitvoering en aanvullende maatregelen voor beheersing van de humane risico's zijn in voorbereiding.

Echter, ook als deze locatie is afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat de kans dat voor de ontwikkeling van de locatie sanerende maatregelen noodzakelijk zijn. De initiatiefnemer/eigenaar is verantwoordelijk voor het treffen van de nodige maatregelen om de locatie te kunnen ontwikkelen. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties (na aanpak van alle spoedlocaties een zogenaamde toevalsvondst) moeten worden aangepakt en de kosten niet kunnen worden verhaald op de eigenaar/initiatiefnemer, deze kosten ten laste komen van de algemene middelen (post onvoorzien).

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Verbonden partijen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle verbonden partijen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognoseerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognoseerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het verloop van de grondexploitatie en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli. Daar aanvullend zal op verzoek van de raad, gedaan tijdens de behandeling van de grex 2021 op 22 juni 2021, ook jaarlijks de stand van het vangnet vanuit het MJIP inzichtelijk worden gemaakt.

De onrendabele top heeft zich in de afgelopen jaren via een aantal maatregelen in neerwaartse richting ontwikkeld. Rekening houdende met de rentesituatie sluit de onrendabele top in 2021 afgerond op € 27,8 mln. Dit is exclusief de vertaling van het raadsbesluit over het retailpark van 23 maart 2021 en inclusief de vertaling van de cijfers van het plan Sappi Zuidwest en de effecten daarvan op het plan Landbouwbelang (raadsbesluit van 27 oktober 2020). Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare situatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerminst dat we er zijn: de grondexploitatie bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. En er worden majeure ontwikkelingen voorbereid, zoals het project Sphinx Noord (ondergrondse parkeergarage met ruim 200 woningen). Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 900 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 is hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Ten einde de tekorten te beperken is de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering van de organisatie gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 3 mln.).

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege alsook een verhoogde aanspraak als gevolg van de impact Covid-19, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit mede gezien MTB momenteel een laag investeringsniveau kent, ten gevolge van het gevoerde strategisch beleid. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de professionalisering van de leerwerkfunctie binnen de gemeentelijke re-integratieketen te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht. Er loopt een onderzoek naar het toekomst bestendig maken van MTB.

Project A2 / De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd en begin 2018 is de overige openbare ruimte (Groene Loper) geopend. Aansluitend zijn ook de gebiedsontwikkelingstrajecten opgestart en wordt inmiddels stevig gebouwd aan de woningen aan de Noordzijde. De eerste 300 wooneenheden zijn in aanbouw en worden vanaf begin 2021 opgeleverd. Een 400-tal wooneenheden zijn in ontwikkeling. De overige wooneenheden wordt vanaf 2021 de ontwikkeling opgepakt met als doel uiterlijk 2024 te realiseren. Gezien de grote opgave van 1.143 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies, is ook hier een doorlopende ontwikkeling, gezien de lange looptijd en ondanks de grote vraag, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een beperkt budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Ad 6. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gevolgen hiervan zijn door de gemeente Maastricht verwerkt in de jaarrekening en/of

aangiftes Vennootschapsbelasting. Op het punt van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. Om deze extra lasten op te vangen zijn reeds middelen opgenomen in de pre-begroting. Vooralnog is niet duidelijk of die middelen volledig toereikend zullen zijn, aangezien er een fiscale beroepsprocedure zal gaan volgen.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening is daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Middels een Specifieke Uitkering is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw-afrek.

Desondanks blijven er vooralnog risico's bestaan. Niet alle btw lasten worden gecompenseerd middels de uitkering. Daarnaast betreft het een tijdelijke regeling.

Btw straatparkeren

Er is een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten kunnen omvangrijk zijn, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad ten positieve van gemeenten afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

Ad 7. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In 2019 zijn beleidsregels vastgesteld voor de verstrekking van garantstellingen aan amateursportverenigingen. Het is voor verenigingen mogelijk om een aanvraag hiervoor in te dienen. Eén initiatiefnemer heeft aangekondigd dat wordt overwogen om een garantstelling aan te vragen voor ontwikkeling van een Bikepark in Maastricht. De hoogte van deze garantstelling wordt op dit moment ingeschat op € 100.000. Dit is het maximale bedrag dat sportverenigingen aan gemeentelijke garantstelling kunnen ontvangen. Er is op dit moment nog geen formeel verzoek ingediend. Naast deze nieuwe aankondiging is er één lopende garantstelling voor Kimbria Racket Club ter hoogte van € 40.000. Deze borgtocht geldt tot en met 31 juli 2034.

Ad 8. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

Ad 9. Storing stroomvoorziening Vrijthof

Eind 2018 is stroomuitval geweest in de stroomvoorziening voor de evenementen op het Vrijthof. Op dat moment vond het evenement Magisch Maastricht 2018 plaats op het Vrijthof. Stichting Winterevents heeft de gemeente Maastricht destijds aansprakelijk gesteld voor de haar geleden schade en kosten. Naast de door Stichting Winterevents ingediende schadeclaim heeft de gemeente Maastricht destijds zelf ook aanzienlijke kosten moeten maken voor onder andere het aanleggen van noodvoorzieningen. Uit onderzoek kwam naar voren dat de oorzaak van het defect in de stroomvoorziening gelegen was bij de leverancier van de aannemer en de uiteindelijke aansprakelijkheid daarmee contractueel ligt bij de aannemer. De gemeente Maastricht heeft de aannemer medio 2019 derhalve aansprakelijk gesteld voor haar eigen schade alsook voor de geleden schade van Stichting Winterevents. Omdat het hier vanuit de aannemer gezien deels een verzekeringskwestie betreft is dit traject op dit moment nog steeds lopende. Zowel de gemeente Maastricht als de aannemer hebben de intentie om op korte termijn via een schikking overeenstemming te bereiken en deze zaak daarmee te kunnen afsluiten.

Ad 10. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'

De VNG heeft de afgelopen weken gesprekken gevoerd met IPO en BZK over de wijze waarop gemeenten meerjarig rekening mogen houden in hun begroting met de extra middelen voor Jeugdhulp. Nadere afspraken hierover waren nodig, omdat er tot nu toe alleen voor het jaar 2022 extra middelen beschikbaar zijn gesteld (€ 1.319 mln. bovenop de eerder toegezegde € 300 mln.). Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming rekening mogen houden met 75% van de bedragen, die structureel nodig zijn volgens de Commissie van Wijzen den die ten grondslag liggen aan de middelen die vanuit de Hervormingsagenda jeugd beschikbaar

moeten komen. Deze nieuwe werkwijze komt in de plaats van de 'oude' stelpost waarbij met structureel € 300 mln. rekening mocht worden gehouden.

Op 2 juni maakten het Rijk en de VNG afspraken over een hervormingsagenda voor het jeugdstelsel. Als onderdeel van die afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1.319 mln. extra beschikbaar, bovenop de eerder toegezegde € 300 mln. Omdat de structurele bekostiging vanaf 2023 is overgelaten aan een nieuw kabinet (waarbij het commitment van de VNG voorwaardelijk is aan de besluitvorming op dit punt) is vanuit de VNG aangedrongen bij het Rijk en het IPO om gemeenten wel in staat te stellen dat zij hier toch al rekening mee mogen houden in hun meerjarenbegroting, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het kabinet.

Deze afspraken geven ook invulling aan de oproep uit de motie Krimpenerwaard, die op de ALV van 16 juni is aangenomen. De motie roept de VNG op zich in te spannen om nadere afspraken te maken met BZK en de provinciaal toezichthouders om gemeenten in staat te stellen hun begroting 2022 te baseren op het uitgangspunt dat ook het Rijk de uitspraken van de arbitragecommissie nakomt. Dus dat gemeenten de financiële vertaling van die uitspraken vooruitlopend op een nieuw regeerakkoord als stelpost in hun begroting mogen verwerken.

In de afspraken is expliciet vastgelegd dat het hier puur gaat om een werkwijze voor het uitoefenen van het financieel toezicht. Dat verklaart ook het uitgangspunt, om in het kader van behoedzaamheid, 75% van de bedragen te hanteren voor de omvang van de stelpost. De stelpost zegt op geen enkele manier iets over de hoeveelheid van middelen die gemeenten nodig hebben om taken goed te kunnen uitvoeren. De afspraken dienen enkel om het begrotingsproces van gemeenten voor het jaar 2022 te faciliteren en te voorkomen dat gemeenten in het jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen moeten bezuinigen in het zicht van een nieuw regeerakkoord. De VNG blijft er onverkort van uitgaan dat het kabinet de uitspraak van de Commissie van Wijzen integraal overneemt, zoals dat ook voorwaardelijk is gemaakt door de VNG in de afspraken van 2 juni over het uitvoeren van de hervormingsagenda. Om die reden is ook expliciet vastgelegd dat de afspraken van 2 juli volledig van kracht blijven.

Ad 11. BUIG

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast dat volgens een vaste verdeelsystematiek onder de gemeenten wordt verdeeld. Het budget BUIG is door het Rijk naar beneden bijgesteld. Zolang de verdeelsystematiek niet wijzigt, is de verwachting dat de lagere uitgaven de lagere inkomsten compenseren. Als de systematiek wijzigt, kan dat leiden tot een tekort.

Ad 12. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, (bijzondere) bijstand, loonkostensubsidies, armoedebelid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een openeinderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 13. Tram Maastricht-Hasselt

In de periode 2015-2016 is in overeenstemming met de partners in het tramdossier besloten tot een doorstart; dit nadat was gebleken dat de passage Wilhelminabrug niet gerealiseerd kon worden. Op 15 mei 2019 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Tram Maastricht-Hasselt voor het ingekorte traject tot Mosae Forum onherroepelijk vastgesteld. De voorbereiding van de aanbesteding is hierop verder ter hand genomen waarna de aanbestedingsprocedure is gestart zowel voor het Vlaams deel als voor het Nederlands deel alsmede voor zowel voor de spoorweginfrastructuur als voor het rollend materieel. Daarbij was rekening te houden dat een mogelijke tracé-wijziging in Hasselt zou worden doorgevoerd. Met de Vlaamse regering is afgesproken dat eventuele nadelige effecten daarvan voor de Nederlandse partijen voor rekening van Vlaanderen zijn.

Fase 1 van de aanbestedingsprocedure, zijnde de selectieprocedure is afgerond. Fase 2 van de aanbestedingsprocedure, zijnde de gunningsprocedure is lopende. De looptijd van deze gunningsfase was gepland op ongeveer 18 tot 20 maanden. De gunningsfase stagneert vanwege het uitblijven van besluitvorming door de Vlaamse regering rondom het definitieve tracé in Hasselt. De Nederlandse partijen hebben aangedrongen op spoedige besluitvorming op basis van gesloten contracten en ook

om de nadelige gevolgen daarvan beperkt te houden. De Nederlandse partijen hebben bovendien de Vlaamse regering aangesproken op de afspraak dat nadelige gevolgen voor rekening van Vlaanderen zouden zijn. De Vlaamse regering ziet dat anders en het overleg hierover is lopende. De Nederlandse partijen voeren de druk op om de voortgang is het dossier te houden. Minister Peeters van Vlaanderen heeft de uitnodiging geaccepteerd voor bestuurlijk overleg rond de zomer 2021.

Verder zijn de noodzakelijke processen rondom de statuswijziging van de goederenspoorlijn Lanaken-Maastricht lopende. Ook de processen in het kader van de Wet Lokaal Spoor, waarin aantoonbaar geborgd wordt dat het toekomstige tramvervoersysteem veilig is, verlopen conform planning. De kostenraming en het risicodossier zijn geactualiseerd, met als conclusie dat het project nog altijd binnen budget gerealiseerd kan worden ervan uitgaande dat de Vlaamse regering de afspraak over schadeloosstelling nakomt.

Ad 14. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien.

Ad 15. SOME en realisatie Plan van Transformatie

Naast inhoudelijke dilemma's rond het Plan van Transformatie (PvT) is ook de financiële situatie van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat, waarvoor in totaal € 0,6 mln. door de Founding Fathers beschikbaar is gesteld.

Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Op basis hiervan heeft elk van de financierende partijen een bijdrage gedaan in de plan- en bureaunkosten van SOME in 2019 en 2020 van respectievelijk € 60.000 en € 30.000.

Verder blijkt het oorspronkelijke PvT de nodige dilemma's te bevatten die de uitvoering bemoeilijken. De uitspraak van de Raad van State inzake Stikstof heeft bovendien de mogelijkheden beperkt om tot een integraal bestemmingsplan te komen. De werkzaamheden hiervoor zijn stopgezet, voor nieuwe ontwikkelingen is individuele publiekrechtelijke toetsing aan de orde.

In 2020 heeft de gemeenteraad middels een Startdocument vastgesteld binnen welke kaders de gemeente wil omgaan met de dilemma's en mogelijke wijzigingen van het PvT. Op basis hiervan is in samenspraak met alle betrokkenen gezocht naar een realistische aanpassing van het PvT. Daarbij is ook kritisch gekeken naar de rol en inzet van SOME en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte. Omdat de looptijd van de lening aan SOME ultimo 2020 eindigde is, vooruitlopend op besluitvorming in 2021, eind 2020 ingestemd met verlenging met maximaal 6 jaar.

In 2021 zijn partijen gekomen tot een integraal voorstel voor bijstelling van het PvT en wijziging van de rolverdeling. Gekoerst wordt op liquidatie van SOME in 2022 en een andere vorm van samenwerking. Dit voorstel wordt eind 2021 ter besluitvorming bij alle partijen voorgelegd. De financiële consequenties van de gemeente worden in het raadsvoorstel meegenomen. Dit betreft onder meer de afwikkeling van de geldlening van de gemeente, de bijdrage aan de kosten van SOME over 2021 en de verwachte kosten voor de komende jaren.

Ad 16. Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)

In het verleden vormde het PAS (programma aanpak stikstof) een basis voor het verlenen van natuurwetvergunningen (Wet Natuurbescherming – Wnb) waar door stikstof een negatief effect is op beschermde natuurgebieden. Sinds mei 2019 is door de Raad van State verboden om met het PAS-vergunningen te verlenen en de negatieve effecten daarvan pas achteraf te compenseren met stikstof reducerende maatregelen. Zo lang de betreffende Natura 2000-gebieden nog niet in een gunstige staat van instandhouding zijn én ze overbelast zijn voor stikstof, is het moeilijk nieuwe stikstofactiviteiten te vergunnen.

Zowel vanuit het Ministerie als de Provincie Limburg is inmiddels beleid ontwikkeld voor de korte en de lange termijn. Landelijk is de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering op 1 juli 2021 van kracht

geworden. Daarin biedt het Rijk perspectief hoe de Nederlandse natuur op termijn weer in een gunstigere staat van instandhouding kan komen. Door de stikstof reducerende maatregelen in de bouwsector in deze wet, zijn sinds 1 juli 2021 alle werkzaamheden voor aanleg, bouw en sloop vrijgesteld van vergunningplicht (geen plafond). Dit betreft alleen tijdelijke stikstofemissies vanuit de bouwsector.

De verwachting van de Provincie Limburg is, dat door het landelijk beleid de meeste Zuid-Limburgse Natura 2000-gebieden in 2030 niet meer overbelast zullen zijn. Midden- en Noord-Limburgse gebieden zullen nog wel overbelast blijven, dit betekent dat kleine projecten (die alleen effect hebben op Zuid-Limburgse gebieden) dan gewoon weer vergund kunnen worden. Mogelijk kunnen ook grotere projecten, door het instellen van een 25km grens voor effectberekening, dan weer vergund worden.

Kort samengevat zijn de belangrijkste effecten van het nieuw vastgestelde beleid voor Maastricht voorlopig als volgt:

- Aanleg-, sloop- en bouwfasen van projecten: deze zijn sinds 1 juli 2021 vrijgesteld van vergunningplicht Wet Natuurbescherming. Andere tijdelijke effecten (bv van evenementen) zijn wel nog vergunning plichtig.
- Gebruiksfase woningbouw: indien uit een AERIUS-berekening blijkt dat er een effect is van de gebruiksfase, kan vanuit het Stikstofregistratiesysteem (SSRS) deze toename vergund worden. Provincie Limburg verleent een vergunning indien er ruimte is in het SSRS.
- Gebruiksfase andere projecten (niet woningbouw zijnde): het effect zal met AERIUS berekend moeten worden. Een effect betekent niet dat een project geen doorgang kan vinden. Mogelijkheden om projecten door te laten gaan zijn een ecologische voortoets, ecologische passende beoordeling en/of vergunningverlening door Provincie Limburg (beleidsregels intern en extern salderen). Dit is maatwerk.
- Eind 2021 of begin 2022 zal een aanpassing gedaan worden in AERIUS Calculator, waardoor stikstofeffecten tot maximaal 25km van de bron doorgerekend zullen worden. Dit geldt voor alle bronnen.

Ad 17. Omgevingswet

Gemeente Maastricht is voor wat betreft de implementatie van de Omgevingswet mede afhankelijk van de landelijke voortgang en functionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, en het tempo waarin softwareleveranciers de gemeenten hierop (goed) aangesloten krijgen in combinatie met de tijdige inrichting van de digitale werkprocessen door deze softwareleveranciers. Achterblijvende voortgang of kwaliteit kan ervoor zorgen dat wij als gemeente alternatieve maatregelen moeten inzetten. Dit is op dit moment nog niet te voorspellen of te kwantificeren, het landelijk peilmoment in oktober 2021 geeft hier hopelijk meer zicht op. Het is onder andere vanwege deze onzekerheid dat er in de begroting een post 'onvoorzien' van 10% van het projectbudget is opgenomen. Het is op dit moment niet te garanderen in hoeverre dit toereikend is.

Er is landelijk afgesproken dat de Omgevingswet budgetneutraal moet kunnen worden ingevoerd in een periode van tien jaar na inwerkingtreding. Maastricht heeft zich via de VNG aangesloten bij de vraag aan de minister om op de afgesproken financiële evaluatiemomenten (eind 2022, 2023 en 2027) te berekenen of de terugverdientijd van tien jaar haalbaar is en zo niet, om op die momenten reeds tot financiële compensatie over te gaan. Op dit moment is nog niet te kwantificeren wat de (extra) uitvoeringskosten zijn na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Ad 18. Business case parkeren/scanauto

In de week van 20 september is besloten de aanbesteding voor het nieuwe digitaal Parkeer Rechten Systeem (PRS) en de Scanoplossing (digitaal handhaven) niet te gunnen aan een van de inschrijvende partijen omdat na voorlopige gunning bij het testen is gebleken dat de applicaties niet volledig voldeden aan de gestelde eisen in het PVE. Dat houdt in dat de aanbesteding over moet. De financiële impact moet nog inzichtelijk worden gemaakt maar bestaat uit een aantal componenten: de beoogde bezuiniging op de uitvoeringskosten en de inkomstenverhoging op de parkeeropbrengsten wordt in een later stadium gerealiseerd, de projectkosten zullen toenemen en de huidige systemen moeten tijdelijk langer operationeel blijven. De financiële impact wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van een geactualiseerde businesscase en vertaald naar consequenties voor de begroting. Daarbij zullen ook de inhoudelijke aspecten van de nieuwe aanbesteding nogmaals goed tegen het licht worden gehouden. Het resultaat van dit alles zal vervolgens worden vertaald in een aangepaste

planning (van de nieuwe aanbesteding tot het moment van implementatie). De verwachting is dat deze informatie in Q1 2022 beschikbaar is.

Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2022 ruim voldoende is. Dat blijkt uit de volgende berekening:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{€ 93.090.000}{€ 21.673.000}$	=	4,3
----------------------------	---	---	-------------------------------------	---	-----

Kengetallen

Als gevolg van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de volgende kengetallen worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Verloop van de kengetallen	Verslag 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	76%	94%	105%	110%	99%	92%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	61%	84%	92%	102%	91%	84%
Solvabiliteitsratio	23%	16%	18%	17%	19%	20%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	2%	1%	2%	2%
Grondexploitatie	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	107%	100%	100%	100%	100%	100%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel zijn de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden vermeld. Deze percentages zijn gebaseerd op de signaalwaarden die de provincie hanteert als toezichthouder (opgenomen in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020).

Kengetallen	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen/ baten)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan

immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. De netto schuldquote neemt tot en met 2023 toe om daarna weer richting de 90% te dalen. We volgen de ontwikkeling van de schulden. Op dit moment is het nemen van gerichte maatregelen en/of beperking van investeringen niet aan de orde.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat de solvabiliteitsratio 18%. Deze ratio is niet zorgwekkend, wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten/ totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als 'voldoende' worden beoordeeld. Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we 'voldoende' in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is wel de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio.

Financiering

Inleiding

In deze financieringsparagraaf wordt aandacht geschonken aan het treasurybeleid, de ontwikkeling van de (korte en lange) rente en de rentevisie, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de verwachte financieringsbehoefte, de ontwikkeling van de leningenportefeuille inclusief de hieraan verbonden risico's, de financiering van de activa en de omslagrente, het schatkistbankieren en het EMU-saldo.

Treasurybeleid

Het beleid van de gemeente Maastricht ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in het op 10 april 2018 door het college vastgestelde 'Treasurystatuut 2018 gemeente Maastricht'. Het statuut behelst het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie en omvat, ingegeven door de voorschriften uit hoofde van de wet Financiering Decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelgeving, de volgende onderwerpen:

- het wettelijk kader;
- de beleidsuitgangspunten en doelstellingen;
- de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- het risicobeheer;
- het beleid ten aanzien van financiering, verstrekken van leningen, uitzetten van middelen, garanties en het gebruik van derivaten.

In het treasurystatuut is opgenomen dat het treasurybeleid 1 keer per 4 jaar wordt geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. In voorkomende gevallen (bijvoorbeeld bij wetswijzigingen) vindt deze evaluatie eerder plaats. Sinds april 2018 is er geen aanleiding geweest om het treasurystatuut tussentijds te actualiseren. Evaluatie en actualisatie van het treasurybeleid is voorzien in 2022.

Kerndoelstellingen van treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Ontwikkeling van de korte en lange rente / rentevisie

Sinds 10 maart 2016 staat de referentierente van de Europese Centrale Bank (ECB) op 0,00%. De referentierente wordt ook wel herfinancieringsrente genoemd. Dit is de rente die banken moeten betalen wanneer ze geld opnemen bij de ECB. Banken kunnen echter ook geld lenen bij andere banken of financiële instellingen. De rente wordt dan bepaald door de marktwerking van vraag versus aanbod. Indien banken gelden bij de ECB stallen, dan betalen ze hier 0,50% depositorente voor. De gemeente Maastricht leent op haar beurt geld bij deze banken, bij andere financiële instellingen of bij andere decentrale overheden. Het beleid is om in een normale rentemarkt (korte rente is goedkoper dan lange rente) maximaal kort te lenen binnen de bepalingen van de kasgeldlimiet.

Aangezien Maastricht voor het korte segment vooral financieringen op daggeldbasis aantrekt, wordt er voor het begrotingsjaar 2022 rekening gehouden met een tarief van 0,00% voor op te nemen 'kort geld'. Voor (tijdelijk) in de schatkist van het Rijk te plaatsen overtollige middelen gaan we eveneens uit van geen rentevergoeding (0,00%). De lange rente blijft historisch gezien laag. Voor begrotingsjaar 2022 gaan we net als in voorgaande begroting vooralsnog uit van een kapitaalmarktrente van 1,75% voor langlopende lineaire leningen met een looptijd tussen de 30 en 50 jaar.

Kasgeldlimiet, financieringsbehoefte en renterisiconorm

Kasgeldlimiet (renterisico van de vlottende schuld)

De kasgeldlimiet wordt berekend door een vastgesteld percentage (8,5%) te nemen over het begrotingstotaal. De limiet voor Maastricht voor 2022 komt daarmee op circa € 45 mln. Dit is het maximumbedrag waarvoor kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor 2022 is fors lager dan voorgaande jaren, aangezien het begrotingstotaal met ca. € 131 mln. is afgenomen door het vanaf begrotingsjaar 2022 elimineren van de begrotingscijfers van onze partnergemeenten binnen het Sociaal Domein uit de Maastrichtse begroting.

Voor 2022 t/m 2025 is de verwachting dat er naast kort geld, ook weer langlopende leningen voor de eigen financiering aangetrokken dienen te worden. De investeringen waarvoor deze financieringen dienen te worden aangetrokken, betreffen o.a. investeringen in de (verduurzaming van de) eigen huisvesting, in openbare verlichting, in riolen en in ICT. Voor de jaren 2022 t/m 2025 wordt voorzien dat er respectievelijk € 30 mln., € 20 mln., € 20 mln. en € 15 mln. aan langlopende leningen aangetrokken dient te worden. Uiteraard is e.e.a. afhankelijk van de daadwerkelijke uitvoering van de geraamde investeringen.

Daar waar voorheen nog per kwartaal aan de provincie moest worden gerapporteerd in het kader van de kasgeldlimiet, is dit vanaf 2009 een regulier onderdeel van de begrotingscyclus geworden. Conform richtlijnen wordt in onderstaande tabel derhalve gerapporteerd over de liquiditeitspositie en de kasgeldlimiet in het 3^e en 4^e kwartaal van 2020 en in het 1^e en 2^e kwartaal van 2021.

(bedragen x € 1.000)	3 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	1 ^e kwartaal 2021	2 ^e kwartaal 2021
Liquiditeitspositie	-31.562	-31.001	-64.046	-69.373
Kasgeldlimiet	-55.249	-55.249	-55.984	-55.984
Ruimte	23.687	24.248	-8.062	-13.389

De kasgeldlimiet mag – conform bepalingen in de wet Fido – twee achtereenvolgende kwartalen worden overschreden. In de hierboven vermelde verslagperiode heeft de gemeente Maastricht de kasgeldlimiet in het 1^e en 2^e kwartaal van 2021 overschreden. In het 3^e kwartaal van 2021 is de kasgeldlimiet echter niet meer overschreden, waardoor is voldaan aan de bepalingen uit de wet Fido.

Renterisiconorm (renterisico van de vaste schuld)

De renterisiconorm is vooral bedoeld ervoor te zorgen dat decentrale overheden hun (her)financieringen gespreid in de tijd aantrekken. Hierdoor beperkt men het risico dat in enig jaar veel ge(her)financierd dient te worden, terwijl dan net een hoge rente heerst en daardoor de rentelasten te hoog zouden kunnen worden. Vanaf 2009 wordt de norm berekend door 20% te nemen van het begrotingstotaal. Voor 2022 is de geprognosticeerde renterisiconorm circa € 106,8 mln. Dit betekent dat het totaal aan renteherzieningen plus aflossingen in het begrotingsjaar maximaal € 106,8 mln. mag zijn. De gemeente Maastricht blijft de komende jaren ruim binnen deze norm. Onderstaande tabel – welke een verplicht onderdeel vormt van deze financieringsparagraaf – verduidelijkt dit:

(bedragen x € 1.000)					
Stap	Variabelen	2022	2023	2024	2024
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	19.165	49.257	16.350	13.386
(3)	Renterisico (1+2)	19.165	49.257	16.350	13.386
(4)	Renterisiconorm	106.837	101.419	99.932	99.057
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder renterisiconorm	87.672	52.162	83.582	85.671
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal	534.183	507.093	499.658	495.287
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a) x (4b)/100	Renterisiconorm	106.837	101.419	99.932	99.057

Ontwikkeling leningenportefeuille

De geprognosticeerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningenportefeuille per 1 januari 2022 bedraagt circa € 320,9 mln. Deze portefeuille dekt enerzijds de financieringsbehoefte van de eigen organisatie (financiering activa en bedrijfsvoering), anderzijds zijn leningen voor de uitoefening van de gemeentelijke publieke taak ter funding van Maastrichtse woningbouwcorporaties, gelieerde instellingen en gemeentelijke deelnemingen aangetrokken. De geprognosticeerde omvang van de verstrekte langlopende geldleningenportefeuille bedraagt per 1 januari 2022 circa € 104,2 mln.

Ten aanzien van de opgenomen leningenportefeuille zijn geen risico's te benoemen. De aflossingsmomenten zijn goed gespreid in de tijd, zodat er geen vergroot renterisico ontstaat in enig jaar (bij herfinanciering; zie ook de toelichting op de renterisiconorm).

41,5% (circa € 43,2 mln.) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, met name het recht van 1e hypotheek. 58,5% (circa € 61 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. De grootste leningen die niet zijn gedekt door zekerheden zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère (€ 47,7 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.).

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM Belvédère te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM Belvédère instapt, zal er per ommegaande weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden, dit ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht aan de WOM Belvédère verstrekte leningen.

De MTB heeft via een raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel circa. € 9,6 mln. Meerssen en Eijssden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

Financiering activa en renteomslag

De bepalingen en richtlijnen van de notitie Rente 2017 van de commissie BBV zijn met ingang van de begroting 2018 in werking getreden. Dit betreft vooral de bepalingen i.r.t. de hoogte van de omslagrente, zoals:

- Er mag geen (groot) resultaat meer zijn op het taakveld treasury;
- Er moet rente worden toegerekend aan de taakvelden, waarbij de hoogte van de rente wordt bepaald aan de hand van de werkelijke externe rentelasten;
- Er wordt door de commissie BBV aanbevolen om geen rente meer te vergoeden over het eigen vermogen, welke aanbeveling door de gemeente Maastricht is overgenomen;
- Er dient een correctie op de omslagrente plaats te vinden indien de afwijking tussen de werkelijke rentelasten en de omslagrente > 25% bedraagt.

De activa van de gemeente Maastricht worden gefinancierd met zowel eigen als vreemd vermogen. Over de diverse activa wordt voor begrotingsjaar 2022 (net als in begrotingsjaar 2021) een rentevergoeding van 0,5% (= de omslagrente) berekend en toegerekend aan de betreffende taakvelden. Hierdoor is er geen groot begroot renteresultaat meer op het taakveld treasury.

De commissie BBV adviseert om vanaf begrotingsjaar 2018 een renteschema in de paragraaf financiering op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Zie hiervoor onderstaand schema:

Renteschema begroting 2022		(bedragen x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over korte en lange financiering		6.280
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	1.883
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>		4.397
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-
		-/-	-
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>		4.397
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+	-
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		4.397
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	4.720
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		323

Schatkistbankieren

Eind 2013 is de regeling schatkistbankieren decentrale overheden (als onderdeel van de wet Financiering decentrale overheden) van kracht geworden. Dit betekent dat (m.u.v. een drempelbedrag) alle overtollige middelen in de schatkist van het Rijk gestald moeten worden. Het drempelbedrag voor Maastricht bedraagt voor 2022 ruim € 10 mln. (begroting 2021: € 4 mln.). Per 1 juli 2021 wordt het drempelbedrag berekend aan de hand van een nieuwe formule gerelateerd aan het begrotingstotaal 2022 (2% over een begrotingstotaal tot € 500 mln. en 0,20% over het meerdere boven het begrotingstotaal van € 500 mln.). Aangezien de gemeente Maastricht rente moet betalen voor tegoeden in rekening-courant boven € 0,5 mln., aangehouden bij onze huisbank, is geld aangehouden buiten de schatkist op dit moment niet rendabel en wordt er geen gebruik gemaakt van het (verhoogde) drempelbedrag. Gemiddeld genomen per kwartaal mag deze drempel sowieso niet worden overschreden. Om dit te bewaken worden de saldi van de diverse bankcircuits dagelijks bekeken en wordt het compensabel rekening-courant saldo van onze bankrekeningen bij onze huisbankier BNG Bank boven een bepaald saldo automatisch afgeroomd naar het Rijk.

EMU-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. Voor de jaren 2019-2022 is afgesproken dat de gezamenlijke ruimte voor de decentrale overheden 0,4% van het bbp bedraagt. De gezamenlijke ruimte voor de gemeenten bedraagt 0,27% van het bbp. In de septembercirculaire gemeentefonds 2021 zijn de individuele referentiewaarden gepubliceerd, die de afzonderlijke gemeenten in 2022 als richtsnoer kunnen hanteren. De referentiewaarde voor Maastricht bedraagt voor 2022 € 25,525 mln.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert. In 2022 wordt een EMU-tekort verwacht dat hoger is dan de referentiewaarde. Dit wordt met name veroorzaakt door de investeringen die in 2022 zijn gepland. In 2023 wordt de referentiewaarde niet overschreden en in de jaren daarna is sprake van een positief EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo		(bedragen x € 1.000)			
		2022	2023	2024	2025
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-4.383	4.776	10.165	10.842
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-29.168	-14.845	-3.230	4.722
3.	Mutatie voorzieningen	468	1.657	1.757	4.560
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	-
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-33.083	-8.412	8.692	20.124
Individuele referentiewaarde EMU-saldo		-25.525	nog niet bekend		

Verbonden partijen

Inleiding

Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Als er redenen zijn om in een samenwerking directer te sturen wordt dit meestal ingevuld door een bestuurlijk én een financieel belang te nemen in een organisatie. Er is dan sprake van een met de gemeente verbonden partij.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

Kadernota Governance

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governance-model te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Voor de vertegenwoordiging in verbonden partijen zijn de uitgangspunten:

- De wethouder financiën vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder bij de vennootschappen waarin de gemeente deelneemt en bewaakt de financiële continuïteit en rentabiliteit van de onderneming;
- De rol van de gemeente als opdrachtgever wordt vervuld door de portefeuillehouder. Deze vak wethouder maakt afspraken (contracten, concessies en/of subsidievoorwaarden) met de verbonden partij. Is bij de verbonden partij een overheidscommissaris of externe bestuurder of een andere wethouder of burgemeester als bestuurder of commissaris aangesteld, dan vindt aansturing van het gemeentelijk belang plaats in onderling overleg;
- Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties etc. geldt als uitgangspunt dat collegeleden of ambtenaren bij voorkeur geen zitting nemen in de raad van commissarissen, raad van bestuur, directie of dagelijks bestuur. Dit vanwege de mogelijke rolconflicten en discussie over functievermenging. Op basis van een risicoanalyse vooraf kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. In een dergelijke analyse wordt bepaald of het voordeel van (beter) behartigen van het publiek belang, wat met een gemeentelijke vertegenwoordiging wordt beoogd, opweegt tegen de risico's die geïnventariseerd zijn.

Risicoanalyse

Tussen verbonden partijen bestaan verschillen in de mate van financiële en beleidsmatige belangen. Door het inzichtelijk maken van deze risico's kunnen we prioriteiten stellen voor het monitoren van bepaalde verbonden partijen. Ons beleid is erop gericht extra aandacht te besteden aan verbonden partijen met een hoog financieel en beleidsmatig belang. Jaarlijks wordt bij de begroting een inschatting gemaakt van het financieel en beleidsmatig belang, waarbij onder financieel belang het financieel risico wordt verstaan.

Hierbij wordt een indeling gemaakt naar 4 categorieën:

- hoog financieel/hoog bestuurlijk belang;
- hoog financieel/laag beleidsmatig belang;
- laag financieel/hoog beleidsmatig belang;
- laag financieel/laag beleidsmatig belang.

De analyse van de verbonden partijen leidt tot de volgende indeling:

	Laag financieel belang	Hoog financieel belang
Hoog beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) • Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM) • Projectbureau A2 • GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg • GR Leerlingenvervoer 	<ul style="list-style-type: none"> • Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM) • MECC Maastricht B.V. • MTB regio Maastricht N.V. • GR Kredietbank Limburg (KBL) • GR Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) • GR Omnibuzz • GR GGD Zuid-Limburg
Laag beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM) • CSV Amsterdam B.V. • Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. • Bodemzorg Limburg (Nazorg Limburg B.V.) • Exploitatiemaatschappij 't Bassin B.V. • Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Encigebied (SOME) • Dataland B.V. • Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) • GR Historisch Centrum Limburg (HCL) • Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) • GR Subsiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg) • Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL) • GR Shared Service Center Zuid-Limburg (geliquideerd) 	<ul style="list-style-type: none"> • N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) • Enexis Holding N.V. • Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) • GR Geul en Maas • GR Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) • GR Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvellandgemeenten (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland) • Stichting Personeelsbeheer Sport • Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

Op basis van deze analyse zullen wij in 2022 extra aandacht besteden aan Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM), MTB, Kredietbank Limburg, Omnibuzz, BsGW, MECC en GGD Zuid-Limburg. Daarbij maken we, indien van toepassing, gebruik van sturingsinstrumenten waaronder (meerjaren) plannen en –begrotingen, outputafspraken en voorwaarden en richtlijnen. Verder maken we per verbonden partij afspraken over rapportages, kwalitatieve en kwantitatieve informatievoorziening, jaarverslag en jaarrekening en evaluatie van de relatie.

Deelnemingen (vennootschappen en coöperaties)

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)					
Vestigingsplaats	Den Haag				
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen Boekwaarde 31-12-2020 € 751.694				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 221 mln.	€ 4.887 mln.	€ 5.097 mln.	€ 144.802 mln.	€ 155.262 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het door BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft de hoogst mogelijke creditrating van Zowel Standard & Poor's (AAA), Moody's (Aaa) en Fitch (AAA). BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.</p> <p>De aandelen BNG Bank zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen à € 2,50 per aandeel.</p> <p>BNG Bank is beursgenoteerd en om die reden gehouden aan regels van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Het verstrekken van koersgevoelige informatie (waaronder verwachtingen over vermogen en resultaat) is gebonden aan regels. Gegevens over het jaar 2021 komen pas in maart/april 2022 beschikbaar. De nettowinst over 2020 bedroeg € 221 mln. Na aftrek van de uitkering van dividend aan verschafters van hybride kapitaal was een bedrag van € 202 mln. beschikbaar voor de aandeelhouders. Gezien het pay-out percentage van 50% bedroeg het uit te keren dividend ca. € 101 mln. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van € 1,81 per aandeel, betekende dit voor de gemeente Maastricht over het jaar 2020 een dividenduitkering van ca. € 0,63 mln. Vanwege de coronacrisis is het te ontvangen dividend niet direct uitbetaald na vaststelling van de jaarcijfers 2020 (normaliter altijd in de maand april). BNG Bank heeft – op verzoek van de Europese Centrale Bank – aan het begin van dit jaar besloten de uitkering van het dividend uit te stellen tot na 30 september 2021. Inmiddels heeft BNG Bank haar aandeelhouders bericht dat het restant uit te keren dividend over 2019 én het dividend over 2020 in de maand oktober 2021 zal worden uitgekeerd, nu de ECB heeft laten weten de dividendrestricties per 1 oktober 2021 te zullen laten vervallen.</p> <p>BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden. BNG Bank kijkt tevreden terug naar de financiële resultaten die in het eerste halfjaar van 2021 zijn behaald. De nettowinst van BNG Bank over het eerste halfjaar van 2021 bedraagt € 187 mln. De stijging van € 87 mln. ten opzichte van het eerste halfjaar 2020 is het gevolg van afnemende effecten van de COVID-19-pandemie op de economie van de westerse landen. De verbeterde economische vooruitzichten hebben met name een positief effect op de ontwikkeling van het resultaat financiële transacties en de modelmatige kredietvoorzieningen van de bank.</p> <p>BNG Bank ligt op schema om de jaardoelstelling van € 10,5 miljard aan nieuwe langlopende solvabiliteitsvrije leningen te verstrekken. Het renteresultaat van BNG Bank zal naar verwachting binnen een bandbreedte uitkomen van € 440 mln. tot 470 mln. Toekomstige marktwaardeveranderingen en de ontwikkeling van bijzondere waardeverminderingen zijn per definitie onzeker. Daarom acht BNG Bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst over 2021.</p> <p>In de meerjarenbegroting van de gemeente Maastricht is vanaf begrotingsjaar 2022 een dividenduitkering BNG Bank opgenomen van ca. € 0,63 mln.</p>					

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied				
Bestuurlijk belang	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)				
Financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities. Boekwaarde 31-12-2020 € 8.600.005				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Financiële informatie	Voorlopig resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 2,251 mln. negatief	€ 14,646 mln.	€ 16,031 mln.	€ 117,126 mln.	€ 101,633 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen. De waardering van deelneming WOM is binnen de gemeente Maastricht voorzien. Wat betreft de diverse deelplannen/grondexploitatie in de WOM wordt middels risicomangement getracht te risico's te mitigeren dan wel financieel te voorzien in de grondexploitatie.				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Met de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.</p> <p>ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheid gerelateerde BV werd.</p> <p>In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het Governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente (college en raad).</p> <p>Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling in een grote stroomversnelling gekomen. Zowel het nieuwe Noorderbrugtracé, het Retailpark Belvédère, het Frontenpark en het Sphinxkwartier zijn niet meer weg te denken onderdelen van de stad Maastricht. Met de herbesteding van de oude panden in het Sphinxkwartier (The Student Hotel, UNU-Merit, Loods 5, Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij, Festivillage etc.) en de woningbouw is Maastricht een uniek stuk binnenstad rijker. Vervolgactiviteiten zoals de Tram Maastricht-Hasselt, de ontwikkeling van het Landbouwbelang en Sphinx Noord en de herontwikkeling van een deel van Sappi Zuidwest zijn in voorbereiding. De voorbereidingen hiervoor lopen. De concrete activiteiten die in 2022 zullen plaatsvinden zijn opgenomen in programma 8.</p>					

Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen				
Financieel belang	Het maatschappelijk (aandelen) kapitaal van de vennootschap bedraagt € 227.000 verdeeld in 500 aandelen van € 454. Er zijn 475 aandelen geplaatst, elk groot € 454 (totaal € 215.600). De gemeente houdt 1/3 deel van de aandelen.				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	Cijfers bekend oktober 2021	€ 0,212 mln. negatief	Cijfers bekend oktober 2021	€ 31,78 mln.	Cijfers bekend oktober 2021
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>De NV Wonen boven Winkels Maastricht is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit om verloedering van panden tegen te gaan, de levendigheid in de binnenstad te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de Gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de Gemeente Maastricht.</p> <p>De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) meer dan 450 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad. Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfsonroerend goed (met name winkels) betreffen. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door VB&T. Om redenen van Governance is de RvC een aantal jaren geleden opgeheven. De taken van de RvC zijn overgenomen door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA).</p> <p>Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht is komen te liggen op waarde behoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.</p> <p>De prognoses in Meerjarenbegroting laten zien dat het eigen vermogen op termijn zal groeien en dat alle leningen kunnen worden terugbetaald. Het maatschappelijk (aandelen)kapitaal van de vennootschap bedraagt € 227.000 verdeeld over 500 aandelen van € 454. Er zijn 475 aandelen geplaatst (totaal € 215.600), Zoals eerder opgemerkt is de gemeente voor 1/3e deel aandeelhouder.</p> <p>Verder is en wordt fundamenteel gekeken naar mogelijke/wenselijke toekomstscenario's (waaronder mogelijke verkoop) voor de vastgoedportefeuille van de NV WbWM.</p>					

Enexis Holding N.V.					
Vestigingsplaats	Arnhem				
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)				
Financieel belang	292.950 van de 149.682.196 aandelen Boekwaarde 31-12-2020 € 122.103				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 108 mln.	€ 4.112 mln.	€ 4.116 mln.	€ 4.146 mln.	€ 4.635 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Enexis Holding N.V. (hierna: Enexis) beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ca. € 2,88 mln. huishoudens, klein-zakelijk en middenspannings-aansluitingen. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt (ACM).</p> <p>De nettowinst over 2020 bedroeg € 108 mln. (2019: 210 mln.). Het dividendbeleid van Enexis is gericht op een pay-out ratio van 50%, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn.</p> <p>Enexis zet alles op alles om de energietransitie maximaal te faciliteren. Al wordt het steeds duidelijker dat de wereld sneller verandert dan het elektriciteitsnet aankan. Het uitbreiden van de capaciteit in de elektriciteitsnetten heeft daarom topprioriteit. Daarbij is het essentieel dat de overheid regie neemt in de energietransitie. Enexis heeft een van de meest betrouwbare en veilige energienetwerken ter wereld. Ook in de transitie naar een nieuw, duurzaam energiesysteem wil Enexis een hoge mate van betrouwbaarheid waarborgen.</p> <p>Enexis heeft zich gecommitteerd aan de Nederlandse klimaatdoelen en heeft er vertrouwen in dat er minimaal de met elkaar afgesproken 35 terra wattuur (TWh) duurzame opwek van elektriciteit voor 2030 behaald gaat worden. Hierbij is het belangrijk dat alle partijen de plannen concretiseren en uitvoeringsprogramma's opstellen voor het aanpassen, ruimtelijk inpassen en realiseren van infrastructuur.</p> <p>Met de besluitvorming over de Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 hebben de 30 RES-regio's ambities opgeleverd die optellen tot ruim boven het afgesproken klimaatdoel van 35 TWh. Bijna de helft van de totale RES-opgave valt binnen het verzorgingsgebied van Enexis. Dit levert een gigantische hoeveelheid werk op, terwijl er in de sector een tekort aan technisch personeel is en er lange doorlooptijden zijn door vergunningen en inspraakprocedures. Hierdoor dreigt er een mismatch te ontstaan tussen de regionale ambities en de snelheid waarmee het werk uitgevoerd kan worden. Daarom moeten er op nationaal-, provinciaal- en RES-niveau keuzes worden gemaakt in aanpak óf in de tijd.</p>					

CSV Amsterdam B.V.					
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch				
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero)				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)				
Financieel belang	292.950 van de 149.682.196 aandelen Boekwaarde 31-12-2020 € 39				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 0,172 mln.	€ 0,452 mln.	€ 0,393 mln.	€ 0,084 mln.	€ 0,027 mln.
Escrow-uitkering en rente	€ 8.164.133				
Niet afgedekte risico's	Geen				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. (hierna: CSV). De statuten zijn gewijzigd zodat de organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <ol style="list-style-type: none"> Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer; Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO (Waterland); Het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort. <p>De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op dit moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van de procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of door een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en zullen de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p> <p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.</p>					

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.					
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch				
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent)				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)				
Financieel belang	292.950 van de 149.682.196 aandelen Boekwaarde 31-12-2020 € 51.205				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 0,020 mln. negatief	€ 1,590 mln.	€ 1,569 mln.	€ 0,455 mln.	€ 0,020 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).</p> <p>In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid.</p> <p>Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV (Special Purpose Vehicle). Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds. RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p> <p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand te worden gehouden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p> <p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.</p>					

N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	41 van de 500 aandelen van € 4.538 nominaal.				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 6,0 mln.	€ 215,3 mln.	€ 221,3 mln.	€ 395,3 mln.	€ 397,1 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.</p> <p>De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 6,0 mln. (2019: € 5,9 mln.). Het hogere resultaat wordt vooral veroorzaakt door hogere opbrengsten en lagere rentekosten die gedeeltelijk worden gecompenseerd door een stijging van operationele kosten. Het positieve resultaat draagt, conform de voorziene meerjarenkoers, bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.</p>					

Bodemzorg Limburg (Nazorg Limburg B.V.)					
Vestigingsplaats	Maastricht (Airport)				
Openbaar belang	Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	50% van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50% is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V.				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 0,148 mln.	€ 5,493 mln.	€ 5,641 mln.	€ 32,285 mln.	€ 28,883 mln.
Niet afgedekte risico's	Beperkt tot eigen inbreng				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Doelstelling van de organisatie is primair de nazorg van oude afvalstortplaatsen, zodat er geen bodemverontreiniging kan plaatsvinden. Aandeelhouders zijn de Limburgse gemeenten.</p> <p>De belangrijkste taken van Bodemzorg Limburg zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; • het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; • het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; • het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken op een aantal locaties of natuurontwikkeling. <p>Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg is voor het beheer van voormalige stortplaatsen tot en met 2021 een bijdrage van € 0,25 per inwoner per jaar in de gemeentelijke afvalbegroting opgenomen. Vanaf 2022 is de bijdrage door de Vergadering van Aandeelhouders van Bodemzorg Limburg op nul gezet. Op dit moment is er voldoende geld in kas om de onder Bodemzorg Limburg vallende oude stortplaatsen afdoende te beheren. Mochten in de toekomst nieuwe stortplaatsen worden</p>					

aangemeld die aan de 'toelatingscriteria' van Bodemzorg voldoen, dan zal worden bekeken of daar extra geld voor nodig is en of er dan weer hernieuwd een jaarlijkse bijdrage van gemeenten aan de orde is.

MECC Maastricht B.V.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht			
<i>Openbaar belang</i>	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum			
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder: 99,9999% (90% gemeente rechtstreeks en 10% via Exploitiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM))			
<i>Financieel belang</i>	Aandelen: 10 aandelen à € 0,10 Lening: rekeningcourant krediet (saldo 31-12-2020 € 817.547)			
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025
	-	-	-	-
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie			
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>
	€ 0,940 mln. negatief	€ 0,990 mln.	€ 0,050 mln.	€ 6,21 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Groot en omvat enerzijds de lening die de komende jaren kan oplopen naar € 8,1 mln. en anderzijds huurt MECC Maastricht het gemeentelijk vastgoed voor bruto € 1,7 mln. per jaar			
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>				
<p>Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.</p> <p>In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 %) en indirect via EMM (10 %) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.</p> <p>In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke pijlers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met Tefaf en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.</p> <p><i>Tefaf</i></p> <p>De economische betekenis van Tefaf als grootste kunstbeurs ter wereld voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden. Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van Covid-19 / Corona, moest de beurs in 2020 voortijdig worden afgebroken. En ondanks het in eerste instantie verplaatsen van de beurs, moest toch besloten worden ook in 2021 de beurs te annuleren. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de editie 2022 wel door kan gaan, zij het mogelijk in een iets aangepaste vorm. Zelfs in het meest positieve scenario wordt er wel rekening gehouden met aanzienlijk minder internationale bezoekers, en met name minder bezoekers die intercontinentaal moeten reizen. We verwachten dat dit effect pas geleidelijk zal herstellen nadat de beperkende maatregelen vanwege Covid-19 / Corona zijn losgelaten.</p> <p><i>Vastgoed en Investeringsplan</i></p> <p>Een deel van het MECC-complex (met name het Congresdeel en de Expofoyer) was reeds in eigendom van de gemeente Maastricht. In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen (Hallén, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren) om daarmee een aanzienlijk huurvoordeel te kunnen genereren. Ten slotte heeft de gemeente Maastricht eind 2019 om diezelfde reden de parkeergarage P5 overgenomen van de SNS-bank, waardoor inmiddels het volledige vastgoed MECC in eigendom is van de gemeente.</p>				

Met de aankoop is een huurvoordeel ontstaan dat met gunstige financieringsmogelijkheden van de gemeente Maastricht, ruimte gaf voor een aanzienlijke en ook noodzakelijk impuls in het enigszins gedateerde complex. Dit heeft geleid tot een investering van ca. € 50 mln. welke mede mogelijk werd gemaakt met een bijdrage van de Provincie. Hierbij is het congresdeel fors uitgebreid van een capaciteit van 3.000 bezoekers, naar nu maximaal 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Ook in de overige delen van het complex is het MECC voorzien van een eigentijdse look en feel en zijn de voorzieningen (waaronder het parkeren) up tot date gebracht en waar nodig uitgebreid. De publieksopening die evenals 30 jaar geleden door Prinses Margriet zal gebeuren, kon door Covid-19 / Corona pas op 6 december (onder voorbehoud) plaatsvinden. In 2022 zullen de laatste onderdelen worden afgewerkt, met name de signing en de inrichting van het Forumplein zal dan aan de orde zijn.

Invloed Corona pandemie

Met de grootschalige investering in gebouw en faciliteiten, zou de omzet van het MECC structureel met ca. € 2,0 mln. gaan groeien. De impact van de beperkende maatregelen als gevolg van Corona zijn voor het MECC bijzonder groot. Sinds de voortijdige sluiting van de Tefaf in 2020 zijn vrijwel alle evenementen afgelast. In de bijgestelde raming gaat MECC ervan uit dat er vanaf najaar 2021 weer beperkt grote (publieks)evenementen kunnen plaatsvinden. In dat geval verwacht men over 2021 een terugval van 40% de begrootte omzet en een zeer fors negatief resultaat. In 2020 was hierdoor al het vermogen van het MECC volledig uitgehold. Daarom is eind 2020 met de gemeente Maastricht in relatie tot de terugvallende omzet een omzet-gerelateerde huurkorting afgesproken en is een kredietfaciliteit beschikbaar gekomen om de lopende verplichtingen en uitgaven na te kunnen komen. Naar verwachting zal de congres- en beurzen markt een langere periode nodig hebben om volledig te herstellen. Met name voor de internationale bezoekers wordt verwacht dat het nadelige effect nog enkele jaren nodig zal hebben vooraleer die markt volledig hersteld zal zijn.

Naast het niet door kunnen gaan van grote evenementen in 2021, verwacht het MECC ook een langdurige impact op de bereidheid van bezoekers om congressen en beurzen te bezoeken, met name bij internationale en intercontinentale bezoekers. Ook al zouden met ingang van 2021 de geplande activiteiten weer volwaardig opgepakt kunnen worden, dan nog verwacht het MECC een zeer nadelig effect op de bereidheid van bezoekers en mogelijk organisatoren voor activiteiten die zich richten op de internationale bezoekers. Daar waar als gevolg van de uitbreiding van het Congrescentrum, tot voor kort nog werd uitgegaan van een omzetgroei, verwacht het MECC ten opzichte van de eerdere ramingen een aanzienlijke daling de komende jaren.

Natuurlijk heeft het MECC zeer ingrijpende maatregelen genomen om haar kosten zo veel als mogelijk te beperken en is men naarstig op zoek naar nieuwe kansen (zoals de musical Dagboek van een herdershond in 2022) om nieuwe omzet te kunnen genereren en haar medewerkers zo veel mogelijk aan het werk te houden. Een miljoenen verlies over de komende jaren lijkt echter onvermijdelijk.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht.

Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders, als commissaris en directeur
<i>Financieel belang</i>	49.999 van de 50.000 aandelen Lening: rekeningcourant faciliteit waar netto geen gebruik van is gemaakt - netto positief positie € 108.458 / € 18.142

<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025
	-	-	-	-

<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie			
------------------	--	--	--	--

<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Eigen vermogen per</i>	<i>Eigen vermogen per</i>	<i>Vreemd vermogen per</i>	<i>Vreemd vermogen per</i>
	2020	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2019	31-12-2020
	-/- € 0,12 mln.	€ 1,45 mln.	€ 1,37 mln.	€ 0,06 mln.	€ 0,08 mln.

<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot de financiële inleg (aandelenkapitaal)
--------------------------------	--

<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:
------------------------------------	---

- a. 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- b. Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- c. Eén aandeel in de Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- d. Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengst-genererende activiteiten. De vastgoedportefeuille en het resultaat deelnemingen bepalen het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten.

In de afgelopen periode heeft een grote verbouwing van het MECC-complex plaatsgevonden waarbij voor ca. € 50 mln. is geïnvesteerd in de upgradering en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase werd er wel een tijdelijke dip in omzet en resultaat in 2020 verwacht, maar met de grotere capaciteit, zou de groei in omzet en resultaat met ingang van 2021 moeten stijgen. Door de beperkende maatregelen als gevolg van de Corona-pandemie, zijn de bedrijfsactiviteiten van het MECC nagenoeg stilgevallen met grote gevolgen voor omzet en resultaat. Sinds de voortijdige beëindiging van Tefaf in voorjaar 2020, zijn er geen grote (publieks) evenementen meer georganiseerd. Er wordt van uitgegaan dan met ingang van 2022 de beperkende maatregelen als gevolg van de pandemie zijn beëindigd. Toch zal het nadelige effect van de pandemie ook in de komende jaren nog een grote weerslag hebben op met name de activiteiten die zich richten op buitenlandse bezoekers en zeker waar het gaat om intercontinentale bezoekers. De als gevolg hiervan verwachte forse negatieve resultaten, hebben inmiddels de vermogenspositie van MECC volledig uitgehold en daarmee ook de waarde van het 10% belang van EMM in het MECC. De gemeente Maastricht heeft eind 2020 besloten een omzet-gerelateerde huurkorting te verstrekken en ook is een kredietfaciliteit beschikbaar gesteld. Als gevolg van het verdampen van het eigen vermogen van MECC, is de waarde van het belang van EMM in MECC afgewaardeerd, waardoor in 2020 éénmalig een fors verlies moest worden genomen.

Ad d: Vastgoedportefeuille

Na het faillissement van de huurder is het winkelpand aan de Avenue Céramique 175 en enkele parkeerplaatsen verkocht in 2020 en na enkele malen uitstel, in het voorjaar van 2021 ook geleverd. Daarmee resteert het pand aan de Avenue Céramique 95 dat een stabiele verhuur kent.

Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen				
Bestuurlijk belang	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is).				
Financieel belang	340.335 aandelen van elk nominaal € 1				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Financiële informatie	Voorlopig resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 0,007 mln.	€ 0,062 mln.	€ 0,069 mln.	€ 0,626 mln.	€ 0,625 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief waren in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een					

overheid gerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels lening verstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de upgradering van de gehele omgeving zijn in het Sphinxkwartier de afgelopen jaren tal van panden herbestedend en functies toegevoegd. Denk aan Pathé, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Blanche Dael, filmhuis Lumière, poppodium Muziekgieterij en een groot aantal nieuwe woningen. Daarmee is het Sphinxkwartier een niet meer weg te denken onderdeel van de Maastrichtse binnenstad geworden. Deze toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. De komende jaren krijgt de upgradering van het gebied een vervolg met de herontwikkeling van de locatie Landbouwbelaag en Sappi Zuidwest.

Direct gericht op het Bassin is de half-automatisering van sluis 20 in het vaarseizoen van 2016 in gebruik genomen. Tevens is een dekkend Wifi-netwerk aangelegd vanaf het Bassin tot in Eijsden-Margraten. In het voorjaar van 2016 zijn de aanlegsteigers aan de noordzijde van het Bassin vernieuwd. De tweede fase (aan de noordzijde van het Bassin) is in het voorjaar van 2017 uitgevoerd. Ook het voorterrein Bassin/Timmerfabriek is in 2020 heringericht. Dit draagt net als de directe wandelverbindingen met het Frontenpark bij aan een verbeterde verblijfskwaliteit. In 2021 krijgt het Bassin met een nieuw verlichtingsplan opnieuw een impuls.

Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve				
Bestuurlijk belang	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)				
Financieel belang	Door gemeente aan SOME verstrekte lening € 250.000. Bijdrage plan- en bureaukosten in 2020 € 30.000 (in 2019 € 60.000).				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	-/- € 0,07 mln.	-/- € 0,177 mln.	-/- € 0,248 mln.	€ 0,780 mln.	€ 0,801 mln.
Niet afgedekte risico's	Ontbreken middelen SOME voor terugbetaling lening				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Het Plan van Transformatie (PVT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die Heidelberg Cement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatief toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken; - het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering. <p>De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuurmonumenten (eigendom en beheer van de groeve) en de buurt via de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend (SPA) in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente heeft zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. De eerste jaren was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Per 2015 is de persoonlijke invulling van de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in</p>					

de stichting gewijzigd in lijn met het Governance beleid. Het college heeft een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied afgesproken:

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als Leisure. ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan SOME. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

Realisatie

Vanaf 2015 heeft stichting gewerkt aan de ontwikkelingsstrategie voor/de ruimtelijke en programmatische invulling van de overgangszone. Ook is gestart met de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan, met de status van bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in het kader van de Crisis- en Herstelwet. Qua uitvoering is in 2016 het bouwrijp maken van de 38+ NAP overgangszone gestart. Verder zijn de trap en het uitkijkplatform aan de noordelijke toegang tot de groeve opgeleverd. In 2017 zijn trap, zwemplas en een deel van de overgangszone enige maanden opengesteld. Echter vanwege onveilige en versturende situaties, met name rondom het zwemwater, is gezocht naar een meer verantwoorde vorm van openstelling. Op basis van een gezamenlijke recreatievisie is in 2018 geconcludeerd dat een waterspeelplek de beste oplossing lijkt te zijn. Natuurmonumenten heeft dit verder uitgewerkt en de eerste maatregelen getroffen. Het gebied is eind 2017 weer gedeeltelijk opengesteld. In 2018 is, vooruitlopend op toekomstige waterrecreatie, een tijdelijke horecavoorziening gerealiseerd (Bistro Hoffmanni).

Conform afspraken is ENCI medio 2018 gestopt met de commerciële mergelwinning en medio 2019 is de oven buiten werking gesteld. De sloop van het Oven 8 complex, gepland vanaf eind 2019, is vergaand voorbereid. De start van de sloop is in eerste instantie vertraagd vanwege aanvullende stikstof vereisten. ENCI heeft de groeve en het resterende deel van de overgangszone 38+ NAP heringericht conform het opleveringsplan. Deze gebieden zijn eind 2019 opgeleverd en overgedragen aan respectievelijk Natuurmonumenten en SOME.

Eind 2019 bleek dat Heidelberg Cement, het moederbedrijf van ENCI Maastricht, de productie wilde stopzetten. Dit is per 1 september 2020 geëffectueerd. Naast de reguliere procedurele stappen die aan de orde zijn bij stopzetting, werkt ENCI nog aan afronding van de verplichtingen uit het PvT. Dit betreft onder meer het bouwrijp opleveren van de 50+ NAP-overgangszone voor overdracht aan SOME, de sloop van de oven en de aanleg van de centrale allée. In 2021 zijn de laatste relevante werkzaamheden aan de overgangszone uitgevoerd. De sloop van de oven is nog niet definitief in gang gezet in afwachting van onderzoek en afwegingen over mogelijke herbesteding van (delen van) het bedrijventerrein.

Dilemma's en scenario's

Bij de praktische en publiekrechtelijke vertaling van het PvT in een ontwerp bestemmingsplan kwamen verschillende dilemma's naar voren. Eén daarvan was de stikstofproblematiek in relatie tot het nabijgelegen natuurgebied. Ook binnen de toegekende ontwikkelingsruimte in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) was dit een lastige opgave. De PAS uitspraak in 2019 heeft de mogelijkheden verder beperkt om tot een integraal bestemmingsplan te komen.

Vanwege de dilemma's zijn er vanaf 2019 alternatieve scenario's voor de ontwikkeling van de overgangszone inhoudelijk en financieel uitgewerkt. Geen enkel scenario bleek echter de beheerkosten van Natuurmonumenten en de organisatiekosten van SOME volledig te kunnen afdekken. Omdat Natuurmonumenten geen zicht kreeg op een bijdrage in het beheer van de groeve, zoals ten tijde van het PvT wel was aangenomen, heeft zij een eigen business case uitgewerkt.

Door alle ontwikkelingen groeide de noodzaak om het PvT op onderdelen aan te passen. In de periode 2020-2021 hebben partijen samengewerkt om te komen tot een breed gedragen koers voor de ontwikkeling van het ENCI-gebied, in lijn met de koers van het PvT. Als input voor alternatieve plannen heeft de gemeenteraad in juni 2020 de gemeentelijke uitgangspunten vastgesteld via het Startdocument. Natuurmonumenten heeft verder gewerkt aan haar alternatief plan. Uitgangspunten hierbij zijn onder meer het overnemen van de ontwikkelrol van SOME voor de overgangszone en entreeheffing van de groeve. Voor ENCI lag de focus op de (ook voor de medewerkers) goede beëindiging. Het bedrijf heeft nog geen nieuwe visie op de toekomst van het bedrijventerrein bepaald. Op aandringen van de landelijke Commissie Herbesteding heeft de minister het College van Rijksadviseurs ingeschakeld om een advies te geven over de mogelijkheden van herbesteding. Medio 2021 is gestart met een onderzoek. Eind 2021 wordt het resultaat verwacht en moeten partijen bepalen of en hoe dit zal leiden tot nieuwe inzichten ten aanzien van sloop, herbesteding en invulling van het bedrijventerrein.

In 2021 is gezamenlijk een integraal voorstel opgesteld, dat recht doet aan de verschillende belangen. Dit voorstel voor bijstelling van het PvT en wijziging van de rolverdeling ligt eind 2021 voor ter besluitvorming bij alle betrokken partijen. In grote lijnen behelst het voorstel dat het eigendom en de ontwikkelrol van de overgangszone 38+ NAP naar Natuurmonumenten gaat, en de overgangszone 50+ NAP bij de gemeente wordt ondergebracht tot er meer duidelijkheid is over het bedrijventerrein. Na instemming door de 5 partijen kan de stichting worden opgeheven, waarna de verdere samenwerking anders wordt ingericht.

Financiële situatie

De financiële situatie van SOME is al enige tijd kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Hiervoor hebben de Founding Fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld.

Vanaf 2019 heeft SOME aan de Founding Fathers gevraagd om jaarlijkse ondersteuning in de bureau-/organisatiekosten. Voor 2019 en 2020 hebben de drie partijen gezamenlijk respectievelijk €180.000 en € 90.000 bijgedragen.

Gekoerst wordt op liquidatie van SOME aanvang 2022. De afwikkeling hiervan wordt eind 2021 in een afzonderlijk raadsvoorstel voorgelegd. De financiële consequenties worden in dit besluit meegenomen. Dit betreft onder meer de afwikkeling van de geldlening van de gemeente, de bijdrage aan de kosten van SOME over 2021 en de kosten die de komende jaren verwacht worden voor de ontwikkeling van het ENCI-gebied.

MTB regio Maastricht N.V.				
Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt			
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen Jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage Rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid Rentedragende rekening-courantfaciliteit.			
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025
	-	-	-	-
Programma	0 Bestuur en ondersteuning 6 Sociaal domein			
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019
	€ 3,7 mln. negatief	€ 3,2 mln.	€ 3,2 mln.	€ 8,5 mln.
	Vreemd vermogen per 31-12-2020			
	€ 7,4 mln.			
	Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln. Over 2020 heeft MTB een verlies geleden van € 3,7 mln. (dit is net niet binnen de begroting € 3,5 mln.) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten (aandeel Maastricht 79%) en is in de winst- en verliesrekening verantwoord.			
Niet afgedekte risico's	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Financiële risico's door: -teruglopen Wsw-rijkssubsidie per arbeidsplaats; -afname verdien capaciteit MTB i.v.m. reguliere uitstroom Wsw door slot op de regeling; potentieel verhoogde uitstroom Wsw door vroeg pensionering i.k.v. onderhandelingen nieuwe Cao Wsw.			
Toelichting/ ontwikkelingen				
In het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden. MTB-regio Maastricht NV is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht (79%) participeren de gemeenten Eijsden-Margraten (11%) en Meerssen (10%) in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol (centrumgemeente) richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB afgesloten.				

In verband met de komst van de Participatiewet is de opdracht aan MTB in 2015 aangepast. Op basis van de opgedane ervaringen in de uitvoering is ook een verder optimalisatie van die uitvoering ter hand genomen. Waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk bekeken is als onderdeel van de gehele uitvoeringsketen re-integratie. Dit heeft, naast de afbouw van de Wsw, geresulteerd in een focus op de functie als leerwerkbedrijf voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet.

Door de aanpassing van de opdracht (inclusief de afbouw van het bedrijf en het treffen van een reorganisatievoorziening van € 3 mln. daartoe) worden de financiële tekorten weliswaar beperkt, maar duidelijk is dat de uitvoering van de Wsw gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de sw-medewerkers en het daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde budget. Die bijdrage is immers van 2014 tot en met 2020 gedaald met circa € 5.000 per sw-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de sw-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de sw-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen zijn beperkt, gezien de salarissen bij CAO bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden.

Ook in de toekomst blijft MTB verantwoordelijk voor het bieden van werk en ontwikkelmogelijkheden aan de brede gemeentelijke doelgroep. Het tekort dat blijft bestaan zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van MTB bedraagt circa € 3,5 mln. Dekking hiervan is vooralsnog meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel).

Dataland B.V.					
<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda				
<i>Openbaar belang</i>	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
<i>Financieel belang</i>	€ 6.000 (60.000 certificaten a € 0,10)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
<i>Programma</i>	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 0,4 mln.	€ 0,4 mln.	€ 0,8 mln.	€ 0,5 mln.	€ 0,3 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot de hoogte van het belang (0,9 % van het totaal aan certificaten dat is uitgegeven)				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. Dataland ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.					
Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door Dataland gebruikt om de driedelige taken van de organisatie – een stichting zonder winst oogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaat houdende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl .					
Dataland verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt Dataland de gemeente.					
Dataland ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:					
<ul style="list-style-type: none"> • actieve kwaliteitsbewaking; • vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang; • organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); 					

- een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-gouvernement, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is Dataland uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Op 31 december 2021 stoppen de activiteiten van Datalanden op 31 maart 2022 vindt de liquidatie plaats, waarna de vereffening met de certificaathouders plaats zal vinden. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren. De activiteiten van Dataland worden ondergebracht bij het Kadaster. Gemeenten dienen daartoe een overeenkomst met het Kadaster te ondertekenen.

Stichtingen en verenigingen

Projectbureau A2				
Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse			
Bestuurlijk belang	Lid stuurgroep			
Financieel belang	1/3 Actieprogramma verduurzaming (bijdrage) en 13,5% aandeel samenwerkingsverband (SOK)			
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025
	-	-	-	-
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Toelichting/ ontwikkelingen				
<p>De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.</p> <p>De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).</p> <p>Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar met dit totaalpakket is het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar gemaakt.</p> <p>Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam Development) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).</p>				

De stedenbouwkundige doorontwikkeling van de Bieding 2009 is vastgelegd in een geactualiseerd Masterplan (2017) en in een door de gemeenteraad op 13 maart 2018 vastgestelde Vormgevingsvisie deel C (2017). De vastgoed ontwikkeling verloopt volgens plan en contract, de planning is inmiddels met 2 jaar versneld, met als gevolg dat Projectbureau A2 eind 2022 waarschijnlijk zijn werkzaamheden definitief zal afronden/sluiten; dan nog resterende opgaven zullen overgaan naar de gemeentelijke lijnorganisatie.

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied, door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.				
Bestuurlijk belang	Op basis van een 'quasi in house constructie'.				
Financieel belang	Gemeentelijke opdracht van € 0,335 mln. per jaar				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	€ 0,335 mln.	€ 0,335 mln.	€ 0,335 mln.	€ 0,335 mln.	
Programma	4 Onderwijs 7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 5.779 negatief	€ 0,169 mln.	€ 0,128 mln.	€ 0,363 mln.	€ 0,209 mln.
Niet afgedekte risico's	Beperkt tot eigen inbreng.				
Toelichting/ ontwikkelingen					
Realiseren gemeentelijk NDE-beleid. Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Op hoofdlijnen betreft dit voor 2022:					
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame burger: Het geven van proactieve informatie en verzorgen van communicatie naar burgers inzake vergroenen van de (eigen) omgeving, vergroten van soortenrijkdom en de adaptatie naar een klimaat- en milieubewuste burger is vast onderdeel van dit programma. Daarnaast wordt de professionalisering van de organisatie van vrijwilligers verder uitgewerkt; • Duurzaam onderwijs: Onder het motto 'jong geleerd is oud gedaan', is de focus van dit programma het verduurzamen van scholen en onderwijs, met natuur- en duurzaamheidseducatie ingebed in het curriculum alsmede de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen; • Duurzame stad: het CNME zoekt aansluiting bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente hierover. Het laten zien van goede, groene voorbeelden, het inrichten van tijdelijke natuur en het planten van nieuwe bomen samen met stakeholders, zorgt voor meer natuur en duurzaamheid in de stad. 					

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)					
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen				
Openbaar belang	Het doen realiseren programma's op de economische speerpunten in Zuid-Limburg				
Bestuurlijk belang	Bestuurslid				
Financieel belang	In de Maastrichtse begroting hebben wij € 3 per inwoner gereserveerd voor aan ESZL gerelateerde projecten				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	-	-	-	-	
Programma	3 Economie				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 0,179 mln. negatief (voorlopig)	€ 0,503 mln.	€ 0,328 mln.	€ 2,307 mln.	€ 1,383 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					

ESZL richt zich op de realisatie van programma's in aansluiting op de economische opgaven in Zuid-Limburg. Te weten: Onderwijs & Arbeidsmarkt, Groei en innovatiekracht van het MKB en (grensoverschrijdende) Economie & Vestigingsklimaat. Het bestuur van ESZL wordt gevormd door de wethouders economie van de drie centrumsteden, één wethouder economie per sub regio, 2 vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en 2 vertegenwoordigers uit de onderwijs- en kennisinstellingen Binnen het jaarplan 2020-2021 zijn door het stichtingsbestuur 5 prioriteiten benoemd: het overleven als ondernemer a.g.v. Corona crisis (ondernemersondersteuning en opstellen regionaal herstelplan Economie), Energietransitie-duurzame regio (focus op chemelot circulair hub en circulaire economie), arbeidsmarkt met prioriteit op vakmensen (vasthouden, ontwikkelen en behoud leerbanen/stages), MKB (uitvoering mkb-deal), toerisme & horeca.

Gemeenschappelijke regelingen

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)				
Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over boven provinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum			
Bestuurlijk belang	Wethouder als bestuurslid			
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat			
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025
	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			
Niet afgedekte risico's	Geen			
Toelichting/ ontwikkelingen				
<p>Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.</p> <p>De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan.</p> <p>De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmaliijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (€ 0,20 per inwoner per jaar).</p> <p>In 2020/2021 is verdere uitwerking gegeven aan een nieuwe visie op afvalverwerking die door de leden is goedgekeurd. ASL wil op een meer circulaire wijze afval tot grondstoffen in Limburg laten be- en verwerken. Op basis van een plan van aanpak is onderzocht hoe door middel van een innovatieve manier van aanbesteden deze doelstelling kan worden verwezenlijkt. Daartoe dient ook organisatie van ASL stapsgewijs heringericht te worden, waarbij zo veel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van de bij de gemeenten en samenwerkingsverbanden/reinigingsdiensten voorhanden zijnde kennis en expertise. Eind 2021 vindt daarover in een algemene ledenvergadering besluitvorming plaats. Daarbij zullen ook eventuele financiële consequentie in beeld gebracht worden. De verdere uitwerking zal in 2022 e.v. plaatsvinden.</p>				

Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas				
Vestigingsplaats	Maastricht			
Openbaar belang	Verzorgen wettelijke en niet wettelijke afvaltaken (o.a. aanbieden brengplaatsen voor afval + ophalen van afval huis aan huis).			
Bestuurlijk belang	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur			
Financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners			
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025
	€ 9,534 mln.	€ 9,534 mln.	€ 9,534 mln.	€ 9,534 mln.
Programma	7 Volksgezondheid en milieu			

<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 0,431 mln. negatief	€ 0,036 mln. negatief	€ 0,431 mln. negatief	€ 1,488 mln.	€ 1,045 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoners				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Met ingang van 2021 is de (verbrede) gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking op afvalgebied (met name milieuparken, logistieke inzameling, tactisch-operationeel beleid en projecten). De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Stadsbeheer Maastricht is als uitvoerend orgaan van de verbrede GR aangewezen. Voorheen (tussen 2003 en 2021) was de samenwerking tussen de drie gemeenten op afvalgebied beperkt tot het exploiteren en beheren van vier milieuparken.</p> <p>De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. In de gemeentebegroting 2022 is voor het eerst het verbrede takenpakket van de GR integraal opgenomen. Dat betekent dat de gemeentelijke bijdrage aan de GR substantieel groter wordt (terwijl tegelijkertijd m.n. begrotingsposten voor de logistieke taken die Stadsbeheer voor Maastricht uitvoerde, op nul worden gezet; die worden nu via de GR afgerekend).</p> <p>In 2022 zal de GR-organisatie, die nog in opbouw is, verder uitgebouwd worden. En zal onder andere, in samenspraak met de raad, op projectbasis gewerkt worden aan een zo geüniformeerd mogelijk afvalbeleid tussen de drie gemeenten.</p>					

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg					
<i>Vestigingsplaats</i>	Heerlen				
<i>Openbaar belang</i>	Bevordering collectieve volksgezondheid				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder gezondheidszorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)				
<i>Financieel belang</i>	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal				
<i>Bijdrage gemeente</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	
	€ 6,943 mln.	€ 6,922 mln.	€ 6,900 mln.	€ 6,879 mln.	
<i>Programma</i>	4 Onderwijs 6 Sociaal domein 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 0,866 mln.	€ 1,814 mln.	€ 2,330 mln.	€ 29,274 mln.	€ 49,185 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid (368 fte). De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 is de JGZ 0-18 jaar (tot 2020 was 0-4 jaar ondergebracht bij Envida en 4-18 jaar bij GGD) als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.</p> <p>Sedert 2016 is gekozen voor een scenario dat in beginsel uitgaat van een gelijkblijvend budget, met een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels. De GGD Zuid-Limburg en de gemeenten zoeken samen naar antwoorden op de inhoudelijke ambities. Hierbij wordt gezocht naar slimme verbindingen, het creëren van massa door intensievere samenwerking tussen gemeenten en partners, zowel op inhoudelijk, organisatorisch en financieel vlak. De uitgangspunten van het regionale gezondheidsbeleid 2020-2023 'Zuid Springt Eruit; Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid' zijn in feite een voortzetting van het voorgaande beleidsplan maar met een duidelijkere focus op jongeren en op het doorbreken van de structurele gezondheidsachterstanden van Zuid-Limburg t.o.v. de rest van Nederland. De Zuid-Limburgse gemeenten kiezen er nadrukkelijk voor om in samenwerking actief te zoeken naar oplossingen die de aanpak van de gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg vraagt. We proberen daarmee een trendbreuk te realiseren in de reeds jarenlange hardnekkige gezondheidsachterstanden in deze regio.</p>					

GGD

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking.

In 2022 is een sluitende begroting gerealiseerd en door de raad vastgesteld. De wijzigingen in eigen en vreemd vermogen in 2020 t.o.v. 2019 zijn een gevolg van de afronding van de fusie JGZ.

In 2022 en volgende jaren zal de JGZ extra investeringen vragen om te komen tot een volwaardige en duurzame JGZ-organisatie. Tevens moeten een aantal wettelijke taken van de GGD bijgesteld worden waar de laatste jaren in toenemende mate knelpunten ontstaan. Het gaat daarbij om o.a. de forensische geneeskunde en infectieziekten bestrijding.

Daarnaast zal naar verwachting in 2022 de fusie van de ambulancediensten Noord en Midden-Limburg en Zuid-Limburg afgerond worden. De fusie zelf heeft geen financiële consequenties voor de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling aangezien de ambulancediensten geheel gefinancierd worden door de zorgverzekeraars. De ambulancedienst Limburg zal een privaatrechtelijke organisatie worden. Het betekent derhalve dat dit onderdeel ontvlecht moet worden van de GR en dat dit forse gevolgen heeft voor de achterblijvende GGD-ZL-organisatie. Naar verwachting zal de GGD-ZL-organisatie met 50% krimpen. Streven is dat er een volwaardige en sterke GGD-ZL zal overblijven die berekend is op haar taken vanuit de GR. Dit proces zal in 2022 van start gaan na het definitieve besluit tot fusie van de ambulancediensten op 22 februari 2022, en in de loop van dat jaar zijn beslag krijgen.

JGZ

Met ingang van 2020 is er één JGZ-organisatie als afzonderlijk programma binnen de GR GGZ. In 2021 is het fusieproces afgerond en is er begroting voor 2022 vastgesteld. Duidelijk is dat de JGZ de komende jaren tot 2025 extra investeringen zal vragen van ongeveer € 4 mln. op Zuid-Limburgs niveau. Ook de kostenverdeelsleutel zal voor 2023 opnieuw worden vastgesteld wat afhankelijk van de te maken keuzes zowel positief als negatief kan uitvallen voor Maastricht.

Veilig Thuis

Veilig Thuis wordt als programma gefinancierd op basis van de verdeling van de Jeugd en Wmo budgetten over de gemeenten. Vanaf 2018 is gewerkt aan het inrichten van een betrouwbare en deskundige organisatie en in 2019 is de nieuwe, aangescherpte meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling ingevoerd. Sinds een aantal jaren stijgt het aantal meldingen en naar verwachting zal die tendens zich blijven voortzetten al is er wel sprake van enige afvlakking. Veilig Thuis heeft aangegeven naar verwachting binnen de huidige begrotingskaders te kunnen blijven. Over 2020 was er sprake van een financieel overschot op de begroting. Aangezien 2020 sterk bepaald werd door de COVID-19 pandemie is voor de begroting 2022 besloten uit te gaan van de bestaande begrotingskaders en deze nog niet naar beneden bij te stellen. Indien over 2021 opnieuw een overschot blijkt te bestaan, zal de begroting van Veilig Thuis voor 2023 worden aangepast. In 2020 heeft het Rijk besloten de DU-VO-uitkering voor huiselijk geweld, kindermishandeling en vrouwenopvang, structureel te verhogen. In afstemming met de regiogemeenten zullen deze extra middelen v.w.b. huiselijk geweld en kindermishandeling, jaarlijks worden ingezet voor de versterking van de GIA-keten. Niet ingezette middelen vloeien terug naar de gemeentebegroting.

Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (KBL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Heerlen				
<i>Openbaar belang</i>	Kredietverlening en schuldhulpverlening				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Drie stemmen in algemeen bestuur				
<i>Financieel belang</i>	Achtergestelde lening € 154.720 (begin en eind 2020) Inkooprelatie producten (o.b.v. realisatie) Verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50%) en verstrekte leningen (50%)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025	
	€ 2,636 mln.	€ 2,713 mln.	€ 2,795 mln.	€ 2,795 mln.	
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 0 mln.	€ 0 mln.	€ 0 mln.	€ 13,851 mln.	€ 13,851 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen (eind 2019: € 91.273, eind 2020: € 70.948).				

Toelichting/ ontwikkelingen

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten.

Meerjarig wordt uitgegaan van een kostendekkende dienstverlening, waardoor het exploitatieresultaat op €0 uitkomt. Dat betekent dat er meerjarig geen eigen bijdrage wordt voorzien vanuit de GR-gemeenten, naast de berekende voorschotten. Het is nog onduidelijk welke impact de coronacrisis meerjarig gaat hebben op de dienstverlening van KBL, maar het is evident dat er meer huishoudens om schuldhulpverlening gaan vragen. Er wordt uitgegaan van een toename van dienstverlening met 14% in 2022, bovenop de reguliere verwachting qua volumeontwikkeling. Gezien de Covid-19 pandemie, de financiële crisis als gevolg hiervan en de veranderende wetgeving is het voorspellen voor meerdere jaren ingewikkeld. De ontwikkelingen voor 2023 en 2024 zijn vooral gebaseerd op indexaties.

In 2022 worden de tarieven van de producten her berekend om te komen tot een kostendekkende tariefstelling. Per saldo zal dit voor de exploitatie van KBL weinig betekenen, maar afhankelijk van de diversiteit van de afname per gemeente kan dat resulteren in herverdeling van kosten. De verwachting is dat dit voor gemeente Maastricht een gunstig effect heeft, omdat wij minder gebruik maken van producten die waarschijnlijk duurder (kostendekkend) worden. KBL begint hiermee met de 1e begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 zal uitgaan van kostendekkende tarieven.

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)				
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht			
<i>Openbaar belang</i>	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats HCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht			
<i>Bestuurlijk belang</i>	Twee leden in algemeen bestuur			
<i>Financieel belang</i>	Bekostigingsrelatie			
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025
	€ 0,994 mln.	€ 1,004 mln.	€ 1,014 mln.	€ 1,024 mln.
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie			
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>
	€ 0,059 mln. negatief	€ 1,086 mln.	€ 1,157 mln.	€ 3,205 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen			
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	<p>De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht, Gemeente Heerlen en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004 en de toetreding van de archieforganisatie van de gemeente Heerlen, Rijckheyt, per 31 december 2019. De GR HCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeenten bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het HCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden.</p> <p>Het HCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Landgraaf, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, alsook met de Gemeenschappelijke Regelingen Gegevenshuis, GGD Zuid-Limburg, ISD BOL, ISD Kompas, Kredietbank Limburg, en Veiligheidsregio. Tenslotte heeft het HCL lopende dienstverleningsovereenkomsten met de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg.</p> <p>In 2022 krijgt de inzet van het HCL op de doorontwikkeling van het beheer en de opslag van digitale archiefbescheiden een verder vervolg. Dit ten bate van duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot. Er wordt verder ingezet op de opbouw van expertise op het gebied van advisering inzake digitaal archief- en informatiebeheer. Hiermee ondersteunt het HCL de uitdaging voor de overheid naar volledige implementatie van digitaal archiveren. In de dienstverlening ten behoeve van de gemeente Maastricht continueert het HCL in 2022 haar werkzaamheden ten behoeve van taken en bevoegdheden die door de gemeente zijn overgedragen op het terrein van archiefbeheer. Deze inzet draagt bij aan duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot.</p>			

Behalve op optimaal archiefbeheer blijft het HCL zich richten op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog. In dit kader worden werkzaamheden uitgevoerd als bijv. de acquisitie van particuliere archieven, het bewaken van de fysieke toestand van de papieren archieven, deelname aan restauratieprojecten, depotbeheer, doorontwikkeling e-archief, permanente aandacht voor de kwaliteit van de digitale en analoge dienstverlening, en bestending van samenwerkingsverbanden.

In het kader van de voorgenomen terugtrekking van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling per 2024 - waarbij het Rijk heeft aangegeven dat de structurele rijksbijdrage voor het behoud en beheer van de rijkscollectie in Limburg ongewijzigd blijft - zet het HCL vanaf 2021 sterker dan voorheen in op versterking en uitbreiding van haar regionale basis.

De grote afname van het vreemd vermogen heeft te maken met het niet langer beschouwen van voorzieningen als onderdeel van het vreemd vermogen.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg				
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht			
<i>Openbaar belang</i>	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing			
<i>Bestuurlijk belang</i>	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg			
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten)			
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025
	€ 10,134 mln.	€ 10,466 mln.	€ 10,623 mln.	€ 10,803 mln.
<i>Programma</i>	1 Veiligheid			
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>
	€ 0,087 mln.	€ 8,757 mln.	€ 8,448 mln.	€ 46,317 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	De risico's voor de veiligheidsregio zijn bepaald op € 4,687 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt € 1,724 mln. Het weerstandsvermogen bedraagt 0,37.			
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>				
Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren.				
In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het veiligheidsoverleg (voorheen veiligheidsdirectie) is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding. Het veiligheidsbureau coördineert de aan de Veiligheidsregio opgedragen voorbereidende taken van Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. De basis blijft natuurlijk dat de hulpdiensten, net als andere crisispartners, hun eigen corebusiness of hoofdprocessen blijven invullen.				
Begroting VRZL 2022: De begroting 2022 staat in het teken van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Tevens zal 2022 naar verwachting het eerste jaar zijn waarin de effecten en de nazorg met betrekking tot COVID-19 vorm zullen krijgen. De begroting 2022 is gebaseerd op de begroting 2021 en is alleen geïndexeerd. Op 7 december 2018 heeft het algemeen bestuur besloten een nieuwe verdeelsleutel te gaan hanteren. In 2020 is de oude, voornamelijk historisch bepaalde verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijk tred houdt met het gemeentefonds. De begroting 2022 bevat dus voor de tweede maal de nieuwe verdeling. Afsproken is om in 2022 een percentage van 75% (2021= 50%) als groei te hanteren.				
Versterking crisisbeheersing en rampenbestrijding: Rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en openbare veiligheid. Het gaat om de risicobeheersing en de gezamenlijke voorbereiding op dergelijke incidenten en de coördinatie ervan als ze zich voordoen.				
Voorbereiding en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing bevat onder andere de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie zal de Veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie kunnen waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers, ondernemers en instellingen en worden zij				

opgeroepen de veiligheid in de eigen woon- en werkomgeving te bevorderen. Een adequate uitvoering van de risicobeheersing, communicatie, informatiemanagement en een goed kwaliteitszorgsysteem zijn daarvoor noodzakelijk.

Het jaar 2022 zal mede in het teken staan van de uitvoering van verbeterpunten uit de evaluaties van de COVID-pandemie, het verwerken van aanbevelingen uit de evaluatie van de wet op de veiligheidsregio's, het verwerken van verbeterpunten uit reguliere evaluaties en het herstellen van de inspanningen die COVID gevraagd hebben. De strategische heroriëntatie op de brandweerzorg is mede als gevolg van de pandemie vertraagd en zal nog in 2021 worden gestart. De verdere uitwerking hiervan zal in 2022 plaatsvinden.

Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (8% weging)				
<i>Financieel belang</i>	De jaarlijkse financiële bijdrage van gemeente Maastricht in de totale RUD Zuid-Limburg begroting is ca € 1,178 mln. van € 13,2 mln. dat komt neer op 9%				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025	
	€ 1,178 mln.	€ 1,178 mln.	€ 1,178 mln.	€ 1,178 mln.	
<i>Programma</i>	7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 0,367 mln.	€ 1,153 mln.	€ 1,366 mln.	€ 2,856 mln.	€ 2,332 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	De risico's zijn gelijk aan het weerstandsvermogen, deze worden jaarlijks berekend en vormen de basis voor de omvang van algemene reserve				

Toelichting/ ontwikkelingen

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD ZL heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD ZL zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (package deal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de voormalige Intergemeentelijke Milieudienst hebben daar ook hun specialistische milieutaken aan toegevoegd. De RUD ZL is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgaan naar de RUD ZL. De RUD ZL is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ieder jaar wordt een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichtinggebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichtinggebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) zijn vastgelegd. Per kwartaal krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma. Voor 2022 wordt de gemeentelijke bijdrage aan de RUD geraamd op ca € 1.178 mln. (een en ander nog afhankelijk van het werkprogramma 2022)

Het beleid van de RUD Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 wat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

De RUD Zuid-Limburg is per 1 juli 2020 een nieuwe huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte, parkeerplaatsen en ICT-voorzieningen met de provincie Limburg.

Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

<i>Vestigingsplaats</i>	Roermond
<i>Openbaar belang</i>	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van WOZ-waardering en heffen en innen van lokale heffingen

<i>Bestuurlijk belang</i>	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (8,7%)				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022	2023	2024	2025	
	€ 1,983 mln.	€ 2,015 mln.	€ 2,061 mln.	€ 2,108 mln.	
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat</i> 2020	<i>Eigen</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2019	<i>Eigen</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2020	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2019	<i>Vreemd</i> <i>vermogen per</i> 31-12-2020
	€ 2,092 mln. negatief	€ 0,607 mln.	€ 0,889 mln.	€ 6,750 mln.	€ 9,101 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>BsGW heft en int alle lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde gemeenten en het waterschap. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.</p> <p>BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatieverhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. Hierbij hoort ook expliciet het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.</p> <p>BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreden tot deze GR. Per 1 januari 2022 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.</p> <p>De bijdrage aan BsGW stijgt structureel met ongeveer € 160.000 als gevolg van indexering van lonen en goederen en diensten, toenemende proceskosten en de aanschaf en onderhoud van een regieportal (noodzakelijk voor gegevensuitwisseling gegevens betreffende BAG, GEO en WOZ tot aan de implementatie van een Samenhangende Objectenregistratie). Met ingang van 1 januari 2022 worden watertoeristenbelasting en gemakkelikhedenretributie ingevoerd. Hierdoor stijgen de perceptiekosten belastingen (bijdrage aan BsGW) naar schatting structureel met € 65.000 per jaar.</p>					

Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg	
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Bestuurlijk belang	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	De GR is in 2020 geliquideerd.
Programma	0 Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz					
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen				
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid en participatie				
Bestuurlijk belang	Wethouder (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)				
Financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten				
Bijdrage gemeente	2022	2023	2024	2025	
	€ 3,323 mln.	€ 3,287 mln.	€ 3,233 mln.	€ 3,272 mln.	
Programma	6 Sociaal domein				
Financiële informatie	Resultaat 2020	Eigen vermogen per 31-12-2019	Eigen vermogen per 31-12-2020	Vreemd vermogen per 31-12-2019	Vreemd vermogen per 31-12-2020
	€ 221 mln.	€ 4.887 mln.	€ 5.097 mln.	€ 144.802 mln.	€ 155.262 mln.
Niet afgedekte risico's	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten				

Toelichting/ ontwikkelingen

Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat", zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelingsfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

De formatie van Omnibuzz in 2022 is 0,054 fte per 1000 inwoners. De apparaatskosten bedragen € 3,24 per inwoner. De overhead is 10,3% van de totale lasten (bron: Begroting Omnibuzz 2022).

De totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2020 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 2.787.589. De wereldwijde pandemie in 2020 heeft ook grote impact gehad op Omnibuzz. Het vervoer is – qua volume – volledig onderuitgegaan. Op het dieptepunt werd minder dan 10% gereden van de ritten in vergelijking met een jaar terug. Gedurende het jaar zijn er diverse ups en downs geweest als gevolg van nieuwe maatregelen en versoepelingen. Met vervoerders zijn continuïteitsafspraken gemaakt, waarbij aansluiting is gezocht bij de landelijke afspraken hieromtrent. Voor Maastricht geldt dat slechts de helft van de ritten is uitgevoerd vergeleken met 2019. Daarbij werden de niet-gereden ritten deels gecompenseerd conform afspraken die hiertoe gemaakt zijn met de vervoerders.

Ook in 2021 is deze coronacompensatie nog actueel omdat het vervoersvolume nog niet op het niveau van pre-corona ligt. Voor 2021 is een bedrag van € 3.078.996 begroot. Verwacht wordt dat het aantal ritten in 2021 weer langzaam maar gestaag zal aantrekken, maar over het gehele jaar niet hoger zal zijn dan 90% van het niveau van 2019. Pas in 2022 wordt verwacht dat het vervoersvolume weer op niveau is en is een bedrag van € 3.323.276 begroot. Vanaf 2022 wordt daarbij (uitgaven remmend) effect verwacht van bezuinigingsmaatregel 2.10 uit de pre-begroting 2021 en aanvullende bezuiniging in budgettair kader begroting 2021.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders van Maastricht vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de raad en de colleges van de deelnemende gemeenten, die hun respectieve gemeenteraden actief informeren.
<i>Financieel belang</i>	In de gemeentelijke begroting kosten en baten (€ 0,8 mln.) in evenwicht, met een verhouding 2:1 als ratio Maastricht-regio. Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit OCW op het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.
<i>Programma</i>	4 Onderwijs
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (Ipa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten op scholen met andere hulpverlenende instanties (JGZ, schoolmaatschappelijk werk, consulenten Jeugd), zodat de jongere en/of ouders/ verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.</p> <p>De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.</p>	

Gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer	
<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
<i>Bestuurlijk belang</i>	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer (beschikken en contractmanagement) overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
<i>Financieel belang</i>	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een openeinderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
<i>Programma</i>	4 Onderwijs
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren; ➤ De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer en maatwerkvervoer Jeugd; ➤ De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen; ➤ De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren; ➤ De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden. 	

Gemeenschappelijke regeling Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvellandgemeenten (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de 5 deelnemende gemeenten
<i>Bestuurlijk belang</i>	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken dat toezicht houdt op de uitvoering van het vastgestelde beleid. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel. Daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van vijf van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten (Eijsden-Margraten is per 1 juli 2021 uitgetreden). Namens die deelnemers voert de organisatie een deel van de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft de uitvoering van het inkomens-, minima- en re-integratiebeleid.</p> <p>De regionale samenwerking binnen SZMH is vormgegeven via een lichte gemeenschappelijke regeling; een zogeheten centrumregeling. Het bestuur wordt gevormd door de verantwoordelijk portefeuillehouders van de zes gemeenten, die allen gelijkwaardig opdrachtgever zijn. Maastricht treedt daarbij op als centrumgemeente en heeft zeggenschap over de bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid t.a.v. beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de individuele gemeenten, die dit wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid vormgeven.</p>	

Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 27 van de 31 Limburgse gemeenten.</p>	

Overige verbonden partijen

Stichting Personeelsbeheer Sport	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
<i>Financieel belang</i>	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.</p>	

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
<i>Financieel belang</i>	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
De SSCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. Het onderzoek of de gehele horeca-exploitatie in de stichting kan worden ondergebracht is nog in ontwikkeling en wordt meegenomen in het visiedocument van het Theater.	

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Maastricht heeft een omvang van 6.006 ha. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen.

Infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte

Algemeen beleidskader

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef- werk- en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het verkrijgen/vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen. De provincie vindt het als (financieel) toezichthouder van belang dat uit de paragraaf kapitaalgoederen blijkt dat de beschikbaar gestelde budgetten toereikend zijn om het door de raad vastgestelde beleid te kunnen uitvoeren. Daartoe verwacht de provincie de belangrijkste informatie over ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen. In het bijzonder dient inzicht te worden verschaft in actuele beheerplannen, de van toepassing zijnde kwaliteitsniveaus en de mate van achterstallig onderhoud. E.e.a. is ook vastgelegd in de financiële verordening die bepaalt dat het college bij de begroting verslag doet van de beleidskaders voor wegen, water en groen en ook wat betreft de aanwezigheid van actuele beheersplannen voor wegen, water, groen en gebouwen. In dat kader bepaalt de verordening dat moet worden ingegaan op de voortgang van het geplande onderhoud aan deze producten inclusief kunstwerken en rioleringen.

Deze paragraaf geeft invulling aan deze opgave. Daartoe benoemt deze paragraaf o.a. de beschikbare en noodzakelijke budgetten voor de afzonderlijke producten en wordt inzicht verschaft in de actuele stand van zaken vanuit een oogpunt van onderhoud.

E.e.a. dient te worden gezien in samenhang met de beleidsnota IBOR (2017) die een alomvattend overzicht bevat van het strategische beleid m.b.t. de voor de diverse deelproducten opgestelde leidraden. Deze -meer overkoepelende- strategische IBOR-nota heeft betrekking op de beleidsperiode tot 2022 en wordt dan -na inwerkingtreding van de Omgevingswet- opgevolgd door de Omgevingsvisie die in samenhang met een ter zake op te stellen 'Omgevingsprogramma' vorm zal geven aan de ambities en de daarbij behorende beheeropgaven. De verwachting is dat het Omgevingsprogramma IBOR komend jaar (2022) wordt voorbereid en in 2023 ter besluitvorming zal worden voorgelegd aan het gemeentebestuur. Afhankelijk van o.a. de relatie met de Omgevingsvisie zal besluitvorming door de raad dan wel het college plaatsvinden, dat wordt nog nader verkend. In dat kader zullen de onderhoudsniveaus voor de diverse IBOR-producten en de daarvoor noodzakelijke financiële middelen in meerjarenperspectief ter besluitvorming worden voorgelegd.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat raadsbesluitvorming over de onderhoudsplannen tenminste eenmaal per 5 jaar noodzakelijk is. Deze conclusie is getrokken uit de per 1 januari 2020 in werking getreden nieuwe BBV- notitie Materiele vaste activa die is te lezen in combinatie met de financiële verordening. Vandaar dat alle meerjarige onderhoudsplannen c.q. leidraden op het gebied van Openbare Ruimte, Vastgoed, Sport en Vestingwerken (opnieuw) zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 3 maart 2021. Deze besluitvorming had ook betrekking op een aantal nieuwe leidraden, te weten de leidraden t.b.v. Civiele kunstwerken, Openbare verlichting, Groen en Vestingwerken. Door deze besluitvorming hebben we voldoende tijd voorbereidingen te treffen voor het inrichten van het Omgevingsprogramma IBOR enerzijds (strategische besluitvorming) én het daarnaast invulling geven aan onze tactisch-operationele opgave tot het inrichten van onderhoudsplannen c.q. leidraden voor de afzonderlijke producten.

Bij het opstellen van deze paragraaf kapitaalgoederen is tevens rekening gehouden met het verzoek van de rekenkamer om zorg te dragen voor meer informatie voor management en bestuur over IBOR in de vorm van integrale rapportages. Deze aanbeveling is in de IBOR-nota 2017 opgepakt door aan te geven dat dit ten minste jaarlijks zou gaan gebeuren via de paragraaf kapitaalgoederen in de begroting. Deze paragraaf is derhalve niet alleen een verantwoordingsdocument wat betreft het beheer van de kapitaalgoederen maar beoogt ook inzicht te geven in de belangrijkste actuele IBOR-ontwikkelingen.

Tegen de achtergrond van het beschreven beleidskader zullen wij hierna ingaan op de ontwikkelingen wat betreft de afzonderlijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte, te weten wegen/verhardingen, civiele kunstwerken, water en riolering, groen (inclusief begraafplaats) en openbare verlichting.

Wegen/verhardingen

Algemeen/ontwikkelingen

Uit de database van de gemeente Maastricht blijkt dat het totale oppervlak van de verhardingen ca 5.812.700 m2 bedraagt. Daarvan bestaat de helft uit asfalt (49,3%) en de andere helft bestaat uit elementenverhardingen (46,3%); het restant bestaat voornamelijk uit natuurstenen verhardingen.

De wegen worden in principe tweejaarlijks geïnspecteerd en monitoringsgegevens worden verwerkt in een beheersysteem. Dit systeem wordt vervolgens gebruikt om de onderhoudskosten van het totale wegennet te berekenen op netwerkniveau.

In de leidraad verhardingen 2014 – 2018 is geconstateerd dat er sprake was van achterstallig onderhoud; wat het areaal asfaltverhardingen betreft verkeerde 16 % hiervan in de zogenaamde CROW-categorie D, d.w.z. onvoldoende. Wat elementenverhardingen betreft bedroeg dit percentage 6%. Deze gegevens zijn voor de raad aanleiding geweest een eenmalig impulsbudget van ruim € 8 mln. beschikbaar te stellen om hiermee een inhaalslag uit te voeren (in 2015 en eerste helft 2016). Verder is het structureel beschikbare budget voor groot onderhoud verhardingen vanaf 2015 verhoogd met ongeveer € 0,4 mln. per jaar. Hierover zijn raadsinformatiebrieven gestuurd naar de raad op 13 januari 2015 en op 18 juni 2015.

Bij RIB d.d. 25 augustus 2017 is de raad geïnformeerd over de belangrijkste resultaten van de inhaalslag, dit op basis van inspecties najaar 2016. Daaruit blijkt dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen in beheer bij de gemeente Maastricht tussen 2013 en 2016 duidelijk is verbeterd. Wat de elementenverhardingen betreft is sprake van een genuanceerder beeld. De kwaliteit van het areaal elementenverhardingen is sterk verbeterd als wordt gekeken naar de prioriteitenlijst (de aangepakte 700 slechtste wegen, van de ca 1.800 wegen). Areaal breed beschouwd is er evenwel sprake van een lichte stijging van de arealen elementenverhardingen in de D-categorie (van 6% naar 8%).

In 2018 heeft een nieuwe inspectie van het gehele wegennet van de gemeente plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat circa 11 % van het totaaloppervlak kwaliteitsniveau D scoort, circa 15 % kwaliteitsniveau B en circa 74% kwaliteitsniveau A/A+. Deze scores zijn in lijn met de eerdere inspecties: de kwaliteit is na de inhaalslag aanzienlijk toegenomen maar daarna ook weer deels gedaald hetgeen een normaal verschijnsel is.

In de nieuwe leidraad verhardingen 2019 – 2023 (vastgesteld in Q4 2019) wordt geconstateerd dat het hoge percentage D met name wordt veroorzaakt door het schadebeeld 'rafeling' in woonwijken. Door het gebruik en de lage rijsnelheden heeft rafeling woonwijken weinig invloed op veiligheid en comfort en wordt dit schadebeeld bewust geaccepteerd.

Wel zal op basis van de inspectieresultaten extra geïnvesteerd worden in elementenverhardingen en in wortelopdruklocaties.

Op basis van de weginspectie 2018 is met behulp van het beheersysteem 'Obsurv' een meerjaren(basis)planning opgesteld conform de CROW-wegbeheerssystematiek. Dit leidt tot onderstaande kosten die nodig zijn om het wegennet verantwoord in stand te kunnen houden (ambitieniveau B/C). E.e.a. is verwerkt in leidraad verhardingen 2019 – 2023:

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	gemiddeld	totaal
Klein onderhoud	626	626	626	626	626	626	3.131
Groot onderhoud	8.019	1.610	208	2.017	65	2.384	11.919
Boomwortelopdruk	1.000					200	1.000
Totaal	9.645	2.236	834	2.643	691	3.210	16.050

De bedragen zijn inclusief diverse opslagen die noodzakelijk zijn in verband met voorbereiding, onderzoek, directievoering, toezicht en risico. Opgemerkt wordt dat de meeste kosten in planjaar 1 zijn voorzien: dit hangt samen met de CROW-systematiek die ervan uitgaat dat al het achterstallig

onderhoud in planjaar 1 wordt weggewerkt. Omdat dit in de praktijk niet mogelijk is zijn de gemiddelde kosten per planjaar én de totaalkosten het meest relevant.

Op het moment van het schrijven van deze paragraaf (zomer 2021) zijn de inspectieresultaten van 2021 nog niet bekend. Indien daartoe aanleiding is zal daarover nog worden gerapporteerd in een afzonderlijke RIB.

Beleidskader

- Leidraad Verhardingen 2019 t/m 2023 (vastgesteld door college november 2019 en herbevestigd door college/raad in maart 2021)
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

De raad heeft met CROW-C gekozen voor een functioneel basis onderhoudsniveau met een wettelijk verantwoord veiligheidsniveau; het kwaliteitsbeeld qua onderhoud is sober. Alleen voor het voetgangersgebied en de hoofdwegen is gekozen voor een hoger kwaliteitsniveau (CROW-B). Er is geen aanleiding deze onderhoudsniveaus bij te stellen.

Programma groot onderhoud wegen 2021 t/m 2023

Met inachtneming van alle inspectieresultaten tot nog toe zijn de jaarprogramma's groot onderhoud wegen tegen het licht gehouden en hierop –waar mogelijk- afgestemd. Algemeen uitgangspunt bij deze projecten is verbetering van het onderhoudsniveau (levensduur verlengend onderhoud) waarbij is afgestemd met o.a. de (grote) projecten, mobiliteit en eventuele wensen vanuit andere disciplines. Dit leidt tot het beeld zoals aangegeven in de tabellen. De programma's voor 2021 en 2022 liggen (nagenoeg) vast, het programma 2023 heeft de status 'indicatief' om daarmee maximale flexibiliteit te behouden.

Opgemerkt wordt dat de genoemde groot-onderhoudsprojecten in een jaar zijn benoemd vanuit de gedachte van financiering en voorbereiding. Dat betekent bijvoorbeeld dat een project in het programma 2021 al uitgevoerd kan zijn of pas later daadwerkelijk tot uitvoering komt. De genoemde bedragen zijn puur onderhoudsgelden, bedoeld voor wegen, dus excl. bijdragen vanuit andere disciplines voor reconstructies, VRI's e.d.

Vervangingsprogramma 2021	
Onderhoud wortelopdruklocaties (complexere onderhoud elementenverhardingen)	Totaal budget groot onderhoud 2021: € 3.614.000
Stadionweg en Olympiaweg tot aan Mc Donalds	
Van der Vennepark (Via Reggia/Forcadentstraat/Cantecleerstraat) en Eikenpad, asfaltpaden (fiets/wandel) vernieuwen	
Alexander Battalaan, herinrichting zuidelijk deel	
Tongerseweg, gehele reconstructie inclusief fundering	
Aldenhofpark en Waldeckpark, asfaltpaden (fiets/wandel) opknappen	
Via Regia, groot onderhoud ventweg en inrichten als fietsstraat tussen de Dr. Van Kleefstraat en August Flamentstraat én St. Lucassingel opknappen en inrichten als fietsstraat	
Terblijteweg (tussen L1 en Molenweg) incl. kruising Vijverdalseweg met aanpassing VRI	
Wilhelminabrug, voorbereidende onderzoeken, uitvoering in 2023	
Incl. risicoreservering	
Vervangingsprogramma 2022	
Onderhoud wortelopdruklocaties (complexer onderhoud; elementenverharding)	Totaal budget groot onderhoud 2022: € 4.280.000
Picardenlaan en Musketierslaan	
Stuwweg	
Wilhelminasingel, parallelweg van St. Maartenslaan tot Fr. Romanusweg plus St. Maartenspoort, reconstructie van gevel tot gevel	
Cupidohof bij 4 parkeerplaatsen asfalt vervangen door betonstraatstenen	
Doubletstraat	
Maagdendries, Achter de Barakken, Lindenkruis en tafel Herbenusstraat	
Kruising Dr. Bakstraat / Dr. Van Kleefstraat / Via Regia plus 200 meter Kleefstraat en 400 meter Bakstraat Plus Via Regia tussen kruising en rotonde Annadal en/Annalaan	
Gentelaan/ Nobellaan rotonde, asfalt vervangen en middencirkel vervangen door prefab elementen	
Incl. risicoreservering	

Vervangingsprogramma 2023 (indicatief)	
Onderhoud wortelopdruklocaties (complexere onderhoud elementenverharding)	Totaal budget groot onderhoud 2023: € 3.450.000
Wilhelminabrug, vervangen verhardingsconstructie rijdek	
St. Maartenslaan tussen Rechtstraat en Wilhelminasingel, bijdrage in te wijzigen inrichting fietspaden Wilhelminasingel / Wilhelminabrug	
Kasteel Neubergweg vanaf Slotplein tot kasteel Oostlaan	
Meerssenerweg-Zuid tussen Viaductweg en rotonde Balijeweg plus fietspaden tot aan Meerssen in het kader van 'snelle fietsroute'	
Atillaweg, Heerdergroenweg en Hunnenweg (doodlopend stukje) plus Prins Mauritsweg (tussen Heerdergroenweg en Sibemaweg)	
Kasteel Hillenraadweg en Kasteel Bleijenbeekweg	
Cabernetlaan en Dauphinelaan	
Burgemeester van Oppenstraat, alleen de parkeervakken, eenzijdig	
Cederpad en Beukenpad (Amby)	
Fregatweg, vervangen fietspaden	
Voetpad Winterslag (sluit aan op Emilionlaan) plus voetpad tussen Medoclaan en Chambertinlaan (tegenover Emilionlaan)	
Park Randwyck paden vervangen. Ligging tussen Bolivardomein, Praaglaan, Salernolaan, Sorbonnelaan, Bellemontedomein (Leuvenlaan wordt gekruisd)	
Incl. risicoreservering	

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

De investering in levensduur verlengend onderhoud is opgenomen in het meerjareninvesteringsplan.

Bij het onderhoud van de wortelopdruklocaties wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 203.000 opgenomen.

Daarnaast is in de begroting ook nog een jaarlijks bedrag opgenomen voor onvoorzien groot onderhoud (€ 65.000).

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Verhardingen	3.610	3.544	3.622	3.614	3.485

Civiele kunstwerken

Algemeen/ontwikkelingen

Binnen Maastricht zijn in totaliteit 511 kunstwerken gelegen waarvan er 394 eigendom zijn van de gemeente en de overige zijn van andere beheerders (Rijkswaterstaat, Waterschap, ProRail e.d.). Ze vertegenwoordigen een herbouwwaarde van € 241 mln. Als we het hebben over civieltechnische kunstwerken, dan bedoelen we hiermee objecten die nodig zijn om wegen, water of hoogteverschillen te kunnen overbruggen. Ze hebben niet alleen een functie, maar zijn in de openbare ruimte ook beeldbepalend en/of van historische waarde.

Meer dan de helft van de kunstwerken bestaat uit trappen (209 stuks). De overige kunstwerken bevatten vooral keermuren (70 stuks) en bruggen (75 stuks) waarvan vijf over de Maas en twee over het spoor. Er zijn twee tunnels in eigendom en beheer van de gemeente, waarvan de Markt-Maastunnel de belangrijkste is. Ten opzichte van een paar jaren geleden is het areaal toegenomen met 5%. Deze toename heeft voornamelijk te maken met de projecten Groene Loper A2 en de gebiedsontwikkeling rondom de Noorderbrug en het Frontenpark. Het areaal zal de komende jaren nog verder toenemen als gevolg van andere projecten, waaronder het tramproject en de fietsbrug Borgharen.

Beleidskader

- Leidraad Civiele Kunstwerken 2020-2024
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Leidraad 2020-2024

Op 2 maart 2021 is de Leidraad Civiele Kunstwerken voor de periode 2020 – 2024 vastgesteld. Deze leidraad is een vervolg op de leidraad periode 2015-2019, waarbij het onderhoud plaatsvindt op basis van een risico gestuurde methodiek. Het onderhoudsniveau is in de leidraad technisch bepaald en via de zogenaamde RAMS-systematiek vertaald in termen van te hanteren niveaus van veiligheid, functioneren en duurzaamheid. Gekozen is voor het versoberd scenario waarbij alleen schades worden aangepakt die een veiligheidsrisico vormen of een verhoogde kans op kapitaalvernietiging hebben. De uitvoering wordt programmatisch en gebundeld georganiseerd. Uitgangspunt is sober maar doelmatig onderhoud.

Voor de nieuwe leidraad, is het hele areaal opnieuw geïnspecteerd. Voor de Markt-Maastunnel en de Hoeg Brök is een gedetailleerd onderzoek uitgevoerd en vertaald naar een MeerJaren Onderhoud- en investeringsPlan (MJOP).

Het programmatisch en systematisch werken wordt in de periode 2020-2024 verder uitgebreid met programmatisch inspecteren en plannen, en het periodiek actualiseren en beheren van de areaalgegevens. Net als bij de vorige leidraad, werken we ook deze periode met vier programmalijnen, waarbij het beschikbaar budget zo effectief wordt ingezet:

- Programma A: Regulier (vast) Onderhoud/ dagelijks onderhoud/ storingsonderhoud
- Programma B: Groot (variabel) Onderhoud/ kleine vervangingen/ specialistisch werk
- Programma C: Grote vervangingen en renovaties
- Programma D: Beheer: informatievoorziening, inspectie en onderzoek, monitoring

De programmalijnen vertalen zich in de volgende activiteiten:

- Meerjaren raamovereenkomst inspectie en monitoring (aanbesteed);
- Meerjaren raamovereenkomst onderhoud Civiele Kunstwerken (aanbesteding loopt);
- Meerjaren raamovereenkomst conserveren Leuning en Sierhekwerken (aanbesteed);
- Prestatiecontract Civiele Kunstwerken in en over belangrijke vaar- en rijwegen (aanbesteding loopt);
- Prestatiecontract Markt-Maastunnel (aanbesteding gepland 2022);
- Prestatiecontract Liftten Hoeg Brök (aanbesteding gepland 2022);
- Prestatiecontract civiele deel Hoeg Brök (aanbesteding gepland 2022);
- Prestatiecontract Antieke Sluizen (aanbesteding loopt);
- Inkoop veiligheidsbeambte Mark-Maastunnel 2021-2023 (aanbesteed);
- Inkoop contractmanager Mark-Maastunnel 2021-2025 (aanbesteed);
- Vervanging onderpanden (deuren) Sluis 19 en 20 (aanbesteding gepland 2022);
- Renovatie ophaalbrug Sluis 19 (aanbesteding gepland 2022);
- Digitalisatie wezenlijke archiefgegevens Civiele Kunstwerken (inkoop 2021-2022).

Gevolgen hoogwater

Naar aanleiding van de recente hoogwaterproblematiek is een eerste inventarisatie gemaakt van de mogelijke gevolgen op de civiele kunstwerken. Voor wat betreft de visuele scan (boven de waterlijn) is geconstateerd dat her en der er wel aandachtspunten zijn, maar zijn er nog geen situaties waargenomen die alarmerend zijn.

Daarnaast wordt i.o.m. stakeholders gezien of er nog inspectie nodig is onder de waterlijn van de Maas.

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

Bij de uitvoering van de leidraad wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 601.000 opgenomen.

Daarnaast is in de begroting ook rekening gehouden met de kapitaallasten van investeringen in civiele kunstwerken.

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Civiele kunstwerken	2.404	2.404	2.401	2.400	2.465

Rioleringen/water

Algemeen/ontwikkelingen

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 640 km. Nadat de laatste herstelwerkzaamheden in 2015 zijn afgerond is het rioolstelsel technisch weer op orde. Momenteel wordt een nieuwe inspectieronde voorbereid. Op basis van deze inspectieronde zal wederom worden beoordeeld of reparatie aan de orde is, dit om het stelsel te laten voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria. Dit betreft een cyclisch en structureel proces.

Voor wat betreft de zogenaamde huisaansluitingen wordt geconstateerd dat de kwaliteit daarvan terugloopt, deze worden niet geïnspecteerd maar op basis van de meldingen en aantal uitgevoerde reparaties is er wel een achteruitgang merkbaar, dit heeft waarschijnlijk te maken met de aanwezigheid van gresbuizen waarvan de einde levensduur langzaam in zicht komt.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld door de gemeenteraad, in het GRP wordt niet alleen teruggekeken naar datgene wat er is gerealiseerd maar het plan geeft ook richting aan de opgaven voor de periode 2018-2022. Daarbij wordt aangegeven welke maatregelen noodzakelijk zijn, welke investeringen daarbij horen en welke consequenties dit heeft voor de hoogte van het rioolrecht. Na het expireren van het huidige GRP zal dit GRP worden vervangen door een zogenaamd 'Waterprogramma'. Het GRP komt als planvorm in de nieuwe Omgevingswet te vervallen.

De afgelopen planperiode heeft met name in het teken gestaan van de verdere verbetering van de waterkwaliteit, daarvoor zijn een aantal bergingsvoorzieningen gerealiseerd die ervoor moeten zorgen dat er minder ongezuiverd rioolwater op oppervlaktewater zoals de Jeker of de Geusseltvijvers wordt geloosd. Nabij de zuivering in Bosscherveld is in dit kader in 2021 de laatste grote voorziening gerealiseerd.

In het nieuwe GRP (2018-2022) ligt een nadrukkelijke focus op het aspect waterkwantiteit (wateroverlast), dit heeft niet alleen betrekking op de Maas maar ook op het regionaal systeem. In dit kader is er in de periode 2016-2017 in gezamenlijkheid met een aantal buurgemeenten en het Waterschap Limburg een uniek onderzoek uitgevoerd, dit betreft de zogenaamde 'stresstest'. Daarbij zijn de werking van rioleringsstelsel, het oppervlaktewatersysteem en de oppervlakkige afstroming integraal onderzocht en vult in een totaal-rapportage. Door bepaalde neerslaggebeurtenissen te simuleren is er een goed beeld ontstaan van de mogelijk kwetsbare locaties binnen Maastricht die gevoeliger zijn voor wateroverlast. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal de komende planperiode worden gewerkt aan mogelijke oplossingsrichtingen, dit betekent dat aanvullend onderzoek zal worden verricht en dat er een uitvoeringsstrategie moet worden bepaald. In dit kader is in samenwerking met de regio Maas- en Mergelland, waarin ook Maastricht participeert, een klimaatprojectleider aangesteld. Deze projectleider heeft voor de regio een zogenaamde uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin zijn de knelpunten voor de regio Maas en Mergelland beschreven. Naar aanleiding van de neerslaggebeurtenissen in juli 2021 is wederom aangetoond dat niets doen in dit kader geen optie is.

Het is van belang om daarbij aansluiting te zoeken bij de ambities zoals die geformuleerd zijn in de Omgevingsvisie. Het zoeken naar synergie is van belang om de stad op verantwoorde wijze klimaatproof te maken. Daarmee wordt invulling gegeven aan het terugdringen van wateroverlast als gevolg van extreme neerslag maar zal ook een bijdrage worden geleverd aan de voorkoming van hittestress, uiteindelijk doel is om toe te werken naar een klimaat-adaptieve stad. Om dit te bereiken zal in 2022 gelijktijdig met de opstelling van het waterprogramma worden gewerkt aan een 'klimaatprogramma'. Hierin moet de synergie tussen de diverse opgaven nader worden uitgewerkt.

Naast de regionale wateropgave wordt er ook steeds gewerkt aan de (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In 2016 heeft Maastricht vanuit het Deltaprogramma de opdracht gekregen om op basis van het eerder opgestelde 'plan van aanpak hoogwaterveiligheid Maastricht', verder onderzoek uit te voeren naar kansrijke oplossingen. Op basis hiervan is in 2017 gewerkt aan een verdere verdieping. Daarin zijn in samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. De resultaten daarvan zijn verwerkt in het rapport 'Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal'.

Als vervolg op deze visie is de onderzoeksfase ingezet, deze onderzoeksrapportage is inmiddels afgerond. In eerste instantie werd ingezet op een zogenaamde regionale verkenning, maar omdat het

project de status heeft gekregen van IRM-pilot (Integraal Riviermanagement) is hiervan afgezien. Binnen Integraal Riviermanagement werken regionale overheden en het Rijk vanuit één gezamenlijke visie samen aan een veilig, bevaarbaar, vitaal en aantrekkelijk Maas- en Rijngebied. Specifiek voor Maastricht ligt er een opgave op het gebied van nautische veiligheid. Om de partijen te binden wordt daarvoor in 2021 een intentieovereenkomst opgesteld waarin ook een koers naar de toekomst wordt uitgezet. Het is nu nog niet mogelijk om dit proces qua inhoud en verloop nader te definiëren. Ook hier geldt dat niets doen geen optie is, het urgentiebesef is als gevolg van het laatste hoogwater toegenomen. Een gezamenlijke aanpak in dit kader is en blijft noodzakelijk.

Beleidskader

- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

In het kader van de zorgplicht dient het rioolstelsel te functioneren binnen vastgestelde kaders. Door het ingezette traject van reiniging, inspectie en reparatie is het rioolstelsel technisch gezien weer op orde.

Relatie tot programma

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Financiële consequenties/begroting

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Riolering	10.594	10.359	10.808	11.057	11.304

Groenbeheer

Algemeen/ontwikkelingen

De oppervlakte openbaar groen binnen de gemeente Maastricht bedraagt 524 hectaren, inclusief de begraafplaats aan de Tongerseweg en natuurterreinen; daarnaast heeft Maastricht een bomenbestand bestaande uit ca. 43.400 laan- en parkbomen. Binnen dit beleidsveld spelen een aantal ontwikkelingen.

Leidraad groen/groenplan

De leidraad groen en het groenplan zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De leidraad is een zelfstandig document en is tactisch en operationeel van aard. Het groenplan is strategisch beleidsdocument en maakt integraal onderdeel uit van de Omgevingsvisie. De omgevingsvisie, inclusief het groenplan zijn in de loop van 2020 vastgesteld. Aansluitend is ook de leidraad in 2020 vastgesteld.

In de leidraad groen ligt het accent op het verlagen van de onkruiddruk in beplantingsvakken. Dit moet worden gezien als een vervolg op het eerder genomen besluit om weer in te zetten op het behalen van CROW onderhoudsniveau B, dit was tot voor kort onderhoudsniveau C.

Daarnaast worden beplantingsvakken die versleten zijn en geen volledige bodembedekking meer bevatten, vervangen; dit wordt geïntegreerd in het programma van omvormen en vervangen. Deze vervangingsoperatie is nodig om het gewenste onderhoudsniveau te kunnen behalen, gesloten beplantingsvakken zijn immers beter te onderhouden. Dit programma wordt per stadsdeel en gefaseerd uitgevoerd. Bij het vervangen van de beplantingsvakken wordt aangesloten bij de ambities uit de omgevingsvisie en het groenplan. Per vak wordt bekeken of de vervanging een bijdrage kan leveren aan de klimaatdoelstellingen, vergroting van de biodiversiteit of een kwaliteitsimpuls als het gaat om het aspect 'kijkgroen'. Met dit project is een aanvang gemaakt in 2020, dit programma loopt door tot en met 2023.

Verder is er een bomenvervangingsplan opgesteld op basis van vooraf opgestelde prioriteiten. Hierbij liggen de accenten op het vervangen van bomen op basis van de VTA inspectie, vervanging van bomen als gevolg van ziektes en aantastingen, vervangingen vanuit esthetische overwegingen en een aantal kleinere projecten.

In het uitvoeringsplan van de leidraad wordt dus de synergie gezocht met de geformuleerde ambities zoals die in de Omgevingsvisie (deel 2, 'groen, natuur en landschap') zijn beschreven. Dit betreft de thema's ontmoeten & differentiatie, biodiversiteit, klimaat en bomen. Daarvoor gelden in de leidraad een aantal transformatieprincipes zodat meerdere doelen tegelijk kunnen worden gerealiseerd.

Beleidskader

- IBOR nota 2017
- Leidraad groen 2020 – 2024
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau voor het onderhoud groen is in 2011 door de raad vastgesteld op kwaliteitsniveau C maar onlangs verhoogd tot B hetgeen nader is uitgewerkt in de leidraad groen. Dit heeft geleid tot de volgende maatregelen:

- Een verhoging van de beeldkwaliteit van het regulier onderhoud naar een gemiddeld (basis)niveau CROW-B waarbij een verhoogd onderhoudsniveau in de binnenstad en de groene loper mogelijk zijn en onderhoudsniveau C geldt voor het natuurlijke groen;
- Het omvormen van de beplantingsvakken op niveau C/D om het onderhoud weer op B te brengen;
- Het bestrijden van de onkruiddruk en invasieve exoten;
- Er wordt extra ingezet op de vervanging van straatbomen en er wordt een financiële bijdrage geleverd aan het project groot onderhoud 'opdrukken verharding door boomwortels'.

Het onderhoudsniveau voor bomen is vastgesteld op kwaliteitsniveau B. Via objectieve schouwen in de openbare ruimte wordt de kwaliteit van groen gemeten.

De vitaliteit en veiligheid van bomen wordt beoordeeld op basis van een zogenaamde VTA (visual tree assessment). Volgens deze methode kunnen (zichtbare) gebreken worden ontdekt. Indien noodzakelijk vinden er nadere onderzoeken plaats.

Relatie tot programma

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Financiële consequenties/begroting

Bij de uitvoering van de leidraad wordt gewerkt met een voorziening groot onderhoud. In de begroting is een jaarlijkse gemiddelde storting van € 740.000 opgenomen.

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Groenvoorzieningen	5.269	5.235	5.212	5.208	5.184
Bomen	1.020	1.020	1.020	1.020	1.020
Natuurbeheer	437	437	437	437	437
Totaal	6.726	6.692	6.669	6.665	6.641

Schoonhouden openbare ruimte

Doelstelling

Zorgdragen voor het schoonhouden van de openbare ruimte, met als doel een sobere, functionele en veilige openbare ruimte i.r.t. het aspect schoon.

Kwaliteitsbeelden

De basistaak van het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op jaarbasis gemiddeld minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. Het kwaliteitsniveau wordt periodiek extern gemonitord. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

Ontwikkelingen

Sinds 2016 is er speciale aandacht voor een preventieve aanpak van zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (diverse scholenprojecten via het Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (o.a. elektrificatie bladblazers).

Vanaf 2018 worden afvalcoaches ingezet om burgers te informeren omtrent de juiste toepassing van de regels omtrent het aanbieden van afval. Door op een coachende wijze te informeren wordt o.a. gestreefd naar minder zwerfafval; bijvoorbeeld door het aantal bijplaatsingen bij de milieuperrons te beperken.

Een blijvend aandachtspunt is onkruidbestrijding op verhardingen. Uit milieuoverwegingen is Gemeente Maastricht in 2010 gestopt met chemische bestrijding van onkruid op verhardingen en in beplantingen. Hierdoor kan pas als het onkruid opgekomen is, met de niet-chemische bestrijding begonnen worden. Bovendien blijven bij deze bestrijdingsmethode de wortels van het onkruid onder de grond intact. Het gevolg hiervan is dat onkruid daardoor meer zichtbaar is en de openbare ruimte ontsiert. Daarnaast zijn de werkzaamheden qua uitvoering arbeidsintensiever. Verhoogde inzet is nodig om met niet-chemische onkruidbestrijding hetzelfde resultaat te behalen.

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Schoon	5.228	5.245	5.262	5.262	5.262

Openbare verlichting

Algemeen/ontwikkelingen

In Maastricht staan ca 20.000 stuks masten, waaraan in totaal ca 22.000 stuks armaturen zijn bevestigd (cijfers t.o.v. vorig jaar neerwaarts bijgesteld i.v.m. opschonen gegevensbestanden).

Het beheer en onderhoud van het areaal openbare verlichting wordt beïnvloed door een groot aantal ontwikkelingen.

Zo zijn we in 2017 gestart met de toepassing van LED -armaturen die voldoen aan de huidige flora- en fauna wetgeving (o.a. vleermuisvriendelijk) en waarbij ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de sociale veiligheid. Dit betekent dus een combinatie van amber (vleermuisvriendelijk) licht en wit (sociale veiligheid) licht, welke dagelijks een bepaald scenario doorloopt en ook nog seizoen afhankelijk functioneert. Het eerste project dat op deze wijze is gerealiseerd is de 'Keersluis Limmel'. Op basis van een evaluatie is besloten om alle nieuwe verlichting te gaan uitvoeren als vleermuisvriendelijke verlichting.

Een andere ontwikkeling binnen de openbare verlichting, die al geruime tijd gaande is, betreft de toepassing van de zogenaamde slimme LED armaturen. Deze LED armaturen zijn op afstand te beheren en aan te sturen. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van integratie van sensoren, waarop de openbare verlichting gestuurd kan worden. In dit kader gaat ook meer gekeken worden naar de koppeling met andere vakdisciplines ('Internet of Things') en de mogelijke consequenties daarvan. In dat kader speelt de aangekondigde wijziging van de Telecomwet 1998 een rol, dit met het oog op de voorgenomen uitrol van een mobiel 5 G-netwerk.

De afgelopen jaren is extra aandacht uitgegaan naar het herstel van alle overspanningen t.b.v. openbare verlichting (met name in de binnenstad) én zijn de betreffende areaalgegevens op orde gebracht.

Verder is er voor de komende jaren een nieuw onderhoudscontract voor de openbare verlichting gesloten op basis van een gemeenschappelijke aanbesteding met Sittard-Geleen, Meerssen en de provincie.

Leidraad Openbare Verlichting 2020 – 2024

Deze leidraad vervangt de oude leidraad Openbare Verlichting 2015 – 2019 en is inmiddels door college en raad vastgesteld (maart 2021).

Belangrijkste opgave van deze leidraad is om de komende jaren alle achterstanden m.b.t. de vervanging van masten en armaturen in te halen. Uitgangspunt daarbij is dat de technische

levensduur vanaf 2025 niet meer mag worden overschreden. Daartoe wordt momenteel een inkooptraject voorbereid dat moet leiden tot het inzetten van meerdere marktpartijen die de inhaalslag verder uitvoeren, verdeeld over verschillende percelen. Door de inhaalslag wordt er de komende jaren minder bijgedragen aan projecten (het project dient in principe zélf de kosten te dragen voor de openbare verlichting) en worden ad hoc maatregelen, al of niet op verzoek van burgers, tot een minimum teruggebracht.

Verder geeft deze leidraad invulling aan diverse prioriteiten die samenhangen met openbare verlichting. Denk aan thema's zoals installatieverantwoordelijkheid, optimaliseren eigen OV-netten i.v.m. daaraan te stellen nieuwe eisen, e.d. Ook is het product OV faciliterend aan nieuwe ontwikkelingen zoals uitrol van laadpalen, introductie stop&drop, parkeerautomaten, camera's, e.d.

Beleidskader

- Leidraad Openbare Verlichting 2020 – 2024
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018
- Omgevingsvisie – koester de balans (oktober 2020)
- Energienota 2009

Onderhoudsniveau

De openbare verlichting wordt onderhouden op basiskwaliteit B, dit conform de IBOR afspraken. De beeldkwaliteit wordt in de jaarlijkse schouw meegenomen en scoort een gemiddelde B-kwaliteit. In het voor- en najaar van elk jaar wordt ook een nachtschouw op de hoofdontsluitingswegen uitgevoerd (uitval lampen).

Het verlichtingsniveau zal in de komende beleidsperiode opnieuw worden gemeten.

Relatie tot programma

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Financiële consequenties/begroting

In de leidraad is als primaire opgave beschreven dat we de komende jaren een inhaalslag maken om alle masten en armaturen die hun technische levensduur hebben overschreden te vervangen.

De investeringen worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten op basis van technische levensduur (armaturen: 20 jaar, masten: 40 jaar) worden gedekt door onttrekkingen uit de voorziening (productiemiddelen) openbare verlichting.

De hiervoor benodigde hogere stortingen zijn beschikbaar gekomen door interne herschikking van OV gelden in combinatie met bezuinigingen binnen het product. E.e.a. is verwerkt in de voorliggende begroting.

(bedragen x € 1.000)	begrote lasten 2021	begrote lasten 2022	begrote lasten 2023	begrote lasten 2024	begrote lasten 2025
Openbare verlichting	1.618	1.569	1.859	1.979	2.099

Vastgoed

Inleiding

De gemeente Maastricht heeft gebouwen in eigendom en is verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van deze vastgoedportefeuille. Kwalitatief goed onderhoud is belangrijk omdat deze gebouwen een bijdrage leveren aan de beleidsdoelstellingen. Het doel is het waarborgen van het vastgestelde onderhoudsniveau van alle gemeentelijke gebouwen. In onderstaande paragraaf wordt nader toegelicht hoe dit gebeurt. Allereerst wordt toegelicht uit welke categorieën het vastgoed bestaat, het algemene beleidskader en de relevante thema's zoals duurzaamheid en toegankelijkheid. Vervolgens worden de ontwikkelingen en investeringen geschetst om dit ten slotte te vertalen in de financiële consequenties van het bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud.

Algemeen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);

3. Maatschappelijk vastgoed;
  - a. Culturele voorzieningen;
  - b. Welzijnsvoorzieningen;
  - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie (BGE);
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd ²	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	82
	Culturele voorzieningen	38
	Welzijnsvoorzieningen	zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	38
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	97
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	932

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal- maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incourant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2016 jaarlijks een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd. In hoeverre deze lijn zich ook in de komende jaren voortzet, is naar aanleiding van de ontstane COVID-situatie en de mogelijke consequenties voor de vastgoedexploitatie momenteel nog ongewis.

De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de betreffende beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook vastgoedobjecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader ten aanzien van onderhoud

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 4-5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe gebouw- en installatie-inspecties. De laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2020 zodat in de periode 2021-2025 met nieuwe actuele cijfers gewerkt kan worden. Per vastgoedobject wordt vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente voor een verduurzamingsopgave staat. Bij de her-inspecties in 2020 zijn ook de maatregelen ter verduurzaming in beeld gebracht waardoor duidelijk is welke investeringen er op de lange termijn noodzakelijk zijn om panden te verduurzamen. Met de huidige budgetten is de slag naar een duurzame portefeuille op lange termijn nog niet voor 100% mogelijk. Daar waar de budgetten het toelaten zullen vervangingen en vernieuwingen weliswaar duurzaam worden uitgevoerd maar om alle maatregelen te verankeren in zogenaamde DMJOP's (duurzame meerjaren onderhoudsplanningen) zal in de volgende raadsronde in 2024 expliciet om financiële middelen hiervoor gevraagd worden. Dat de budgetten het nu niet toelaten om alle vastgoed 100% te verduurzamen neemt niet weg dat de gemeente, daar waar mogelijk, niet toch al duurzaam aan de slag gaat. In de paragraaf duurzaamheid, wordt hier verder op ingegaan. Het aan te houden onderhoudsniveau op conditiescore

¹ Bron: MPGV 2020

3, alsmede de onderhoudsplannen zelf, wordt door de gemeenteraad 4-jaarlijks expliciet vastgesteld. De nieuwe plannen zijn in maart 2021 door de raad vastgesteld voor de periode 2021-2025.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Onderwijsgebouwen

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten.

Verder ligt er momenteel als gevolg van de ontstane COVID-situatie het vraagstuk rondom ventilatie voor en in hoeverre de bestaande klimaatinstallaties in schoolgebouwen daarin voldoende adequaat zijn. De VNG roept hierbij ook gemeenten op om hierbij de schoolbesturen de nodige ondersteuning te bieden, waaraan gevolg is gegeven.

Investerings in onderwijshuisvesting gebeuren op grond van het Integraal Huisvestingplan (IHP). Hoofdzakelijk wordt in een IHP opgenomen wat de vraag, het aanbod en de spreiding is voor wat betreft onderwijshuisvesting, nu en in de toekomst, en rekening houdend met alle relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen. In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen als gevolg van de IHP's zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente in eigendom worden terug geleverd. De schoolgebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, worden aan een bouwkundige NEN2767 inspectie onderworpen om de onderhoudstoestand te bepalen (minimaal niveau 3). Eventuele herstelwerkzaamheden en gemoeide kosten zijn voor rekening van het schoolbestuur. Vervolgens worden deze panden al dan niet toegevoegd aan de BOG-portefeuille, opgenomen in het reguliere onderhoudsregime en zal een herbestemming (verkoop, verhuur, sloop) worden gezocht. Het IHP-budget betreft een investering middels de Meer Jaren Investeringsplan (MJIP) gelden welke niet jaarlijks wordt geïndexeerd. Dit niet indexeren vormt een risico voor de benodigde IHP-budgetten. De kosten zullen immers ieder jaar stijgen maar de MJIP gelden zullen niet mee geïndexeerd worden. Een ander risico voor de IHP-budgetten betreft de financiële uitgangspunten uit het IHP Kindcentra (par. 4.1) waaronder diverse bijkomende kosten welke niet zijn verwerkt in de doorrekening (o.a. eventuele kosten voor verwerving, sloop, locatie specifieke kosten, etc.). Deze zijn veelal locatieafhankelijk. Deze eventuele kosten waren bij de totstandkoming van het IHP Kindcentra niet inzichtelijk. Daarom wordt per IHP-locatie/project een zogeheten business case opgesteld waarin ook de financiële haalbaarheid wordt onderzocht (de benodigde kosten vergeleken met het budget).

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het Spreidingsbeleid Buitensportaccommodaties (raadsnota februari 2018), waarin de visie van de gemeente Maastricht uiteen werd gezet ten aanzien van de toekomst van de bestaande buitensportaccommodaties, is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd. Deze kwaliteitsbeoordeling is uitgevoerd bij alle buitensportaccommodaties in eigendom zijnde van de gemeente. Het doel van het spreidingsbeleid is om door middel van concentratie van multifunctionele sportparken gecombineerd met een aantal ondersteunende kleinschalige sportvoorzieningen op buurt- en wijkniveau te komen tot een robuuste sportinfrastructuur. Uit de kwaliteitsbeoordeling is gebleken, dat het bestaande onderhoudsniveau van de voorzieningen op basisniveau is (= veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjaren onderhoudsplan, waarbij het aanhouden van conditiescore 3 uitgangspunt is. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, zij het dat het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk heeft gestaan, en meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) zijn doorgeschoven. Vertraging in keuzes en besluitvorming omtrent diverse binnensportaccommodaties (Uitstel Nota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties 2^e Tranche) zijn er mede debet aan dat onderhoudsprogramma's worden vertraagd of in tijd naar achteren worden gezet. Op grond van de inspecties blijkt over het algemeen dat de onderhoudsstaat

overwegend voldoende is maar er blijven kwetsbare situaties die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Voor wat betreft duurzaamheid vormt het coalitieakkoord 2018-2022 het uitgangspunt voor de aanpak van de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht. De doelstellingen die hierin specifiek benoemd staan, zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie (pagina 17, doelstellingen 2018-2022). Landelijk lopen er contacten met andere gemeenten, organisaties (onder andere Universiteit Maastricht) maar wordt vooral aansluiting gezocht bij de routekaart verduurzaming vastgoed die door de VNG die in samenwerking met het netwerk van Bouwstenen voor Sociaal voor overheden en organisaties is ontwikkeld om in Maastricht te komen tot een klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030.

Insteek en vertrekpunt bij deze routekaart bestaat uit het plukken van het zogenaamde laaghangend fruit (dit zijn de te treffen duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd tot 10 jaar) door zowel de huurder als de eigenaar. Dit wil zeggen dat zowel de huurder als de eigenaar (gemeente) van een pand bekijken welke maatregelen ter verduurzaming genomen kunnen worden welke met geringe kosten binnen een termijn van 10 jaar kunnen worden terugverdiend.

Naast het uitvoeren van deze 'korte termijn' maatregelen wordt ook gekeken naar het inpassen van duurzame vervangingsmaatregelen met een langere terugverdientijd (langer dan 10 jaar) in het MJOP (MeerJaren Onderhouds Planning) waardoor dit zoals reeds vermeld een zogenaamd DMJOP (Duurzame Meerjaren Onderhouds Planning) wordt. Het werken met een zogenaamde DMJOP zorgt ervoor dat verduurzaming op de lange termijn structureel verankerd wordt in het beheer en onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht.

In dit kader is in 2019 gestart met een inventarisatie van de gemeentelijke kernportefeuille (91 objecten exclusief onderwijs) op basis waarvan in 2020 een plan van aanpak/uitvoering is voorgelegd aan het college. Dit plan behelst de kosten en doorlooptijd tot het verduurzamen van de kernvoorraad waarbij ook gekeken wordt naar de kantoorpanden die per 2023 minimaal aan energielabel C moeten voldoen. Het college heeft op 7 juli 2020 besloten om deze voorgestelde aanpak (dus het uitvoeren van de maatregelen met een korte terugverdientijd en het aansluiten bij de C-labelplicht) te gaan uitvoeren en realisatie hiervan zal in 2021-2023 plaatsvinden.

Zoals reeds vermeld zijn er nog geen structurele middelen voor de verduurzaming op lange termijn voorhanden. Doordat ook deze maatregelen nu wel inzichtelijk zijn kan bij een nieuwe vaststelling van de MJOP's in 2024 extra geld hiervoor geclaimd worden. In de aanloop naar 2024 zal dan intern in de ambtelijke organisatie overleg plaatsvinden waar de middelen voor deze structurelere grotere verduurzaming vandaan moeten komen.

Vanaf 2024 zal er dus niet alleen op papier een zogenaamd DMJOP (Duurzaam MJOP) zijn maar zal er in de uitvoering ook daadwerkelijk mee gewerkt worden wat ervoor zorgt dat verduurzaming op de lange termijn structureel verankerd wordt in het beheer en onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht.

Ook de huurders worden actief betrokken bij de verdere bewustwording inzake duurzaamheid. Zo hebben in 2019 alle huurders een brief ontvangen die uitleg geeft over de mogelijkheden tot het plaatsen van eigen zonnepanelen en hoe de gemeente hieraan meewerkt. Daarenboven worden in het kader van 'Nederland van het gas af in 2050' diverse ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden.

Het vorenstaande betekent voor Maastricht dat vanaf 2019 in nieuwbouw gepoogd wordt gasloos toe te passen en dat bij cv-ketels die aan vernieuwing toe zijn, deze vervangen worden door hybride ketels, welke aangesloten kunnen worden op warmtepompen of zonnecollectoren. De markt is momenteel evenwel nog te zeer in beweging om nu-in te zetten op één standaardoplossing.

Verduurzaming middels circulariteit

Een lagere CO₂-uitstoot wordt niet alleen bereikt met minder energieverbruik. Dit wordt ook bereikt door circulariteit toe te passen bij ver(nieuw)bouw. De Nederlandse overheid heeft als doel om in 2050 een 100% circulaire economie te zijn. In een circulaire economie behouden grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde. Het circulaire model gaat er namelijk vanuit dat de producten van nu, de grondstoffen zijn voor later; na gebruik kunnen de materialen waaruit een product bestaat opnieuw worden gebruikt. Afval bestaat hierdoor niet (of nauwelijks). Hierdoor zal het grondstofgebruik aanzienlijk verminderen en wordt bewust hergebruikt en gerecycled waardoor de CO₂-uitstoot afneemt.

De gemeente zet voor haar verduurzaming ook in op circulariteit om stappen te zetten naar een volledig circulaire economie in 2050. Dat heeft het college in januari 2021 bepaald aan de hand van de Grondstoffenvisie Zuid-Limburg. Deze laat zien dat er kansen zijn voor het versnellen van de regionale circulaire economie in Zuid-Limburg. De gemeente gaat daarom meer circulair inkopen, oplopend tot 50 procent in 2025 en zij streeft erna in 2030 al 50 procent minder primaire grondstoffen te gebruiken.

Toegankelijkheid

In het coalitieakkoord 2018-2022 is aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. Op 14 juli 2016 trad in Nederland het 'VN-verdrag handicap' in werking. In de Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 is aangegeven hoe de gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve stad. Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven direct toegankelijk te zijn: het gaat om een geleidelijke verbetering. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. In 2019 is er een pilot gestart om het integrale screeningsinstrument Toegankelijkheid uit te voeren bij 10 gemeentelijke openbare gebouwen. In 2020 zijn 10 gemeentelijke panden gescreend en in 2021 is een plan van aanpak opgesteld ter uitvoering van de bouwkundige aanpassingen om de toegankelijkheid van de 10 gemeentelijke panden te verbeteren en aanpak overige portefeuille (hierbij kan men denken aan bewegwijzering, Mindervaliden (MIVA) toiletten, liften, trapleuningen etc.). Dit plan van aanpak zal ter besluitvorming aan het college en de raad worden voorgelegd voor einde 2021. De uitvoering van de maatregelen om toegankelijkheid te verbeteren voor de 10 panden is voorzien in de periode 2022-2023. Bij een van de gescreende panden (Avenue Céramique 50, Centre Céramique) zijn de maatregelen meegenomen in de verbouwing. Zo zijn er roltrappen gemaakt en zijn de liften aangepakt (o.a. meer contrast bij bewijzering en gesproken woord).

Ten tijde van de presentatie van het coalitieakkoord bestond het voornemen de resultaten van de scans gelijktijdig mee te zullen nemen bij de uitvoering van de duurzaamheidsaanpak. Vanwege een langere doorlooptijd van de toegankelijkheidsscans dan voorzien, kennen beide trajecten sedertdien ieder een eigenstandig spoor, zij het dat daar waar mogelijk gelijktijdige aanpak wordt nagestreefd.

Ontwikkelingen/Investerings

Er vinden diverse significante investeringen plaats in de specifiek onderscheiden vastgoedsegmenten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze investeringen vinden plaats om de panden in kwantitatief en kwalitatief opzicht op niveau te houden. Bedoelde segmenten zijn onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend b.) onderwijs, c.) sport waarbij de investeringen op hoofdlijnen worden omschreven. Per segment zijn de investeringen toegelicht

a.) Bebouwd Onroerend Goed (algemeen)

Bij de Bebouwd Onroerend goed portefeuille is er sprake van rendabele investeringen in samenwerking met de huurders. In het MECC vindt een grootschalige verbouwing plaats, die zijn voltooiing nadert. De Expo-foyer is reeds in 2019 gereedgekomen en in gebruik genomen. De buitenterreinen zijn ingericht als (tijdelijke) parkeerplaatsen. Na diverse verbouwingen in de Timmerfabriek, waarbij het nieuwe filmhuis Lumiere in 2016 is opgeleverd en in 2019 de Muziekgieterij, wordt er nu een invulling gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. Onderzoek heeft aangetoond dat er in het kader van het uit te voeren dak onderhoud in de Timmerfabriek zonnepanelen kunnen worden aangebracht. De uitvoering van dit dak onderhoud zal naar verwachting in december 2021 opgestart worden en zal enkele maanden in beslag nemen.

b.) Onderwijs

Primair onderwijs

Investerings in (vervangende) nieuwbouw en renovatie van onderwijshuisvesting gebeuren langs de beleidslijn van de uitvoering van de IHP's basisonderwijs, speciaal- en voortgezet (speciaal) onderwijs. De raad heeft op 17 december 2019 het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 vastgesteld. De gemeente investeert ruim € 45 mln. in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in eventuele uitbreidingen en in nieuwbouw.

Om te komen tot een betere spreiding van de onderwijsvoorzieningen zal uit hoofde van het IHP Kind centra de planvorming en uitvoering plaatsvinden in 2022. Het betreft dan specifiek: nieuwbouw Kern kindcentrum (KKC) West in Belfort, nieuwbouw kindcentrum Scharn, KKC Groene Loper in Oost, renovatie Dynamiek, renovatie en uitbreiding Wolder, uitbreiding Bernhard Lievegoedschool en renovatie van de Vlinderboom.

In het IHP Kindcentra is de vorming van kindcentra als ambitie opgenomen. Dit behelst niet alleen investeren in huisvesting van basisonderwijs, maar ook ten behoeve van kinderopvang. Momenteel zijn stadsbrede huurafspraken uit 2015 voor de kinderopvangorganisaties van toepassing. Dit huurtarief wordt naar verwachting in 2021 geactualiseerd en wordt in september 2021 aan het College ter goedkeuring voorgelegd.

BENG en Programma van Eisen Frisse Scholen

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 26 februari 2019, besloten om duurzaamheidsinvesteringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale (Onderwijs)Gebouwen (BENG), vooruitlopend op deze toekomstige wetgeving, voor rekening van de gemeente nemen. Dit geldt ook voor de richtlijn Programma van Eisen Frisse Scholen (klasse B). In geval van renovatie worden deze kwalitatieve eisen zo veel als mogelijk nagestreefd. Daarmee afwijkend van de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting Maastricht 2017 en onder de voorwaarde dat schoolbesturen eveneens een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen. Ook heeft de raad aangegeven dat voor de scholen waar nieuwbouw aan de orde is naast de BENG-norm, ook ENG (volledig energieneutraal) in een scenario uitgewerkt dient te worden. En dat dit, in samenwerking met schoolbesturen en eventuele andere partijen, bij nieuwbouw het uitgangspunt zou moeten zijn. Aan dit raadsbesluit wordt op dit moment uitvoering gegeven bij de lopende projecten zoals vermeld in de eerste paragraaf 'primair onderwijs'.

Voortgezet onderwijs

Om te komen tot een drietal brede scholen in Maastricht wordt gewerkt aan een IHP VO voor de komende jaren. Dit IHP Voortgezet Onderwijs (IHP VO) wordt begin 2022 verwacht en aan de raad voorgelegd. Voor Maastricht West betekent dit, dat het huidige Bonnefantencollege aan de Eenhoornsingel de onderwijslocatie zal blijven. Voor Maastricht Oost zal het voortgezet onderwijs op twee locaties worden gegeven.

Namelijk op de Bernard Lievegoedschool (Vrije School) en de 'Campus Oost' (bestaande uit een beoogde clustering van het Porta Mosana College, St. Maartenscollege, Novo College en Terra Nigra praktijkonderwijs. Voor deze nog te vormen Campus Oost vindt.

Voor het internationaal voortgezet onderwijs is met betrekking tot het United World College Maastricht (UWCM) reeds een voorbereidingskrediet verleend van € 500.000 in het Programma 2018 om de uitbreidingsmogelijkheden te onderzoeken. De benodigde vooronderzoeken zijn inmiddels afgerond en de resultaten worden meegenomen in het IHP VO. Vanwege het toenemende aantal leerlingen de afgelopen jaren is hier voor het UWC begin 2020 tijdelijke uitbreiding gerealiseerd.

(Primair- en Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De spreiding van het speciaal onderwijs maakt onderdeel uit van de actualisatie van het IHP Kind centra, zoals hierboven aangegeven. In dit IHP is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte. Hiervoor worden de bestaande voorzieningen in het noordoosten van Maastricht (Mariënwaard) uiteindelijk ontheven van hun onderwijsbestemming. Naar aanleiding hiervan is in 2020 tijdelijke uitbreiding van het Speciaal onderwijs aan de Porseleinstraat in gebruik genomen. De tijdelijke units aan de Mariënwaard zijn hierdoor verwijderd en de voormalige Don Bosco school aan de Mariënwaard 51 zal aan de onderwijsbestemming worden onttrokken.

Vanwege de daling in leerlingenaantallen is het voormalige schoolgebouw aan de Ponjaardruwe (bs. Markus) in het kader de planexploitatie Malberg gesloopt en is de huur van de noodlokalen aan de Severenstraat beëindigd. Het schoolbestuur zal de grond en gebouw overdragen aan de gemeente. Binnen het IHP VO wordt de huisvesting van het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) onderzocht. Gekeken wordt naar de mate van inclusie (integreren in de reguliere VO-setting) en in hoeverre er nog afzonderlijk specifieke huisvesting benodigd is voor deze doelgroep.

c.) Sport

In 2013 is de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van buitensportaccommodaties blijft de ambitie van het spreidingsbeleid met betrekking tot de pijler 'accommodaties' ook voor 2022 en verder overeind. Wel wordt de uitvoering afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. Daarbij rekening houdend met het volgende:

- Op 23 juni 2020 heeft het college besloten, als gevolg van het onderzoek naar het 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport', deze bezuinigingsmaatregel in te trekken. Het gevolg daarvan is dat de sportparken Wolder en Daalhof de komende 20 jaar blijven voortbestaan, dat de kosten daarvan worden gedekt uit het regulier budget buitensport van Maastricht Sport en dat de erfpachtrechten ten aanzien van de kleedclublokalen met 20 jaar worden verlengd.
- De sportparken Zuid (De Heeg), Heerderdwarsstraat, Akersteenweg/Oude Molenweg en Toustruwe zijn inmiddels aan hun sportbestemming onttrokken. Voor deze locaties zijn nieuwe invullingen gevonden.

Ten aanzien van Zwembad de Geusselt is de verwachting is dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het (voorziene) onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend; ook nu zijn er enkele onvoorziene zaken van technische aard die in 2022 verder opgepakt dienen te worden.

Financiële consequenties/begroting

Om de kosten van het onderhoud op te vangen zijn er diverse voorzieningen gevormd. Per jaar wordt het benodigde bedrag aan onderhoudskosten onttrokken van de betreffende voorziening. Jaarlijks wordt de voorziening gevoed middels een storting uit de begroting (exploitatie). Onderstaand zal er per taakveld aangegeven worden wat de dotatie per voorziening zal zijn. De uitgevoerde herinspecties in 2020 hebben tot een herijking geleid in 2021. Zo wordt er een zichtbare aansluiting met de programmabegroting op taakveldniveau gemaakt, waardoor de eisen van de BBV in acht zijn genomen en hiermee inzicht wordt gegeven in de meerjarenonderhoudsplanningen die 4-jaarlijks aan de raad ter vaststelling voorgelegd worden. De meeste voorzieningen kennen een oplopend saldo in de komende jaren. Dit vindt met name zijn reden hierin doordat er 'gespaard' wordt voor grote onderhoudsuitgaven in de toekomst. Bij de stortingen is overigens op dit moment geen rekening gehouden met de gevolgen van COVID. De komende tijd zal uitwijzen of er wettelijke verplichtingen komen die extra investeringen ten aanzien van het vastgoed gaan vereisen.

Voor het correctief en planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen beschikbaar:

Voorziening Preventief onderhoud Bebouwd onroerend goed:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt vanuit meerdere pandexploitaties (en dus ook taakvelden gezien de verschillende soorten functies die de panden vervullen) gevoed. Er is gekozen om 1 totaalvoorziening voor de totale portefeuille te hanteren en niet per pand.

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 194.503	€ 2.007.697*	€ 2.202.200	€ 0

* Uitsplitsing storting 2021 per taakveld:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 921.423
Taakveld 0.4: Overhead	€ 340.245
Taakveld 1.1: Crisisbeheer en Brandweer	€ 50.489
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	€ 12.070
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	€ 1.834
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 284.888
Taakveld 5.4: Musea	€ 50.666
Taakveld 5.6: Media	€ 328.983
Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria	€ 17.098
Totale storting:	€ 2.007.697

Voorziening vangnet MJOP:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten met betrekking tot brandveiligheid van het theater op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd, zie ook toelichting bij jaarrekening 2019.

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 153.109	€ 146.781*	€ 299.890	€ 0

* Storting vindt plaats vanuit voorziening Preventief onderhoud BOG ivm werkzaamheden brandveiligheid Theater

Voorziening Preventief onderhoud stadion Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 345.140	€ 129.712	€ 41.725	€ 433.127

Voorziening Preventief onderhoud Binnensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 921.465	€ 347.181	€ 645.137	€ 623.516

Voorziening Preventief onderhoud Buitensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 546.295	€ 194.033	€ 103.090	€ 655.238

Voorziening Preventief onderhoud zwembad Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 1.474.776	€ 262.018	€ 50.000	€ 1.686.794

Voorziening Preventief onderhoud jachthaven St. Pieter:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 329.313	€ 42.625	€ 0	€ 371.938

Voorziening frictiekosten af te stoten gymzalen:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten m.b.t. frictiekosten afgestoten gymzalen op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd.

Saldo 1-1-2021	Storting 2021	Onttrekking 2021 (verwacht)	Saldo 31-12-2021
€ 69.985	€ 0	€ 69.985	€ 0

Voor de doorkijk van 2022 en verdere jaren wordt korthedshalve verwezen naar de staat reserves en voorzieningen in paragraaf 2.3 van deze programmabegroting 2021.

Grondbeleid

Algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten voortkomend uit het grond- en vastgoedbeleid in relatie tot aan- en verkoop van gronden en vastgoed. Bij grondbeleid gaat het vaak om beleidskeuzes met betrekking tot ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het om beleidskeuzes over de manier waarop de gemeente haar vastgoed inzet op zodanige wijze dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden. Denk aan verhuur op commerciële of kostprijsdekkende basis. Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang.

Komst omgevingswet

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet (naar verwachting) in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Ook de regelgeving met betrekking tot grondeigendom c.q. de instrumenten van het grondbeleid worden opgenomen in de Omgevingswet. Het gaat dan onder andere om de instrumenten voorkeursrecht gemeenten, onteigening, kostenverhaal en kavelruil.

Het wettelijk instrumentarium voor de toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving ondergaat op bepaalde punten een aanmerkelijke verandering. Zo komen er nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming waaronder de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Daarnaast wordt bijvoorbeeld ook de onteigeningsregelgeving ingrijpend gewijzigd en zijn er ook veranderingen ten aanzien van het gemeentelijk kostenverhaal bij locatieontwikkeling.

Vigerende beleidskaders

Omgevingsvisie Maastricht 2040

Met het oog op de invoering van de Omgevingswet is in oktober 2020 de Omgevingsvisie Maastricht 2040 vastgesteld. Dit is hét beleidsdocument waarin beschreven staat hoe we de fysieke leefomgeving van Maastricht willen ontwikkelen en beheren tot 2040. Deze Omgevingsvisie heeft de structuurvisie Maastricht 2030 vervangen. Naar verwachting worden eind 2021 / begin 2022 de geactualiseerde stadsvisie, economische visie en sociale visie vastgesteld. Mogelijk bevatten deze nog passages die van belang zijn voor de Omgevingsvisie, die later ook nog geactualiseerd zal worden.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft (zoals benoemd in de structuurvisie Maastricht 2030), zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral faciliterend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken. In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwĳshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota Integraal Accommodatiebeleid.

Mede naar aanleiding van de Omgevingsvisie Maastricht 2040 wordt de huidige kadernota grond- en vastgoedbeleid momenteel herzien. Door middel van een raadsinformatiebrief op 7 april 2021 en een informatiebijeenkomst op 9 juni 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken van deze actualisatie. Onder ‘Ontwikkelingen’ wordt nader ingegaan op deze actualisatie.

Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma’s

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoed accommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting. Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing (taakveld 8.2 Grondexploitatie), wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat doordat mede middels het gemeentelijk Gronden Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht, de ontwikkeling stationslocatie Stad en Spoor, P&R-voorzieningen;
- Programma 3 Economie doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (revitalisering Beatrixhaven, bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld MECC, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie;
- Programma 4 Onderwijs doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse integrale kindcentra, zoals: kernkindcentrum Maastricht-West (Kennedy) en kernkindcentrum Maastricht Oost (De Groene Loper), alsmede aanstaande ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie bij sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld Bikepark De Heeg). Cultuur doordat via inzet van gemeentelijk vastgoed ontwikkelingen in deze sector worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek, de gewenste middenzaal voor theatervoorstellingen en Centre Céramique (Kumuluz);
- Programma 6 Sociaal domein doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld, A-labeling bij nieuwbouw, aanbrengen energiezuinige installaties in gemeentelijke gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed

en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;

- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in de bijlage vermelde projecten (bijlage 8 Grootstedelijke projecten) onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties.

Ontwikkelingen

Algemeen

De Nederlandse economie liet sinds 2014 een groei zien. Deze economische groei is tot stilstand gekomen in 2020 voornamelijk door de coronapandemie. Groei dan wel krimp van de economie betekent niet automatisch dat meer of minder (bouw)gronden worden verkocht en dat grondprijzen zullen stijgen of dalen. Er zijn veel meer factoren van invloed op grondprijzen en grondverkoop.

In het kwartaalbericht Grondexploitaties Q1 2021, opgesteld door Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling wordt geconcludeerd dat er tot dusver geen effecten van de coronacrisis zichtbaar zijn op de grondprijzen. De woningmarkt werd de afgelopen kwartalen alsmaar krappere.

In Maastricht worden op diverse plekken in de stad woningen gerealiseerd, zoals bij het Sphinxkwartier en de Groene Loper. Vrijwel alle bouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten lopen op dit moment door.

In de op 9 februari 2021 vastgestelde nieuwe woonprogrammering wordt uitgegaan van een groei in inwoners en huishoudens. Welk effect de coronacrisis zal hebben op de ontwikkeling van de migratie, de werkgelegenheid en bevolkingsontwikkeling is momenteel nog niet te zeggen. Via gerichte monitoring zullen de ontwikkelingen worden gevolgd. Vooral nog heeft deze crisis geen gevolgen voor de groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht en de Maastricht Health Campus. De financiële positie van de corporaties is nog steeds kwetsbaar. Naar vermogen investeren zij de komende jaren. De mogelijkheden daartoe zijn onder meer afhankelijk van rijksbeleid ten aanzien van de verhuurdersheffing en andere investering beperkende maatregelen.

Het effect van de coronacrisis op de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht is dat de gemeente in 2020 is gestart met het aanbieden van huurbetalingsregelingen en het opschorten van huurinvordering. Inmiddels is de mogelijkheid geboden om huuruitstel aan te vragen voor de periode 15 maart 2020 tot en met 1 oktober 2021.

Daarnaast is het college in april 2021 akkoord gegaan met een huurkortingsregeling voor ondernemers die commercieel vastgoed huren of in erfpacht hebben van de gemeente. In lijn met de rechtspraak wordt aan huurders een huurkorting toegekend indien sprake is van een aantoonbaar omzetverlies als gevolg van de coronamaatregelen. De commerciële huurders van de gemeente kunnen gebruik maken van een huurkortingsregeling indien ze het gehuurde niet of slechts beperkt kunnen gebruiken als gevolg van de door de overheid opgelegde coronamaatregelen en sprake is van meer dan 30% omzetverlies ten opzichte van 2019. Deze huurders kunnen een huurkorting aanvragen van 50% voor de periode van 15 maart 2020 tot en met 31 maart 2021. Voor de huurders die tevens aanspraak kunnen maken op TVL (tegemoetkoming vaste lasten) geldt dat de huurkorting wordt berekend over dat gedeelte van de huurprijs dat niet gedekt wordt door de TVL.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

Dit, deed zich tot op heden met name voor bij vastgoed ten behoeve van het primair- en speciaal onderwijs een en ander mede ten gevolge van het Integraal Huisvestingplan (IHP).

Op dit moment wordt ook een IHP c.q. spreidingsplan opgesteld voor het voortgezet onderwijs en voor binnensportaccommodaties, hier zal naar verwachting begin 2022 besluitvorming over plaatsvinden. Deze nieuwe plannen zullen een grote impact hebben op het bestaand en nieuw te realiseren onderwijsvastgoed evenals toekomstige herbestemmingsmogelijkheden.

Stedelijke programmering woningbouw

De raad heeft 9 februari 2021 de nieuwe woonprogrammering vastgesteld. Hierin is een indicatief woningbouwprogramma voor de jaren tot en met 2030 opgenomen van 3.525 woningen, waarvan 1.075 tijdelijke woningen. Daarnaast is een programma van 2.400 eenheden studentenhuisvesting voor de periode tot en met 2025 opgenomen. Omdat ook voor 2030 de woningbehoefte niet volledig zeker is, wordt met een flexibele programmering ruimte geboden om in te spelen op de feitelijke ontwikkelingen zoals deze zich de komende jaren zullen gaan voordoen.

Met de nieuwe woonprogrammering wordt ingespeeld op de groeiende woningbehoefte. De nadruk ligt daarbij op goedkopere woningen in zowel huur als koop. Met een verordening betaalbare woningbouw en het op basis hiervan vastleggen van minimaal vereiste percentages betaalbare woningbouw wordt hier op gestuurd, met name bij grotere woningbouwlocaties. Naast verdere uitbreiding van de woningvoorraad in centrum stedelijke woonmilieus is er meer dan in vorige programmering behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad in stadsrandmilieus. Ondanks het toegenomen belang van uitbreiding van de bestaande woningvoorraad blijft het grote belang van verbetering van de bestaande woningvoorraad via onderhoud en sloop/vervangende nieuwbouw, gericht op onder andere levensloopbestendigheid en verduurzaming volledig overeind staan.

Met dit woningbouwprogramma wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden.

De huidige netto plancapaciteit bedraagt ruim 3.000 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Na 2030 is de behoefte erg onzeker, maar het blijft belangrijk dat er voldoende plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

In 2010 is de 'Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019' vastgesteld. Ten gevolge van dit besluit dienden zowel Niet in Exploitatie Genomen Grondexploitaties (NIEGG) als lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties tot gevolg. In 2016 is de woonprogrammering 2016-2020 vastgesteld.

Over alle jaren heen is in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn met betrekking tot gemeentelijke gronduitgifte door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Ten aanzien van het daarbij te hanteren gemeentelijk grondprijzenbeleid is op 12 mei 2020 door de gemeenteraad een geactualiseerde Nota grondprijzen vastgesteld. Jaarlijks wordt de hoogte van de aan te houden grondprijsniveaus geactualiseerd met de vaststelling van de Grondprijzenbrief door ons college. De grondprijz(methodiek) is hierbij afhankelijk van de functie die gerealiseerd wordt. Eind 2021 zal de nieuwe Grondprijzenbrief voor 2022 door het College worden vastgesteld.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)

Vanaf 2013 wordt bij de jaarrekening de MPGV opgesteld. De MPGV plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen. De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- de stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen kortheidshalve naar de MPG 2020 die gelijktijdig met de jaarstukken 2020 aan de raad zijn aangeboden.

Doorkijk lopende grondexploitaties

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook de eerder vermelde toelichting op de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitlegebieden.

De meest recente hercalculaties uit de jaarrekening 2020 laten een geprognoseerd resultaat zien van € 1,59 mln. positief (€ 1,47 mln. contante waarde). Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2020 alsmede de MPG 2020.

Weerstandsvermogen/algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG. Samenvattend kan het volgende gesteld worden:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPG) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen in ontwikkeling.

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van de risicoanalyse en benodigde weerstandscapaciteit per 1 januari 2021 opgenomen:

	Resultaten risicoanalyse/ Reële scenario (CW) 2021	Benodigde weerstands- capaciteit (CW) 2021	Benodigde weerstands- capaciteit (CW) 2020 (MPG 2019)
Bougrond in exploitatie (BIE)	€ 1.465.145	€ 348.821	€ 601.596
Private initiatieven	PM	PM	€ 76.900 + PM
Bouwprojecten	€ 0	€ 204.206	€ 0
Overige plannen ontwikkeling	- € 331.000 + PM	€ 331.000 + PM	€ 400.000 + PM
Deelnemingen (excl. Projectbureau A2)	- € 27,78 mln. + PM	€ 27,78 mln. + PM	€ 21,06 mln. + PM
Vastgoedportefeuille	- € 413.420 + PM	€ 413.420 + PM	€ 123.000 + PM
Totaal	- € 27,06 mln. + PM	€ 29,08 mln. + PM	€ 22,26 mln. + PM

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd

weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPGVB is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPGVB 2020). De aanwezige weerstandscapaciteit Beleid en Ontwikkeling is nihil. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Actualisatie kadernota grond- en vastgoedbeleid

Zoals eerder aangegeven wordt de kadernota grond- en vastgoedbeleid momenteel herzien. De opgaves en ambities zoals benoemd in de Omgevingsvisie 2040, alsook de eerder aangestipte visies, vormen hierbij een belangrijk vertrekpunt. Het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid is namelijk een ondersteunend middel om de ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Het huidige grond- en vastgoedbeleid is geëvalueerd en er is input opgehaald voor de actualisatie. Intern hebben hiertoe diverse werksessies plaatsgevonden, waar vanuit diverse (beleids)disciplines aan deelgenomen is. De feedback van de externe partners van de gemeente Maastricht is opgehaald tijdens dialoogsessies. De gemeenteraad is nader geïnformeerd via een raadsinformatiebrief d.d. 7 april 2021 en tijdens een informatiebijeenkomst op 9 juni 2021.

Inmiddels wordt gewerkt aan een discussienotitie. In de discussienotitie wordt ten aanzien van bepaalde onderwerpen beknopt beschreven welke keuzemogelijkheden er bestaan, wat de voor- en nadelen hiervan zijn en volgt op basis van deze argumenten en de specifieke situatie van Maastricht een conclusie/aanbeveling. Het streven is dat de discussienotitie begin december wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Deze discussienotitie vormt de opmaat voor de vervolgens op te stellen Kadernota grond- en vastgoedbeleid. Vaststelling van de geactualiseerde kadernota grond- en vastgoedbeleid door de gemeenteraad wordt voorzien in het tweede kwartaal van 2022. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed

De afgelopen jaren zijn flinke stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Hoeve Rome (Judeaweg 110) en Francois de Veyestraat 8. Het onderzoek naar de mate waarin de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen on hold gezet in afwachting van de organisatieontwikkelingen en de ontwikkeling op het gebied van thuiswerken.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestings-bewegingen bij vrijkomende onderwijsgebouwen.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De fiscus heeft bevestigd dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Dit proces wordt periodiek gemonitord.

2 Financiële begroting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de financiële begroting uit een overzicht van baten en lasten (paragraaf 2.1) en een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente aangevuld met een toelichting (paragraaf 2.2).

2.1 Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het overzicht van lasten, baten en reservemutaties opgenomen. Conform BBV worden de algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting apart inzichtelijk gemaakt. Hierdoor wijken de programmatotalen af van het programmaoverzicht opgenomen in het voorwoord.

Overzicht van baten en lasten							
(bedragen x € 1.000)	Rekening 2020	2021 primitief	2021 gewijzigd	2022	2023	2024	2025
Lasten							
Programma 1 Veiligheid	16.921	15.870	16.370	17.152	16.227	16.191	16.185
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	24.404	29.395	28.066	26.704	26.247	26.319	26.677
Programma 3 Economie	7.980	13.479	9.998	12.389	9.693	9.089	8.802
Programma 4 Onderwijs	11.814	13.901	13.302	13.262	13.225	13.129	13.101
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	42.059	45.239	47.464	49.086	43.864	43.098	41.893
Programma 6 Sociaal Domein	271.097	391.084	267.894	256.058	250.200	244.500	243.775
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	37.064	38.038	38.119	38.700	39.004	39.218	39.487
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.936	21.027	23.755	22.784	16.087	15.320	12.547
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	33.035	28.786	25.372	30.865	31.361	31.880	32.206
Totaal lasten	460.310	596.820	470.341	466.999	445.910	438.743	434.674
Baten							
Programma 1 Veiligheid	2.208	750	750	753	753	753	753
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6.053	3.207	3.317	3.380	3.397	3.397	3.397
Programma 3 Economie	6.118	11.892	8.551	11.717	8.931	8.796	8.533
Programma 4 Onderwijs	5.433	6.615	5.695	5.750	5.750	5.750	5.750
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	7.111	10.933	11.026	10.921	9.714	8.867	8.863
Programma 6 Sociaal Domein	91.795	212.437	83.584	81.548	81.525	81.525	81.525
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	41.498	40.479	40.381	40.240	40.593	40.811	41.086
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.494	13.079	11.740	15.701	9.607	9.219	6.454
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	14.926	14.989	14.923	17.941	18.855	19.127	19.065
Totaal baten	188.636	314.380	179.967	187.952	179.126	178.245	175.428
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-271.674	-282.439	-290.374	-279.047	-266.784	-260.498	-259.246
Algemene dekkingsmiddelen	-322.697	-307.935	-315.556	-328.130	-320.378	-319.727	-319.272
Overhead	49.701	49.721	50.740	53.316	48.668	48.914	49.034
Vennootschapsbelasting	916	150	150	150	150	150	150
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	406	-24.376	-25.708	-4.383	4.776	10.165	10.842
Toevoeging reserves	40.317	24.706	42.705	25.219	25.331	29.249	29.988
Onttrekking van reserves	47.686	49.103	68.413	34.275	23.115	22.293	22.890
Saldo mutaties reserves	-7.369	-24.397	-25.708	-9.056	2.215	6.956	7.098
Gerealiseerd resultaat	7.775	21	0	4.673	2.561	3.209	3.744

NB Zie bijlage 3 voor verklaring verschil begroting 2021 primitief en 2021 gewijzigd.

2.2 Toelichting overzicht baten en lasten

Uitgangspunten van de ramingen

De begroting is opgesteld op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Bij het samenstellen van de begroting zijn verder de volgende uitgangspunten voor de ramingen gehanteerd.

Circulaire

In deze begroting zijn de mei- en septembercirculaire 2021 verwerkt.

Indexering

De prijsindex wordt alleen toegepast op het eerste begrotingsjaar. De volgende jaren worden standaard niet geïndexeerd.

Materiële en loonkosten

De indexering van de lasten wordt voor 2022, conform de in 2021 gehanteerde methodiek, in eerste instantie op een stelpost geparkeerd. Na de behandeling van de begroting zal worden beoordeeld wat het exacte bedrag is dat voor de index beschikbaar is waarna dit vertaald zal worden.

Alle opbrengsten, waaronder belastingen en heffingen

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 1,45% (middeling van materiële en loonkosten).

Onvoorzien en risicobuffer

In programma 0 Bestuur en ondersteuning is bij taakveld 0.8 Overige baten en lasten een post onvoorzien opgenomen van € 0,242 mln. structureel. Deze post is bedoeld om incidentele uitgaven die bij de begroting niet werden voorzien op te kunnen vangen. Daarnaast is er op hetzelfde programma en taakveld een risicobuffer opgenomen van jaarlijks ongeveer € 2,5 mln.

bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Post onvoorzien	242	242	242	242
Risicobuffer	2.487	2.487	2.487	2.487
Totaal onvoorzien/risicobuffer	2.729	2.729	2.729	2.729

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt deze risicobuffer afgezet tegen de risico's waarmee de gemeente wordt geconfronteerd.

Rente

We berekenen geen rente over het eigen vermogen en zorgen dat er geen resultaat meer ontstaat op het taakveld Treasury. Zo nodig wordt de berekende omslagrente herrekend gedurende de totstandkoming van de jaarrekening, aangezien de doorgerekende en begrote rente, de zogenaamde omslagrente aan de producten/taakvelden gelijk moet zijn aan de werkelijke rentekosten, welke zijn gebaseerd op de rentepercentages zoals die thans door banken in rekening wordt gebracht. Vooralsnog is de begrote omslagrente gelijk aan die van 2021 namelijk 0,5%. In de paragraaf financiering is een verdere toelichting op het taakveld Treasury opgenomen.

Van begroting 2021 naar begroting 2022

Het financieel perspectief start met het begrotingssaldo zoals dat in begroting 2021 was opgenomen. Vervolgens zijn de financiële effecten van autonome ontwikkelingen en structurele effecten voortkomende uit de jaarrekening en/of het uitvoeringsbeeld verwerkt. Daarna zijn de effecten van nieuwe dan wel aangepast ambities zichtbaar en is de dekking toegevoegd. In het volgende overzicht is de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven. Negatieve bedragen betreffen in dit overzicht uitgavenbudgetten of lagere inkomsten en positieve bedragen zijn (hogere) inkomsten, besparingen of dekkingsvoorstellen.

Begroting 2022 (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo begroting 2021	26	72	62	62
A Autonome ontwikkeling	3.527	1.872	3.289	3.812
1 Auditor/interne accountant	-120	-120	-120	-120
2 In bewaring stelling procedure (IBS)	-38	-38	-38	-38
3 AU/GF septembercirculaire 2021	4.034	2.064	3.481	4.004
4 Werkgeversbijdragen aan vakbonden	-34	-34	-34	-34
5 BNG	100	100	100	100
6 Raadsvergoedingen	-100	-100	-100	-100
7 Omgevingswet	-505	pm	pm	pm
> dekking budget 2021	190			
8 Pilot legalisering wietteelt	-980			
> specifieke uitkering Rijk	980			
B Structurele effecten jaarrekening/uitvoeringsbeeld	-1.914	-4.273	-4.397	-4.391
9 Prognose Sociaal Domein	-1.664	-4.023	-4.147	-4.141
10 Langer afschrijven	100	100	100	100
11 Achterblijvende inkomsten binnen- en buitensportaccommodaties	-350	-350	-350	-350
C Nieuwe/aangepaste ambities	-5.366	-410	-595	-39
12 Beheersmaatregelen bevers	-100	-30	-30	-30
13 Burgerparticipatie	pm	pm	pm	pm
14 NOVI	-60			
15 Volwaardig poppodium	-185	-371	-556	
16 Handhaving toeristisch woningverhuur	pm	pm	pm	pm
17 Exploitatie Middenzaal			pm	pm
18 Onderhoud bomen	pm	pm	pm	pm
19 Frictiekosten Kumulus	-3.600			
> voorfinanciering uit algemene reserve	3.600			
20 Amendement sport- en speelvoorzieningen (bezuiniging 8.5)	-200	-200	-200	-200
> dekking alternatieve bezuiniging	200	200	200	200
21 Organisatieontwikkeling	-5.000			
22 Openbare toiletten	-21	-9	-9	-9
D Dekking	8.400	5.300	4.850	4.300
23 Extra inkomsten Jeugd	8.400	5.300	4.850	4.300
Saldo begroting 2022	4.673	2.561	3.209	3.744

1. Auditor/interne accountant

Vanaf 2022 moet het college van B&W een rechtmatigheidsverantwoording opnemen (over het verslagjaar 2021) in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld. Maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting. Het college van B&W is al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Maar nu is het nog de accountant die hierover verslag uitbrengt en het gesprek voert met de gemeenteraad. In de toekomst moet het college van B&W zelf een verantwoording opstellen, die opgenomen wordt in de jaarrekening. Om dit mogelijk te maken zal onder leiding van een nieuwe

functie van 'auditor' de financiële rechtmatigheid worden getoetst. De accountant zal wel nog de getrouwheid van de jaarrekening toetsen. In de bestaande organisatie is voor de nieuwe functie geen dekking. Naar verwachting zal er ook in de eerste jaren nog geen besparing op de accountantskosten mogelijk zijn.

2. In bewaring stellingsprocedure (IBS)

Met de invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) per 2020 hebben alle gemeenten in Nederland gekozen om met één leverancier in zee te gaan, waar het gaat om de geautomatiseerde verwerking van gegevens i.k.v. het regelen van acute psychische noodopvang en verkennend onderzoek. De ICT kosten nemen hierdoor toe.

3. Algemene uitkering

Het geraamde accres 2022 wordt ten opzichte van de meicirculaire 2021 met ruim € 583 mln. opwaarts bijgesteld en komt daarmee voorlopig uit op 5,04%. Ook de accrestranches in de jaren na 2022 worden opwaarts bijgesteld, oplopend naar € 860 mln. Dit komt zowel door een hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling in de Macro Economische Verkenning (MEV-raming) van het Centraal Planbureau als door een positieve volumeontwikkeling. Het kabinet heeft daarnaast vanaf 2022 aanvullende middelen uitgetrokken voor een aantal beleidsterreinen, waaronder voor klimaatmaatregelen. Daarnaast zijn de kosten voor het compenseren van de gedupeerden van de kinderopvangtoeslag opwaarts bijgesteld. Ook andere uitgaven zoals die in de zorg en de EU-afrachten zijn opwaarts bijgesteld. Voor al deze uitgaven geldt dat dit ramingen betreft. Op het moment dat de daadwerkelijke uitgaven lager blijken te zijn, zal dit ook leiden tot een lager accres. Naast deze bijstelling heeft het Rijk besloten om de zgn. 'opschalingskorting' ook voor 2022 niet door te voeren.

Voor Maastricht betekent dit dat de algemene uitkering stijgt met ongeveer € 4 mln. in 2022 en € 2 mln. in 2023 en 2024 en ruim € 3 mln. in 2025. Deze stijging is verrekend met de reeks die in de Kaderbrief 2021 is opgenomen.

4. Bijdrage vakbonden

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en vakbonden FNV Overheid, CNV Overheid en FDO-MHA hebben in de lopende genormaliseerde cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties afgesproken dat alle leden van de VNG een werkgeversbijdrage betalen aan de vakbonden conform de werkgeversbijdrageregeling van de Algemene Werkgeversvereniging Nederland (AWVN). Deze bijdrage is bedoeld om vakbonden te compenseren voor hun bijdragen aan de vormgeving van collectieve arbeidsvoorwaarden voor alle medewerkers binnen de sector, georganiseerd of niet georganiseerd. Zoals de cao voorschrijft is een werkgeversbijdrage verschuldigd van € 21,43 per fulltime equivalent.

5. Bank Nederlandse Gemeenten

BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden. De nettowinst over 2020 komt uit op € 221 mln., ondanks de zeer lage rentetarieven. De winststijging van 36% is vooral veroorzaakt door de in historisch perspectief hoge incidentele debiteurenvoorziening in 2019. Voor Maastricht betekent dit een voordeel van ongeveer € 0,18 mln. in 2021. Voorzichtigheidshalve wordt niet de volledige dividenduitkering meerjarig doorgetrokken.

6. Verhogingen landelijke normen vergoedingen raadsleden en commissieleden

Door het Rijk zijn de landelijke normbedragen in 2020 en in 2021 voor vergoedingen aan raads- en aan burgerleden verhoogd. De gemeente heeft daarbij geen keuze en moet de verhoogde normen volgen. In 2020 is de compensatie voor de hogere normen niet toegekend. Dat heeft in de jaarrekening geleid tot een tekort op dit onderdeel van de begroting/rekening van de raad. Op basis van een integrale doorrekening van de verwachte uitgaven in 2021 voor de vergoedingen aan raads- en burgerleden wordt het budget met € 100.00 verhoogd.

7. Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet veranderen de regelgeving en werkwijzen in het ruimtelijk domein, de fysieke leefomgeving. Er is landelijk afgesproken dat de Omgevingswet budgetneutraal (zowel qua beheerskosten als benodigde capaciteit) moet kunnen worden ingevoerd in een periode van tien jaar na inwerkingtreding. Tevens is bestuurlijk vastgelegd dat financiële compensatie van (een deel van) de invoerings- en structurele kosten een optie is als blijkt dat de 'terugverdientijd' van tien jaar onhaalbaar is. Nu in mei jl. de beoogde invoering van de wet met zes maanden is uitgesteld

naar 1 juli 2022, lopen de invoeringskosten verder op en blijven de baten langer uit. Via de VNG heeft ook gemeente Maastricht zich aangesloten bij de vraag (motie) aan de minister om de gemeentelijke invoeringskosten in 2022, ter hoogte van een bedrag van € 150 mln. (voor alle gemeenten in totaal), eenmalig te compenseren. De exploitatiekosten vanaf inwerkingtreding zullen de komende maanden gekwantificeerd worden. Om deze structurele effecten te verlichten, hebben de gemeenten via de VNG de minister gevraagd om op de afgesproken financiële evaluatiemomenten (eind 2022, 2023 en 2027) te berekenen of de terugverdientijd van tien jaar haalbaar is en zo niet, om op die momenten reeds tot financiële compensatie over te gaan. Er zijn op dit moment nog geen concrete toezeggingen van de minister op deze punten, gezien haar demissionaire status leidt zij deze claims door naar de juiste onderhandelingstafels.

De kosten voor de Maastrichtse voorbereidingen tot 1 juli 2022 zijn geraamd op zo'n € 505.000 (dit is dus exclusief de nog te kwantificeren kosten na inwerkingtreding van de wet, zie hierboven). Een deel van de voorbereidingen schuift met het uitstel mee van 2021 naar 2022, maar daarnaast hebben we te maken met noodzakelijke verlenging van de inzet van capaciteit en de (beheers)kosten van softwaresystemen. Bij een positief besluit op het mogen inzetten van het projectbudget 2021 in het jaar 2022, blijft een resterende claim van € 315.000 over. In afwachting van de uitkomst van de landelijke onderhandelingen, wordt dit bedrag van € 315.000 opgevoerd in de gemeentelijke begroting 2022. Eventuele rijkscompensatie (afhankelijk van de uitkomst van de onderhandelingen) zal in dit geval terugvallen in de algemene middelen van de gemeente.

8. Pilot legalisering wietteelt

Maastricht is een van de tien coffeeshopgemeenten die deelnemen aan het landelijke Experiment gesloten coffeeshopketen. Doel van dit experiment is om te bezien of en hoe op kwaliteit gecontroleerde wiet gedecriminaliseerd aan de coffeeshops kan worden toegeleverd en wat de effecten hiervan zijn. Voor deelname aan dit experiment krijgen de experimenteergemeenten een financiële tegemoetkoming van het Rijk. Op 19 mei 2020 is de financiële tegemoetkoming voor de experimenteerfase vastgesteld door de minister van Justitie & Veiligheid. Voor Maastricht komt dat neer op een bedrag van € 830.000 voor de experimenteerfase. Dit bedrag is opgebouwd uit een vast bedrag voor elke deelnemende gemeente (€ 200.000) en een bedrag per coffeeshop (€ 45.000), uitgekeerd naar rato van het aantal coffeeshops (in totaal voor Maastricht € 630.000). Bij brief van 19 december 2019 was reeds een bedrag van € 150.000 toegekend (en inmiddels ontvangen) voor de voorbereidingsfase, via een decentralisatie-uitkering via de meicirculaire 2020. Daarmee komt de totale financiële tegemoetkoming voor Maastricht neer op een bedrag van € 980.000. Het bedrag van € 830.000 voor de experimenteerfase zal waarschijnlijk verspreid worden uitgekeerd. Nadere informatie hierover volgt via ministerie van Justitie en Veiligheid. Mochten de middelen in een keer wordt verstrekt dan moet hiervoor een bestemmingsreserve worden gevormd, omdat het een meerjarig project is.

9. Prognose sociaal domein

<i>Prognose sociaal domein (bedragen x € 1.000)</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>
MTB	-376	-176	21	66
Omnibuzz	-72	-69	-115	-154
Beschermd wonen	-891	-2.152	-2.412	-2.412
Armoede	-961	-1.083	-1.120	-1.120
Niet realiseren bezuiniging 2.9 Herindicaties hhh	pm	pm	pm	pm
Vrijval re-integratie	1.200			
BUIG	pm	pm	pm	pm
POH	-370	-370	-370	-370
Diversen	-194	-173	-151	-151
Totaal	-1.664	-4.023	-4.147	-4.141

Exploitatietekort MTB

Voor 2022 en verder wordt de meerjarige exploitatiebijdrage aan de MTB in lijn gebracht met de actuele situatie, rekening houdend met afspraken over een gemaximeerde gemeentelijk bijdrage. Dit leidt voor 2022 en 2023 tot een tekort en vanaf 2024 tot een klein overschot.

Vervoersvoorzieningen / Omnibuzz

Op basis de begroting 2022 en volgende jaren van Omnibuzz nemen de uitgaven ondanks de reeds doorgevoerde bezuinigingsmaatregel alsnog toe.

Beschermde wonen (BW) / uitname Wlz

De gemeente ontvangt € 34 mln. BW-middelen van het Rijk. Daarvan is ongeveer € 30 mln. nodig voor BW. Het 'overschot' van € 4 mln. wordt als algemeen dekkingsmiddel ingezet voor tekorten bij Jeugd en Wmo. In de meicirculaire 2021 is een bedrag ad € 8.657.039 uitgenomen uit onze BW-middelen. Dit is het gevolg van de overgang van BW-cliënten naar het Wlz-regime. Ons netto budget daalde daardoor naar ca € 22 mln. De uitname was op basis van de landelijke aannamen dat 23% van de BW-populatie naar verwachting behoort bij de groep cliënten met een GGZ-grondslag waarvoor de Wlz open is gesteld. Echter uit de actuele gegevens eind 2020 blijkt dat de uitname voor onze regio (± 50%) ver boven de landelijke norm van 23% ligt. Daardoor wordt in de septembercirculaire nog een bedrag uitgenomen oplopend tot € 6,8 mln. Dat zal nog in de begroting worden vertaald. Doordat wij een deel van de BW-middelen inzetten als algemeen dekkingsmiddel ontstaat door de uitname per saldo een nadeel. Daarmee hebben we in de Kaderbrief al rekening gehouden.

Armoede/schuldhulpverlening

Door de verwachte volumestijging in het aantal trajecten schuldhulpverlening en de uitbreiding van de doelgroep naar ondernemers, wordt voor de jaren 2022 en verder een tekort voorzien op het armoedebudget waar de bijdrage aan de KBL onderdeel van uitmaakt. Het tekort voor 2022 wordt geraamd op € 961.000, op basis van de oplopende meerjarenbegroting KBL en een verwachte volumegroei van 7% zoals door het CPB ingeschat. Voor de jaren daarna houden wij in de prognose rekening met een volumegroei van 3% en een prijsontwikkeling van eveneens 3%.

Niet realiseren bezuiniging herindicatie HbH Wmo (2.9)

Deze bezuinigingsopgave is gestoeld op de aanname dat door invoering van een nieuw normenkader binnen de dienstverlening HbH (het HHM-normenkader voor huishoudelijke ondersteuning) bij bestaande en nieuwe cliënten de omvang van het totaal aantal geïndiceerde uren HbH kan worden teruggebracht. Alvorens tot algehele invoering van dit nieuwe normenkader over te gaan en daarbij tevens een intensief herindicatietraject bij een grote groep bestaande cliënten te doorlopen, is de theoretische toepassing hiervan steekproefsgewijs getoetst op basis van dossieronderzoek. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat toepassing van het HHM-normenkader niet leidt tot een (gemiddeld) lagere indicatie. Het HHM-normenkader blijkt daarentegen te leiden tot gemiddeld ruimere indicaties dan onze vigerende richtlijn HbH, waarmee uitvoering van deze maatregel kostenverhogend zal uitwerken. Deze maatregel kan daarom niet leiden tot de geprognosticeerde bezuiniging. We gaan op zoek naar alternatieve dekking. Vandaar dat het niet realiseren van deze bezuiniging als PM-post wordt verwerkt. Zodra een alternatief is gevonden, zullen we u hiervan in kennis stellen.

Vrijval re-integratie

Wij hebben op 13 april 2021 besloten om het programma Intensivering re-integratie Participatiewet ter bestrijding van de coronacrisis uit te laten voeren en dit in te zetten voor de brede doelgroep in het kader van het derde steun- en herstelpakket van het Rijk. De coronacrisis heeft immers grote gevolgen voor mensen die als gevolg hiervan (dreigen te) worden ontslagen. Wij willen deze mensen, die nu in onzekerheid verkeren, de zekerheid bieden dat ze aanspraak kunnen maken op passende begeleiding bij het zoeken naar nieuw werk en inkomen. De kosten die gemoeid zijn met de acties uit het programma worden gedekt uit de extra middelen die de rijksoverheid in het kader van dat steun- en herstelpakket beschikbaar heeft gesteld. Omdat de rijksmiddelen nu ontvangen worden, maar de werkzaamheden zich over de komende jaren uitstrekken, stelt het college aan de raad voor om de gelden te storten in de reserve Intensivering re-integratie. "Bij de inschatting van de benodigde middelen is uitgegaan van een toename van 7% van het bestand in 2021/2022 en het gaat dan om zo'n 550 mensen. De aanname is dat ca. 200 mensen meteen weer aan het werk geholpen kunnen worden, vanuit korte en zeer intensieve interventies. Hiermee is een bedrag gemoeid van ca. € 2.000 per plaatsing, in totaal derhalve € 400.000. Van een groep van 220 mensen is de verwachting dat zij arbeidsfit gehouden moeten worden in de infrastructuur bij bedrijven in stad en regio. Per persoon is hiervoor een bijdrage van € 3.000 nodig, waarmee dan een totaalbedrag van € 660.000 is gemoeid. Van ca. 130 mensen is de verwachting dat zij arbeidsfit gemaakt moeten worden en hiervoor zijn langer durende intensieve trajecten (tot 2 jaar) nodig. Met deze trajecten is gemiddeld naar verwachting een bedrag van € 4.500 gemoeid, hetgeen neerkomt op € 585.000 voor deze groep. In

totaal is voor het programma dan ook € 1.645.000 nodig. De resterende rijksmiddelen voor 2022 ad € 1,2 mln. kunnen vooralsnog vrijvallen t.b.v. de algemene middelen.

Buig (bijstandsuitkeringen)

Op basis van de realisatie t/m periode 2021-05 en de voorlopige cijfers over juni is er bij de BUIG-lasten een geraamd voordeel van circa € 1,5 mln. Het aantal uitkeringen is in de maanden februari t/m juni vrijwel stabiel gebleven. De ontwikkeling in de 2e helft van het jaar is onzeker vanwege enerzijds het stopzetten van subsidieregelingen en anderzijds vanwege een aantrekkende economie waarbij de verwachting is dat vooral jongeren uitstromen. Bij de BUIG-baten is er op basis van het voorlopig budget een nadeel van € 1,6 mln. Begin oktober wordt het definitief budget voor 2021 vastgesteld en het voorlopig budget voor 2022. In afwachting van nadere berichtgeving nemen we een PM-post op in de begroting. In de Memorie van Toelichting zullen we hierop terugkomen.

Praktijkondersteuners huisartsen jeugdzorg

De praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen (POH-jeugd) zijn de afgelopen jaren incidenteel gefinancierd vanuit het innovatiebudget. Inmiddels is deze inzet van de POH-jeugd positief geëvalueerd. Zij handelen ca. 65% van de hulpvragen van jongeren die zich bij de huisarts melden zelfstandig af door zelf lichte hulp en ondersteuning te bieden. Daarmee worden doorverwijzingen naar de GGZ voorkomen. Ook landelijke onderzoeken laten deze positieve effecten zien. Daarom wordt voorgesteld de extra middelen Jeugd deels in te zetten voor de structurele dekking van 4 fte POH-jeugd. Een mogelijke verdere uitbreiding wordt nog onderzocht.

10. Langer afschrijven

In de begroting 2020 is door uw raad besloten tot een andere systematiek van afschrijven, nl. op restwaarde. Daarbij is een voorbehoud gemaakt voor goedkeuring van de accountant. Die heeft niet ingestemd met deze systematiek. Het alternatief was langer afschrijven. De accountant heeft ingestemd met het langer afschrijven van bepaalde panden, namelijk courante panden die niet aan een beleidsveld zijn gekoppeld en de eigen huisvesting. De commissie Begroten en verantwoord is hierover geïnformeerd. Uw raad ontvangt hierover nog een afzonderlijk raadsvoorstel. Ten opzichte van eerdere berekeningen is vastgesteld dat de komende jaren het voordeel ongeveer € 0,1 mln. groter is dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

11. Achterblijvende inkomsten binnen- en buitensportaccommodatie

Bij de binnen- en buitensportaccommodaties is de laatste jaren sprake van structureel lagere inkomsten. Dit is een mede een gevolg van het feit dat er steeds minder in georganiseerd verband (verenigingsverband e.d.) gesport wordt. Het is dan ook noodzakelijk deze ontwikkeling in onze begroting te verwerken.

12. Beheersmaatregelen bevers

In de kaderbrief 2021 is aangegeven dat er een plan van aanpak wordt opgesteld met betrekking tot de bever. Het doel van de aanpak is tweeledig: enerzijds het bieden van mogelijkheden binnen de gemeente Maastricht en de directe omgeving een goede populatie bevers te behouden en anderzijds het waar mogelijk voorkomen van schade in de breedste zin door bevers. Diverse maatregelen zullen worden uitgevoerd voor het beschermen van de leefgebieden en gesneuvelde bomen zullen worden herplant. Verder zal een 'beverpot' worden gevormd voor het herstel van schades en het nemen van kleinschalige maatregelen. Voor het uitvoeren van dit plan is eenmalig budget nodig in 2021 (€ 140.000) en 2022 (€ 100.000) en vanaf 2023 € 30.000 per jaar.

13. Burgerparticipatie

De contourennota is inmiddels afgerond en samen met het startdocument participatiebeleid nu in een proces van besluitvorming bij de raad. Dit wordt naar verwachting afgerond in oktober 2021. Met het vaststellen van het startdocument zijn er uitgangspunten om te komen tot een gerichte Maastrichtse aanpak voor participatie. Deze wordt uitgewerkt en aangeboden ter besluitvorming in Q1 2022. Hierbij wordt ook een passende participatieverordening opgesteld en aangeboden ter besluitvorming. Bij de aanpak wordt inzichtelijk gemaakt welke scenario's en kosten hierbij horen. Bij het vaststellen van het startdocument dit najaar is er wel al richting bepaald en ook meer inzicht in het ambitieniveau.

Het beschikbaar gesteld voorbereidingsbudget is vrijwel geheel benut en daarmee ontoereikend om vanaf 2022 de voorbereidings- en uitvoeringskosten te dragen. Daarom achten wij het van belang om deze opgave in deze Kadernota te melden en een PM-post op te nemen in afwachting van verdere besluitvorming en de aanpak. Bij de begroting van 2023 zijn naar verwachting scenario's en kosten inzichtelijk.

14. Novi

Zuid-Limburg is aangewezen als NOVI-gebied. Om alle beoogde ambities op te kunnen pakken is een begroting opgesteld door alle deelnemende partijen. Voor dit jaar (2021) omvat de begroting NOVI-gebied ruim € 600.000 procesgeld. Dat is opgebracht door de provincie en het rijk met de afspraak dat de gemeenten in 2022 ook zouden gaan meebetalen. Gebaseerd op een gelijke verdeling over Rijk, provincie en gemeenten, waarbij gemeenten bijdragen naar rato van het aantal inwoners, betekent dit dat Maastricht ca. € 60.000 zal moeten bijdragen.

15. Volwaardig poppodium

Bij Kaderbrief heeft uw raad reeds besloten om de subsidie voor het poppodium voor 2022 op te hogen. We hebben onderzocht hoe de overige jaren van de cultuurplanperiode tot en met 2024 overbrugd kunnen worden. In de wetenschap dat door de Muziekgieterij geen aanvullende besparingen gedaan kunnen worden, hebben we tevens vastgesteld dat er binnen de cultuurbegroting geen middelen beschikbaar in verband met de vastgestelde bedragen voor de professionele culturele instellingen voor de huidige cultuurplanperiode tot en met 2024. Ook het Theater aan het Vrijthof en Centre Céramique – Kumulus – NHMM, kampen met flinke taakstellingen als gevolg van de bezuinigingen. Op dit moment wordt onderzocht of er zonnepanelen kunnen worden geplaatst op het oude deel van de Timmerfabriek. Op het nieuwbouwdeel liggen al zonnepanelen. Mocht plaatsing van zonnepanelen komende jaren doorgaan en een financieel voordeel opleveren voor de Muziekgieterij dan kan dit verrekend worden met de subsidie vanaf 2025. In deze begroting stellen we dan ook voor de benodigde additionele middelen voor ophoging van de exploitatiesubsidie voor het poppodium in 2023 en 2024 ten laste van de algemene middelen te brengen.

16. Handhaving toeristisch kamerverhuur

Het college heeft besloten de Beleidsregel Pilot Toeristische woningverhuur van kracht te laten blijven totdat door de raad vast te stellen nieuwe regels omtrent toeristische woningverhuur in werking treden. Op deze wijze sluiten de beleidsregels aan op nieuwe regelgeving. Momenteel wordt gewerkt aan de evaluatie van de pilot en een voorstel voor nieuwe regelgeving. Zowel het voortzetten van de huidige aanpak als de toepassing van nieuwe regelgeving vraagt om inzet van handhaving die niet is voorzien binnen de reguliere capaciteit. De aard en omvang hiervan zal duidelijk worden aan de hand van de uitwerking zoals hiervoor geschetst. Vandaar dat een PM-post in de begroting 2022 is opgenomen.

17. Exploitatie middenzaal

Er wordt een voorbereidingskrediet gevoteerd om verbouwing voor te bereiden, het naastgelegen pand te kopen en de gevolgen voor de exploitatie te berekenen. We verwachten niet dat de exploitatie kostendekkend zal zijn. Bij de begroting 2023 hopen we de financiële gevolgen in beeld te hebben.

18. Onderhoud bomen

Stadsbeheer zal in 2021/2022 een meerjarenonderhoudsplan opstellen waarin de kosten met betrekking tot regulier onderhoud en de kosten die betrekking hebben op de uit te voeren zorgplicht worden opgenomen. Waarbij eveneens het huidige areaal en de areaaluitbreiding worden bezien. Het afgelopen jaar werd opnieuw gekenmerkt door veel schade onder de nieuwe aanplant, als gevolg van de langdurige droogte. En ook ziekten en najaarsstormen hebben opnieuw hun tol geëist. Uit monitoring blijkt dat 4% van het actuele bomenbestand (1.720 bomen) een sterk verminderde levenskracht heeft en in aanmerking komt voor vervanging. Het aantal klachten over met name grote bomen groeit, waardoor de (financiële) druk op het vervangingsplan voor het bomenbestand toeneemt. Zeker is dat het huidige beschikbare budget niet voldoende is om deze opgave te kunnen opvangen, vandaar dat er nu alvast in de begroting een PM-post wordt opgenomen, welke na afronding van het MJOP geconcretiseerd kan worden.

19. Friciekosten Kumulus

De maximale frictiekosten in de periode juli 2022- december 2024 worden geraamd op ca € 5,1 mln. Dit is de optelsom van alle individuele aanspraken. Het college verwacht dat het totale beroep op de frictiekosten niet meer dan 70% van het maximum zal bedragen. Vooraf is echter niet vast te stellen wat het exacte bedrag zal zijn omdat dit het gevolg is van het individuele verloop van het van werk-naar-werk traject en de keuzes van docenten die sterk uiteen kunnen lopen. Het voorstel is om deze frictiekosten op te vangen door een revolverend frictiefonds te vormen, opgebouwd uit een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve voor het bedrag van € 3,6 mln. voor frictiekosten, herplaatsingskosten en de reorganisatiekosten. Vanaf 2025 zal er jaarlijks een bedrag van € 300.000 in de algemene reserve worden gestort, tot de € 3,6 mln. is terugbetaald. De dekking van de € 300.000 wordt gehaald uit het niet invullen van 4,22 fte van de beschikbare formatieruimte. De

werkzaamheden van deze 4,22 fte worden opgevangen door een verhoogde organisationele samenwerking die voortkomt uit fase 2 van de reorganisatie.

20. Amendement sport- en spelvoorzieningen (bezuiniging 8.5 uit de Prébegroting)

Bij de behandeling van de Kaderbrief is een amendement aangenomen over de bezuiniging op sport- en speelvoorzieningen. De opdracht is de bezuiniging op een andere manier te gaan invullen. Bij de jaarrekening 2020 is de vrijgevallen 207.000 (speelvoorzieningen) gereserveerd voor de dekking van de bezuiniging van € 200.000 in 2022. In Q3 2022 worden de resultaten van de inspraakronde langs wijken en buurten (groene beweegvriendelijke wijken) aan de raad gepresenteerd, op basis hiervan zal een keuze gemaakt worden ten aanzien van de invulling van deze taakstelling (begroting 2023 e.v.).

21. Organisatieontwikkeling

In 2021 introduceerde de directie het proces van organisatieontwikkeling ‘*Samen met plezier voor Maastricht*’ bij alle leidinggevenden, dat verder in de organisatie ingebed gaat worden. Dit proces borduurt verder op processen die eerder al waren in gezet (beter in control komen), maar introduceert enkele wezenlijke accentverschillen. De nadruk ligt niet enkel op het integrale (samen) en de manier waarop we ons organiseren (met plezier), maar ook op het feit dat onze organisatie nog meer in contact moet staan met de buitenwereld: de burgers, ondernemers, organisaties en initiatiefnemers in onze stad. Meer van deze buitenwereld naar binnen halen en meer inspelen op de noden en wensen vanuit de stad staan hierbij centraal (voor Maastricht). Deze beweging moet in 2022 verder op stoom komen en in de hele organisatie uitgerold worden.

Centraal in de voorgestane aanpak is het bewerkstelligen van daadwerkelijke beweging in onze organisatie, onder andere door meer integraliteit/ontkokering, door bundeling van de bedrijfsvoering, een hechtere verbinding tussen beleid en uitvoering en een grotere focus op excellente uitvoering. Met het genoemde motto wordt tot uitdrukking gebracht hoe we deze verandering in gezamenlijkheid willen realiseren.

Op een aantal punten in de organisatie is de beweging al ingezet. In het sociaal domein is men aan de slag om dit organisatieonderdeel toekomstbestendig en slagvaardig in te richten met behulp van het Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein. Binnen stadsbeheer en C3 lopen ook trajecten die beide onderdelen in staat stellen beter in te spelen op de veranderende verwachtingen van de buitenwereld. Om beter in control te komen kijken we naar de organisatie van inkoop en subsidies, de bedrijfsvoering en de herpositionering van de ondersteunende afdelingen.

Om het proces van organisatieontwikkeling vanaf nu en volgende jaren daadwerkelijk op stoom te brengen is naar ons oordeel incidenteel een aanvullend budget van € 5 mln. nodig. Dit budget is opgebouwd vanuit drie pijlers te weten uitvoeringskracht, generatiepact en frictiebudget. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering). Op basis van die toelichting stellen wij voor om van genoemde € 5 mln. het bedrag voor de pijlers uitvoeringskracht (€ 1,1 mln.) en voor frictiekosten (€ 1 mln.) beschikbaar te stellen en om voor het generatiepact het bedrag van € 2,9 mln. te reserveren, in afwachting van het overleggen van nadere onderbouwing, waaronder de uitkomsten van een haalbaarheidsonderzoek, aan uw raad.

22. Openbare toiletten

Maastricht wil een gastvrije, inclusieve, attractieve, veilige en schone stad zijn. Service en gastvrijheid/hospitality zitten in het DNA van Maastricht. Maastricht is nationaal een top winkelstad en wil in de top blijven. Dit is ook zo opgenomen in ons lokaal beleid, variërend van het coalitieakkoord, stadsvisie en economische visie. Het aanbieden van voldoende toegankelijke toiletvoorzieningen past binnen deze ambitie en speerpunten van Maastricht.

Voorgesteld wordt om een combinatie van elkaar versterkende opties toe te passen. Onder het Vrijthof ligt een toiletvoorziening van Q-Park. Q-Park is bereid om deze voor een langdurige periode – via een gebruiksovereenkomst – ter beschikking te stellen aan de gemeente. Aan deze toiletvoorziening dienen wel bouwkundige aanpassingen te worden verricht (privacy schotten herentoilet, vervanging huidige toiletpotten, aanpassing verlichting en tegelwerk, aanbrenge MIVATOilet, hellingbaan ten behoeve van mindervaliden). Dit krediet wordt gevoteerd uit de investeringskrediet voor het toegankelijk maken van de openbare gebouwen. Deze toiletvoorziening zal worden bemenst en bezoekers dienen entreegeld te betalen. Daarnaast zal in eerste instantie een pilot worden gedaan met 10 horecazaken die gelegen zijn op een strategisch plek in de binnenstad (bij aankomst en vertrekpunten, veel passanten, witte vlekken qua toiletvoorziening, spreiding over de

binnenstad) een convenant worden afgesloten. De deelnemende zaken krijgen in ruil voor het actief openstellen van hun toilet voor niet-klienten een kleine vergoeding van de gemeente. De KHN-afdeling Maastricht ondersteunt dit initiatief. Verder neemt Maastricht deel aan de Hoge Nood App, waardoor de vindbaarheid van de toiletvoorzieningen voor de bezoekers sterk verbeterd wordt. Tot slot zullen wij actiever communiceren over de toiletvoorzieningen van ons eigen gemeentelijk vastgoed (toiletvoorziening), specifiek Mosae Forum en Centre Céramique.

23. Extra inkomsten Jeugd

Op basis van de richtlijn die de provinciale toezichthouders in overleg met de VNG zijn overgekomen zijn de bedragen voor 2023 en verder opgehoogd. De extra inkomsten die geraamd mogen worden, bedragen 75% van het budget dat wordt toegevoegd aan de rijksmiddelen voor jeugdzorg. Er wordt wel rekening gehouden met een afbouw van het extra budget. Deze bedragen wijken licht af van de bedragen van de Kaderbrief. Een club van wijzen buigt zich nog namelijk over aanvullende maatregelen om de uitgaven te verlagen. In onze eigen begroting zullen we de extra inkomsten op programma 5 verwerken, opdat de uitgaven meer in lijn komen met de rijksbudgetten.

Raming incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. In onderstaande tabel is voor elk begrotingsjaar aangegeven welke deel van de baten en lasten een incidenteel dan wel structureel karakter heeft.

Samenvatting programmabegroting 2022 - 2025: verdeling naar incidentele en structurele posten												
(bedragen x € 1.000)	2022			2023			2024			2025		
	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Lasten												
1 Veiligheid	17.152	1.032	16.120	16.227	0	16.227	16.191	0	16.191	16.185	0	16.185
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	26.704	790	25.914	26.247	0	26.247	26.319	0	26.319	26.677	0	26.677
3 Economie	12.389	0	12.389	9.693	0	9.693	9.089	0	9.089	8.802	0	8.802
4 Onderwijs	13.262	0	13.262	13.225	0	13.225	13.129	0	13.129	13.101	0	13.101
5 Sport, cultuur en recreatie	49.086	3.750	45.336	43.864	156	43.708	43.098	100	42.998	41.893	100	41.793
6 Sociaal Domein	256.058	2.015	254.043	250.200	776	249.424	244.500	215	244.285	243.775	164	243.611
7 Volksgezondheid en milieu	38.700	100	38.600	39.004	0	39.004	39.218	0	39.218	39.487	0	39.487
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	22.784	1.156	21.628	16.087	372	15.715	15.320	0	15.320	12.547	0	12.547
0 Bestuur en ondersteuning	98.049	6.424	91.625	92.545	0	92.545	92.795	0	92.795	92.818	0	92.818
Totaal lasten excl. toevoeging reserves	534.183	15.267	518.916	507.093	1.304	505.789	499.658	315	499.343	495.287	264	495.023
Baten												
1 Veiligheid	753	0	753	753	0	753	753	0	753	753	0	753
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.380	0	3.380	3.397	0	3.397	3.397	0	3.397	3.397	0	3.397
3 Economie	11.717	0	11.717	8.931	0	8.931	8.796	0	8.796	8.533	0	8.533
4 Onderwijs	5.750	0	5.750	5.750	0	5.750	5.750	0	5.750	5.750	0	5.750
5 Sport, cultuur en recreatie	10.921	0	10.921	9.714	0	9.714	8.867	0	8.867	8.863	0	8.863
6 Sociaal Domein	81.548	0	81.548	81.525	0	81.525	81.525	0	81.525	81.525	0	81.525
7 Volksgezondheid en milieu	40.240	0	40.240	40.593	0	40.593	40.811	0	40.811	41.086	0	41.086
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.701	190	15.511	9.607	0	9.607	9.219	0	9.219	6.454	0	6.454
0 Bestuur en ondersteuning	359.790	2.634	357.156	351.599	0	351.599	350.705	0	350.705	349.765	0	349.765
Totaal baten excl. onttrekking reserves	529.801	2.824	526.977	511.870	0	511.870	509.824	0	509.824	506.128	0	506.128
Totaal saldo van baten en lasten	-4.383	-12.443	8.060	4.776	-1.304	6.080	10.165	-315	10.480	10.842	-264	11.106
Toevoeging reserves	25.219	25.219	0	25.331	25.331	0	29.249	29.249	0	29.988	29.988	0
Onttrekking van reserves	34.275	34.073	202	23.115	22.913	202	22.293	22.091	202	22.890	22.688	202
Geraamd resultaat	4.673	-3.589	8.262	2.561	-3.722	6.283	3.209	-7.473	10.682	3.744	-7.564	11.308

Uit voorgaande tabel kan worden afgeleid dat in het begrotingsjaar 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 sprake is van een structureel positief saldo.

Een specificatie per programma van de incidentele baten en lasten is hierna opgenomen (posten van € 100.000 of groter zijn gespecificeerd). Voor de onttrekkingen en stortingen per reserve wordt verwezen naar de verloopoverzichten van reserves en voorzieningen (paragraaf 2.3).

Geraamde incidentele lasten

Incidentele lasten	(bedragen x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Programma 1 Veiligheid	1.032	-	-	-
Pilot weetteelt	980			
Posten kleiner dan € 100.000	52			
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	790	-	-	-
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	790			
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	3.750	156	100	100
Friciekosten Kumulus	3.600			
Cultuurparticipatie (tijdelijk beschikbaar gesteld)	100	100	100	100
Posten kleiner dan € 100.000	50	56		
Programma 6 Sociaal domein	2.015	776	215	164
Incidentele lasten t.l.v. reserve Innovatieopdracht Samenleven	126	100	100	64
Incidentele lasten t.l.v. reserve intensiverig re-integratie	700	440		
Incidentele lasten t.l.v. reserve decentralisaties sociaal	200			
Incidentele lasten t.l.v. investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	100	100	100	100
50 Gezinnen aanpak (tijdelijk project)	200	100		
Additionele aanpak ouderwerkloosheid (tijdelijk project)	155			
Verbeterplan sociaal domein	197			
Ontwikkeltrajecten sociaal domein	200			
Posten kleiner dan € 100.000	137	36	15	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	100	-	-	-
Wijzigen PBD-inzamelsysteem (project)	100			
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.156	372	-	-
Incidentele lasten t.l.v. reserve ISV	591	372	-	-
Project invoering omgevingswet	505			
Posten kleiner dan € 100.000	60			
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	31.643	25.331	29.249	29.988
Incidenteel budget organisatieontwikkeling	5.000			
Stelpost extra lasten veroorzaakt door corona	1.010			
Gezond in de Stad (stimuleringsprogramma voortgezet in het jaar 2022)	414			
Stortingen in reserves	25.219	25.331	29.249	29.988
Totaal incidentele lasten	40.486	26.635	29.564	30.252

Geraamde incidentele baten

Incidentele baten	(bedragen x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	190	-	-	-
Project invoering omgevingswet (overloop budget 2021)	190			
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	36.707	22.913	22.091	22.688
Pilot weetteelt	980			
Stelpost extra lasten re-integratie veroorzaakt door corona	1.200			
Gezond in de Stad (stimuleringsprogramma voortgezet in het jaar 2022)	414			
Onttrekkingen aan reserves	34.073	22.913	22.091	22.688
Posten kleiner dan € 100.000	40			
Totaal incidentele baten	36.897	22.913	22.091	22.688

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Alle beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in principe incidenteel en daarom verwerkt in de voorgaande overzichten met geraamde incidentele baten en lasten. De beoogde onttrekkingen aan financieringsreserves die dienen ter dekking van kapitaallasten van investeringen waarvoor de betreffende reserves zijn gevormd, kunnen echter als structureel worden aangemerkt. Dit betreft de volgende reserves:

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	(bedragen x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Financieringsreserve kapitaallasten Sport	171	171	171	171
Reserve productiemiddelen (onderdeel: dekking kapitaallasten openbare verlichting)	31	31	31	31
Totaal beoogde structurele onttrekkingen aan reserves	202	202	202	202
Financieringsreserve kapitaallasten Sport				
Reserve productiemiddelen (onderdeel: dekking kapitaallasten openbare verlichting)				
Totaal beoogde structurele toevoegingen aan reserves	-	-	-	-

2.3 Uiteenzetting financiële positie

Geprognosticeerde balans

BALANS bedragen x € 1.000	31-12-2021 begroting 2021	31-12-2022 begroting 2022	31-12-2023 begroting 2023	31-12-2024 begroting 2024	31-12-2025 begroting 2025
Immateriele vaste activa	22.240	21.273	20.306	19.339	18.402
Materiele vaste activa	633.624	628.439	662.437	619.180	593.204
Financiële vaste activa	78.819	77.376	45.851	43.242	40.605
Voorraden	12.150	12.150	12.150	12.150	12.150
Vorderingen	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Liquide middelen	0	0	0	0	28.696
Totaal activa	861.833	854.238	855.744	808.911	808.057
Eigen vermogen	153.975	144.920	147.135	154.091	161.189
Resultaat boekjaar	0	4.673	2.561	3.209	3.744
Voorzieningen	68.767	69.235	70.891	72.648	77.208
Langlopende schulden	432.343	426.831	441.590	398.916	398.916
Kortlopende schulden	167.000	167.000	167.000	167.000	167.000
Liquide middelen	39.748	41.579	26.567	13.047	0
Totaal passiva	861.833	854.238	855.744	808.911	808.057

Investeringsen

In deze paragraaf wordt de totale investeringsruimte uit meerjareninvesteringsplan (MJIP), rendabele investeringen en investeringen in productiemiddelen gepresenteerd. Voorbeelden van investeringen kunnen heel divers zijn. Bijvoorbeeld vrachtauto's maar ook ICT middelen of meubilair. Onder het totaaloverzicht wordt een toelichting gegeven op de nieuwe MJIP investeringen (zie genummerde verwijzingen).

Hieronder volgt een overzicht van alle investeringen. Het betreft zowel zogenaamde rendabele alsook de onrendabele kredieten. Rendabele kredieten zijn kredieten waarvoor we specifiek hebben gespaard in financieringsreserves (bijv. productiemiddelen stadsbeheer zoals vrachtauto's) of waar inkomsten tegenover staan (bijvoorbeeld onderhoud gebouwen of riolen).

In de begroting 2022 zijn alle investeringen uit het coalitieakkoord opgenomen. In deze begroting zijn geen nieuwe investeringen toegevoegd.

Conform artikel 5 van onze financiële verordening geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan voor welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een apart voorstel ter autorisatie van het investeringskrediet wilt ontvangen. In de onderstaande tabel is in een aparte kolom weergegeven welke investeringen dit betreft (zie vinkjes). De overige investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

Tenslotte geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan, conform uitwerking van het 'Amendement betrokkenheid raad bij majeure projecten', welke nieuwe investeringen aangemerkt worden als 'majeure projecten'. Uw raad kan besluiten tot aanwijzing van een majeur project indien u van mening bent dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de gemeente aan een dossier zijn verbonden en de reguliere P&C cyclus ontoereikend is. Overwegingen die bij de aanmerking als majeur project een rol kunnen spelen zijn:

- Er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
- Er zijn belangrijke gevolgen voor de Maastrichtse samenleving;
- De (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de gemeente Maastricht;
- Er is sprake van complexe financieringsconstructies of toepassing van nieuwe technologieën;
- Er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

Tussentijdse rapportage en eindafrekening inzake deze 'majeure projecten' wordt structureel geborgd door opname van deze projecten in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) die jaarlijks onderdeel uitmaakt van de jaarrekening. Uiteraard zal de raad bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen van de MPGV direct door het college hierover worden geïnformeerd (actieve informatieplicht). Bijvoorbeeld via een raadsinformatiebrief of een vertrouwelijke raadssessie.

Reeds benoemd als majeur project zijn:

- Belvédère (incl. Tram Maastricht-Hasselt)
- Gebiedsontwikkeling Randwyck
- Gebiedsontwikkeling A2
- Herbestemmen ENCI
- Stad en Spoor
- Ontwikkeling De Heeg incl. sportvoorziening
- Milieuzone
- Vestingwerken
- Integraal HuisvestingsPlan (IHP)
- Warmtenet (Restwarmte)
- Verbouwing Centre Céramique
- Tweede tranche binnensport
- Middenzaal

Bezien vanuit het gegeven dat er geen nieuwe investeringen zijn toegevoegd aan het MJIP stelt het college niet voor om nieuwe projecten aan bovenstaande lijst toe te voegen.

Municipal Investment Plan (Budget v 4 1 000)													
No.	Programma	Omschrijving		Economisch maatschappelijk	Afslac. termijn	Aparte toelating	Rest kred. tot 2020	2021	2022	2023	2024	2025	
1	0	Dienstauto Burgemeester	Rendabel	E	5		100		100				
2	0	MECC	Rendabel	E	20				0				
3	0	Bankstaal	MJP	M	25		170		170				
4	0	Optimale toegankelijkheid van gebouwen	MJP	M	40	v	47	400	447	400	400	200	
5	0	Boschstraat 5-7 (Timmerfabriek)	Rendabel	M	25		2.324		2.324				
6	0	Francois de Vevesstraat	Rendabel	M	40		500	-500	0				
7	0	Verduurzaming gemeentelijke panden	Rendabel	E	25				500	1.000	1.500		
8	0	Agrarische gronden (restpercelen A2)	Rendabel	E				282	282				
9	0	Productiemiddelen	Rendabel	E	0v			0	0	0	0	0	
10	1	Camera toezicht	Rendabel	M	10			294	294	43	50	73	
11	2	Mobiliteit (reguliere mob. programma)	MJP	M	20		514	590	1.104	590	590	590	
12	2	Verminderen overlast door vrachtwagen Maastricht-West	MJP	M	25		2.261		2.261				
13	2	Kunstwerken	Rendabel	M	25			861	861				
14	2	Tram	Rendabel	M	30		1.000		1.000				
15	2	VRI's	Rendabel	M	15			3.477	3.477	528	432	2.544	
16	2	Parkeeren	Rendabel	M	0v			1.379	1.379	400	250	750	
17	2	Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MJP	M	40	v	1.275	3.000	4.275	1.000			
18	2	Continuëren Maastricht Bereikbaar	MJP	M	25		1.000	1.000	2.000	1.000			
19	2	Lange afstand bussen	MJP	M	40				0				
20	2	Fietsenstallingen & P&R	MJP	M	40	v		500	500	3.000	1.500		
21	2	Verhandigen levensduurverlengend	MJP	M	25		5.512	234	5.746	2.500	2.500	2.500	
22	2	Openbare Verlichting	Rendabel	M	0v			-505	505	6.335	3.167	574	
23	3	International Students Club	MJP	M	25		400	-400	0				
24	4	Onderwijsinvesting	MJP	M	40	v	10.942	3.700	14.642	21.373	20.000	15.000	
25	5	Sportaccommodaties	MJP	M	25		2.270	454	2.724				
26	5	Tweede tranche Binnensport	MJP	M	25	v	1.000	1.000	2.000	4.000	4.000	4.000	
27	5	Sporthal Geusselt	MJP	M	40		157		157				
28	5	Upgrade sportpark Jekardal	MJP	M	25		530		530				
29	5	Sportvoorziening de Heeg	MJP	M	25	v	500	4.000	4.500	500			
30	5	Vergroening openbare ruimte	MJP	M	20		165	287	452	287	287	287	
31	5	Heronwikkeling sportpark Heugem	Rendabel	M	25			98	98				
32	5	Heronwikkeling spreidingsplan restaurant	Rendabel	M	25			88	88				
33	5	Stadion Geusselt (eigenaar)	Rendabel	M	0v				0				
34	5	Theater	Rendabel	M	0v			235	235				
35	5	Theater	MJP	M	25			501	501				
36	5	Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid	MJP	M	25	v	500	500	1.000				
37	5	Middenzaal	MJP	M	40	v	500	500	1.000	3.000	3.000	500	
38	5	Collecties depots	MJP	M	25	v	100	100	200				
39	5	Verhuizing Kumulus naar CC	MJP	M	20			300	300				
40	5	Verhuizing Kumulus naar CC	Rendabel	M	20			3.168	3.168				
41	5	KCR (restaurant 2013/2014)	MJP	M	5			49	49				
42	5	Groen, natuur en landschap	MJP	M	20		1.033	213	1.246	213	213	213	
43	7	Begraafplaats	MJP	M	25		595		595				
44	7	Begraafplaats	Rendabel	M	25			335	335				
45	7	Roiering	Rendabel	E	30			9.983	9.983	11.937	6.759	6.742	
46	7	Lucht en Geluid	MJP	M	5/10			43	43				
47	7	Milieuzones	MJP	M	20	v	5.000		5.000				
48	7	Uitvoeren Energievansbeplan	MJP	M	20	v	691	125	816	125	125		
49	7	Milieustationspersoons	Rendabel	E	0v			242	242				
50	8	Achtereind Bevedere	MJP	M	40		2.300	2.300	4.600	2.300	2.300	2.300	
51	8	A2 bijdrage	MJP	M	40		955		955				
52	8	Brightbands MHC	MJP	M	40		2.671		2.671				
53	8	Maatschap Randwijck	MJP	M	40		324		324				
54	8	Ontwikkeling de Heeg	MJP	M	25	v	736	1.500	2.236	500			
55	8	Herijking herstructurering	MJP	M	40		1.648		1.648				
56	8	Herbestemming ENCI gebied	MJP	M	40	v	300		300				
57	8	Tapijn	MJP	M	40		37		37				
58	8	Noorderbrug	MJP	M	40		9.200		9.200				
59	8	Noorderbrug	Rendabel	M	60			5.665	5.665				
60	8	Afsluiting Noorderbrug	MJP	M				-9.500	-9.500				
61	8	Gem. aansluit stedelijke Ontwikkeling	MJP	M	20		1.999	640	2.639	540	540	540	
62	8	Vestingwerken	MJP	M	40	v	1.500		1.500	750	750	750	
63	8	Fietsbrug stuw Bergharen	MJP	M	40		640		640				
			MJP				56.565	12.943	69.508	41.428	36.305	20.980	23.280
			Rendabel				7.513	22.823	30.636	20.343	12.158	10.693	6.749
			Totaal				64.078	35.566	100.144	61.771	48.463	37.673	30.029

Voorgaand overzicht is nagenoeg hetzelfde overzicht als het overzicht in de begroting 2021. Er zijn ook geen nieuwe investeringen gepland. Alle investeringen uit het coalitieakkoord zijn doorgerekend en opgenomen in de lijst van investeringen tot en met 2030. Gewijzigd is dat de restantkredieten uit 2020 naar 2021 zijn verschoven. Op deze wijze presenteren wij u een lijst van alle voorgenomen investeringen in 2021 en de daarop volgende jaren. Hieronder worden toegelicht de kredieten die zijn aangevinkt om nog gevoteerd te worden.

Optimale toegankelijkheid van publiek toegankelijke gebouwen

De Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 omvat tienspeerpunten gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid in de stad. Speerpunt 1 van de Maastrichtse Inclusie agenda betreft het 'Verbeteren

toegankelijkheid gemeentelijke panden met een openbare functie'. Er werden tien gemeentelijke panden met een openbare functie gescreend. Het plan van aanpak met de concrete investeringsvoorstellen voor de komende jaren inzake het verbeteren van de toegankelijkheid van deze tien gemeentelijke panden met een openbare functie, wordt vanaf 2022 uitgevoerd.

In het kader van een gastvrije, inclusieve, veilige en schone stad, past het aanbieden van voldoende toegankelijke toiletvoorzieningen in Maastricht. De vraag naar openbare toiletten in Maastricht kwam de afgelopen tijd met enige regelmaat terug (vanuit politiek als samenleving). Tevens wordt om voor de realisatie van een openbaar toegankelijke toiletvoorziening onder het Vrijthof € 50.000 geïnvesteerd voor de éénmalige kosten ten behoeve van bouwkundige

Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck

Besluitvorming over de in begroting 2019 gereserveerde middelen ten behoeve van de quick-wins in de stationsomgeving (inclusief internationaal busstation) heeft inmiddels plaatsgevonden door de gemeenteraad. Een voorstel voor de volledige en definitieve herinrichting van de stationsomgeving en verkeerscirculatie is in voorbereiding. De laatste jaren breidt het kernwinkelgebied van Maastricht zich immers uit naar de oostelijke Maasoever in Wyck. De Stationsstraat en omgeving dienen daarbij aangepast te worden aan deze nieuwe dynamiek. Op basis van onder meer het ambitiedocument 'Stad en spoor' bepalen we de scope voor een verdere kwalitatieve impuls in de Stationsstraat en het autoluwer maken van Wyck. In oktober 2021 zal de verkeersstudie stationsomgeving inclusief de financiële consequenties aan de raad voorgelegd worden.

P&R voorzieningen en fietsenstallingen

Voor de verbetering van de bereikbaarheid en leefbaarheid, wordt nadrukkelijker gestuurd aan de hand van het zogeheten STOP-principe: Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Personenwagens. Om invulling aan deze prioritering te geven is een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen op P&R-voorzieningen aan de randen van de stad benodigd. Hiervoor ligt in oktober 2021 een raadsvoorstel voor bij de raad.

International Students Club/Kaleido

Bij de programmabegroting 2016 heeft de Raad een bedrag van € 400.000 gevoteerd voor de realisatie van een International Student Club (ISC)/Kaleido. Hiertoe is in het voorjaar van 2015 een intentieovereenkomst gesloten tussen gemeente en UM. Zoals geïnformeerd middels raadsinformatiebrief juli 2021, is het helaas niet gelukt om een gezamenlijk gedragen resultaat te bereiken wat betreft de realisatie van de International Students Club (Kaleido). De Universiteit Maastricht zet de plannen voor de realisatie van ISC/Kaleido te Tapijn verder voort zonder gemeente.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft een wettelijke taak in het voorzien in huisvesting voor Primair, Voortgezet en Speciaal Onderwijs (PO-VO-SO). De verordening voorziening onderwijshuisvesting bepaalt hierbij hoe de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en gemeente is. De ouderdom van onze schoollocaties (gemiddeld 40 jaar) en de reeds jaren teruglopende leerlingenaantallen zorgen ervoor dat de gemeente aanzienlijk zal moeten investeren de komende jaren in renovatie en (vervangende) nieuwbouw bij (fuserende) scholen zowel in het primair als het voortgezet als het speciaal onderwijs. Voor het primair onderwijs is een integraal huisvestingsplan (IHP) eind 2019 vastgesteld en voor het voortgezet onderwijs is een IHP in voorbereiding en zal naar verwachting begin 2022 kunnen worden vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP primair onderwijs is ook de financiële doorkijk vastgesteld (op prijspeil 2019). Voor het IHP voortgezet onderwijs zijn de benodigde bedragen nog niet bekend en zullen de keuzes nog worden voorgelegd in samenspraak met LVO. Bij de kaderbrief 2019 is een doorkijk gemaakt voor de investeringsopgaven tot en met 2030 en is reeds een reservering gemaakt van € 98 mln. De toekenning van individuele budgetten gebeurt op basis van de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Door middel van het programma Onderwijs worden de aanvragen voor renovatie van de schoolbesturen beoordeeld en door het college goedgekeurd (conform de verordening). Deze aanvragen worden in de programmabegroting vertaald.

Tweede tranche Binnensport

Begin 2022 ligt naar verwachting de tweede tranche binnensportaccommodaties (2022-2032) ter besluitvorming voor aan de raad. Door de zorgplicht voor het bewegingsonderwijs van primair

onderwijs- en voorgezet onderwijs-scholen wordt deze nota aan de raad voorgelegd nadat de raad een besluit heeft genomen over de onderwijsontwikkelingen PO en VO. We streven naar een optimalisatie van de bezetting van de binnensportaccommodaties zowel overdag, s 'avonds als in het weekend. Vanwege de wettelijke zorgplicht ten gevolge van het faciliteren van bewegingsonderwijs zijn de kosten van de binnensportaccommodaties voor een groot deel (onderwijs gerelateerd) verplicht.

Sportvoorziening de Heeg

Op basis van de gebiedsontwikkelingen in De Heeg, de onderwijsontwikkelingen (PO en VO) en de tweede tranche binnensport zal in 2022zoals vooralsnog in de planning ligt, een keuze worden gemaakt over de toekomst van sporthal De Heeg. Bij begroting 2018 zijn hiervoor door de gemeenteraad middelen opgenomen in een reserve ter hoogte van € 2,2 mln. Dit zal niet voldoende zijn voor de bouw van een nieuwe sporthal indien deze keuze wordt gemaakt. Vandaar dat we bij begroting 2020 € 5 mln. aanvullend reserveerden.

Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid

De Philharmonie Zuid (PZN) oefent in Maastricht in het Theater aan het Vrijthof. Zij hebben in het verleden de wens uitgesproken voor een eigen zelfstandige repetitieruimte met aanverwante voorzieningen zoals kantoren, kleedkamers en opslag. Na een uitvoerige inventarisatie is de Sint Theresiakerk als optie geschikt bevonden. Door de verplaatsing van de repetities van PZN naar de Sint Theresiakerk worden bovendien de ondernemingsmogelijkheden en het publieksbereik van het theater vergroot, doordat de grote zaal volledig beschikbaar komt voor publieksgerichte en ook meer commerciële activiteiten. Derhalve heeft de raad in februari 2021 een bijdrage van € 1 mln. uit het MJIP gevoteerd ten behoeve van de herhuisvesting van Philharmonie Zuid-Nederland.

Middenzaal

Begin 2021 heeft de Raad een besluit genomen over de herhuisvesting van de philharmonie zuidnederland (PZN) in de Sint Theresiakerk. Hierop volgend zal de Raad in het najaar van 2021 gevraagd worden een voorbereidingskrediet ad. € 1,2 mln. te voteren om te kunnen starten met de ontwerpfase voor de realisatie van de middenzaal. Planning is om medio 2022 de Raad het volledige investeringsbedrag uit het MJIP te laten voteren ter realisatie van de Middenzaal in het Theater aan het Vrijthof ten behoeve van presentatie mogelijkheden voor amateurkunsten en ter verbetering van de efficiency van het theater. De dislocatie AINSI zal conform bezuinigingsmaatregel 12.14 uit de prebegroting vervallen en de programmering in de grote zaal van het theater krijgt meer ruimte.

Collecties depots

Naar het voorbeeld van de Sphinx-galerij willen we meer werk maken van het tonen van de collecties uit de depots in bestaande gebouwen. Op die manier kan Maastricht het rijke verleden, tradities en volkscultuur tonen die eigen zijn in de stad aan een breed publiek. Hiervoor reserveerden we bij begroting 2020 € 200.000. De Raad heeft in februari 2021 de bijdrage uit het MJIP gevoteerd en inmiddels is de realisatie in uitvoering.

Milieuzone

In de begroting 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de milieuzone. Hierbij is besloten een raadsvoorstel aan de raad voor te leggen op het moment dat handhaving van Belgische en Duitse kentekens mogelijk is. Aan die voorwaarde is nog niet voldaan. Wel heeft in maart 2021 besluitvorming plaatsgevonden inzake Zero Emissiezone Stadslogistiek. Hierbij is van het krediet 'Milieuzone' reeds € 560.250 gevoteerd ten behoeve van een digitaal ontheffingsloket en communicatie, bebording, camerasysteem en personele kosten.

Uitvoeren Energietransitieplan (duurzaamheidsagenda)

Vanuit de klimaatbegroting is bij begroting voor 2019 vanuit de actielijn gebiedsontwikkeling reeds een bedrag beschikbaar gesteld voor alle voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken voor de uitbreiding van het binnenstedelijk warmtenet en voor gefaseerde vervanging van het gemeentelijk wagenpark. Bij het vaststellen van de kaderbrief in juli 2021 heeft de raad besloten om voor de uitrol van laadinfrastructuur de noodzakelijke investeringen uit dit budget te voteren.

Ontwikkeling De Heeg

Het centrum van De Heeg bevindt zich al enkele jaren in een neerwaartse spiraal. Vrijwel alle winkels zijn gesloten, alleen de Jumbo supermarkt en enkele kleinere voorzieningen zijn overgebleven. Een integrale aanpak is dringend noodzakelijk. De totale ontwikkeling van het centrum bestaat uit verschillende onderdelen die elk hun eigen dynamiek en planning kennen, zoals bijvoorbeeld de realisatie van het IKC De Heeg, aanpassing van het winkelcentrum door de eigenaar en de toekomst van de sporthal. Het IKC Ziezo! is inmiddels gerealiseerd en met het in 2019 gevoteerde eerste krediet heeft o.a. de omgeving van het IKC een impuls gekregen met groen en verbetering van de openbare ruimte en aanpalende voorzieningen. De eerdere ontwikkelrichting is niet uitvoerbaar gebleken, zodat er thans in samenwerking met OCP (eigenaar van het Winkelcentrum) wordt gewerkt aan een overeenkomst waarbij gefaseerd stappen kunnen worden gezet gericht op het toekomst bestendig maken van het centrum. Doel hiervan is om te komen tot een integrale kwaliteitsimpuls in de inrichting van het gebied (groen, verharding, verkeerscirculatie, en parkeren), tezamen met investeringen van de eigenaar van het winkelcentrum en investeringen in sport en onderwijs. Naar verwachting zullen begin 2022 de eerste resultaten van het nieuwe haalbaarheidsonderzoek beschikbaar zijn. Afhankelijk van de resultaten zullen de omstreeks medio 2022 de nieuwe plannen kunnen worden voorgelegd ter verdere besluitvorming. Wij reserveerden bij begroting 2020 € 2,5 mln. voor deze ontwikkeling boven de bij begroting 2019 reeds gereserveerde en gevoteerde € 0,3 mln.

Herbestemming ENCI gebied

Voor het ENCI gebied wordt gewerkt aan een ambitieuze herbestemming die toerisme, cultuur, natuur en industrie verenigt. Op die manier wordt een uniek en verrassend stukje Maastricht gecreëerd. In 2018 / 2019 is gebleken dat het Plan van Transformatie (opgave SOME) de nodige dilemma's kent en in de bedoelde vorm niet tot realisatie kan komen. Na de verkenning van een aantal alternatieve scenario's, is in 2020 door de gemeenteraad middels een startdocument, op ruim 20 punten uitspraak gedaan om richting te geven aan de gewenste uitwerking. Momenteel wordt door Natuur Monumenten een plan uitgewerkt dat invulling tracht te geven aan de meeste opgaven in het gebied om de groeve blijvend te kunnen openstellen en onderhouden als een uniek stukje hoogwaardige natuurgebied. In 2021 zal besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd over een (op onderdelen) aangepast Plan van Transformatie. In een separaat raadsvoorstel, wordt een beeld geschetst van de verwachte financiële consequenties voor de gemeente en de overige Founding Fathers (provincie en ENCI. Derhalve handhaven we voor 2021 de PM-post.

Vestingwerken

In de begroting 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor een dekkend onderzoek uitgevoerd middels 3D inmeting van het gehele 11 km tellende ondergrondse gangenstelsel. Dit wordt inmiddels uitgevoerd en levert samen met een verdieping op de bovengrondse onderhoudstoestand de onderbouwing van een herstel- en investeringsplan. Dit plan zal de vanuit veiligheidsoverweging benodigde herstelstelwerkzaamheden omvatten. Tevens zullen de mogelijkheden voor cofinanciering in beeld gebracht worden. De verwachte omvang van de werkzaamheden bedraagt € 7,5 mln. Dit bedrag is gereserveerd in het MJIP. Bij de vaststelling van de kaderbrief in juli 2021 is besloten om de eerste twee jaarschijven van elk € 750.000 te voteren voor het herstel van de walmuur en het ronddeel vijf koppen. In 2022 zal een voorstel voor de volgende jaarschijven aan de raad worden voorgelegd.

Reserves en voorzieningen

Naast het totaal aan baten en lasten zijn ook de reserves en voorzieningen van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De reserves geven een indicatie van het weerstandsvermogen van de gemeente, dat wil zeggen de mate waarin de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen. De voorzieningen zijn gekoppeld aan kwantificeerbare risico's en in die zin minder vrij besteedbaar. De gemeente heeft weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn hiervoor bepalend.

Op de volgende pagina's zijn de begin- en eindstanden van en de begrote mutaties in de reserves en voorzieningen gepresenteerd over de jaren 2021 tot en met 2025. De (mutaties in de) reserves zijn opgenomen onder programma 0 Bestuur en ondersteuning, taakveld 0.10 Mutaties reserves. Een nadere toelichting op de reserves is opgenomen na de verloopoverzichten.

Verloop reserves 2021-2025

bedragen x € 1.000	boekwaarde per 1-1-2021	bestemming resultaat 2020	stortingen 2021	onttrekkingen 2021	boekwaarde per 31-12-2021
Algemene reserve:					
Algemene reserve	500	3.174	0	0	3.674
Vruchtboomfonds	95.391	0	12.060	30.084	77.367
Egalisatiereserves:					
Verkiezingen	358	0	170	225	303
MECC	10.784	0	1.775	9.794	2.765
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	1.008	0	0	1.008	0
Heiligdomsvaart	18	0	9	0	27
Reuzenfestival	6	0	5	0	11
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.783	0	0	0	3.783
Financieringsreserves:					
Productiemiddelen openbare verlichting	1.614	0	877	325	2.166
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	4.452	0	733	575	4.610
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	267	346	11.354	32	11.935
Productiemiddelen parkeren	544	0	1.279	832	991
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	3.950	0	0	171	3.779
Productiemiddelen	14.162	0	8.596	6.661	16.097
Overige bestemmingsreserves:					
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	225	0	465	465	225
WW reparatie	193	0	125	125	193
WA eigen risico	484	0	169	0	653
ZW-ERD eigen risico	0	0	50	50	0
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	36	0	0	36	0
Reserve AirBenB	68	0	0	68	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	0	0	0	385
Mobiliteitsfonds	3.527	0	0	737	2.790
Wervingsfonds acquisitie	221	0	78	100	199
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	546	0	142	228	460
Evenementenfonds	460	0	43	20	483
Combinatie functie	750	0	307	640	417
Jeugd cultuurfonds	156	0	0	50	106
Theater: groot onderhoud	368	0	77	0	445
IBOR w almuern/vestingwerken	471	0	0	471	0
Groot onderhoud KUM/CC	1.223	0	137	1.100	260
Speelvoorzieningen	863	207	0	200	870
Innovatieopdracht Samenleven	783	0	0	392	391
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	1.445	0	0	1.030	415
Decentralisaties sociaal domein	445	0	0	244	201
Spaarvariant MTB	847	0	282	0	1.129
Herstructurering MTB	193	0	0	67	126
Intensivering re-integratie	0	0	1.410	500	910
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	189	0	150	150	189
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	5.363	0	0	2.294	3.069
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	5.137	0	0	4.175	962
Krimpgelden	479	0	845	1.324	0
TOZO	0	4.010	1.567	2.795	2.782
Overloop	10.252	0	0	1.445	8.807
Totaal	171.946	7.737	42.705	68.413	153.975

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2022	stortingen 2022	onttrekkingen 2022	boekwaarde per 31-12-2022
Algemene reserve:				
Algemene reserve	3.674	0	0	3.674
Vruchtboomfonds	77.367	10.843	20.680	67.530
Egalisatiereserves:				
Verkiezingen	303	170	225	248
MECC	2.765	1.199	0	3.964
Organisatieontw ikkeling/frictie/trainees	0	0	0	0
Heiligdomsvaart	27	9	0	36
Reuzenfestival	11	6	0	17
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.783	0	0	3.783
Financieringsreserves:				
Productiemiddelen openbare verlichting	2.166	877	307	2.736
Productiemiddelen verkeersregelinstanties	4.610	733	737	4.606
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	11.935	0	247	11.688
Productiemiddelen parkeren	991	1.279	762	1.508
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	3.779	0	171	3.608
Productiemiddelen	16.097	7.993	6.394	17.696
Overige bestemmingsreserves:				
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	225	465	465	225
WW reparatie	193	125	125	193
WA eigen risico	653	169	0	822
ZW-ERD eigen risico	0	50	50	0
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	0	0	0	0
Reserve AirBenB	0	0	0	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	0	0	385
Mobiliteitsfonds	2.790	0	790	2.000
Wervingsfonds acquisitie	199	78	80	197
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	460	142	100	502
Evenementenfonds	483	43	491	35
Combinatie functie	417	307	345	379
Jeugd cultuur fonds	106	0	50	56
Theater: groot onderhoud	445	77	0	522
IBOR w almuren/vestingw erken	0	0	0	0
Groot onderhoud KUM/CC	260	137	75	322
Speelvoorzieningen	870	0	0	870
Innovatieopdracht Samenleven	391	0	126	265
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	415	0	100	315
Decentralisaties sociaal domein	201	0	200	1
Spaarvariant MTB	1.129	282	0	1.411
Herstructurering MTB	126	0	67	59
Intensivering re-integratie	910	235	700	445
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	189	0	0	189
Gebiedsontw ikkeling Maastricht Noord Oost	3.069	0	0	3.069
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	962	0	591	371
Krimpgelden	0	0	0	0
TOZO	2.782	0	0	2.782
Overloop	8.807	0	397	8.410
Totaal	153.975	25.219	34.275	144.919

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2023	stortingen 2023	onttrekkingen 2023	boekwaarde per 31-12-2023
Algemene reserve:				
Algemene reserve	3.674	0	0	3.674
Vruchtboomfonds	67.530	11.267	10.695	68.102
Egalisatiereserves:				
Verkiezingen	248	170	200	218
MECC	3.964	1.195	0	5.159
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	0	0	0	0
Heiligdomsvaart	36	9	0	45
Reuzenfestival	17	5	0	22
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.783	0	0	3.783
Financieringsreserves:				
Productiemiddelen openbare verlichting	2.736	877	598	3.015
Productiemiddelen verkeersregelinstanties	4.606	733	802	4.537
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	11.688	0	247	11.441
Productiemiddelen parkeren	1.508	1.279	753	2.034
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	3.608	0	171	3.437
Productiemiddelen	17.696	7.973	6.769	18.900
Overige bestemmingsreserves:				
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	225	465	465	225
WW reparatie	193	125	125	193
WA eigen risico	822	169	0	991
ZW-ERD eigen risico	0	50	50	0
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	0	0	0	0
Reserve AirBenB	0	0	0	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	0	0	385
Mobiliteitsfonds	2.000	0	0	2.000
Wervingsfonds acquisitie	197	79	100	176
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	502	142	618	26
Evenementenfonds	35	43	50	28
Combinatie functie	379	254	294	339
Jeugdcultuurfonds	56	0	56	0
Theater: groot onderhoud	522	77	0	599
IBOR w almuren/vestingwerken	0	0	0	0
Groot onderhoud KUM/CC	322	137	75	384
Speelvoorzieningen	870	0	0	870
Innovatieopdracht Samenleven	265	0	100	165
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	315	0	100	215
Decentralisaties sociaal domein	1	0	0	1
Spaarvariant MTB	1.411	282	0	1.693
Herstructurering MTB	59	0	36	23
Intensivering re-integratie	445	0	440	5
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	189	0	0	189
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	3.069	0	0	3.069
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	371	0	371	0
Krimpgelden	0	0	0	0
TOZO	2.782	0	0	2.782
Overloop	8.410	0	0	8.410
Totaal	144.919	25.331	23.115	147.135

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2024	stortingen 2024	onttrekkingen 2024	boekwaarde per 31-12-2024
Algemene reserve:				
Algemene reserve	3.674	0	0	3.674
Vruchtboomfonds	68.102	15.186	10.374	72.914
Egalisatiereserves:				
Verkiezingen	218	170	182	206
MECC	5.159	1.195	0	6.354
Organisatieontw ikkeling/frictie/trainees	0	0	0	0
Heiligdomsvaart	45	9	0	54
Reuzenfestival	22	6	28	0
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.783	0	0	3.783
Financieringsreserves:				
Productiemiddelen openbare verlichting	3.015	877	718	3.174
Productiemiddelen verkeersregelinstanties	4.537	733	829	4.441
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	11.441	0	247	11.194
Productiemiddelen parkeren	2.034	1.279	764	2.549
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	3.437	0	171	3.266
Productiemiddelen	18.900	7.973	7.457	19.416
Overige bestemmingsreserves:				
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	225	465	465	225
WW reparatie	193	125	125	193
WA eigen risico	991	169	0	1.160
ZW-ERD eigen risico	0	50	50	0
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	0	0	0	0
Reserve AirBenB	0	0	0	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	0	0	385
Mobiliteitsfonds	2.000	0	0	2.000
Wervingsfonds acquisitie	176	78	100	154
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	26	142	150	18
Evenementenfonds	28	43	50	21
Combinatie functie	339	254	294	299
Jeugdcultuurfonds	0	0	0	0
Theater: groot onderhoud	599	77	0	676
IBOR w almuren/vestingw erken	0	0	0	0
Groot onderhoud KUM/CC	384	137	75	446
Speelvoorzieningen	870	0	0	870
Innovatieopdracht Samenleven	165	0	100	65
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	215	0	100	115
Decentralisaties sociaal domein	1	0	0	1
Spaarvariant MTB	1.693	282	0	1.975
Herstructurering MTB	23	0	15	8
Intensivering re-integratie	5	0	0	5
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	189	0	0	189
Gebiedsontw ikkeling Maastricht Noord Oost	3.069	0	0	3.069
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	0	0	0	0
Krimpgelden	0	0	0	0
TOZO	2.782	0	0	2.782
Overloop	8.410	0	0	8.410
Totaal	147.135	29.250	22.294	154.091

<i>bedragen x € 1.000</i>	boekwaarde per 1-1-2025	stortingen 2025	onttrekkingen 2025	boekwaarde per 31-12-2025
Algemene reserve:				
Algemene reserve	3.674	0	0	3.674
Vruchtboomfonds	72.914	15.924	10.374	78.464
Egalisatiereserves:				
Verkiezingen	206	170	182	194
MECC	6.354	1.195	0	7.549
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	0	0	0	0
Heiligdomsvaart	54	9	62	1
Reuzenfestival	0	6	0	6
Bedrijfs/egalisatie reserves	3.783	0	0	3.783
Financieringsreserves:				
Productiemiddelen openbare verlichting	3.174	877	838	3.213
Productiemiddelen verkeersregelinstanties	4.441	733	1.006	4.168
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O	11.194	0	247	10.947
Productiemiddelen parkeren	2.549	1.279	937	2.891
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	3.266	0	171	3.095
Productiemiddelen	19.416	7.973	7.590	19.799
Overige bestemmingsreserves:				
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	225	465	465	225
WW reparatie	193	125	125	193
WA eigen risico	1.160	169	0	1.329
ZW-ERD eigen risico	0	50	50	0
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	0	0	0	0
Reserve AirBenB	0	0	0	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	0	0	385
Mobiliteitsfonds	2.000	0	0	2.000
Wervingsfonds acquisitie	154	78	100	132
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	18	142	150	10
Evenementenfonds	21	43	60	4
Combinatie functie	299	254	294	259
Jeugdcultuurfonds	0	0	0	0
Theater: groot onderhoud	676	77	0	753
IBOR w almuren/vestingwerken	0	0	0	0
Groot onderhoud KUM/CC	446	137	75	508
Speelvoorzieningen	870	0	0	870
Innovatieopdracht Samenleven	65	0	64	1
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	115	0	100	15
Decentralisaties sociaal domein	1	0	0	1
Spaarvariant MTB	1.975	282	0	2.257
Herstructurering MTB	8	0	0	8
Intensivering re-integratie	5	0	0	5
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	189	0	0	189
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	3.069	0	0	3.069
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	0	0	0	0
Krimpgelden	0	0	0	0
TOZO	2.782	0	0	2.782
Overloop	8.410	0	0	8.410
Totaal	154.091	29.988	22.890	161.189

Toelichting reserves

Algemene reserves

Aan het begin van het begrotingsjaar bedraagt de *algemene reserve* naar verwachting circa € 3,7 mln. Een algemene reserve is een reserve waaraan gemeentebreed door de raad geen bestemming is gegeven; deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie).

Bij de begroting 2021 heeft de raad besloten om het *vruchtboomfonds* te benoemen tot algemene reserve. Het begrote saldo van de (algemene) reserve vruchtboomfonds aan het begin van het begrotingsjaar bedraagt circa € 77 mln.

Naast het verrekenen van de kapitaallasten van de investeringen worden in de jaren 2021 en 2022 middelen aan het vruchtboomfonds onttrokken ten gunste van de exploitatie. In latere jaren wordt dit weer teruggestort in het vruchtboomfonds. In overleg met de provinciale toezichthouder wordt daarmee voorkomen dat we in de jaren 2021 en 2022 nog meer zouden moeten bezuinigen om in latere jaren grote overschotten te behalen. Dit zou leiden tot het onnodig schrappen van voorzieningen die in latere jaren weer opgebouwd kunnen worden. Het provinciale toezichtskader geeft hiervoor een uitzondering mits de reservepositie voldoende is. Die is in ons geval ruimschoots aanwezig.

Egalisatiereserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting ongeveer € 6,9 mln. aan egalisatiereserves. De grootste egalisatiereserves worden hierna toegelicht.

Onder de egalisatiereserves zijn de *bedrijfs-/egalisatiereserves* opgenomen welke dienen ter egalisatie van de resultaten op apparaatskosten over de verschillende jaren.

De *reserve MECC* dient voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC. Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van € 25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex. Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve gestort.

Financieringsreserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting ongeveer € 39,5 mln. aan financieringsreserves. De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in verkeersregelinstallaties, riolen, buitensportaccommodaties en overige productiemiddelen te bekostigen.

Overige bestemmingsreserves

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. Een aantal bestemmingsreserves wordt hierna nader toegelicht.

Mobiliteitsfonds

Doelstelling van het mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten wordt de reserve aangewend voor incidentele afdekking onrendabele exploitaties. Het mobiliteitsfonds werd gevoed door de inkomsten uit het straatparkeren en de inkomsten uit de erfpacht voor de parkeergarages (PPS-parkeren).

Beleidsinitiatieven aanloopstraten

De reserve is ingesteld voor het dekken van de kosten van de (vervolg)aanpak kwaliteitsverbetering aanloopstraten.

Evenementenfonds

Het evenementenfonds dient ter stimulering van evenementen in de openbare ruimte met een promotioneel karakter, volksevenementen die veel bezoekers trekken of evenementen die breedtesport en breedtecultuur stimuleren.

Groot onderhoud KUM/CC

Het bedrag in deze reserve is nodig voor het groot onderhoud van de drie culturele instellingen.

Innovatieopdracht Samenleven

Deze reserve wordt gebruikt voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen.

Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur

Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg.

Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost

Deze reserve betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten in dit gebied (incl. diverse deelprojecten) en dient ter dekking van de toekomstige project-uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (raad december 2016) zijn de bestedingsdoeleinden herijkt.

Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV

Deze reserve is gevormd uit de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar.

TOZO

Deze reserve is eind 2020 ingesteld en vanuit het rekeningresultaat 2020 gevoed vanuit de van het Rijk ontvangen vergoeding voor de uitvoeringskosten TOZO. De reserve dient ter dekking van de uitvoeringskosten die worden gemaakt in het kader van de TOZO-regeling.

Reserve overloop

De reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedrag betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Verloop voorzieningen 2021-2025

bedragen x € 1.000	programma	boekwaarde per 31-12-2021	toevoegingen 2021	aanwendingen 2021	boekwaarde per 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):					
APPA	0	3.265	0	0	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	11.851	0	0	11.851
MTB	0	3.528	0	0	3.528
Voormalig personeel	5	1.114	0	232	882
Bouw grondexploitatie Geusselt	8	5.580	0	1.037	4.543
Bouw grondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	1.051	0	154	897
Bouw grondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	400
Afkoop w oningbouw initiatieven	8	200	0	0	200
Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):					
Vangnet MJOP-BOG	0	153	147	300	0
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	194	2.008	2.202	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	266	0	22	244
Onderhoud fietsenstalling station	2	140	40	25	155
IBOR verhardingen	2	1.082	200	1.282	0
IBOR kunstwerken	2	1.932	601	315	2.218
IBOR infrastructurele werken	2	101	0	101	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	5	564	194	103	655
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	921	347	645	623
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.520	978	908	1.590
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	5	145	70	66	149
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	290	159	153	296
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.475	262	50	1.687
Jachthaven St.Pieter	5	329	43	0	372
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	70	0	70	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	345	130	42	433
IBOR groen/bomen	5	397	728	476	649
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	29.278	4.319	1.938	31.659
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	2.303	340	1.293	1.350
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	1.467	0	346	1.121
Totaal		69.961	10.566	11.760	68.767

<i>bedragen x € 1.000</i>	programma	boekwaarde per 31-12-2022	toevoegingen 2022	aanwendungen 2022	boekwaarde per 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):					
APPA	0	3.265	0	0	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	11.851	0	0	11.851
MTB	0	3.528	0	0	3.528
Voormalig personeel	5	882	0	243	639
Bouw grondexploitatie Geusselt	8	4.543	0	0	4.543
Bouw grondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	897	0	0	897
Bouw grondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	400
Afkoop w oningbouw initiatieven	8	200	0	0	200
Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):					
Vangnet MJOP-BOG	0	0	2.008	2.008	0
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	0	0	0	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	244	0	22	222
Onderhoud fietsenstalling station	2	155	40	20	175
IBOR verhandingen	2	0	200	200	0
IBOR kunstw erken	2	2.218	601	2.014	805
IBOR infrastructurale werken	2	0	0	0	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	5	655	148	64	739
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	623	302	348	577
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.590	978	908	1.660
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	149	70	66	153
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	296	159	153	302
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.687	248	50	1.885
Jachthaven St.Pieter	5	372	43	415	0
Friciekosten afstoten gymzalen	5	0	0	0	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	433	130	7	556
IBOR groen/bomen	5	649	728	862	515
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	31.659	4.319	1.793	34.185
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	1.350	340	327	1.363
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	1.121	0	346	775
Totaal		68.767	10.314	9.846	69.235

bedragen x € 1.000	programma	boekwaarde per 31-12-2023	toevoegingen 2023	aanwendungen 2023	boekwaarde per 31-12-2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):					
APPA	0	3.265	0	0	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	11.851	0	0	11.851
MTB	0	3.528	0	0	3.528
Voormalig personeel	5	639	0	203	436
Bouw grondexploitatie Geusselt	8	4.543	0	0	4.543
Bouw grondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	897	0	0	897
Bouw grondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	400
Afkoop w oningbouw initiatieven	8	200	0	0	200
Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):					
Vangnet MJOP-BOG	0	0	2.008	2.008	0
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	0	0	0	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	222	0	22	200
Onderhoud fietsenstalling station	2	175	40	19	196
IBOR verhardingen	2	0	200	200	0
IBOR kunstw erken	2	805	601	933	473
IBOR infrastructurale werken	2	0	0	0	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	5	739	148	1	886
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	577	302	282	597
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.660	784	749	1.695
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	153	60	54	159
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	302	132	126	308
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.885	248	50	2.083
Jachthaven St.Pieter	5	0	0	0	0
Frictiekosten afstoten gymzalen	5	0	0	0	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	556	130	17	669
IBOR groen/bomen	5	515	728	908	335
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	34.185	4.318	2.242	36.261
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	1.363	340	287	1.416
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	775	0	281	494
Totaal		69.235	10.039	8.382	70.892

<i>bedragen x € 1.000</i>	programma	boekwaarde per 31-12-2024	toevoegingen 2024	aanwendungen 2024	boekwaarde per 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):					
APPA	0	3.265	0	0	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	11.851	0	0	11.851
MTB	0	3.528	0	0	3.528
Voormalig personeel	5	436	0	155	281
Bouw grondexploitatie Geusselt	8	4.543	0	0	4.543
Bouw grondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	897	0	0	897
Bouw grondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	400
Afkoop w oningbouw initiatieven	8	200	0	0	200
Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):					
Vangnet MJOP-BOG	0	0	2.008	2.008	0
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	0	0	0	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	200	0	22	178
Onderhoud fietsenstalling station	2	196	40	19	217
IBOR verhardingen	2	0	0	0	0
IBOR kunstw erken	2	473	601	635	439
IBOR infrastructurale werken	2	0	0	0	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	5	886	148	6	1.028
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	597	302	248	651
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.695	783	749	1.729
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	159	60	55	164
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	308	132	126	314
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	2.083	248	50	2.281
Jachthaven St.Pieter	5	0	0	0	0
Friciekosten afstoten gymzalen	5	0	0	0	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	669	130	51	748
IBOR groen/bomen	5	335	728	1.063	0
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	36.261	4.319	2.491	38.089
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	1.416	340	256	1.500
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	494	0	148	346
Totaal		70.892	9.839	8.082	72.649

<i>bedragen x € 1.000</i>	programma	boekwaarde per 31-12-2025	toevoegingen 2025	aanwendungen 2025	boekwaarde per 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):					
APPA	0	3.265	0	0	3.265
Voorziening WOM Belvédère	0	11.851	0	0	11.851
MTB	0	3.528	0	0	3.528
Voormalig personeel	5	281	0	108	173
Bouw grondexploitatie Geusselt	8	4.543	0	0	4.543
Bouw grondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	897	0	0	897
Bouw grondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	400
Afkoop w oningbouw initiatieven	8	200	0	0	200
Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):					
Vangnet MJOP-BOG	0	0	2.008	0	2.008
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	0	0	0	0	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	178	0	22	156
Onderhoud fietsenstalling station	2	217	40	23	234
IBOR verhardingen	2	0	0	0	0
IBOR kunstw erken	2	439	601	699	341
IBOR infrastructurale werken	2	0	0	0	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	5	1.028	148	130	1.046
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	651	302	272	681
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.729	783	749	1.763
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	5	164	60	55	169
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	314	132	126	320
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	2.281	248	0	2.529
Jachthaven St.Pieter	5	0	0	0	0
Friciekosten afstoten gymzalen	5	0	0	0	0
Onderhoud stadion Geusselt	5	748	130	42	836
IBOR groen/bomen	5	0	728	0	728
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV	7	38.089	4.319	2.738	39.670
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV	7	1.500	340	315	1.525
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	346	0	0	346
Totaal		72.649	9.839	5.279	77.209

Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders

De samenstelling van het college per 28 september 2021:

Mw. Annemarie Penn – te Strake

Burgemeester.
Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, bestuurlijke integriteit, kabinetszaken en lobby.
Europese zaken (Grensoverschrijdende) samenwerking.
Internationalisering.
Stedenband Chengdu
Integrale veiligheid en openbare orde.
Veiligheidshuis.
Toezicht en handhaving.
Communicatie.
Positionering Maastricht.
Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester.
Coördinatie vluchtelingen (opvang).

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt.
(Eu)regionalisering.
Wonen.
Welstand.
Vergunningverlening.
Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten, gemeenschapshuizen).
Smart City.
1e locoburgemeester.

Dhr. Frans Bastiaens

Personeel en organisatie.
Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy.
Publieke dienstverlening.
Beleid inkoop en aanbesteding.
Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24).
Ouderenbeleid.
Cultuur.
Cultureel erfgoed (behalve monumenten).
Algemene voorzieningen.
Trajekt.
2e locoburgemeester.

Dhr. Gert-Jan Krabbendam

Klimaat en Energie (duurzaamheid, milieu, alsmede coördinatie Global Goals).
Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie).
Mobiliteit.
Dierenwelzijn.
3e locoburgemeester.

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs.
Programma
Studentenstad.
Jeugdzorg.
Sport en recreatie.
4e locoburgemeester.

Dhr. John Aarts

Financiën.
Vastgoed.
Hospitality
(waaronder horeca,
VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen
(beleid en
jaarprogramma).
Kermissen en
markten.
Stadsbeheer
(inclusief afvalbeleid).
5e locoburgemeester.

Mw. Anita Bastiaans

WMO.
Welzijn (m.u.v. alg.
voorzieningen en
Trajekt).
Gezondheid.
Inburgering.
Integratie en zorg voor
vluchtelingen.
Diversiteit.
Coördinatie sociaal
domein.
6e locoburgemeester.

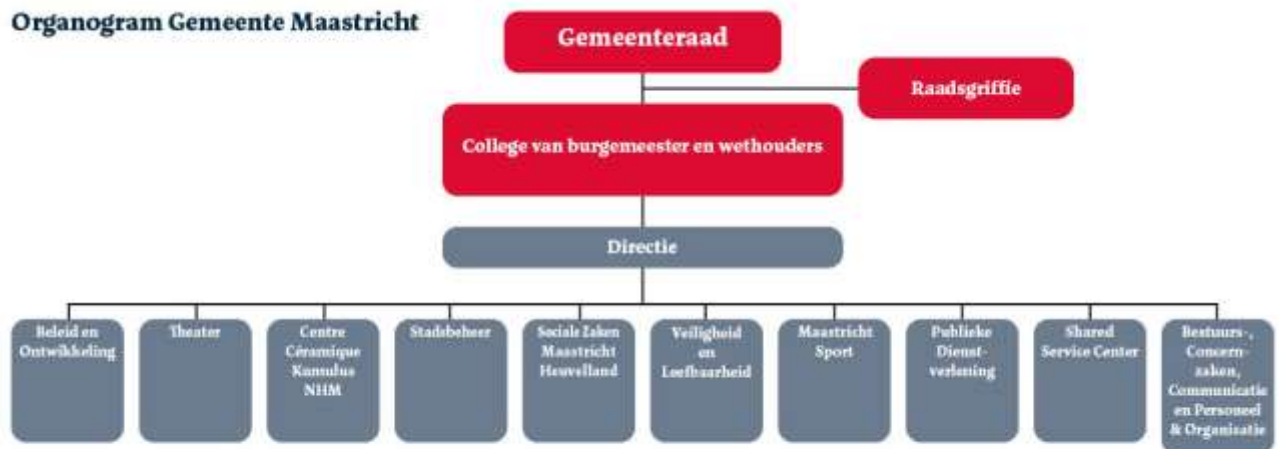

Dhr. Wil Rutten

Gemeentesecretaris a.i.

Bijlage 2 Organisatieschema

Organogram Gemeente Maastricht

Verenig, september 2020

Bijlage 3 Toelichting mutaties begroting 2021 (van primitief naar gewijzigd)

Verschillen tussen primitieve en gewijzigde begroting 2021			
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 gewijzigd	mutatie
Lasten			
1 Veiligheid	15.870	16.370	500
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	29.395	28.066	-1.330
3 Economie	13.479	9.998	-3.482
4 Onderwijs	13.901	13.302	-598
5 Sport, cultuur en recreatie	45.239	47.464	2.225
6 Sociaal Domein	391.084	273.039	-118.045
7 Volksgezondheid en milieu	38.038	38.119	81
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	21.027	23.755	2.729
0 Bestuur en ondersteuning	90.598	89.744	-854
Totaal lasten excl. toevoeging reserves	658.632	539.858	-118.774
Baten			
1 Veiligheid	750	750	0
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.207	3.317	110
3 Economie	11.892	8.551	-3.340
4 Onderwijs	6.615	5.695	-920
5 Sport, cultuur en recreatie	10.933	11.026	93
6 Sociaal Domein	212.437	83.584	-128.853
7 Volksgezondheid en milieu	40.479	40.381	-97
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.079	11.740	-1.339
0 Bestuur en ondersteuning	334.865	349.106	14.241
Totaal baten excl. onttrekking reserves	634.256	514.150	-120.106
Totaal saldo van baten en lasten	-24.376	-25.708	-1.332
Toevoeging reserves	24.706	42.705	17.999
Onttrekking van reserves	49.103	68.413	19.309
Geraamd resultaat	21	0	-21

In de primitieve begroting 2021 was de indexering van de lasten 2021 nog niet verwerkt op de diverse programma's maar geparkeerd op een stelpost bij programma 0 Bestuur en ondersteuning. Inmiddels heeft de indexering van de lasten 2021 plaatsgevonden. Dit leidt bij alle programma's tot een stijging van lasten. De belangrijkste overige mutaties tussen de primitieve begroting 2021 en de begroting 2021 na wijzigingen worden hierna per programma kort toegelicht.

Programma 1 Veiligheid

Toelichting wijziging lasten:

Naast de stijging van de begrote lasten als gevolg van indexering nemen de lasten op dit programma met name toe als gevolg van onttrekkingen aan de reserves voor onder meer handhaving Airbnb, experiment gesloten coffeeshops en integrale veiligheid.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting wijziging lasten:

De begrote lasten dalen als gevolg van lagere onttrekkingen aan de reserves mobiliteitsfonds en productiemiddelen openbare verlichting. Tegenover deze dalingen staan stijgingen als gevolg van de indexering en een hoger budget straatreiniging in verband met werkzaamheden voor de gemeente Meerssen (zie tevens toelichting baten). Verder is sprake van verschuivingen van budgetten tussen programma's als gevolg van wijzigingen in de verdeling van personele lasten over de programma's (op basis van formatieplannen 2021), toerekening van lasten die voorheen als overhead onder programma 0 Bestuur en ondersteuning werden gepresenteerd en overheveling areaaluitbreiding (van programma 5 Sport, cultuur en recreatie).

Toelichting wijziging baten:

De begrote baten stijgen voornamelijk door inkomsten voortkomende uit het uitvoeren van de straatreiniging voor de gemeente Meerssen (zie tevens toelichting lasten).

Programma 3 Economie

Toelichting wijziging lasten:

De hercalculaties van de grondexploitaties leiden tot een bijstelling van de lasten (en baten). De daling van de begrote lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door die bijstelling. De formatieplannen 2021 leiden tot verschuivingen van personele lasten tussen de programma's (bij programma 3 Economie is sprake van een daling van de begrote personele lasten). Ook bij dit programma stijgen de begrote lasten als gevolg de indexering.

Een deel van de in de primitieve begroting onder dit programma opgenomen lasten voor evenementen (zoals Magisch Maastricht, Preuvenement, carnaval e.d.) is verschoven naar programma 5 Spot, cultuur en recreatie (cf. BBV).

Toelichting wijziging baten:

Her calculaties van de grondexploitaties leiden naast een daling van de begrote lasten ook tot een even zo grote daling van de begrote baten. De begrote baten dalen verder als gevolg van het verwachte structurele negatieve effect van corona op de opbrengsten.

Programma 4 Onderwijs

Toelichting wijziging lasten:

De begrote lasten dalen vooral als gevolg van lagere lasten leerlingenvervoer (minder vervoer voor de regio, zie tevens toelichting baten). De formatieplannen 2021 leiden tot verschuivingen van personele lasten tussen de programma's (bij programma 4 Onderwijs is sprake van een stijging van de begrote personele lasten). Ook bij dit programma stijgen de begrote lasten als gevolg de indexering.

Toelichting wijziging baten:

De daling van de begrote baten wordt volledig veroorzaakt door minder leerlingenvervoer voor de regio (zie tevens toelichting lasten).

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting wijziging lasten:

De indexering leidt bij dit programma tot een aanzienlijke stijging van de begrote lasten. Verder wordt er meer onttrokken aan de reserves IBOR walmuren/vestingwerken en groot onderhoud KUM/CC. De verschuivingen van budgetten tussen programma's als gevolg van wijzigingen in de verdeling van personele lasten over de programma's (op basis van formatieplannen 2021) en toerekening van lasten die voorheen als overhead onder programma 0 Bestuur en ondersteuning werden gepresenteerd, leiden eveneens tot een stijging van begrote lasten. De begrote lasten dalen door de overheveling areaaluitbreiding naar programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.

Toelichting wijziging baten:

De toename van de verwachte SPUK-uitkering is de voornaamste oorzaak voor de stijging van begrote baten.

Programma 6 Sociaal domein

Toelichting wijziging lasten:

De gemeente Maastricht verricht werkzaamheden voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd. Op basis van uitspraken van de commissie BBV mogen de hieruit voortkomende baten en lasten niet meer als baten en lasten bij de gemeente Maastricht worden verantwoord. Dit leidt bij de begrote baten en lasten tot een forse daling (effect € 131,4 mln.).

De begrote lasten stijgen als gevolg van onttrekkingen aan de reserves ten behoeve van uitvoering TOZO, verbeterplan sociaal domein, intensivering re-integratie, armoede/schulden en innovatieopdracht samenleven alsmede de indexering en de toerekening van lasten die voorheen als overhead onder programma 0 Bestuur en ondersteuning werden gepresenteerd. Verwerking van de in de meicirculaire 2021 opgenomen taakmutaties en mutatie in integratie- en decentralisatie-uitkeringen leidt tot een toename van de begrote lasten.

Toelichting wijziging baten:

Het niet meer mogen verwerken van de baten en lasten inzake voor andere gemeenten op het gebied van de Wmo en jeugd verrichte werkzaamheden vormt, evenals bij de lasten, tot een forse daling van de begrote baten. De begrote lasten stijgen als gevolg van de raming van de rijksbijdrage voor de uitvoeringskosten TOZO over 2021.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Toelichting wijziging lasten:

De indexering leidt bij dit programma tot een stijging van de begrote lasten. De verschuivingen van budgetten tussen programma's als gevolg van wijzigingen in de verdeling van personele lasten over de programma's (op basis van formatieplannen 2021) en toerekening van lasten die voorheen als overhead onder programma 0 Bestuur en ondersteuning werden gepresenteerd, leiden per saldo tot een daling van begrote lasten.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Toelichting wijziging lasten:

De hercalculaties van de grondexploitaties leiden tot een daling van de begrote lasten (en baten). De formatieplannen 2021 leiden tot verschuivingen van personele lasten tussen de programma's (bij programma 8 is sprake van een daling van de begrote personele lasten). Ook bij dit programma stijgen de begrote lasten als gevolg de indexering en onttrekkingen aan reserves (ISV, krimpgebieden en wijkaanpak Maastricht Noordoost).

Toelichting wijziging baten:

Hercomputaties van de grondexploitaties leiden naast een daling van de begrote lasten ook tot een even zo grote daling van de begrote baten.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Toelichting wijziging lasten:

De per saldo daling van de begrote lasten heeft verschillende oorzaken. Een deel van de onder dit programma als overhead opgenomen lasten is alsnog verdeeld naar de programma's (cf. BBV). Er zijn wijzigingen doorgevoerd in de onttrekkingen aan reserves (lagere onttrekking aan de egalisatie/onderhoudsreserve MECC, hogere onttrekking aan de reserves organisatieontwikkeling en TOZO). De begrote lasten zijn geïndexeerd en er zijn vanuit de algemene uitkering stelposten gevormd en taakstellingen ingevuld.

Toelichting wijziging baten:

De indexering van de begrote lasten leidt tot het vervallen van de negatieve stelpost indexering en daarmee tot een stijging van de begrote baten. De decembercirculaire 2020 alsmede de maart- en meicirculaire in 2021 leiden tot een stijging van de algemene uitkering.

Totaal saldo van baten en lasten

De stijging van het negatieve totaal saldo baten en lasten wordt gecompenseerd door de mutatie in het totaal saldo onttrekkingen en toevoegingen aan reserves in 2021. Voor een actueel overzicht van de begrote mutaties in de reserves verwijzen we naar het verloopoverzicht reserves in paragraaf 2.3 van deze begroting.

Bijlage 4 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2020

Plan-no.	Plan	Investering per 31.12.2019	Gerealiseerde kosten 2020	Gerealiseerde opbrengsten 2020	Investering per 31.12.2020 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies nemingen (EW)	Winst(+/-)/verlies(-/+) neming Algemene Reserve (CW)	Investering per 31.12.2020 na winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen per 31-12-20 (CW)
	BRANDPUNTEN									
	2. Programma Wilkaanpak									
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	-	99.395	99.395	-	-	-	-	-	-
3700 220 00	Caberg-Malpertuis	93.067	237.583	105.341	225.309	-1.275.930	-	225.309	-1.275.930	-0
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-1.061.261	222.354	8.915	-847.821	-	-	-847.821	-	-
3700 460 00	Mariaberg-Trichterveld	-514.580	3.317	4.322	-515.586	-	-	-515.586	-	-
3700 485 04	Wittevrouw enveld-Essentterrein	2.212.358	30.650	-	2.243.008	-800.000	-	2.243.008	-800.000	-
		729.584	593.299	217.973	1.104.910	-2.075.930	-	1.104.910	-2.075.930	-0
	3. Randwvck									
3700 522 00	Randwvck-Onstluiting	522.073	-131.917	-	390.156	-	-	390.156	-	-
		522.073	-131.917	-	390.156	-	-	390.156	-	-
	5. A2									
3700 741 00	A2-Bouw grondexploitatie	-	157.845	157.845	-	-0	-	-	-0	-
3700 742 00	A2-Verwervingen en tijdelijke exploitatie	-	46.330	46.330	-	0	-	-	0	-
		-	204.175	204.175	-	-0	-	-	-0	-
	7. Maastricht-Valkenburg									
3700 312 00	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	3.320.093	145.370	-	3.465.462	-9.045.000	-	3.465.462	-9.045.000	-
		3.320.093	145.370	-	3.465.462	-9.045.000	-	3.465.462	-9.045.000	-
	8. Beatrixhaven									
3700 052 00	Beatrixhaven - SBF terrein	197.052	12.714	448.000	-238.234	48.249	42.000	-196.234	6.249	6.007
3700 053 00	Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.263.118	69.520	-	3.332.638	667.915	-	3.332.638	667.915	641.979
		3.460.170	82.234	448.000	3.094.404	716.165	42.000	3.136.404	674.165	647.986
	SUBTOTAAL 1	8.031.920	893.161	870.148	8.054.932	-10.404.766	42.000	8.096.932	-10.446.766	647.986
	OVERIGE PLANNEN									
3700 044 00	Hagerhof	-382.676	11.230	-	-371.446	371.445,58	371.446	-	-	-
3700 048 00	Ambyerveld	3.455.090	448.847,34	685.402,06	3.218.535	-775.000	-	3.218.535	-775.000	-730.300
3700 754 10	Hoolhoes	-923.939	411.764	7.761	-519.935	200.000	112.000	-407.935	88.000	84.583
3700 805 00	Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.531.279	137.097	37.937	6.630.439	836.000	11.000	6.641.439	825.000	732.576
	SUBTOTAAL 2	8.679.754	1.008.939	731.100	8.957.593	632.446	494.446	9.452.039	138.000	86.860
	GENERAAL TOTAAL	16.711.674	1.902.100	1.601.248	17.012.525	-9.772.320	536.446	17.548.971	-10.308.765	734.846

Voorziening stedelijke programmering plannen in exploitatie per 31 december 2020

Plan-no.	Plan	Voorziening per 31.12.2019		Voorziening per 31.12.2020 zonder mutaties
3700 048 00	Voorz. Sted.prog. II Ambyerveld	-590.000		-590.000
3700 850 01	Voorz.sted.prog. Geusselt	-9.045.000		-9.045.000
3700 850 04	Voorz.sted.prog. BOP Caberg Malpertuis	-1.275.930		-1.275.930
3700 485 04	Voorz. Essentterrein	-800.000		-800.000
		-11.710.930		-11.710.930
		5.000.744		5.301.595

Mutaties Voorziening in 2020	Voorziening per 31.12.2020	Geraamde Beschikking voorziening 31.12.2020
-185.000	-775.000	775.000
-	-9.045.000	9.045.000
-	-1.275.930	1.275.930
-	-800.000	800.000
-185.000	-11.895.930	11.895.930
	5.653.041	1.587.165

Bijlage 5 Overzicht subsidies

In dit overzicht zijn weergegeven de vanuit beleid voorgenomen maximale (begrotings)subsidies van structurele aard en de bovenliggende regelingen en doelen voor flexibele subsidies in het aankomende jaar. Bij de jaarrekening zal een gedetailleerd overzicht worden verstrekt van alle beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2020 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingsubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele/instandhouding subsidies voor 2022.

Bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

Naam instelling	Begroot
<i>Programma 1 – Veiligheid</i>	
Stichting Halt	€ 63.000
<i>Programma 3 – Economie</i>	
Stichting VVV	€ 852.000
Centrummanagement Maastricht	€ 488.000
Amstel Gold Race	€ 25.000
Starterscentrum	€ 55.000
<i>Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie</i>	
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000
Stichting Viewmaster	€ 11.000
Popfestival	€ 64.000
Stichting Fashion Clash	€ 22.000
Stichting Project Sally Maastricht	€ 37.000
Theatergroep Hoge Fronten	€ 27.000
Stichting Jazz Maastricht	€ 38.000
Stichting Uit- Het Parcours	€ 43.000
Jan van Eijck Academie	€ 54.000
Stichting Intro	€ 46.000
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 54.000
Stichting Opera Zuid	€ 92.000
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 87.000
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 103.000
Stichting Musica Sacra	€ 108.000
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 168.000
Toneelgroep Maastricht	€ 163.000
Marres – Maastricht	€ 168.000
Princes Christina Concours	€ 9.000
Stichting Lumière Maastricht	€ 279.000
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 219.000
Muziekgieterij	€ 765.000
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 399.000
Cinde Sud	€ 27.000
<i>Programma 6 - Sociaal Domein</i>	
Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg	€ 246.000
Stichting RIBW	€ 154.000
Stichting Impuls	€ 160.000
Stichting Relim	€ 632.000

Naam instelling	Begroot
Steunpunt Mantelzorg	€ 529.000
Stichting Koraalgroep	€ 1.134.000
Mondriaan	€ 1.203.000
Leger des Heils	€ 1.394.000
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 5.456.288
Subsidie peuterwerk	€ 2.151.000
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.378.000
Stichting Trajekt	€ 7.427.000
Stichting MEE Zuid-Limburg	€ 1.206.000
Stichting Vluchtelingenwerk	€ 109.000
Stichting Daalhoeve	€ 493.000
Stichting Athos (onderdeel van Radar)	€ 460.000
Stichting Kinderboerderij De Heeg	€ 54.000
Stichting Azaro-dagbesteding	€ 125.000
Stichting The Masters	€ 80.000
Stichting Werkhuis Maastricht Noordoost	€ 146.000
Stichting Buurtservice Maastricht	€ 48.000
<i>Programma 7 – Volksgezondheid en Milieu</i>	
Kinderboerderij Wieringerberg	€ 14.000
Stichting Daalhoeve t.b.v. dieren in stadspark	€ 42.000

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
A	Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en Stichtingen <i>Subsidieplafond € 15.000</i>
B	Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. <i>Subsidieplafond € 259.000</i>
C	Subsidieregeling versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet 2022-2024	Het doel van deze regeling is versterken van de sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet zoals beschreven in het beleidskader 'Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet, gemeente Maastricht, 2022-2024	Subsidieplafond wordt jaarlijks vastgesteld, nog niet bekend voor 2022.

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
D	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	Verenigingen <i>Subsidieplafond € 336.000</i>
E	Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. <i>Subsidieplafond € 29.000</i>
H	Creatieve Maakindustrie 2019-2022	Het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie.	Verenigingen en Stichtingen <i>Subsidieplafond € 125.000</i>
I	Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid	Gemeenschapshuizen <i>Subsidieplafond € 35.000</i>

Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per 1 september 2021:

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
<i>Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020</i>			
Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€ 260.018	50%	€ 130.009
XBMob (fietsmobiliteit Euregio)	€ 50.322	50%	€ 25.161

Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven

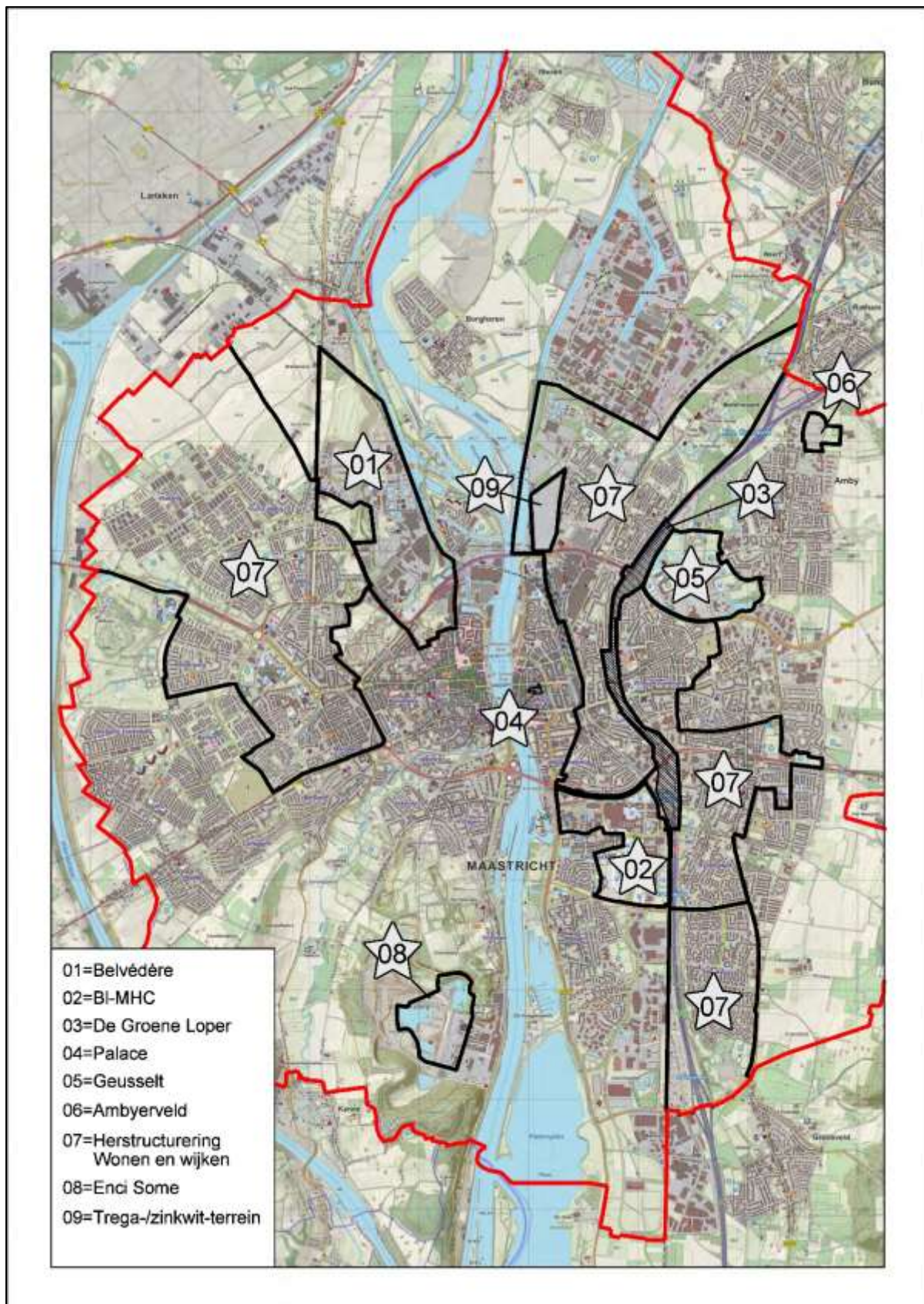
Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdhonk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt.

Stand van zaken burgerinitiatieven per 1 juli 2021

Niet van toepassing. Er is recent geen burgerinitiatief behandeld door de raad.

Bijlage 8 Grootstedelijke projecten

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. en Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.)	
<p>Het door de raad vastgestelde ambitiesdocument "Het Antwoord van de Sphinx" is sinds 2013 de leidraad bij de ontwikkeling van het Belvédèregebied. Tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) worden hier op nieuwe manieren met elkaar verbonden. Het totaalprogramma Belvédère in het noordwesten van Maastricht kent (van 'zuid naar noord') drie deelgebieden: het Sphinxkwartier, het Frontenpark en het Noorderbrugtracé (inclusief Retailpark Belvédère en het Bedrijventerrein Bosscherveld). Naast deze projecten wordt ook het mobiliteitsproject Tram Maastricht-Hasselt door de Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. uitgevoerd.</p>	
Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vervolg planvorming en uitwerking woningbouw in Sphinx Noord. o Vervolg planvorming en uitwerking mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier waar onder de ondergrondse parkeergarage Sphinx Noord en de tijdelijke parkeergarage Frontenpark. o Vervolg planvorming en uitwerking woningbouw Loods 5. o Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. o Verdere planvorming en uitwerking Sappi-Zuidwest. <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verdere planontwikkeling van Frontenpark met daarbinnen concretisering van de planontwikkeling van de locatie Het Radium. Met speciale aandacht voor de herinrichting van de openbare ruimte, herbestemming/renovatie pand Kunstfront, invulling van locatie Gashouder en Kazemat A bij de Lage Fronten en onderzoek naar Frontenpassage. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> o Voortzetten ontwikkeling en uitwerking van het Retailpark Belvédère (fase 2). o Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. <p>Project Tram Maastricht-Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> o Gunningsfase van het aanbestedingstraject tramtracé door Maastricht. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verdere invulling verdiepingen Eiffelgebouw (noordzijde) met creatieve en innovatieve bedrijven. o Voorbereidingen parkeeropgave tijdelijke parkeergarage Frontenpark. o Start tender parkeergarage en woningen Sphinx Noord o Uitvoering tenderprocedure locatie Landbouwbelang. o Samen met Stichting Sphinxkwartier werken aan gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier (continu). <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> o Afronden renovatie Kunstfront en zoeken naar nieuwe invulling. o Programmeren op en rond stadswaai en Gashouder op basis van eerste ervaringen. o Programmeren De Krul met passende kleinschalige evenementen. o Inzet vrijgekomen benzineverkooppunt als opslagterrein voor bouwwerkzaamheden Sphinxterrein . o Herinrichting binnenterrein Het Radium. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verder uitwerken en voorbereiden van vervolgonwikkeling Retailpark. o Verwerving percelen ten behoeve vervolgfase Retailpark Belvédère. 	

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)

Met onze gebiedspartners UM, MUMC+ en Provincie zijn afspraken gemaakt die moeten leiden tot een transformatie van Randwyck-Noord. Deze transformatie is nodig om onze gezamenlijke ambitie/ doelstelling voor de Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC) waar te kunnen maken, namelijk het door laten groeien van de campus tot een economische motor, een campus van internationale allure. Onderdeel van de afspraken is de Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus 2014, welke de programmatische en ruimtelijke kaders voor het gebied aangeven. De uitwerking en realisatie daarvan vindt in fasen plaats. De investeringen in de opwaardering van het MECC versterken de uitstraling en positionering van het beurzen- en congrescentrum en vormen zo een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit van zowel het campusgebied als van de stad in algemene zin.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o De afronding van de bestekvoorbereiding respectievelijk de aanbesteding/gunning van de herinrichting van het noordelijke deel van plandeel 1 (JW Beyenlaan/Joseph Bechlaan en Forumplein). o Het - samen met de gebiedspartners - definiëren van een acquisitie-strategie ten aanzien van de andere delen van de campus, waarbij de Provincie het voortouw neemt. o De planbegeleiding voor bouwinitiatieven op het gebied van studentenhuisvesting op de locaties Duboisdomein (voormalige PostNL-locatie) en Walter Hallsteinplein (parkeerlocatie P0). o Het desgevraagd begeleiden van planinitiatieven voor (ver)nieuwbouw MUMC+ en UM.	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o De realisatie van de programmaonderdelen Signing en verbeteren Look & Feel hallen van het Investeringsplan MECC, voor zover in 2021 nog niet volledig gerealiseerd. o Gefaseerde realisatie van het noordelijke deel van plandeel 1 (JW Beyenlaan/Joseph Bechlaan en Forumplein) vanaf medio 2022. o Start realisatie van het bouwplan voor het Walter Hallsteinplein in de tweede helft van 2022. o Start realisatie van het bouwplan voor het Duboisdomein (na voorafgaande sloop PostNL-gebouw) in Q2 2022.	

3 De Groene Loper

Het integrale project A2/De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd. In 2017 en 2018 is de grootste aandacht uitgegaan naar de oplevering van de openbare ruimte. Sindsdien resteert de gebiedsontwikkeling met 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies door Avenue2/Ballast Nedam. Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan (Masterplan A2 en vormgevingsvisie-C) zijn in 2017 vastgesteld als kader daartoe. De integrale opgave in deze gebiedsontwikkeling is niet alleen fysiek, maar kent ook een maatschappelijke agenda en een nadrukkelijke focus op verbinden van de omliggende buurten en een duurzame ontwikkeling (Mijn gezonde Groene Loper). De planbegeleiding wordt gecoördineerd door het Projectbureau A2 en inzet is gericht op het verbinden van de omgeving en partners zoals woningcorporaties, onderwijsinstellingen en buurtnetwerken.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kans benutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie. o Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2. o Nader uitwerken van:<ul style="list-style-type: none"> - centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies; - herontwikkeling centrumlocaties (sportveld/KPN en Essentterrein); - oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor; - vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper; - experiment biodiversiteit Groene Loper.	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o In 2022 zal Avenue2 het noordelijk deel van de Groene Loper (exclusief de geplande toren van 70 meter) verder afbouwen en zal gestart worden met het bouwen van fase 4 en 5 in het zuidelijk deel van het plan, nabij de Kennedysingel (ook exclusief toren).	

4 Palace	
<p>De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoopactiviteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Na het akkoord voor de verkoop van deze locatie door de gemeenteraad, is in 2021 het bestemmingsplan vastgesteld, als volgende stap om tot realisatie te komen.</p>	
Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Afhankelijk van mogelijke beroepsprocedures tegen het bestemmingsplan volgt mogelijk nog een procedure bij de Raad van State. Tevens is de procedure tot onteigening van een nog benodigde onroerende zaak medio 2021 in gang gezet. E.e.a. loopt mogelijk door tot in 2022. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Voorbereiding bouwrijp maken is opgestart. Bij gunstige uitkomsten van de in gang gezette procedures, is het de verwachting dat in de tweede helft van 2022 kan worden gestart met het bouwrijp maken van het plangebied. 	

5 Geusseltpark	
<p>In het Masterplan Geusseltpark+ 2011, dat het resultaat was van de herijking van het oorspronkelijke plan uit 2006, is inkleuring gegeven aan de ambities en opgaven die de gemeenteraad al bij de start van dat decennium voor het Geusselengebied bepaalde: het transformeren van een gemengde bedrijfs- en kantorenlocatie naar een multifunctionele, stedelijke omgeving met wonen, sport en recreatie als belangrijke thema's. Een groot deel van het gedefinieerde programma is inmiddels gerealiseerd en met name de parkinrichting nadert haar voltooiing. Nadat met name de realisatie van de geplande woningbouwvolumes en kantoren een aantal jaren sterk achter bleef ten gevolge van de vastgoedcrisis in die sectoren, zien we sinds 2019 weer een toenemende belangstelling voor de betreffende vastgoedlocaties binnen het plan, met name voor wat betreft woningbouw.</p>	
Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Afronding van de bestemmingsplanprocedure inzake het bouwinitiatief voor de realisering van een mix van 336 seniorenwoningen met een bepaalde mate van zorgvraag en jongeren/starterswoningen (o.a. voor afgestudeerde Mbo's en reguliere midden huur). 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Afronden bouwrijp maken van de gronden ten behoeve van de geplande woningbouw scheggen 1 en 2; o Start realisatie woningbouw op woonscheggen 1 en 2 medio 2022. 	

Overige projecten

6 Ambyerveld	
<p>De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan de uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met BPD. Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrijesectorwoningen (ontwikkeling door Bouwfonds) en twee superkavels wooncomplexen, allen in het topsegment.</p>	
Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o In 2022 zullen de laatste vrije sector kavels, van de in totaal 35 kavels, worden geleverd (medio 2021 zijn 33 kavels verkocht en 2 in optie genomen). o Van de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) zal de noordelijke kavel kunnen worden uitgegeven (planning uitgifte 2022 t/m 2023). De zuidelijke kavel zal afhankelijk van de kosten voor mitigerende en/of compenserende maatregelen en asbestsanering wel of niet worden uitgegeven. o De 2^e fase vrijesectorwoningen van BPD, 12 stuks, zullen in uitvoering zijn. 	

7 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken

Een aantal ontwikkelingen gaf aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de "oude" wijkaanpak is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond actuele thema's in nauwe samenwerking met de corporaties. De verdere herstructurering in Maastricht levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van groene en stedelijke woonmilieus. De hiermee samenhangende projecten worden daarom toegelicht onder "overige projecten". De herijking van de herstructurering is eind 2016 vastgesteld, en vervolgens de afgelopen periode ten uitvoer gebracht. De evaluatie van deze afspraken is opgestart en samen met de corporaties en de buurten, zal worden toegewerkt naar een geactualiseerd programma 2021-2025. Hierbij zal tevens de verbinding worden gelegd met de stedelijke programmering woningbouw 2021-2025.

Beoogde prestaties 2022

Realisatie 2022

- Wittevrouweveld:
  - Naar aanleiding van het integraal huisvestingsplan PO, zal het KKC De Groene Loper in 2022 in de uitvoeringsfase terecht komen. Dat betekent dat het KKC door het schoolbestuur gebouwd gaat worden.
  - Afronding bouw en start woonrijp maken van plan Bauduinstraat fase 1 in 2022.
  - In aansluiting op realisatie van plan Bauduinstraat fase 1 is in 2021 voor Bauduinstraat fase 2 en 3 de initiatieffase in gang gezet. In 2022 wordt start van de procedure voor het bestemmings-/omgevingsplan verwacht.
- Limmel Nazareth:
  - Voor het Hoolhoesprogramma fase 2 (winkels, appartementen en woningen) is in 2020 gestart met de realisatie en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2022 af te ronden.
  - Voor de Herontwikkeling Hoeve Rome zijn medio 2021 de voorbereidingen van de tender t.b.v. de verkoop van de hoeve gestart en het streven is om deze tender najaar 2021 op de markt te zetten. In 2022 dient de hoeve te zijn verkocht ten behoeve van een maatschappelijke bestemming.
  - Voor het bouwplan van Servatius (ca. 38 woningen) aan de Askalonstraat is in 2020 het bestemmingsplan vastgesteld, Begin 2022 wordt gestart met de realisatie en de ambitie is om het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2023 af te ronden.
  - Voor het bouwplan van Servatius (ca. 25 woningen) op de kop Balijeweg/Populierweg wordt in 2022 het bestemmingsplan gewijzigd. De ambitie is om begin 2023 te starten met de realisatie en het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2024 af te ronden.
  - De verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt, renovatie, sloop/nieuwbouw en openbare ruimte, worden uitgewerkt.
- Wyckerpoort
  - Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente.
  - Ontwikkeling van Wyckerpoort en De Groene Loper worden vervlochten: integrale herontwikkeling van de betreffende locaties/gebouwen, te weten Blauwe gebouw (Leger des Heils) i.r.t geplande woontoren Geusseltheuvel, de Witte flat (sloop en nieuwbouw Woonpunt) en de daartussen gelegen herontwikkeling bouwlocatie Kolonel Millerstraat, Hierbij worden de plannen ook met Buurtnetwerk Wyckerpoort besproken.
  - In 2021 is gestart met de bouw door Ballast Nedam van 21 grondgeboden koopwoningen en in 2022 zal na afronding bestemmingsplan gestart worden met de bouw van ca. 40 appartementen aan de nu braakliggende bouwlocatie Kolonel Millerstraat. Dit was voorheen een terrein van Servatius dat wordt overgenomen door Ballast Nedam waardoor Servatius aan de Groene Loper 41 sociale appartementen kan bouwen.
  - Door de eigenaren van de Mosa Porselein/SAM Decorfabriek (Wijkontwikkelingsmaatschappij Maastricht BV) wordt gewerkt aan de herontwikkeling van deze locatie. Planning is om in 2022 de bestemmingsplanprocedure af te ronden en reeds tegen einde van het jaar te starten met bouwrijp maken van het terrein, zodat in 2023 gestart kan worden met de eerste woningen.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voetbalvelden Akersteenweg: Een groep buurtbewoners, verenigd in de stichting buurtpark De Groene Poort Oost, heeft in 2021 een plan opgesteld voor het realiseren van een buurtpark met waterbuffers op de voormalige voetbalvelden aan de Akersteenweg. Afhankelijk van de voortgang zal het project begin 2022 kunnen worden afgerond. ○ Plan Laan in den Drink voormalige zwembadlocatie Heer: Na afronding van de tender start de voorbereiding van de planologische procedures ten behoeve van de realisatie van 24 zorgwoningen, het inrichten van het buurtpark en het verplaatsen van de parkeerplaatsen. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Locatie Ponjaardruwe/Markusschool: de bouw van 30 grondgebonden koopwoningen is begin 2021 gestart. Oplevering naar verwachting 1^e helft 2022. ○ Concretisering van een alternatief voorstel voor wat betreft de woningbouwlocatie Volkstuinen/Cijnsruwe. ○ Het realiseren van een afschermdende groenzone (over de grens heen) i.v.m. de bedrijven op het Belgische bedrijventerrein Europark in combinatie met het realiseren van compenserende ecologische voorzieningen t.b.v. het project zonneweide, staat ook voor 2022 op de agenda. ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. <ul style="list-style-type: none"> • Het ontwerp voor de grenszone met grondwerken i.c.m. groen tussen het Belgische bedrijventerrein Europark en het nog te realiseren zonnepark aan Maastrichtse zijde is gereed. Dit grensoverschrijdende plan wordt in samenwerking tussen de partijen Fluvius, Sunvest en de gemeenten Lanaken en Maastricht gerealiseerd in 2022. • De eerder gerealiseerde (groen)werken worden binnen dit grensoverschrijdend plangebied ecologisch beheerd middels een gezamenlijke opdracht van de steenfabriek Wienerberger en de gemeenten Lanaken en Maastricht. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het realiseren van 8 woningen aan de Cimbalenstraat in Caberg is het bestemmingsplan gewijzigd. Uitvoering start najaar 2021 met oplevering van de woningen in 2022. ○ 1^e fase deelplan Widelanken/Criekenput is in uitvoering in 2022. ○ 2^e fase deelplan Widelanken doorlopen bestemmingsplanprocedure o.b.v. het Definitief Ontwerp. ○ Herontwikkeling centrumplan Malpertuis is momenteel in voorbereiding. In 2022 volgt de bestemmingsplanprocedure en het vergunningstraject. ○ Slopen bestaande woningen/opstallen centrumplan Malpertuis is door Woonpunt verschoven naar 2022. ○ Start bouw eerste woningen in deelplan Caberg ZO in 2022. ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in Caberg en Malpertuis zijn door Woonpunt en Servatius in voorbereiding. Uitvoering van deze projecten vindt plaats van 2022 t/m 2024. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Een nieuw plan voor de omgeving Seringenstraat is in voorbereiding bij Woonpunt (voormalig Biedermeierplan). Doorstart realisatie wordt verwacht in 2022. ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgen verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sloop en verwerving zijn in 2022 afgerond. ○ Nieuwbouw Servatius eerste bouwblok is gestart najaar 2021. Nieuwbouw 3 bouwblokken rond park loopt door in 2022/2023. ○ Inrichting openbare ruimte wordt vanaf 2022 gefaseerd uitgevoerd volgend op oplevering van de nieuwbouw. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Brusselse Poort: <ul style="list-style-type: none"> ○ De planvoorbereiding voor de verlegging van de Artsenijstraat is gestart en de uitvoering is gepland voor de 2^e helft van 2022. ○ Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum aan de Eenhoornsingel wordt naar verwachting in 2022 afgerond en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2024/2025. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zonneweide Lanakerveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Financiële participatie voor inwoners en bedrijven in Maastricht afgerond. ○ Start realisatie zonneweide medio 2022. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Centrum De Heeg: <ul style="list-style-type: none"> ○ De in juni 2019 door het college vastgestelde ontwikkelrichting zal op onderdelen moeten worden geactualiseerd i.v.m. ontwikkelingen omtrent het winkelvastgoed. In samenwerking met Orange Capital (eigenaar winkelvastgoed) wordt er gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor een nieuwe ontwikkelrichting voor het centrum van De Heeg. Deze zal grootschaliger van omvang zijn, omdat ook herpositionering van functies aan de orde is en de op termijn vrijkomende plek van de sporthal hierin een belangrijk onderdeel vormt. Naar verwachting zal eind 2021 de eerste denkrichting inzichtelijk zijn en zal er begin 2022 ook meer duidelijkheid zijn over de programmatische en financiële haalbaarheid. ○ Definitieve besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats eind 2021/begin 2022. Mede op basis hiervan wordt de ontwikkelrichting en bijbehorende planning verder uitgewerkt. Agendering in de gemeenteraad voor verdere besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden begin 2022. 	

8 Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied	
<p>De opgaven die vervat zijn in het ook door de gemeente ondertekende Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied worden geregisseerd door een stichting, Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME), die opgericht is door de Provincie Limburg, het bedrijf ENCI, Natuurmonumenten, de Stichting Sint-Pieter Adembenemend (de omwonenden) en de gemeente Maastricht. De gemeente is momenteel bestuurlijk vertegenwoordigd in de stichting door een extern persoon.</p>	
Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eind 2021 vindt integrale besluitvorming plaats over bijstelling van het Plan van Transformatie (PvT), de wijze van samenwerking en de daarbij horende financiële consequenties. Effectuering van deze besluitvorming zal in 2022 in van start gaan; • De rol van SOME en de wijze van samenwerking tussen partijen, en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte voor 2022, is afhankelijk van de finale keuzes; • Na instemming over het alternatief plan van Natuurmonumenten voor ontwikkeling van de overgangszone (in relatie tot het beheer van de groeve), vindt in 2022 uitwerking in concrete plan-onderdelen plaats; • Na afronding van het cultuurhistorisch onderzoek door de Rijksbouwmeester eind 2021 zal in 2022 de afweging moeten plaatsvinden over de mogelijkheden van herbestemming van het bedrijventerrein; • Afhankelijk van ontwikkelingen rondom (het eigendom van) het bedrijventerrein kan gezocht worden naar uitwerking van onder meer de overgangszone 50+, in lijn met de uitgangspunten van het PvT ENCI-gebied; • Planologische verankering vindt naar verwachting plaats via individuele plannen en niet via een integraal omgevingsplan voor het gehele ENCI-gebied. Deze aanpak biedt de mogelijkheid om de gewenste ontwikkelingen gefaseerd in te passen binnen de beschikbare milieuruimte. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van sloop oven 8 complex door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek (eind 2021); • Start /aanleg Centrale Allee door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek en de voortgang van de sloop van Oven 8 complex; • Afhankelijk van de gemaakte keuzes en planvorming eind 2021 kan, na de noodzakelijke plan juridische afwikkeling, op onderdelen de uitvoering starten en indien mogelijk afgerond worden in 2022. Verwacht wordt dat dit onder andere zal gaan om de waterspeelplek, de (bedrijfsmatige) schaapskooi en mogelijk de bezoekersontvangst in de lage overgangszone op 38+ NAP. 	

9 Trega Zinkwitterrein

In de op 10 maart 2020 door de raad aangenomen motie is opdracht gegeven een integrale visie te ontwikkelen voor het gebied Trega/Zinkwit. Behalve de gemeente zijn hier onder meer eigenaren, omliggende ondernemers en het buurtnetwerk Limmel bij betrokken. Begin 2021 is de raad middels een informatiebijeenkomst tussentijds geïnformeerd over de voortgang en de uitwerking van de integrale gebiedsvisie voor Trega/Zinkwit. Vanwege de complexiteit van de opgave en een aantal nog uit te werken onderdelen is aangegeven dat afronding van de gebiedsvisie (inclusief programmatische en plan economische onderbouwing) naar verwachting zal plaatsvinden einde 2021. Afhankelijk van de resultaten van met name de financiële haalbaarheid van de gebiedsvisie, zal verdere besluitvorming vanaf begin 2022 aan de orde zijn.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Onder voorwaarde dat de gebiedsvisie is vastgesteld wordt in 2022 gewerkt aan de voorbereiding van de planuitwerking en het opstarten van de voorbereiding van de bestemmingsplanprocedures.	
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van de te doorlopen planologische procedures kunnen mogelijk de eerste uitvoeringswerkzaamheden in 2022 worden opgepakt.	

Bijlage 9 Raming algemene uitkering gemeentefonds

Onderdeel A - Inkomensafhankelijken												
Maatschap	2022			2023			2024			2025		
	Berekend Aantal	Gewicht %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	23.544.913,00	-0,1631	-3.840.434,30	23.544.913,00	-0,1631	-3.840.434,30	23.544.913,00	-0,1631	-3.840.434,30	23.544.913,00	-0,1631	-3.840.434,30
1f Waarde niet-woningen gebruikers (zonder aftrek amendement De Pater)	23.544.913,00	-0,1315	-3.095.025,90	23.544.913,00	-0,1315	-3.095.025,90	23.544.913,00	-0,1315	-3.095.025,90	23.544.913,00	-0,1315	-3.095.025,90
1a Waarde woningen eigenaren	127.973.432,05	-0,0833	-10.544.051,88	127.973.432,05	-0,0833	-10.544.051,88	127.973.432,05	-0,0833	-10.544.051,88	127.973.432,05	-0,0833	-10.544.051,88
Subtotaal			-17.579.512,08			-17.579.512,08			-17.579.512,08			-17.579.512,08
Onderdeel B - Uitgevenscategorieën waarop de uitkeringsafdracht van toepassing is												
Maatschap	2022			2023			2024			2025		
	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in tonen	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in tonen	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in tonen	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in tonen
1a OZD waarde niet-woningen	2.254,48	380,05	894.824,42	2.254,48	380,05	894.824,42	2.254,48	380,05	894.824,42	2.254,48	380,05	894.824,42
4a Bijstandontvangsten (vanaf IJWR 2016)	3.748,33	2.151,83	8.366.159,95	3.895,00	2.151,83	8.361.757,35	3.810,00	2.151,93	8.634.046,30	3.910,00	2.151,93	8.414.045,38
3a Een-ouder-familiehouders	3.832,00	1.024,38	3.825.424,18	3.837,00	709,84	2.954.255,18	3.819,00	770	2.940.630,00	3.780,00	770	2.917.530,00
2 Inwoners	126.959,88	161,52	18.440.385,88	121.939,00	161,88	18.577.288,85	125.478,00	161,7	18.642.669,00	121.647,00	161,75	18.560.227,25
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	37.012,00	100,57	2.716.588,84	27.487,00	100,88	2.785.377,56	27.840,00	100,82	2.801.260,80	28.204,00	100,98	2.848.201,44
5a Inwoners: ouderen 70 t/m 84 jaar	9.564,88	36,45	252.993,80	10.159,87	36,45	268.794,68	10.417,00	36,45	280.845,98	11.002,38	36,45	291.012,87
7 Lage inkomers	23.664,90	30,87	633.754,88	20.654,00	30,87	633.754,88	20.884,00	30,87	633.754,88	20.954,00	30,87	633.754,88
7c-2 Lage inkomers (stempel) vanaf IJWR 2016, m.v. september 2016)	13.988,10	688,6	9.746.908,08	13.958,10	688,62	9.626.576,54	13.828,10	688,14	9.589.410,83	13.886,10	688,52	9.589.118,81
12 Minderebeden	5.380,05	323,73	1.741.867,40	5.380,00	323,73	1.741.867,40	5.380,00	323,73	1.741.867,40	5.380,00	323,73	1.741.867,40
11a Uitkeringen ontvangers (vanaf IJWR 2016)	12.004,33	86,28	1.036.733,88	12.101,00	86,28	1.044.874,28	12.466,00	86,28	1.041.054,48	12.016,00	86,29	1.036.740,48
3b Huishoudens	79.822,00	90,63	6.418.097,88	71.389,00	90,63	6.468.172,47	71.746,00	90,63	6.503.330,88	71.894,00	90,63	6.515.753,29
3c Empensconstruïshoudens	37.669,98	52,22	1.987.075,16	36.209,00	51,41	1.863.801,00	38.886,00	51,32	1.987.208,80	38.836,00	51,24	1.986.710,36
3d Levensduurhouders	144	1.857,15	281.829,80	144	1.857,15	281.829,80	144	1.857,15	281.829,80	144	1.857,15	281.829,80
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	15.214,98	868,84	13.305.471,00	15.236,53	869,80	13.436.795,31	15.211,04	868,09	13.420.777,98	15.222,43	868,09	13.428.580,02
7g-2 Jeugdigen in gezamenl met armoedetoets	3.032,18	219,11	867.009,43	3.016,63	219,2	861.246,39	3.011,78	219,22	860.242,57	3.014,94	219,22	860.737,95
7b-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomer huishoudens	34.820,84	-162,88	-5.889.191,40	35.144,71	-171,73	-3.026.718,62	35.383,90	-171,74	-3.051.560,28	35.574,39	-171,74	-3.075.071,83
7c-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomer huishoudens met sociale	5.539,83	-636,44	-7.528.281,44	5.545,35	-637,16	-7.424.894,61	5.552,13	-637,2	-7.427.361,30	5.556,62	-637,2	-7.429.295,38
3b Ouders met (langdurig) psychisch medischgebruik	717,86	4.695,89	3.367.104,21	713,39	5.225,44	3.300.862,07	712,24	5.225,76	3.297.510,80	712,77	5.225,76	3.299.231,15
3g Empensconstruïshouders met 2 of meer kinderen	1.297,88	1.661,78	2.186.970,08	1.391,63	1.141,48	1.485.753,40	1.386,82	1.141,57	1.480.682,63	1.308,88	1.141,57	1.483.862,45
8c-2 Splijtandhuishoudens met meerdere kinderen	784,98	806,89	671.894,17	781,82	808,45	669.348,25	802,07	808,51	672.026,85	810,85	808,51	681.902,84
8b Bijstandontvangers eenouderhuishoudens	789,84	2.268,98	1.723.000,17	771,51	1.558,81	1.202.413,13	785,28	1.558,67	1.023.995,90	804,67	1.558,67	1.254.210,68
11b-2 Uitkeringsontvangers minuz splijtandontvangers	8.313,42	1.342,88	11.162.296,80	8.372,55	804,02	8.230.752,95	8.412,06	883,64	8.274.430,58	8.391,15	883,2	8.252.191,53
11c-2 Wajong (wajongwet)	2.241,23	858,75	1.924.653,53	2.258,31	863,12	1.949.186,88	2.276,76	861,51	1.959.174,33	2.284,53	858,18	1.960.536,73
3-2 Wedaaggenoten met overlijden	28.805,11	375,44	7.833.971,73	29.981,74	376,63	7.906.117,87	21.121,98	375,87	7.939.117,73	21.246,52	375,18	7.972.024,03
8c Re-integratie trajecten	10,38	367.155,38	3.854.099,88	9,36	333.863,88	3.150.864,05	16,36	333.799,98	3.457.568,90	10,38	333.700,96	3.457.568,90
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	83.544,18	4,21	383.821,05	83.723,28	4,21	384.498,25	83.871,07	4,21	385.187,22	83.988,87	4,21	385.725,23
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	14.440,87	0,18	2.743,78	14.428,24	0,18	2.741,35	14.523,97	0,18	2.750,54	14.704,45	0,19	2.793,85
5c Inwoners: ouderen 65 jaar en ouder	3.287,22	0,19	620,78	3.252,65	0,18	621	3.474,26	0,19	650,13	3.800,28	0,18	684,88
3e Empensconstruïshouders 65 t/m 74 jaar	4.206,82	16,38	66.870,43	4.242,72	16,35	66.388,52	4.315,99	16,36	70.566,41	4.413,97	16,35	72.163,58
3a Empensconstruïshouders 75 t/m 84 jaar	3.578,80	60,34	233.828,78	3.778,32	65,3	246.789,84	3.837,32	65,3	257.106,89	4.062,73	65,3	288.000,24
3f Empensconstruïshouders 85 jaar en ouder	1.747,35	114,42	188.931,40	1.788,10	114,35	204.248,09	1.848,03	114,35	230.407,59	1.895,81	114,38	218.782,47
7d-2 Huishoudens met laag inkomer 65 t/m 74 jaar	2.009,57	128,32	257.888,18	2.007,80	128,23	257.488,17	2.021,11	128,23	259.166,88	2.046,24	128,23	262.388,48
7e-2 Huishoudens met laag inkomer 75 t/m 84 jaar	1.447,12	512,89	742.215,82	1.838,90	512,54	787.789,50	1.888,44	512,54	823.363,81	1.864,58	512,54	853.171,57
7f-2 Huishoudens met laag inkomer 85 jaar en ouder	485,82	886,31	444.137,36	638,46	885,7	450.427,30	828,82	885,7	471.868,83	846,02	885,7	489.060,88
7c-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomer (75 t/m 84 jaar)	5.049,45	-117,2	-581.785,29	5.048,00	-117,12	-580.878,07	5.078,44	-117,12	-584.788,54	5.141,58	-117,12	-622.181,87
7d-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomer (85 jaar en ouder)	3.636,18	468,86	1.784.883,88	3.862,00	468,53	1.809.481,39	4.836,50	468,53	1.891.219,01	4.182,93	468,53	1.868.685,73
13 Beelden	215.033,80	0,85	182.778,05	215.033,00	0,85	182.778,05	215.033,00	0,85	182.778,05	215.033,00	0,85	182.778,05
14 Klantenprofieldeel totaal	124.320,40	48	6.178.180,00	134.330,00	48,24	6.184.553,20	134.330,00	48,02	6.181.866,00	134.320,00	48	6.178.180,00
14 Klantenprofieldeel regionale	188.790,88	24,98	4.546.083,20	188.790,00	23,88	4.472.435,10	188.790,00	23,66	4.472.435,10	188.790,00	23,69	4.472.435,10
15a Leentegen VO	4.175,20	370,5	1.546.911,60	4.175,20	370,5	1.546.911,60	4.175,20	370,5	1.546.911,60	4.175,20	370,5	1.546.911,60
15b Leentegen VZO	2.922,44	230,78	674.440,70	2.922,44	230,78	674.440,70	2.922,44	230,78	674.440,70	2.922,44	230,78	674.440,70
15c Leentegenregio's met leentegenverplichting 5,3	355	-2.122,98	-541.354,80	355	-1.458,26	-371.858,30	355	-1.458,41	-371.884,55	355	-1.458,41	-371.884,55
15d Basisontwikkelingsontvangers met leentegenverplichting 1,2	414	-3.331,85	-1.378.261,70	414	-2.288,43	-947.418,02	414	-2.288,66	-947.505,24	414	-2.288,66	-947.505,24
38 Beestflevontvangers	12.380,00	75,28	832.719,20	12.380,00	75,28	832.719,20	12.380,00	75,28	832.719,20	12.380,00	75,28	832.719,20
38 Historische woningen in bewoond kantoortje 1930	10.137,00	85,74	889.148,38	10.137,00	85,74	889.148,38	10.137,00	85,74	889.148,38	10.137,00	85,74	889.148,38
27i Oppervlak historische kernen, opstap kanten > 65 ha	101	15.081,92	1.523.273,92	101	15.081,92	1.523.273,92	101	15.081,92	1.523.273,92	101	15.081,92	1.523.273,92
28 Historische waterweg	3.000,00	15,58	40.508,00	2.600,00	15,58	40.508,00	2.446,00	15,58	40.508,00	2.600,00	15,58	40.508,00
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0.00872105	0.087.306,95	53.087,71	0.09872105	0.087.306,96	53.087,71	0.08872105	0.087.306,96	53.087,71	0.08872105	0.087.306,96	53.087,71
31b ISV (a) herstructurering	0.01049401	2.738.019,31	38.205,82	0.01049401	2.738.019,31	38.205,82	0.01049401	2.738.019,31	38.205,82	0.01049401	2.738.019,31	38.205,82

36 Kernen	2	9.078,09	18.156,18	-2	9.078,09	18.156,18	2	9.078,09	18.156,18
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	2	14.876,30	29.752,60	2	14.876,30	29.752,60	2	14.876,30	29.752,60
38a Kernen met 500 of meer adressen	1	60.233,31	60.233,31	1	60.257,38	60.257,38	1	60.243,11	60.243,11
34 Overstijple * bodemfactor gemeente	1.140,90	11,72	13.488,28	1.140,90	11,72	13.488,28	1.140,90	11,72	13.488,28
35a Overstijple * bodemfactor gemeente + achterlandfactor	23.006,57	5,82	133.898,24	23.148,93	5,82	134.732,00	23.226,08	5,82	135.140,89
22a-2 Origineel gebiedsbestemmingsplan (jaarlijks LUR 2016, nu sngtemeroc 2016)	188.232,88	58,79	8.888.719,93	188.938,68	58,58	8.895.977,10	189.744,08	58,59	8.940.340,90
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	52	1.525,03	79.301,56	52	1.525,03	79.301,56	52	1.525,03	79.301,56
22 Oppervlakte bebouwing woonwonen * bodemfactor woonwonen	575	3.089,49	1.776.456,75	575	3.089,49	1.776.456,75	575	3.089,49	1.776.456,75
21 Oppervlakte bebouwing	628	588,37	369.496,38	628	588,37	369.496,38	628	588,37	369.496,38
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	52	1.921,87	99.837,24	52	1.921,87	99.837,24	52	1.921,87	99.837,24
22a Oppervlakte bebouwing woonwonen	575	2.284,96	1.313.852,00	575	2.284,96	1.313.852,00	575	2.284,96	1.313.852,00
18 Oppervlakte landbouw	445	38	16.910,00	445	38	16.910,00	445	38	16.910,00
18 Oppervlakte land	5.566,08	41,07	228.595,62	5.566,08	41,07	228.595,62	5.566,08	41,07	228.595,62
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	5.566,08	26,89	149.694,74	5.566,08	26,89	149.694,74	5.566,08	26,89	149.694,74
24a-2 Woonwonen (vanaf LUR 2016, nu sngtemeroc 2016)	66.769,00	57,04	3.867.933,36	67.059,00	57,04	3.825.045,30	67.359,00	57,04	3.842.157,36
25a-2 Woonwonen (vanaf LUR 2016, nu sngtemeroc 2016) * bodemfactor woonwonen	66.769,00	50,79	3.340.699,61	67.059,00	50,79	3.405.925,61	67.359,00	50,79	3.421.163,61
33 Vast bedrag	1	298.566,18	298.566,18	1	301.748,03	301.748,03	1	306.881,33	306.881,33
Totaal			137.216.593,82			137.545.478,95			132.037.456,57
Deeldeel C - Uitvoeringsfactor (af)									
Jaars		2022		2023		2024		2025	
Uitvoeringsfactor		1,754		1,73		1,724		1,728	
Totaal (B x C) = (af)			240.712.983,40		227.573.947,94		227.612.575,42		229.817.330,61
Deeldeel D - Bijzondere maatregelen waarop de uitvoeringsfactor afwijkt van de bepaling in									
Municipaliteit	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024	2025	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024
58a Suppletieve uitvoering integratie sociale domein	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00
Totaal		1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00	1.006.499,00
Deeldeel E - Integratie, en decentralisatievoorzieningen waarop de uitvoeringsfactor afwijkt van de bepaling in									
Municipaliteit	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024	2025	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024
71 Brede input	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	483.646,00	
172 Decentralisatie projectieve lasten	388.226,00	388.226,00	388.226,00	388.226,00	388.226,00	388.226,00	388.226,00	388.226,00	
72 Bekende lasten en voornemen (DU)	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	
182 Maatschappelijke spacing en OGSz (DU)	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	6.097.718,00	
183 Gevoel in de stad (DU)	413.809,00	413.809,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
188 Vrouwenopvang (DU)	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	3.678.462,00	
115 Jeugd (DU)	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	
188 Sociale acceptatie van LHBT-emanopakebureaus (DU)	20.000,00	20.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
182 Veiligheidszaken (DU)	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	
285 Voorschoolse voorbereiding peuters (DU)	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	
223 Arrondissementsbijeenkomsten (DU)	610.136,00	610.136,00	610.136,00	610.136,00	610.136,00	610.136,00	610.136,00	610.136,00	
274 Jeugdruimte kinderen in een AZC (DU)	102.581,00	102.581,00	102.581,00	102.581,00	102.581,00	102.581,00	102.581,00	102.581,00	
383 Invoering (DU)	477.532,00	477.532,00	463.498,00	463.498,00	468.970,00	468.970,00	468.970,00	468.970,00	
383 Verandering omvang van gemeentedenken (DU)	32.000,00	32.000,00	32.000,00	32.000,00	32.000,00	32.000,00	32.000,00	n.v.t.	
Totaal		13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00	13.276.683,00
Deeldeel F - 30% af het aantal mensen									
Municipaliteit	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024	2025	Bereikbaar Aantal	2022	2023	2024
259 Beschermde Wonen (DU)	20.317.557,00	20.317.557,00	20.402.833,00	20.411.578,00	20.411.578,00	20.411.578,00	20.411.578,00	20.411.578,00	20.411.578,00
280 Participatie (DU)	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00	19.888.356,00
281 Voorgang (DU)	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00	5.448.795,00
Totaal		45.654.708,00	45.654.708,00	45.740.084,00	45.740.084,00	45.740.084,00	45.740.084,00	45.740.084,00	45.740.084,00
Deeldeel G - Aanwijzingen op de getuigen									
Aanwijzingen op de getuigen	Opvang	2022	2023	2024	2025	Opvang	2022	2023	2024
Totaal									
Totaal		262.884.311,36	262.567.978,85	267.381.596,83	269.456.073,82				

Bijlage 10 Mutaties mei- en septembercirculaire 2021

De gemeentefonds uitkering bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand maatstaven. Het geld is niet geoormerkt en het hoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geoormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het Rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensiveringen en nieuwe taken uit de circulaire:

- Meicirculaire 2021 >>> Kaderbrief 2021/Begroting 2022
- Septembercirculaire 2021 >>> Begroting 2022
- Decembercirculaire 2021 >>> Jaarrekening 2021

Uit de meicirculaire 2021 volgen onderstaande nieuwe taken (bedragen x € 1.000).

bedragen € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Taakmutaties						
Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing en lichte jeugdzorgproblematiek		1.509				
Aanpak problematiek jeugdzorg: POH Jeugd GGZ		66				
Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg		1.323				
Compensatieregeling Voogdij 18+		42				
Ketensystemen Jeugd		-2	-2	-2		
Rijksvaccinatieprogramma meningokokken		17	18	18	18	19
Rijksvaccinatieprogramma informed consent		3				
Handhaving energielabel C kantoren		10	10	10	10	10
Handelsregister		-6	-6			
Versterking gemeentelijke antidiscrimatievoorziening		48	48	49	49	49
Verrekening Voogdij 18+			-50	-51	-51	-51
Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg			33	33	33	34
Kinderopvang toezicht en handhaving			2	2	2	2
Wet Open Overheid (structureel)			91	115	138	162
Wet Open Overheid (incidenteel 2022 t/m 2026)			108	108	109	110
IU/DU/SU						
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	-11	8	12	12	12	12
Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	46					
Vrouwenopvang (DU)		113	27	27	27	27
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)		289				
Kerkensies (DU)		75				
Inburgering (IU)		-17	75	41	27	10
Armoedebestrijding kinderen (DU)			-8	-8	-8	-8
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)		322				
Bodembescherming (DU)		454				
Corona steunpakket						
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)		31				
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)		10				
3 D's in het sociaal domein						
Beschermde Wonen (IU)		518	925	1.123	1.139	1.138
Participatie (IU)		441	440	391	398	385
Voogdij/18+ (IU)		67	2.242	2.242	2.242	2.242

Uit de septembercirculaire 2021 volgen onderstaande nieuwe taken.

<i>bedragen € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Berekening beginstand	279.147	274.499	271.970	271.308	272.187
Taakmutaties					
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	-125	-111	-101	-92	-93
Uitvoering en implementatie Breed offensief	134				
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	11				
Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen	-22				
Logisch ontwerp GBA	4				
Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijden	344				
Landelijke structuur interventieteams		22	22	22	22
Toezicht en handhaving gastouderschap		44	44	44	44
Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen		13	12	12	12
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp		-46			
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo 2015		-156			
Jeugdzorg		8.455			
IU/DU/SU					
Regionale Energie Strategieën (DU)	150				
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	73	73	73	73	73
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	-92	-54	-54	-54	-54
Vrouwenopvang (DU)	-6	-4	-4	-4	-4
Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	46	46	46	46	46
Gezond in de stad (DU)		414			
Corona steunpakket					
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)	1.884				
Handhaving quarantaine (DU) (compensatie corona)	120				
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)	72				
Lokale cultuur (compensatie corona)	399				
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		148			
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		437			
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)		283			
Bijzondere bijstand (compensatie corona)		142			
3 D's in het sociaal domein					
Beschermd Wonen (IU)	-5.084	-6.801	-6.914	-6.921	-6.910
Participatie (IU)	-61	-59	-93	-127	-164

Het effect op de algemene middelen van de mei- en septembercirculaire 2021 is in het budgettaire kader van deze begroting 2022 meegenomen.

Bijlage 11 Uitvoeringsbeeld 2021

Managementsamenvatting

Hierbij wordt u het 2^e uitvoeringsbeeld 2021 met peildatum 1 juli aangeboden.

Verwacht financieel resultaat

Het verwacht financieel resultaat voor 2021 bedraagt € 1,634 mln. nadelig (zie tabel 1) bestaande uit een voordelig resultaat regulier van € 1,860 mln. en een nadelig resultaat Corona van € 3,494 mln (na compensatie). T.o.v. het 1^e uitvoeringsbeeld is het resultaat zonder compensatie corona Rijk voordeliger (zie tabel 1 rij subtotaal). Indien rekening wordt gehouden met de compensatie is het resultaat nadeliger (zie tabel 1 rij totaal) echter dit verschil wordt veroorzaakt door een andere presentatie van de Compensatie corona door het Rijk. Dit verschil wordt hierna aan de hand van de tweede tabel toegelicht.

Tabel 1

	1e UB	2e UB
Resultaat regulier	205.000 N	1.860.000 V
Resultaat corona	12.273.000 N	11.582.000 N
Subtotaal	12.478.000 N	9.722.000 N
Compensatie corona Rijk	12.086.000 V	8.088.000 V
Totaal	392.000 N	1.634.000 N

Uit onderstaande tabel 2 blijkt dat we bij 2^e uitvoeringsbeeld de tegemoetkoming 5^e steunpakket als een pm- post hebben opgenomen. Dit omdat deze nog te onzeker is (betreft 2021). Overigens hebben we wel duidelijkheid gekregen over de afrekening inkomstendering 2020 deze bedraagt € 1,0 mln.

Tabel 2

	1e UB	2e UB
Corona budget tbv derving toeristenbelasting en parkeren	1.000.000 V	1.000.000 V
AU tegemoetkoming corona 3e en 4e steunpakket	6.086.000 V	6.086.000 V
AU tegemoetkoming corona 5e steunpakket	5.000.000 V	PM
Afrekening inkomstendering 2020	0 N	1.002.000 V
Totaal	12.086.000 V	8.088.000 V

Bij het begin van de coronacrisis heeft het Rijk toegezegd de hogere lasten en lagere inkomsten te compenseren. Over inkomstendering is met de VNG afgesproken dat er ook in 2021 aanvullende compensatie komt op basis van de daadwerkelijke situatie. Evenals bij het opmaken van de jaarrekening 2020 gaan wij in deze prognose (2e uitvoeringsbeeld) echter uitsluitend uit van de in de circulaire opgenomen compensatie. Aanleiding voor deze aanpassing is dat we conform BBV toegezegde nog niet gekwantificeerde compensatie niet mogen verwerken in de jaarrekening (deze is te onzeker). Daarom wordt de tegemoetkoming 5^e steunpakket niet meer verwerkt in de cijfers van het 2^e uitvoeringsbeeld. Overigens is de verwachting dat het Rijk overeenkomstig toezegging de nadelen veroorzaakt door corona zal vergoeden (op basis van de cijfers 2^e uitvoeringsbeeld zou deze post dan niet € 5 mln naar € 3,5 mln. bedragen). Naar verwachting krijgen we hier bij de decembercirculaire 2021 meer duidelijkheid over.

Risico's / onzekerheden

Het hiervoor vermelde verwachte resultaat is gebaseerd op een realisatie van 7 maanden en daardoor onzeker. Daarnaast is de coronacrisis nog niet ten einde en zal deze crisis in 2021 een aanzienlijke invloed blijven hebben op de dagelijkse reguliere bedrijfsvoering van de gemeente. Corona leidt tot hogere kosten, lagere uitgaven en lagere opbrengsten. In het uitvoeringsbeeld is daar, op basis van de situatie ten tijde van het opstellen van dit beeld, zoveel mogelijk rekening mee gehouden.

Stelpost onvoorzien/risicobuffer

De gehele post onvoorzien/risicobuffer is ingezet voor voetgangersplan, precario, huurkorting MECC en kwartiermaker rechtmatigheid.

Financiële verantwoording

Het verwacht financieel resultaat 2021 bedraagt € 1,634 mln. nadelig.

In onderstaande tabel worden de diverse afwijkingen per programma gepresenteerd. Het verwachte effect van de coronacrisis is afzonderlijk in beeld gebracht.

Posten	Verwachte afwijking in € 1 juli 2021	Toelichting
Programma 1 Veiligheid		
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	152.000 V	In de resultaatbestemming bij de jaarrekening van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt een voorstel gedaan voor de vrijval in de frictiekosten reserve. Dit voordeel wordt uitgekeerd aan de gemeenten.
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
P&R voorzieningen	200.000 V	Het onderzoek naar het autoluw maken van de binnenstad zal waarschijnlijk niet meer in 2021 worden uitgevoerd. De kosten vallen daardoor ongeveer € 200.000 lager uit dan begroot.
Exploitatie fietsstallingen	80.000 N	De exploitatie van fietsparkeren is uitbesteed aan MTB. De kosten die hiermee gepaard gaan vallen hoger uit dan begroot (hogere indexering en huisvestingskosten). In totaal bedraagt het structurele tekort voor fietsparkeren circa € 80.000.
Schade overlast hoog water	pm	De recente hoogwaterstand van de Maas heeft forse schade aangericht. Een en ander ook recentelijk toegelicht in de collegememo Nazorg hoogwater 2021. Momenteel wordt geïnventariseerd hoe groot deze schade is en hoeverre afdekking middels verzekering dan wel Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) mogelijk is. Omdat het bedrag nog niet duidelijk is, wordt voor het uitvoeringsbeeld een PM-post opgenomen.
Beheersmaatregelen bevers	140.000 N	De bever kan door zijn levenswijze schade kan berokkenen aan watergangen, keringen, bomen en aan infrastructuur. Dit heeft ook plaatsgevonden in de periode 2020/2021 in Maastricht. Er ligt een collegenota die handelt over de hierdoor ontstane schade en het plan van aanpak om te zorgen voor een gunstige instandhouding van de bevers terwijl schade door de bever zoveel als mogelijk wordt voorkomen. De incidentele lasten 2021 beverschade kunnen niet meer gedekt worden met post onvoorzien/risicobuffer. De structurele lasten vanaf 2022 worden meegenomen in het budgettaire kader.
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
Bomen	350.000 N	Winterstormen in maart, aanvullend onderhoud bij risicobomen op basis van schouwen naar aanleiding van het omvallen van bomen, inboet van bomen en bestrijding van insectplagen en boomziekten leiden tot een tekort van in totaal € 350.000.
Bibliotheekopbrengsten	35.000 N	Bij de bibliotheekabbonementen is de tendens waarneembaar dat steeds vaker wordt gekozen voor een basisabonnement, waarbij per uitleening wordt betaald. De inkomsten staan hiermee onder druk. Dit vertaalt zich in lagere opbrengsten. Dit is een trend die zich naar onze verwachting doorzet naar de toekomst.
Cursusopbrengsten	100.000 N	Tekort wordt veroorzaakt door een daling van het aantal cursisten. Per 1 april 100 cursisten lager t.o.v. dezelfde periode vorig jaar.

Posten	Verwachte afwijking in € 1 juli 2021	Toelichting
Binnensport opbrengsten	75.000 N	Bij de binnen- en buitensportaccommodaties is sprake van structureel lagere inkomsten als gevolg van minder reserveringen. Het aantal huurders van binnen- en buitensportaccommodaties loopt terug als gevolg van: Teruglopend aantal sportaccommodaties zonder dat er vermindering van de inkomstentaakstelling plaatsvindt (vanuit de overtuiging dat sportverenigingen inkomstenneutraal herbelegt kunnen worden over de resterende accommodaties); Bij buitensportaccommodaties met name kantines/kleedclubgebouwen: meerdere sportverenigingen verenigen zich in enkele beheersstichtingen die deze faciliteiten huren waardoor Maastricht Sport deze inkomsten misloopt.
Buitensport opbrengsten	100.000 N	Een taakstellende inkomstenverhoging, als gevolg van de tarievennota, met € 40.000 olopend tot € 152.000 die als gevolg van bovenstaande trends niet kan worden gerealiseerd.
Programma 6 Sociaal domein		
Afwikkeling subsidies oude jaren	100.000 V	Op basis van de jaarrekening verwachten we een terugontvangst naar aanleiding van de afrekening van subsidies.
Exploitatietekort MTB	608.000 N	Voor 2021 verwachten we een tekort van € 0,6 mln. op de exploitatiebijdrage aan de MTB. Bij de pre-begroting 2021 heeft de raad al besloten tot een structurele ophoging van € 0,5 mln., maar uit de doorrekening van het uitvoeringsplan blijkt € 0,6 mln. extra nodig.
BUIG	pm	Gezien de onzekerheden op dit moment, ligt het niet voor de hand om hier concrete bedragen op te voeren. Vanwege de uitgavenstructuur en de financieringssysteem van BUIG kan ten vroegste eind september een nauwkeuriger beeld worden gegeven van zowel de lasten als de baten. Op dat moment zijn de uitgaven over de eerste 7 maanden definitief en is ook het uiteindelijke budget bekend.
WMO / rolstoelen / hulpmiddelen	370.000 N	Op basis van de trendanalyse 2018, 2019 en 2020 verwachten wij geen afname van het rolstoelgebruik maar eerder een toename. Dit past in de trend van zo lang mogelijk gezond thuis wonen. Het tekort wordt geraamd op € 250.000 structureel. Voor WMO hulpmiddelen levert de nieuwe aanbesteding een nadeel op van € 120.000.
WMO / woningaanpassingen	400.000 V	Voor WMO hulpmiddelen levert de nieuwe aanbesteding een nadeel op van € 120.000. Het overschot op het budget voor woningaanpassingen is structureel € 400.000.
Maatwerkinkomensvoorziening	62.000 N	Nagekomen kosten afwikkeling contracten uit 2020.
Jeugd / incidentele toevoeging AU	2.898.000 V	In verband met de knelpunten in de jeugdzorg wordt in 2021 een incidentele toevoeging van € 493 mln. aan het gemeentefonds gedaan. Het aandeel daarvan voor Maastricht wordt op basis van een indicatieve berekening geraamd op € 2,898 mln.
		Daarnaast is er een toevoeging aan de integratie-uitkering van € 120 mln. Onduidelijk is welk bedrag hiervan toe te rekenen is aan Maastricht.
Beschermd wonen / uitname Wlz (Wet Langdurige zorg)	891.000 N	De gemeente ontvangt € 34 mln. BW-middelen van het Rijk. Daarvan is ongeveer € 30 mln. nodig voor BW. Het 'overschot' van € 4 mln. wordt als algemeen dekkingsmiddel ingezet voor tekorten bij Jeugd en Wmo. In de Meicirculaire 2021 is een bedrag ad € 8.657.039 uitgenomen uit onze BW-middelen. Dit is het gevolg van de overgang van BW-cliënten naar het Wlz-regime. Ons netto budget daalde daardoor naar ca 22 mln. De uitname was op basis van de landelijke aannamen dat 23% van de BW-populatie naar verwachting behoort bij de groep cliënten met een GGZ-grondslag waarvoor de Wlz open is gesteld. Echter uit de actuele gegevens eind 2020 blijkt dat de uitname voor onze regio (± 50%) ver boven de landelijke norm van 23% ligt. Daardoor wordt in de septembercirculaire nog een bedrag uitgenomen olopend tot 6,8 mln. landelijk. Dat zal nog in de begroting worden vertaald. Doordat wij een deel van de BW-middelen inzetten als algemeen dekkingsmiddel ontstaat door de uitname per saldo een nadeel. Daarmee hebben we in de kaderbrief al rekening gehouden.
Subsidie vangnet OGGZ (GGD)(GPI)	107.000 N	Er was afgelopen jaren een overschrijding van ca € 95.000 per jaar. In de pre-begroting is per abuis niet alleen gekoerst op het terugdringen van de overschrijding (bij GGD met € 95.000) maar ook op het verlagen van het budget. Dat is dubbelop waardoor sprake is van een structureel tekort.

Posten	Verwachte afwijking in € 1 juli 2021	Toelichting
Jeugdgezondheidszorg / minimale variant	156.000 V	Bij de GGD is sprake van een incidenteel voordeel van € 156.000, omdat de eerste stap gezet is in het aanpassen van de verdeelsystematiek JGZ.
Kredietbank Limburg	71.000 N	Betreft resultaat jaarrekening 2020 van de Kredietbank Limburg. Dit bestaat uit € 41.000 tekortfinanciering 2020 en € 30.000 afschrijving van oninbare kredieten.
Subsidie POH-jeugd	370.000 N	De praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen (POH-jeugd) zijn de afgelopen jaren incidenteel gefinancierd vanuit het innovatiebudget. Inmiddels is deze inzet van de POH-jeugd positief geëvalueerd. Zij handelen ca. 65% van de hulpvragen van jongeren die zich bij de huisarts melden zelfstandig af door zelf lichte hulp en ondersteuning te bieden. Daarmee worden doorverwijzingen naar de GGZ voorkomen. Ook landelijke onderzoeken laten deze positieve effecten zien. Daarom wordt voorgesteld de extra middelen Jeugd deels in te zetten voor de structurele dekking van 4 FTE POH-jeugd. Een mogelijke verdere uitbreiding wordt nog onderzocht.
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		
Begraafplaats	80.000 N	Het verwachte tekort van de lasten ten aanzien van de begraafplaats bedraagt € 80.000. Dit tekort wordt veroorzaakt door een achterstand van de ruiming van 861 graven van een aantal jaren. Hierdoor dient eenmalig een achterstand te worden ingelopen.
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Bouwleges	0 N	We hebben in 2021 € 5,2 mln. inkomsten van bouwleges begroot. Op 1 juli hebben we hiervan bijna € 1,9 mln. gerealiseerd. Met de aanvragen welke op dit moment zijn ingediend verwachten we de begrote € 5,2 mln. aan bouwleges te factureren. Het eerder gemelde tekort op de inkomsten bouwleges van € 220.000 kan komen te vervallen. Indien een aantal onzekere aanvragen, die nog in de pijplijn zitten ook daadwerkelijk in 2021 worden ingediend, kan waarschijnlijk nog een voordeel worden gehaald. Dat blijft evenwel nog onzeker.
Meevaller stroomstoring Magisch Maastricht	106.000 V	Naar aanleiding van de stroomuitval ten tijde van het evenement Magisch Maastricht in 2018 werd de gemeente Maastricht niet alleen geconfronteerd met schadeclaims (stichting Winterevents), maar ook met eigen kosten waaronder het aanleggen van noodvoorzieningen. De gemeente Maastricht heeft op haar beurt SPIE Nederland BV aansprakelijk gesteld voor deze claim/kosten. Daar het ten tijde van de jaarrekening 2020 lastig bleek om een gedegen inschatting te geven over de verwachte slagingskans van deze claim, is voorzichtigheids-halve een voorziening voor de helft van claim (€ 106.000) opgenomen. Naar nu blijkt zal de schade geheel gecompenseerd worden. De ten tijde van de jaarrekening 2020 opgenomen voorziening kan hiermee vrijvallen hetgeen resulteert in een incidenteel voordelig resultaat ad € 106.000.
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		
Verkoop woningen BOG	300.000 V	Vortvloeiende uit actieplan verkoop woningen (principebesluit genomen in 2012) staan nog in 2021 verkopen van woningen gepland met een verwachte netto-opbrengst tussen € 300.000 en € 600.000. Belangrijke voorwaarde voor verwerking van de boekwinst in 2021 is dat alles conform planning loopt en in 2021 notarieel transport plaatsvindt. Voorzichtigheidshalve is voornamelijk uitgegaan van een voordeel van € 300.000.

Posten	Verwachte afwijking in € 1 juli 2021	Toelichting
Bebouwd onroerend goed regulier	200.000 V	Er wordt een positief resultaat verwacht van € 200.000. Alle maatregelen die de afgelopen jaren genomen zijn om de portefeuille financieel gezond te maken zorgen nog steeds voor een goed resultaat. Ondanks de coronacrisis is er nagenoeg geen leegstand. Verder wordt het resultaat positief beïnvloed door lagere uitgaven van de opstalverzekering. In 2020 werd er nog verwacht dat de verzekeringspremies voor 2021 en verder, meer dan normaal zouden stijgen. In 2021 blijkt dit mee te vallen.
Verkoop gronden Grensmaas	14.000 V	Boekwinst inzake verkoop agrarische gronden aan Grensmaas. Belangrijke voorwaarde voor verwerking van de boekwinst in 2021 is dat alles conform planning loopt en in 2021 notarieel transport plaatsvindt.
Belastingen + Bsgw	168.000 N	Betreft lagere opbrengsten toeristenbelasting en lagere opbrengst precariobelasting niet veroorzaakt door corona.
Verhoging landelijke normen vergoedingen raadsleden	100.000 N	Door het Rijk zijn de landelijke normbedragen in 2020 en 2021 voor vergoedingen aan raads- en burgerleden verhoogd. De gemeente heeft daarbij geen keuze en moet de verhoogde normen volgen.
Dividend BNG	187.000 V	We verwachten meer dividend van de BNG te ontvangen dan begroot.
Vennootschapsbelasting	85.000 N	De belastbare winst is naar verwachting hoger, vandaar een hogere vennootschapsbelasting dan begroot. We zijn nog in afwachting van een uitspraak beroep inzake belasting op reclame-inkomsten.
Algemene uitkering	939.000 V	Dit betreft de raming van de reguliere algemene uitkering op basis van de septembercirculaire 2021 ontstaan door positieve accessen.
Totaal excl. corona	1.860.000 V	
Financiële effecten corona		
Lagere inkomsten:		
Inkomsten marktgeld	125.000 N	Vanwege de getroffen coronamaatregelen mochten we begin dit jaar geen marktgeld in rekening brengen voor de non-food ondernemers. Inmiddels zijn de maatregelen versoepeld. Hierdoor hebben we het eerder gemelde tekort op de inkomsten marktgeld € 0,150 mln. kunnen bijstellen naar een tekort van € 0,125 mln.
Reclameopbrengsten	250.000 N	Door de coronacrisis zijn de reclame-inkomsten enorm onder druk komen te staan. Wij verwachten dat hiervoor een aanvullende voorziening moet worden gevormd.
Inkomsten straatparkeren	1.700.000 N	In het 1e kwartaal van 2021 was een daling van de parkeerinkomsten zichtbaar. Na versoepeling van de getroffen coronamaatregelen zien we de opbrengsten in het 2e kwartaal weer stijgen. We verwachten dat deze trend zich zal doorzetten. Rekeninghoudend met het 'nieuwe normaal' (niet doorgaan evenementen, minder Duitse & Belgische bezoekers, thuiswerken, toegangsmaatregelen) verwachten we in totaal € 4,8 mln. inkomsten straatparkeren te realiseren. We verwachten een tekort van € 1,7 mln.
Naheffingen	500.000 N	Als gevolg van corona zijn en worden er minder parkeerboetes uitgeschreven.
Binnensport opbrengsten	104.000 N	Bij de sportaccommodaties is sprake van lagere inkomsten als gevolg van de sluiting door de coronamaatregelen.
Zwembad inkomsten	268.000 N	Als gevolg van Corona.
Zwembad niet realiseren taakstelling	286.000 N	Als gevolg van Corona.
Buitensport opbrengsten	185.000 N	Als gevolg van Corona.
Theater	1.945.000 N	Minder inkomsten door Corona. Hangt samen met poste lagere uitgaven door Corona verderop.
Verhuur-horecaopbrengsten Céramique/Kumuluz	100.000 N	Vanwege coronamaatregelen zijn de gebouwen nog niet open geweest voor publiek. Hierdoor gemiste horeca opbrengsten. Verder valt dit jaar deel verhuur weg, hiervoor zijn nog geen nieuwe huurders gevonden.
Cursusopbrengsten Kumulus	400.000 N	Door coronamaatregelen zijn de gebouwen van Kumulus dit jaar nog niet open geweest voor het lesgeven. De cursisten kunnen dus geen lessen volgen. De niet gevolgde lessen worden gecrediteerd en terugbetaald waardoor een inkomstendering ontstaat.

Posten	Verwachte afwijking in € 1 juli 2021	Toelichting
Bibliotheekopbrengsten	115.000 N	Door de coronamaatregelen is de bibliotheek maar beperkt open (enkel afhaalbibliotheek). Hierdoor ontstaat inkomstenderving op de onderdelen contributies, boetegeld, leengeld etc.
Museumopbrengsten	25.000 N	Vanwege de coronamaatregelen is het museum dit jaar nog niet open geweest voor het publiek. Hierdoor is er inkomstenderving van entreegelden.
Belastingen	1.281.000 N	Lagere opbrengsten toeristenbelasting en precariobelasting als gevolg van corona op basis van een overall beeld dat grotendeels vergelijkbaar is met dat van 2020.
Inkomsten precario	60.000 N	Vanwege de coronamaatregelen verwachten wij minder aanvragen voor vergunningen openbare ruimte en horeca. Hierdoor verwachten we een tekort op de inkomsten voor precario. Dit komt o.a. doordat evenementen zijn afgelast. Wij zijn ervan uitgegaan dat in augustus weer evenementen georganiseerd kunnen worden.
Minder leges	295.000 N	Begin 2021 was een van de coronamaatregelen om niet naar het buitenland te reizen. Per 19 mei is deze maatregel door de overheid opgeheven. Ondanks het openen van meer balies voor het aanvragen van rij- en reisdocumenten kan deze inhaalslag de periode van waarin door de overheid opgeroepen werd om reisbewegingen zoveel mogelijk te beperken (jan-mei) niet meer compenseren waardoor de begrote inkomsten leges niet wordt behaald.
Subsidie Herstelfonds cultuur	222.000 V	
Hogere uitgaven: Derde steunpakket culturele sector	1.943.000 N	Dit betreft middelen voortkomende uit de december- en maartcirculaire voor jaarschijf 2021. Voor de onderwerpen culturele sector, schulden en bijzonder bijstand, re-integratie en TONK is reeds een collegevoorstel geweest. De post overige ad € 1.682.000 komt beschikbaar uit het derde en vierde steunpakket corona van het Rijk. De bestemming van deze middelen ligt nog niet vast. Er zal geen actieve uitvraag voor inzet van deze middelen plaatsvinden. De middelen zijn beschikbaar voor het opvangen van eventuele extra uitgaven als gevolg van corona.
KBL	1.082.000 N	De prognose van voor het armoedebudget en budget bijzondere bijstand is € 769.000 N. De oorzaak is een toename van de doelgroep met ca 7% als gevolg van Corona. Verder is er een begrotingswijziging ontvangen van Kredietbank Limburg waardoor we € 313.000 extra beschikbaar moeten stellen (is onontkoombaar). Ook hier is een volumestijging (meer cliënten) ten gevolge van Corona de oorzaak.
Derde steunpakket re-integratie	1.411.000 N	In de collegenota van 13-4-2021 is besloten om dit deel van het steunpakket (€ 1,4 mln) te storten in de reserve Re-integratie. De bedoeling is dan om dit jaar en de komende jaren diegenen met moeilijkheden op de arbeidsmarkt als gevolg van Corona extra te ondersteunen.
Vierde steunpakket TONK	642.000 N	
Derde en vierde steunpakket overige	1.317.000 N	
SPUK (Sport)	85.000 N	Als gevolg van corona zijn er minder activiteiten waarop de BTW SPUK van toepassing is.
Verkiezingen	154.000 N	
Lagere uitgaven: Vervoersvoorzieningen CVV	209.000 V	Betreft lager gebruik vervoersvoorzieningen door corona.
Minder dienstverlening en thuiswerken	224.000 V	Corona beïnvloedt het resultaat positief door minder gebruik van reguliere dienstverlening en thuiswerken door een groot deel van de gemeentelijke organisatie.
Personeelskosten Sport	449.000 V	
Theater	1.587.000 V	Lagere uitgaven door Corona. Hangt samen met post lagere inkomsten door Corona hiervoor genoemd.
Coronabudget en coronacompensatie Rijk: Corona budget ten behoeve van derving toeristenbelasting en parkeren	1.000.000 V	Betreft de in de pre-begroting 2021 opgenomen post ter dekking van lagere inkomsten uit toeristen- en parkeerbelastingen als gevolg van corona.
Algemene uitkering: tegemoetkoming corona 3e en 4e steunpakket	6.086.000 V	Betreft 3e en 4e steunpakket corona (december- en maartcirculaire). Hiervoor zijn deels al diverse collegebesluiten geweest (TONK, re-integratie, cultuur en schulden/armoede). De overige nog niet bestemde middelen zijn beschikbaar voor het opvangen van eventuele extra uitgaven als gevolg van corona. Zie ook de post 3 ^e en 4 ^e steunpakket overige.
Afrekening inkomstenderving 2020	1.002.000 V	De afrekening van de inkomstenderving over 2020 (toeristenbelasting, parkeerbelasting, kwijschelding belastingen, marktgeden en leges) is deels afgerond en leidt in 2021 tot een nog te ontvangen bedrag van € 1.002.000. Dit bedrag zal in 2021 worden ontvangen. De afwikkeling van toeristenbelasting is nog niet volledig afgerond.
Algemene uitkering: tegemoetkoming corona 5e steunpakket		Conform gedragslijn bij jaarrekening 2020 en richtlijnen BEV nemen we voordelen pas op nadat deze in de circulaire zijn verwerkt en de omvang voor de gemeente kan worden bepaald. Vandaar dat nu een PM-post is opgevoerd.
Totaal corona	3.494.000 N	
Totaal	1.634.000 N	

Bijlage 12 Afkortingen

ADV-Limburg	Antidiscriminatievoorziening Limburg
AINSI	Art Industry Nature Society Innovation
A&O Fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Gemeenten
APV	Algemene plaatselijke verordening
ASL	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg
AvA	Algemene vergadering van aandeelhouders
AVL	Afvalverwijdering Limburg
BAG	Basisregistraties voor adressen en gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BENG	Bijna energieneutrale gebouwen
BGE	Bouwgrondexploitatie
BGM	Buitengoed Geul en Maas
BIBOB	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIS	Basisinfrastructuur
BMG	Buitengoed Geul en Maas
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd onroerend goed
BOL	Beroeps opleidende leerweg
BOWW(Z)	Bestuurlijk overleg wonen wijken (en zorg)
BRP	Basisregistratie personen
BRZO	Besluit risico zware ongevallen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Gebundelde uitkering
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CC	Centre Céramique
CHNT	Cultural Heritage and New Technologies
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus disease (coronavirusziekte)
CO2	Koolstofdioxide
CPB	Centraal Planbureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CSV	Customer Service Valley
DMJOP	Duurzame meerjaren onderhoudsplanning
DSD	Duurzaam sociaal domein
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EAA	European Association of Archaeologists
ECB	Europese Centrale Bank
EFFORTS	European Federation of FORTified Sites
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
EMR	Euregio Maas-Rijn
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ENG	Ergieneutrale gebouwen
EPZ	N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland
EU	Europese Unie
ESZL	Economische Samenwerking Zuid-Limburg
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
FMI	Functiemengingsindex
FTE	Fulltime-equivalent
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GTE-E	Groente-, fruit- en tuinafval - etensresten
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke regeling
GREX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
GW	Gemeentewet
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HbH	Hulp bij huishouden
HCL	Historisch Centrum Limburg
HR	Human resource
I&A	Informatisering en automatisering
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IBS	In bewaring stellingsprocedure
ICT	Informatie en communicatie technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKC	Integrale kindcentra
IND	Immigratie- en naturalisatiedienst
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal overleg
IRM	Integraal riviermanagement
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IVM	Integrale veiligheidsmonitor
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KKC	Kern kindcentrum
KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
LEA	Lokale educatieve agenda
LED	Light-emitting diode (licht-emitterende diode)
LISA	Landelijk informatiesysteem van arbeidsplaatsen
LLV	Leerlingenvervoer
LPA	Leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet
LVO	Limburgs voortgezet onderwijs
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MCB	Maastricht Congres Bureau/Maastricht Convention Bureau
MEA	Maastrichts energie akkoord
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MERAC	Mobilising European Research in Astrophysics and Cosmology
MEV	Macro economische verkenning
MHC	Maastricht Health Campus
MIC	Maastricht International Centre
MIK	Maastrichts informatieknooppunt
MIVA	Mindervaliden
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
MJP	Meerjarenprogramma
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MO	Maatschappelijke opvang
MOBW	Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
MPGV	Meerjarenprognose grond- en vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
NDE	Natuur en duurzaamheid educatie
NEN	Nederlandse norm
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze vennootschap
NVVB	Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
OOG	Onbebouwd onroerend goed
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OV	Openbaar vervoer

OZB	Onroerende zaakbelasting
PAS	Programmatische aanpak stikstof
PBD	Plastic, blik en drinkpakken
PBE	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair onderwijs
POH	Praktijkondersteuning huisartsen
PPS	Publiek private samenwerking
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie
P&R	Park en ride
PvA	Plan van aanpak
PvT	Plan van transformatie
P&W	Park en walk
PW	Participatiewet
PZN	Philharmonie ZuidNederland
RAMS	Reliability, availability, maintainability en safety (betrouwbaarheid, beschikbaarheid, onderhoudbaarheid en veiligheid)
RAV	Regionale ambulancevoorziening
RES	Regionale energie strategie
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RSL	Regionale samenwerking leerplicht
RTV	Regionale televisie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RvC	Raad van commissarissen
RWS	Rijkswaterstaat
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Stichting Ateliers Maastricht
SCCDK	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten
SDG	Sustainable development goals
SGA	Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt
SIF	Sociaal Investerings Fonds
SO	Speciaal Onderwijs
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SOME	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SPV	Special purpose vehicle
SSC	Shared service center
SSRS	Stikstofregistratiesysteem
STOP	Stappen, trappen, openbaar vervoer en personenauto
SW	Sociale werkvoorziening
SZMH	Sociale Zaken Maastricht Heuvelland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TEFAF	The European Fine Art Foundation
TiM	Thuis in Maastricht
TOM	Team Ondernemen Maastricht
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TVL	Tegemoetkoming vaste lasten
UM	Universiteit Maastricht
UNU-MERIT	United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VEGAL	Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg
VHROSV	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroeps onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
(V)SO	(Voortgezet) speciaal onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VTA	Visual tree assessment

VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en voerschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WBQA	Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten
WiFi	Wireless fidelity
WLZ	Wet langdurige zorg
WML	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNB	Wet natuurbescherming
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
YCND	Your coach next door
YUFE	Young Universities for the Future of Europe
ZES	Zero emissie stadslogistiek
ZL	Zuid Limburg
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

